

De Cruysblockhoeve en de familie Cipers

Voorwoord:

- Een hoeve is zomaar geen hoeve en de Cruysblockhoeve is er zo één.
- Dankzij Rik Cipers heb ik een aantal documenten in bezit gekregen om iets degelijks uit te werken.
- En om iets degelijks weer te geven, dan moet men terreinwerk verrichten en dat heeft ondergetekende gedaan oa. Allerlei veel foto's in zijn hoeve getrokken en verwerkt.
- Een stamboomschema geeft tevens een betere kijk op de verschillende generaties Cipers en hun banden onderling.
- Terreinwerk bij de familie Cypers de Landrecy was eveneens interessant en leerrijk.
- Wij mogen zeker niet het werk van Maurice Dodion vergeten. Zonder hem zou de historische achtergrond van de familie Cipers en zijn hoeve niet gegrond zijn.
- Vergeet dat de naam Cipers meermaals in een andere vorm werd neergeschreven.
- De naam "Gobertangestein"
 - o Gobertange (Fr)
 - o Gobertingse (Nl)en gezien in de omgangstaal Gobertangestein overal vermeld wordt, houden wij de voorrecht om het woord "Gobertange" te blijven gebruiken.

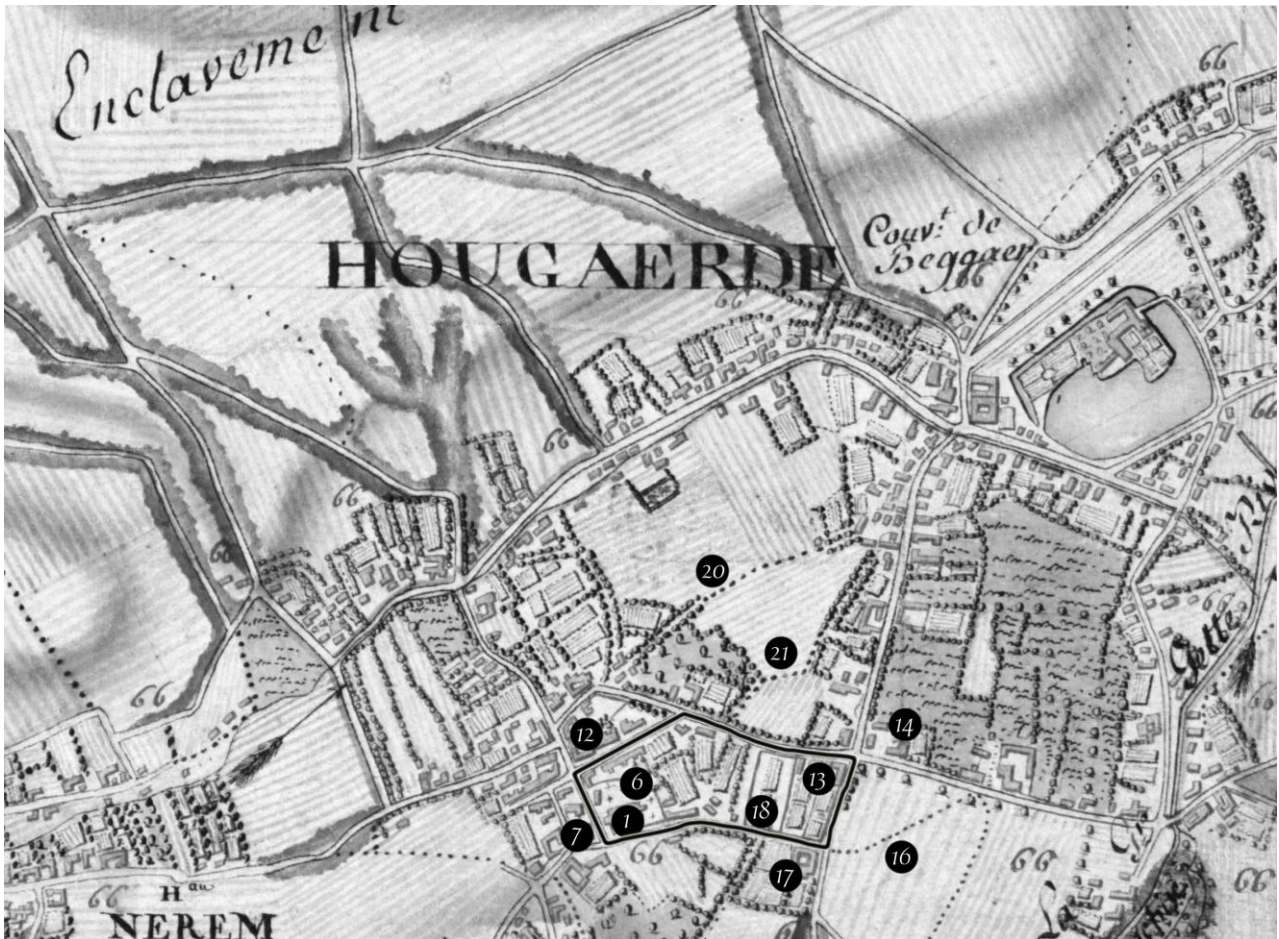
Inhoudstafel:

	Het centrum van Hoegaarden rond 1770	Blz 3
	Het centrum van Hoegaarden rond 1860	Blz 5
I.	Geschiedenis	
	1) Geografische ligging	Blz 6
	2) Eerste gebouwen en verbouwingen	Blz 6
	3) Waterputten	Blz 8
	4) Latere gebouw en verbouwingen	Blz 9
	5) Verdeling van de Cruysblockhoeve	Blz 11
	a. Voorgeschiedenis	Blz 11
	b. Het Gloriette of Speelhuis	Blz 11
	c. Verdere verbouwing	Blz 15
	d. Het beroemste W.C. van Hoegaarden	Blz 16
	e. Enkele andere constructies	Blz 16
	f. Gewelven, binnenmuren en zoldering	Blz 17
	6) Bewoners van de Cruysblockhoeve	Blz 19
	a. Algemeen overzicht	Blz 19
	b. Chronologisch overzicht van de bewoners-eigenaars	Blz 23
	c. Geschiedenis – Memoires van Elisabeth Van Nerum	Blz 24
	d. Schematische voorstelling	Blz 29
	e. Enkele foto's van de familie Cipers	Blz 30
	7) Een klein verhaal : Waar is het « Sweertboeck » gebleven ?	Blz 34
	8) Fotogalerij van de Cruysblockhoeve + brouwerij Cipers	Blz 40
	9) Krantartikel, geschreven door Rik Cipers	
	De macht van een Lucifer	Blz 63
	Gezelligste bushokje van België	Blz 65
	Een merkwaardig steen	Blz 66
II.	Het geslacht Cipers	Blz 67
	1) Oorsprong	Blz 68
	2) Tak Hoegaarden	Blz 68
III	Schematische voorstelling – Tak hoegaarden	Blz 102
IV	Bijlagen aan III.	
	Bijlage A Afstamming Cipers Anne Marie met Homblé Bartholomeus	Blz 88
	Bijlage B Afstamming Cipers Agnes Monique met Van Nerum Livinus	Blz 90
	Bijlage C Afstamming Cipers Marie Julie met Dewelde Henri	Blz 100
	Bijlage D Afstamming Cipers Marie Emilie met Lories Jules	Blz 101
	Bijlage E Bijeenkomst van de familie Cipers	Blz 109
	Bijlage F Tak Waasmont + schematische voorstelling Afstamming Cypers Jacques Paul met Beetens Marie	Blz 113
	Bijlage G Le Parchemin – Cypers de Landrecy	Blz 126
	Plaats Landrecies + Slagveldverslag (Franse tekst)	Blz 146
	Bijlage H Binding met de familie Sweerts Cypers Wilhelmus uit Rummen met Sweerts Marie Agnes	Blz 153
V.	Gebedsprentjes	Blz 155
	Grafstenen	Blz 162
VI.	Een Ridder in wording (Henri Cipers)	Blz 165

Het centrum van Hoegaarden rond 1760

(Kaart van Ferraris, detail van Hoegaarden centrum, opgemaakt tussen 1771 en 1778)

1. De Sint-Gorgoniuskerk met het ommuurde kerkhof (6)

7. De vierkantshoeve het 'Paradijs' (links van het cijfer)

Het kapittelhuis met de vierkantshoeve 'De pastoorshoeve' of 'Het Arendsnest' (onder het cijfer)

12. Vierkantshoeve Vandermolen

13. De vierkantshoeve 'Cruysblockhoeve' ommuurd met, ook ommuurd, het woonhuis van Carolus van Nerum en Barbe Sweerts (18), gebouwd op een afgestaan deel van de 'Cruysblock'

14. 't Nieuwhuys

17; De 'Elfduizend Maagden', eveneens vierkantshoeve

16. Het molenpad dat helemaal linksonder van Nerm komt en naar rechts toe aan de Gete en de molen van Steenbergen uitkomt (de gebouwen zijn rechtsonder te zien tussen de twee getallen 66)¹

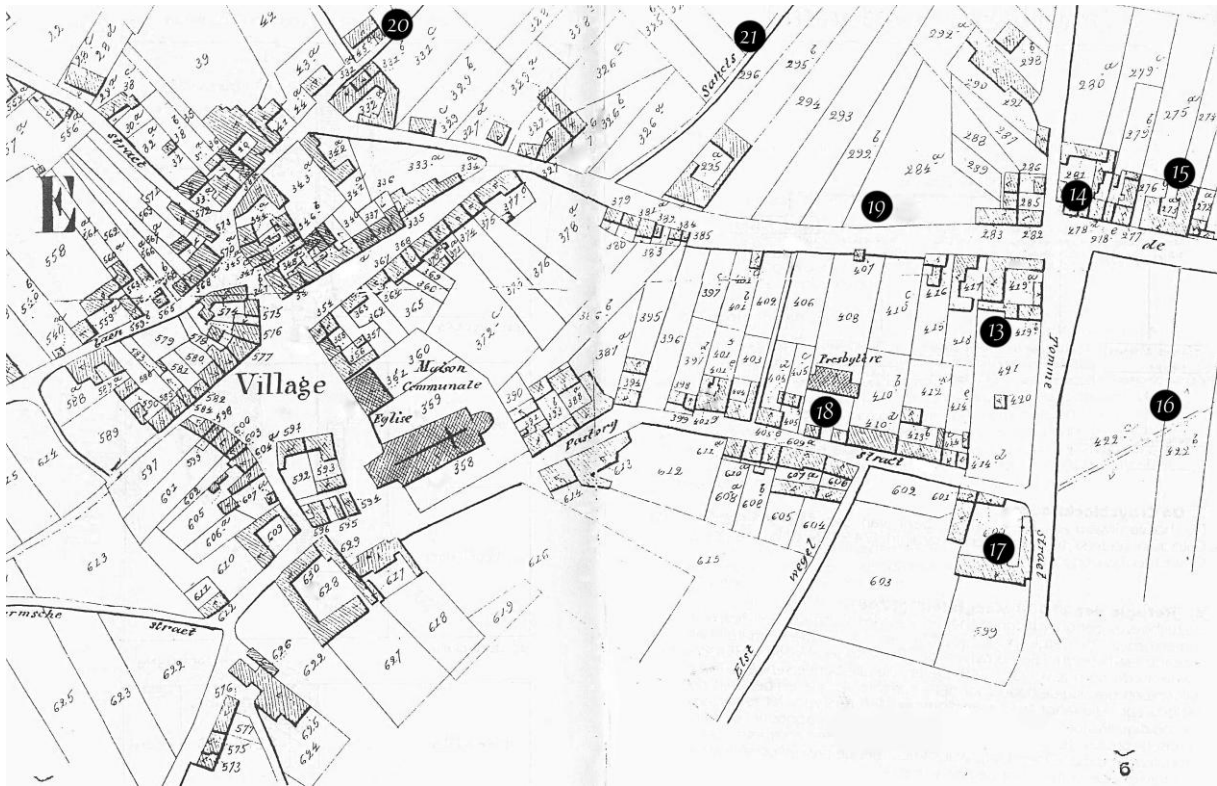
21. nu de Koningin Astridstraat, alias *Sanetsveld*, alias 't Smisveld

20. de 'Calvariestraat', nu Kalverstraat

¹ 66 is op de Ferrariskaart het nummerl dat verwijst naar Hoegaarden

Het Hoegaardse centrum rond 1860

Bestaande situatie.

(Centrum van Hoegaarden, detail van het plan Popp, 1860)²

- 13. De 'Cruysblockhoeve' met in de tuin de Gloriette (en verkaveling langs Pastorijstraat)
- 18. De pastorij van Hoegaarden (en de verkaveling langs de Pastorijstraat)
- 14. 't Nieuwhuys in zijn toestand van ca. 1860; tussen 14 en 15 de hoeve Cipers in de Nieuwstraat
- 15. herenhuis van Dokter Van Nerum, eind 18de eeuw gebouwd door zijn vader Joannes Van Nerum
- 17. De hoeve van de 'elfduizend maagden'
- 16. De Koning Albertlaan
- 20. De Kalverstraat
- 21 Sanetsveld, nu Koningin Astridlaan
- 19. Hier staat sinds 1886 de huidige gemeenteschool

² De kadasterkaart van Popp, met legger, wordt nog altijd gebruikt en aangepast

De Cruysblock door de eeuwen heen.

Rik Cipers, huidige bewoner.

Eerst gaan we de geografische en strategische ligging benaderen, vervolgens de gebouwen en verbouwingen. Ook kelders, waterputten, de *Gloriette* en het *Sweertsboeck* komen ruim aan bod. Enkele anekdotes en een woordje over de bewoners vullen deze beschrijving aan.

1. Geografische ligging.

De Cruysblockhoeve ontleent zijn naam aan het perceel grond waarop ze gebouwd werd.

- Block betekent: perceel grond
- Cruys: verwijst naar de ligging van het perceel op een belangrijk kruispunt: de vroegere Romeinse heirbaan van Tienen naar Nijvel kruiste de hoofdweg tussen Heylisseem en Meldert (gekend door zijn “*Donjon*” van de vroegere heren van Duras) naar Leuven.

Oorspronkelijk omvatte het blok een zo goed als vierkant terrein, tussen

- de Doelstraat,
- het Pastoorssteegje,
- de Pastorijstraat (ook *Knorrestraat* genoemd omwille van een tienjarig dispuut rond het al dan niet leggen van kasseien) en
- de Tommestraat..

Deze straatnaam verwijst naar de Romeinse heirbaan, waarlangs tumuli zouden gelegen hebben, net zoals in Eghezée, Glimes en Grimde bij Tienen.

In het centrum van Hoegaarden waren vroeger verschillende blocken, zoals

- De Paradijsblock
- De Kapittelblock
- De Elfduizend Maagdenblock enz...

De Cruysblock werd door de eeuwen heen verschillende keren opgedeeld tot zijn huidige toestand. Eén van de laatste delingen gebeurde rond 1920, toen mijn vader Felicien en zijn zussen Marie en Clémence het eigendom verdeelden.

- Marie kreeg het deel zonder Gloriette tot aan de Pastorijstraat
- Clémence ontving vermoedelijk een financiële vergoeding, waarmee ze een huis rechts van een grote poort van een herenhuis op de Nieuwstraat (nu Ernest Ourystraat, 20) aankocht.

Later kwam een deel van Marie (met de Gloriette) in eigendom van mijn zus Charlotte en haar echtgenoot André Paulus.

2. Gebouwen en verbouwingen.

Op de Cruysblock werd zeker één van de eerste gebouwen op het grondgebied van Hoegaarden opgetrokken, samen met enkele boerderijen. Er waren toen al enkele “*Romeinse villa’s*” gekend in de omgeving:

- in het Kluisveld
- in Altenaken
- in Overlaar op de *Goudberg*
- in Nerm.

Ik meen dat, voor de aanwezigheid van het Castrum van de graven van Hoegaarden, de kapittelkerk en de kanunnikengemeenschap, er al enkele huisjes en boerderijen stonden. De stichting van het Hoegaards kapittel geschiedde tussen 977 en 987 door toedoen van de laatste gravin Alpaïdis. Daarom lijkt het mij waarschijnlijk dat er rond het jaar 1000 op de

Cruysblock al een woning moet hebben gestaan. De gunstige ligging, op de kruising van twee hoofdwegen, maakt dit aannemelijk. De vondst van de Gallo-Romeinse waterput in de kelders van 't Nieuwhuys, uit de 5de eeuw, is een reden temeer om de bewoning aan te nemen.

Later kwam de uitbreiding van de gebouwen. Deze groeiden uit tot een ruime verblijfplaats voor mens en dier.

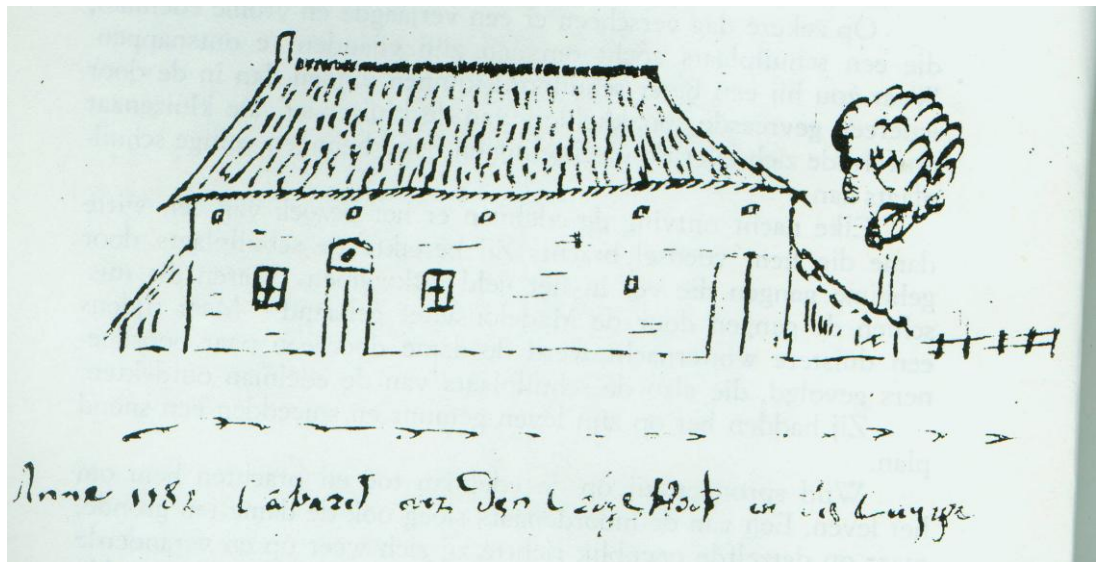
Op hetzelfde kruispunt kennen wij dus 't *Nieuwhuys* (het oude huis brandde af rond 1630, vandaar de naam). Vroeger ook aangeduid als "*Cabaret over den Cruysblock*" was het een herberg, annex eet- en overnachtingsplaats, waarvan de oorsprong best kan teruggaan tot de Romeinse tijd. De veelheid van legenden rond deze afspanning getuigen van de lang geschiedenis van dit complex.

De stabiliteit van de ondergrond waarop gebouwd werd, was in die tijd van zeer groot belang. Men ging zeker niet bouwen op een waterziek perceel, indien er voldoende goede bouwgrond beschikbaar was. De drassige ondergrond begon onmiddellijk aan de achterkant van " 't Nieuwhuys".

Onderstaande tekening heeft het over een drink- en eethuis, overnachtingsplaats voor soldaten en reizigers-kooplui gelegen 'over den Cruysblock'

Na het afbranden ca 1630, het gevolg van troepengeweld, werd na de heropbouw de naam veranderd in *Nieuwhuys*, nog altijd een bouw zonder verdieping.

Vrijgekomen balken van de oude kerk werden rond 1755 gebruikt om de verdieping te zetten op deze afspanning.

Anno 1582 cabaret over den Cruysblock in die Cuype³

³ Archief van de V Geslachten van Hoegaarden, authentieke tekening van ca 1600

3. De waterputten

De geschiedkundige waarde van de Cruysblock blijkt uit de drie waterputten.

Eén vinden we ten westen van het woonhuis, opgetrokken uit Gobertangesteente, met een diameter van ongeveer 2 meter. De constructie van een waterput verliep toen als volgt: ze groeven een grote ronde kuil van ongeveer 1 meter diepte. Daarin legden ze een groot wiel, zonder spaken, met brede randen en metsten dan de eerste lagen stenen op dat wiel en lieten die voldoende uitharden. Vervolgens kroop een man in de toekomstige put en begon beetje bij beetje aarde onder het wiel vandaan graven. Deze aarde werd met emmers naar boven gehaald. Door het gewicht zakte de al gemetselde lagen en kon erboven aan bijgemetst en onderaan weer uitgegraven worden. Dit werk kon verschillende weken duren tot de druk van het onderliggende water zo hoog werd dat het snel steeg en de man snel uit de put getrokken moest worden. Natuurlijk gebeurde bij dit soort werk af en toe dodelijke ongelukken. De put kan wellicht als Romeins beschouwd worden. De waterput achter de “Donjon van Meldert (1370)” werd namelijk op identieke wijze gebouwd. Met bakstenen maakten ze de bovenopening steeds kleiner en kleiner totdat ze met een sluitsteen gedicht kon worden. Historici erkennen ook deze Meldertse put als “Romeins” (stijl).

Na de restauratie (2000)

Een tweede waterput bevindt zich in de kelder van de huidige schuur. Deze put schat ik van het einde van de 19de eeuw. Ze werd in baksteen opgetrokken en met cement aan de binnenkant bepleisterd.

Zie in bijlage –meer toelichting

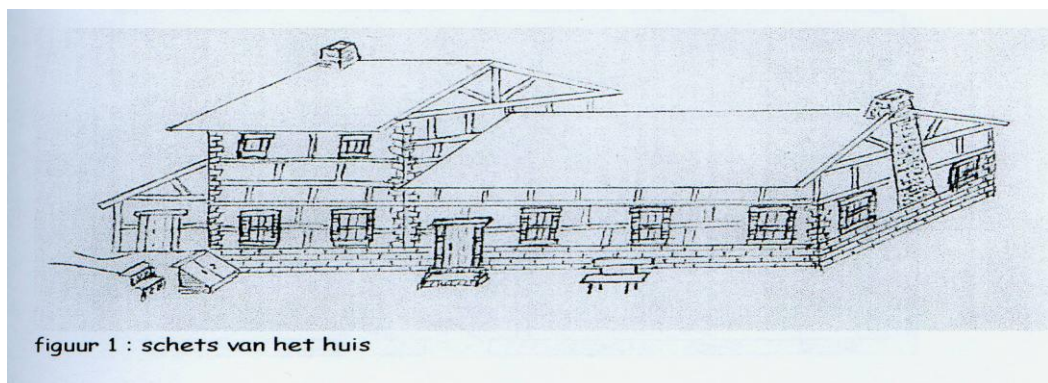
- Bij verbouwingen stuitte ik op een derde put in de “Fosse” van de kleine loods, tussen het erf en de Tommestraat. Deze put zou wel eens de oudste kunnen zijn: in Gobertangesteente met een diameter van ongeveer 1 meter.

Vermoedelijk leverde deze put na een periode van droogte onvoldoende water en werd beslist achter het woonhuis een bredere aan te leggen (nr 1). Waterputten wijzen natuurlijk op bewoning: mensen vestigden zich waar water beschikbaar was. Zo bouwden de Romeinen een villa in het Kluisveld, een halve kilometer van de Cruysblock, precies tussen een bron aan de Grote Gete en de Heirbaan Tienen-Nijvel.

4. Gebouwen en verbouwingen.

Van de oorspronkelijke gebouwen bestaan volgens mij alleen nog de funderingen en de gelijkvloerse verdieping van het woonhuis. Die zouden er als volgt kunnen uitgezien hebben.

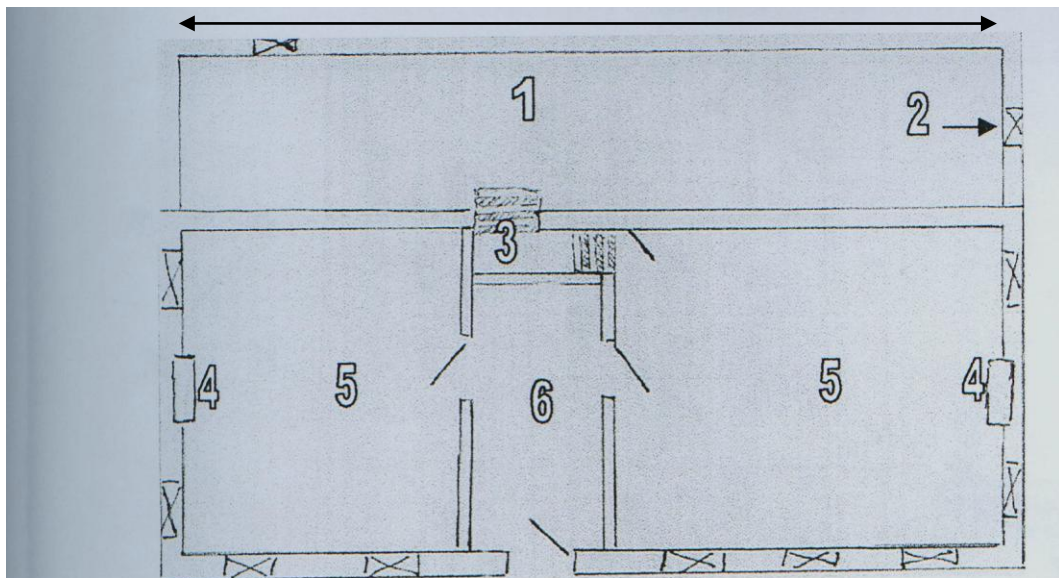
Het was dus een laagbouw met

- rechts van de deur drie kruisvenstertjes in Gobertangesteent en
- twee kruisvenstertjes links.
- De linkerkant van het huis was hoger opgetrokken
- Op de verdieping bevonden zich twee kleine vensters aan de voorgevel en twee aan de zuidwestelijke gevel
- Ik veronderstel dat het woonhuis, de stallen, een schuurtje en een opslagplaats zodanig werden opgesteld dat het geheel van de gebouwen een vierkant gesloten complex werd.
- Een datumsteen van 1611 bevindt zich boven een staldeur. Deze steen bevond zich samen met andere hoekstenen aan de linkerkant van de stalmuur. (zie grondplan). Op die plaats heb ik ook een andere steen met de letters HC (Henri Cipers) en het jaartal 1997 (jaar van de muurrestauroatie) ingebouwd.

- Ook de stallen waren laagbouw in Gobertangestein tot op de nu zichtbare hoogte. De letters b en c op het grondplan verwijzen naar een toegang en een opslagruimte voor hooi en stro voor het vee en de paarden.
- In de volgende fase vernoem ik de constructie van een grote gewelfde kelder (eveneens in Gobertangestein). Deze kelder werd volledig naast het woonhuis gebouwd waarschijnlijk in de 15de of 16de eeuw. De juiste periode zou kunnen bepaald worden door de heer Frank Doperé, historicus. Op die kelder werd een verdieping gebouwd evenlang als het woonhuis en als de kelder, verdeeld in vier kamertjes. Ze waren waarschijnlijk met de oorspronkelijke woning verbonden via een toegang in de woonkamer (zie fig 2-3)

Kelder van 16 meter lang met daarboven 4 logeerkamertjes

(Fig. 2: Grondplan van het huis rond 1600)

Rond de
achterka
delen ge
als prov
Ivm die
bouw va

1. Hoger (1m) gelegen grote slaapruimte
2. Ingang kelder
3. Trapruimte
4. Openhaard

5. Leefruimte
6. Hall
7. Leefruimte

g naar de
e in twee
orden; één

le initiële
d. En om

de welving te beschermen en om meer ruimte te scheppen werd op deze kelder en bergruimte verwezenlijkt.

Op de plaats waar nu een gebouw van Belgacom is (grondplan 9) stond een oude schuur (uitgebrand in 1940) waar tijdens de Franse Revolutie in het geheim kerkdiensten werden gehouden. Op nr 10 stond een huis, gebouwd in 1751, dat het woonhuis van een boerderijtje was. De muurankers 1,7,5 en 1 in de gevel van het huis bevestigen de bouwdatum. Bij welgestelde burgers was het normaal dat er bij de gebouwen ook een koetshuis was: zowel voor de eigen koets als voor die van bezoekers, met de paarden. Ook de kleine loods (nr 16) kan als koetsberging in gebruik geweest zijn, maar er was ook een bakoven. De waterput daar werd gedempt om die ruimte voor allerlei doeleinden te gebruiken. Rond 1938 werd er een rundarerstal van gemaakt voor 4 stuks vee. Later werd het voor mij een bergruimte, loods en garage voor herstellingswerken. Door een grondverzakking, waarschijnlijk onderuitgespoeld door de onderliggende waterader vond ik de vroegere waterput terug (waterput 3)

5. Verdeling van de Cruysblock.

a. Voorgeschiedenis

De huidige pastorijs, Pastorijsstraat nr 30, werd gebouwd door Carolus Van Nerum in 1748. Deze man was getrouwd met een dochter van de Cruysblock. In die periode van de Franse revolutie zijn percelen naar andere eigenaars gegaan. Zo kennen we het boerderijtje van de heer P. Peeters aan de Pastorijsstraat nr 40 en het boerderijtje aan de Doelstraat nr 55. Vermoedelijk rond 1750 werden veel gebouwen opgetrokken tot de huidige hoogte.

- De bergplaats (13-18) werd een woonruimte,
- de toegang tot de stal dichtgemaakt,
- net als de doorgang tussen stal en woonhuis.
- De twee rondboogdeuren naar de stal waren nodig omdat het linkerdeel van de stal 30 cm hoger lag.

Er waren nog andere verbouwingen: de twee eiken deuren in de grote woonkamer links en rechts van een toenmalige open haard. Aan de brede doorgang van deze deuren kunnen we merken dat de muur een buitenmuur was. Let ook op de slijtage aan de scharnieren. Ook links en rechts van de inkomhal waren gelijkaardige deuren. Maar door het veelvuldig gebruik door mensen, kinderen en huisdieren en door de inwerking van vocht leden die meer schade. Het onderste deel van de deuren was bijgevolg zodanig toegetakeld, dat ze aan vervanging toe waren. Van het bovenste deel van een van die deuren heeft mijn moeder, groot liefhebster van alles wat naar eik rook, een hoekkast laten vervaardigen. Deze gebruiken we nu in de kleine woonkamer.

De deuren waren oorspronkelijk zeer breed en laag omdat de dames er wel met hoepelrokken moesten door kunnen stappen en de mensen minder groot waren.

b Gloriette of speelhuis

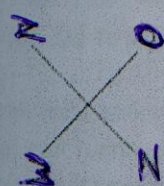
C'est dans le jardin de cette ferme que se trouve toujours la Gloriette où se tenaient des réunions religieuses et autres. La chambre servait comme salle d'étude pour les bénéficiaires de la bourse de feu Mr. le Doyen Henri Peeters, qui fonda cette bourse d'études pour les descendants de sa soeur favorite.

C'est également dans cette chambre que mon grand-père fut préparé par mon oncle pour assurer le notariat de la Régence. Maintes décisions importantes ont été prises à cette Gloriette.⁴

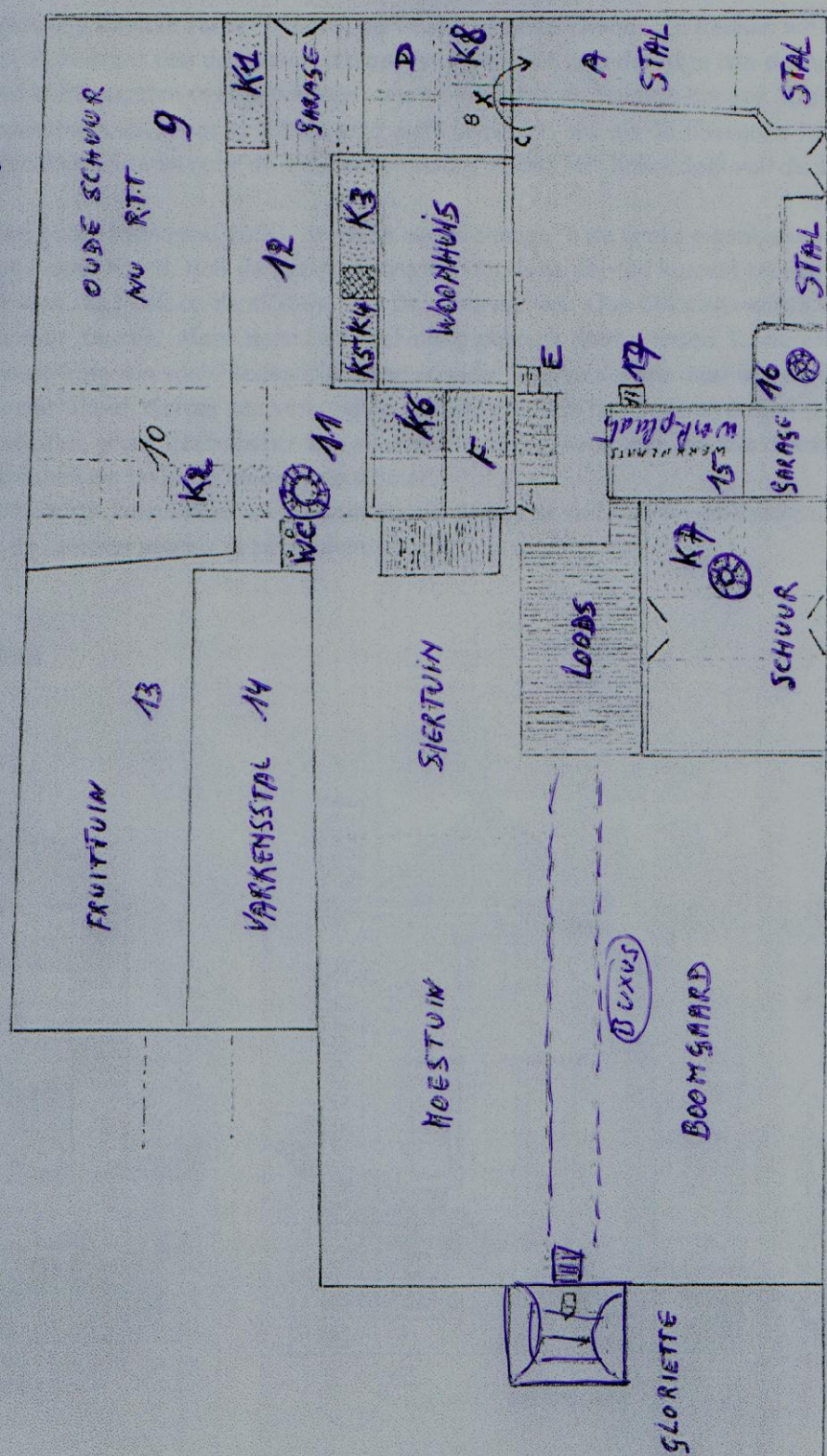
In de tuin staat nog steeds de Gloriette, waar godsdienstige en andere vergaderingen plaats hadden. De kamer diende als studeervertrek voor de beurshouders van de stichting deken Henri Peeters. Deze twee beurzen had hij gesticht voor de kleinkinderen van zijn zus Catherine, zijn lievelingszuster. Het is ook in deze kamer dat mijn grootvader door mijn oom werd voorbereid om het notariaatswerk van de Regentie te doen.

Veel belangrijke beslissingen voor Hoegaarden zijn in deze Gloriette genomen.

⁴ Archief van de V Geslachten van Hoegaarden, Extraits des mémoires de la famille Van Nerum, door Elisabeth Van Nerum

GRONDPLAN

Grondplan

Legende

K... = Kelder

⊙ = put

9 = vroegere schuur (tot 1940)

10 = vroeger huis van 1751

11 = vroegere bergplaats

3 waterputten: nr 10(Romeinse)-11-16

12 = vroeger erf + ingangspoort

13+14 = vroegere moestuin

15 = werkplaats

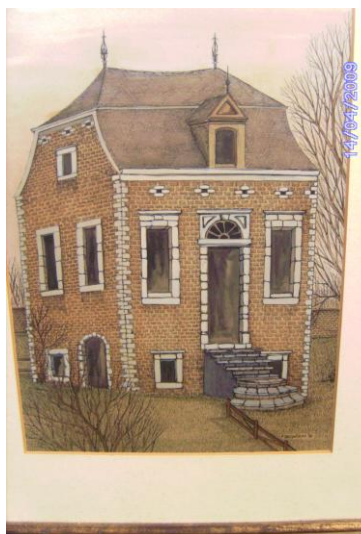
16 = vroeger koetshuis (1938) dan stal nu bergplaats

17 = vroegere drafbak

Het werd gebouwd door Servatius Sweerts omstreeks 1740, waarschijnlijk als statussymbool voor gefortuneerde burgers met hoog aanzien. In Hoegaarden waren dat meestal brouwers van bier en andere alcoholische dranken. Er zijn er een vijftal gekend in het dorp.

Buxusboom(+1730)

Pentekening Gloriette

Voor afbraak Gloriette

Dit Gloriette was centraal in de tuin gebouwd. Traditioneel werd bij een nieuwbouw in Hoegaarden telkens een "Palmboom"(Buxusboom) geplant. Deze laatste staat er nog en is dus 280 jaar oud (2010). Op Palmzondag worden bundeltjes "Palm" gewijd en in de Palmprocessie rond gedragen en door de kinderen aan huis verkocht. Deze traditie is zeker sinds 1630 in voege, want toen kregen de apostelen een nieuw statuut.

- Waarvoor dienden deze prachtige gebouwen (Gloriette), naast de herinneringen van Elisabeth Van Nerum?

Hoegaarden was een rijke gemeente, die optimaal profiteerde van een statuut als Luikse enclave binnen Brabant met veel brouwers. De brouwers vergaderden, overlegden enzopen in deze speelhuizen.

Personen die niets met brouwen te maken hadden mochten aan deze "vergadering" niet deelnemen. In Hoegaarden stonden de Gloriettes dan ook midden in een tuin van een brouwer, afgelegen van het woonhuis.

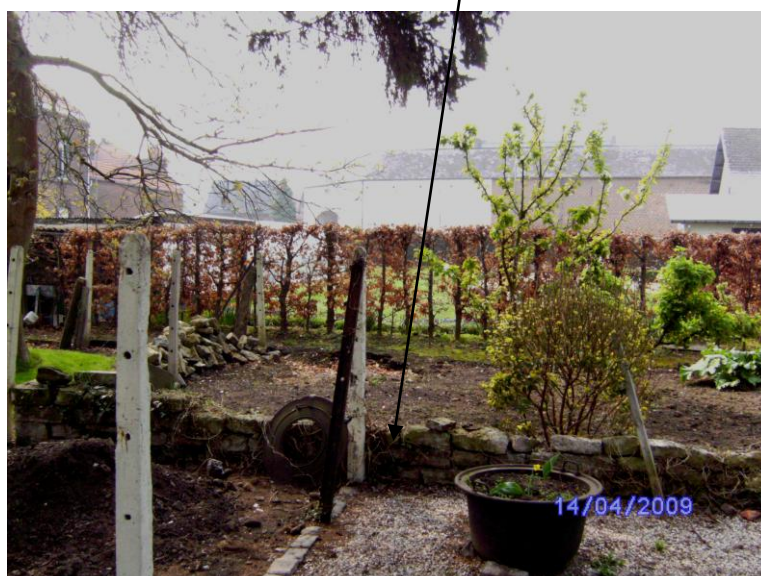
Daarnaast vond ik in teksten nog een ander gebruik. De buit van de "Dillekensjacht" (=zwerveling) werd er verdeeld. Ik zou de "D" door een "B" vervangen gezien de aard van de "Jacht". De jacht hield in dat de jongens omstreeks middernacht naar meisjes op zoek gingen die op dat late uur nog op straat rondhingen. Die werden dan naar het speelhuis gejaagd, vergezeld of vriendelijk uitgenodigd.

Aangezien er veel volk, ook jonge mensen, op een hoeve woonde, lag het voor de hand dat het jonge volkje naar de Gloriette trok. Daar kon er gezongen, gedanst en gedronken worden in relatieve vrijheid en zonder de bewoners van het huis of de buurt te storen. Waarschijnlijk gebeurde dit op geregelde tijdstippen, als toenmalige jongerenactiviteit.

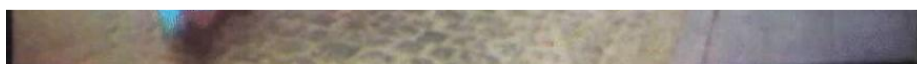
Het kelderverdieping (half verzonken) werd als keuken gebruikt. Spijs en drank werden langs de brede buitentrap naar de woonruimte op de hogere verdieping gebracht. Daar was er een eenvoudige maar mooie open haard gebouwd (ook weer in Gobertangesteent). Er was ook een bovenverdieping die langs een deurtje en een houten trap bereikt kon worden. Waarvoor deze gebruikt werd is voor mij nog steeds een raadsel.

Het stijlvolle gebouw had een oppervlakte van 42 m² en werd nog voor andere doeleinden gebruikt. Zo werden tijdens de aftocht van de Duitse troepen in 1944 de twee trekpaarden in de kelder verstopt. Ook als speelruimte voor de kinderen heeft het zijn dienst bewezen tijdens zijn laatste jaren. Pas later besef je wat een luxe je hebt ten opzichte van andere kinderen. Soms viel er wel eens eentje door een rotte zoldering, maar als de gevolgen beperkt bleven, was het incident vlug vergeten. Het was dan ook heel normaal dat veel buurtkameraadjes zich daar verzamelden.

Na de WO II en de schuurbrand van 1940, waar 1 houten bierwagen en een volledige graanoogst door het vuur verteerd werden, werd het financieel onmogelijk om dit gebouw te redden, laat staan te restaureren. Persoonlijk had ik de hand in de verwoesting van de oude schuur. Ik speelde er, op mijn 6de verjaardag, met vuur; met alle gevolgen vandien. Door de Gloriette op te offeren kon ik mij concentreren op de restauratie van het woonhuis en de omringende gebouwen. De Gloriette werd steen per steen afgebroken. Een deel daarvan werd in de andere gebouwen verwerkt. Zo ligt er een deel van de grote trap, voor de veranda. De boog boven de hoofdingang is ook gerecycleerd. Andere sierstenen liggen her en der in de tuin. Enkel de funderingen van het oorspronkelijke gebouw zijn nog merkbaar.

De gloriette in de tuin van Cipers achter de witte muur (Tommestraat)

Verdere verbouwingen

In een volgende fase kunnen de bouw van 4 kamers ten zuidwesten van het bestaande woonhuis vermelden. Op deze plaats was er wel een laagbouw die hetzij als opslagruimte, hetzij als slaapkamer dienst deed. Het gebouw was volledig onderkelderd. Want ook hier werd eerst een kelder naast het woonhuis bebouwd. De vier kamertjes kwamen er rond 1900. Omstreeks dezelfde tijd werd ook de volledige voorgevel met een laag cement en rijnzand, als basismaterie, bedekt. In die tijd was dit niet alleen modern, maar ook een versteviging van de voorgevel. Als bewijs: toen ik een paar jaar geleden dit pleisterwerk van de onderste boord van de gevel verwijderde, kwam ik tot de vaststelling dat het een redmiddel voor de gevel betekend had. Tussen de voegen van die boord heb ik namelijk vier verschillende voegmaterialen waargenomen, een bewijs van een eeuwenoude gevel. Er werden ook wisselende vormen en groottes van stenen gebruikt. Dit wil zeggen dat er veel met voegsel bijgevuld moest worden: hoe meer voegmateriaal in verhouding tot bouw materiaal, des te zwakker de gevel. Ook aan de achterkant van het woonhuis had ik met dezelfde problemen af te rekenen. Door de zwakheid van deze achtergevel is hij 8 tot 10 cm uit zijn evenwicht gezakt. Door de oude voegmateriaal zoveel mogelijk te vervangen door moderne materialen heb ik deze gevels voor verder verval behoed. Dit gebeurde rond 1965. Volgens de regels van het voegen van oude gebouwen had ik echter een mengsel van Gobertangse (of wittesteen) steengruis, kalk, witte zand en cement moeten gebruiken.

Acht kelders (grondplan K1-K2-K3 enz.....)

I. Kelder één

Vinden we aan de kant van de Doelstraat, onder de uitgebrande schuur. Een deel werd door de gebouwen van Belgacom (ex-RTT) ingenomen. Het andere deel, nu nog zichtbaar, was vroeger voederbietenkelder en meer recent nog kolenkelder.

II. Kelder twee

Bevond zich in het oude huis, achter de uitgebrande schuur. Dit gebouw uit 1751 had een kelder. Deze diende in mijn jeugdjaren als aardappelopslagplaats. Het rooien van aardappelen gebeurde tijdens de laatste week van de zomervakantie. De volwassenen rooiden met de riek en de kinderen raapten. Dit werk nam ene viertal dagen in beslag. Onze vrienden "moesten" in de Grote Gete gaan zwemmen terwijl wij naar 't veld "mochten".

III. Kelder drie

Aan de achterkant van het huidige woonhuis was zo lang als dat woonhuis, en was naast de vroeger gebouwen gelegen. Eén deel was zeker voorbehouden voor het gisten van het Hoegaards bier, maar de rest was nodig voor het opslaan van voedsel, gezien het groot aantal bewoners. Hij werd later in drie delen verdeeld, door het doortrekken van de inkomhal naar de achterste deel van het huis.

IV. Kelder vier

Het middenste deel van die grote kelder was de provisiekamer voor de bewoners.

V. Kelder vijf

Het derde deel van de oude, grote kelder, was de wijnkelder. De ingang was in de kleine woonkamer en was behangen zoals de rest van de muur, zodat hij gemakkelijk verstopt kon worden achter een meubel. Later kwam er een eikenhouten deurtje, wat later ook verdween bij de aanleg van een badkamer. De wijn herinner ik mij niet meer, maar er waren nog wel drie gemetste boxen en een metalen rek. Vaten wijn van ongeveer 60 liter werden destijds vanuit Frankrijk bezorgd en ter plaatse gebotteld en gedegusteerd met alle gevolgen van dien.....

VI. Kelder zes

Is de geuze kelder. Deze ligt onder de vier bijgebouwde kamers. Deze is vanaf het erf bereikbaar. Naast het eigen gebrouwen bier verkocht mijn vader ook nog geuze, geleverd door geuzebrouwerij Van Haelen. In de vroegere jaren zestig heb ik ook nog wat van dat heerlijk vocht verkocht, toen geleverd door brouwerij "Rodia" uit Sint-Genesius-Rode.

VII. Kelder zeven

Bevindt zich in de nieuwe schuur (Tommestraat) en heeft gediend als bewaarplaats voor voederbieten. In deze kelder is ook één van de waterputten. Bij de bouw van de nieuwe schuur in 1941 ontstond deze kelder.

VIII. Kelder acht

Niet de minste, was een geheime kelder onder de vroegere stapelplaats (K8). In deze kelder zijn twee gemetste vleesbakken. Misschien werd hij gebruikt tijdens de Franse Revolutie. Deze kelder werd gemaakt alvorens van deze opslagruimte een kamer werd : de kamer waar ik op 7 september 1934 het licht zag.

c. Het beroemdste W.C. van Hoegaarden.

Het past, bij deze terugblik, ook even stil te staan of te zitten bij het tweegatentoilet van de Cruysblock. De olmenhouten zitplank bestaat nog steeds. Er waren twee gaten van verschillende doormeter in voorzien. Zoals op velen plaatsen was er in de deuropening een hartvormig verluchtingsgat voorzien.. Naar verluid heeft deze vorm te maken met het zich daar goed voelen. Het "*huiske*" stond net als overal onafhankelijk van het woonhuis: ergens tussen tuin en woonhuis, of, in boerderijen boven een aalput. Hier bevond het zich tegen de muur van de vroegere varkensstal op de hoek van het oude woonhuis. (zie figuur, schema grondplan, t.h.v. Romeinse waterput).

Eén keer per jaar werd de put geruimd met een beerputlepel, het goedje werd aangelengd met water, in emmers gegoten en in de tuin ingewerkt. Biologisch tuinieren. Ze wisten wat ze op hun bord kregen.

d. Enkele andere constructies.

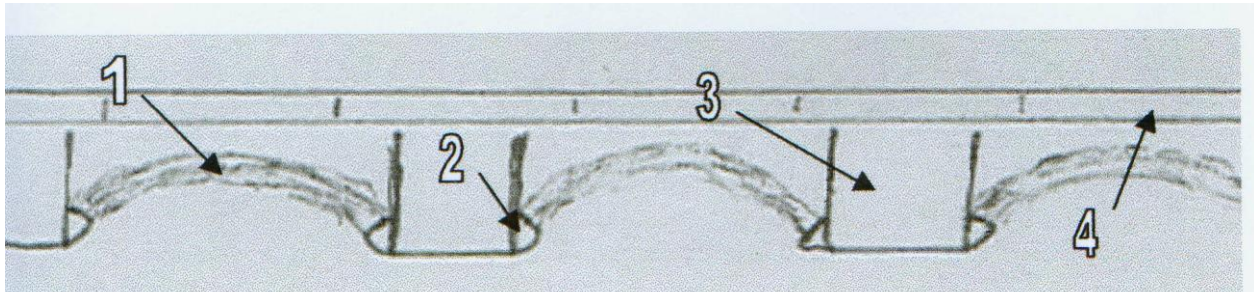
Een deel van de nieuwe schuur was voorheen (omstreeks 1920) een kippenhok: in betonplaten en met veel ruiten aan de zuidwestkant. Dit hok leunde tegen de huidige werkplaats en garage. Bij het uitgraven van de vloer van deze garage stuitte ik op een Gobertangestenentrap en de overblijfselen van een jeneverstookplaats. Met spijt denk ik

nog terug aan dat achttal gietijzeren (oven)roosters die ik als oud ijzer van de hand heb gedaan, maar ja, men kan toch niet alles bewaren.

e. Gewelven, binnenmuren en zolderingen.

In de kleine en in de grote woonkamer van het basishuis waren er open haarden. In beide kamers, maar ook op zolder kan men de sporen daarvan nog waarnemen. Alle buitenmuren en gewezen buitenmuren zijn ongeveer 60 cm dik. Het effect hiervan is koelte in de zomer en niet (al te) koud in de winter. Een paar binnenmuren, o.a. links en rechts van de inkomhal zijn nog steeds in leem. Hoe ging men daarvoor te werk? Tussen verticale vierkante balkjes, zijn er ook horizontale met ongeveer 75 cm tussenruimte. Deze ruimte werd met verticale opgespannen takken opgevuld, op hun beurt doorvlochten met twijgjes. Daarna plakten ze het geheel af met leem en met kalk ingesmeerd. Nadien konden ze ook nog kalken.

Voor de plafonds werd dezelfde techniek toegepast met dezelfde materialen: eiken balkjes met een tussenruimte van ca 35 cm. Aan de onderste zijkant werden halve takjes genageld. Tussen de balkjes konden de takjes in boogvorm worden gespannen.

1 laag van takjes, leem dan kalk 2 half takje 3 eiken balk 4 eiken houten zoldering

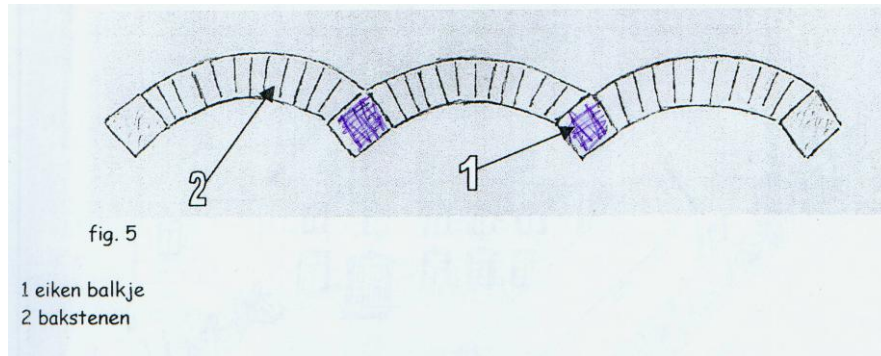
Deze takjes werden op hun beurt met leem bezet en afgewerkt met kalk. Boven op de balkjes vinden we de eiken zoldervloer. In functie van het gezin Peeters-Vandeputte en ten behoeve van logés werd een uitbreiding van de woonst rond 1660 gerealiseerd.

De bepleistering van de zoldering in de grote woonkamer werd in opdracht van Servatius Sweerts uitgevoerd door Fr. Peeters in Italiaanse Rococostijl (of Louis XV). Deze ambachtsman had ook de bepleistering van de Sint-Gorgoniuskerk op zijn naam staan. Het is dan ook niet ondenkbaar dat deze werken voor een vriendenprijsje werden uitgevoerd.

Een derde vorm van overwelling vinden wij in de stallen aan de Doelstraat. Ook daar vinden we eiken balken (25 x 30 dik) en onderling door kleinere balkjes (10 x 11 dik)

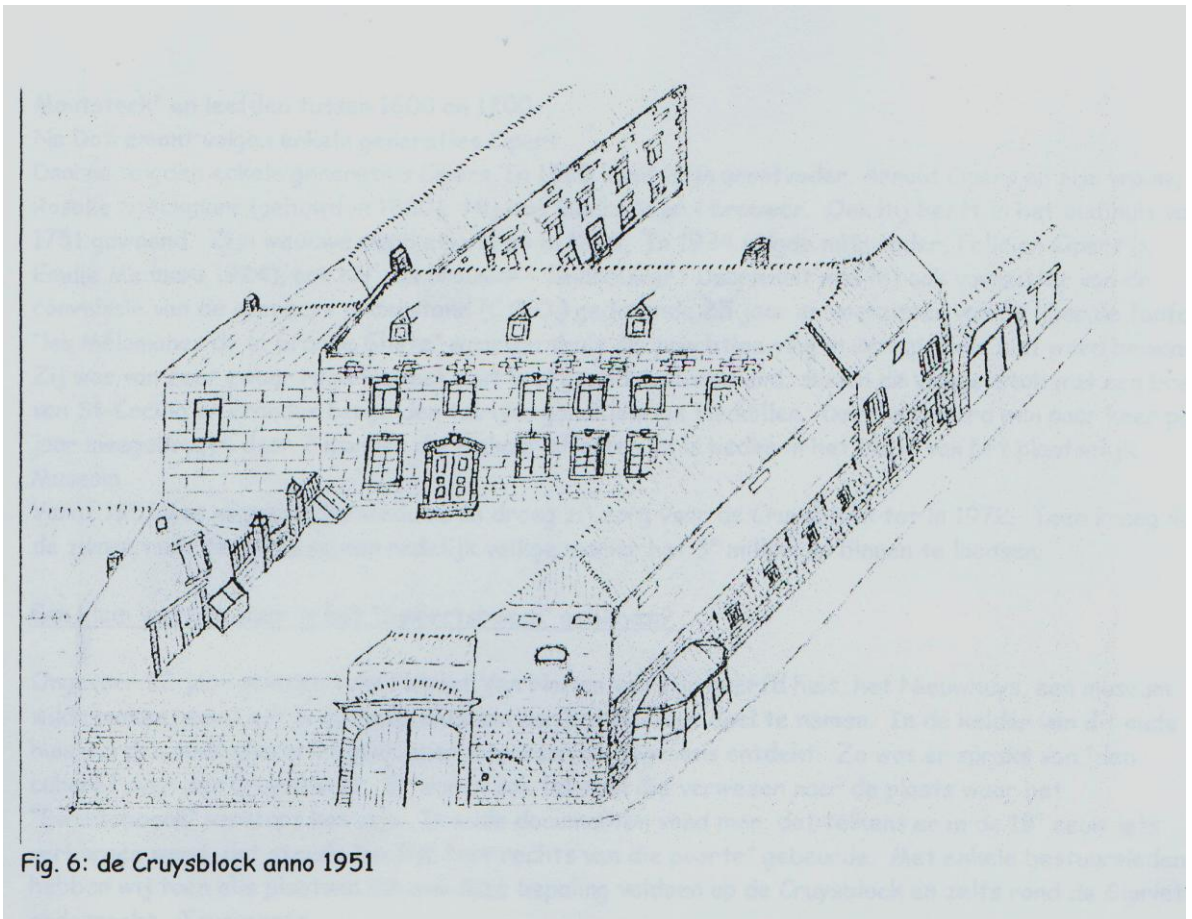
verbonden. Deze laatste liggen alle op een hoek en worden in halvemaaanvorm met kleine baksteen verbonden. Deze gewelfjes zijn in 2011 400 jaar oud en zijn misschien enig in België

De binnen- en buitenmuren van de stallen werden gedurende verschillende eeuwen gekalkt. Daarvoor werd om de zoveel jaar een kar kalksteen aangeschaft. Deze stenen werden in een houten kuip met water vermengd “kalk blussen”. Het mengsel, een papperige brei, werd in een put in de tuin geloosd, na enkele weken werd de overschot, om uitdroging te vermijden met zand afgedekt. Zelf heb ik ook nog enkele malen (om de twee jaar) deze zware karwei, het witten van de stallen, uitgevoerd. Deze muurbekleding had een dubbele functie:

- enerzijds proper en mooier maken (met toevoeging van blauwsel)
- en anderzijds ontsmetten.

Een dringende ingreep aan het dak van het woonhuis vond plaats in 1952. Tot dan waren er potten en pannen nodig op zolder om het doorsijpelend water op te vangen. Het natuurleien dak werd vernieuwd door Miel Stockmans (de pannendekker). Om besparingsredenen werden de drie dakkapellen opgeofferd. Dit is natuurlijk een spijtige handeling geweest. Maar misschien zullen andere personen in de toekomst het originele uitzicht van het huis herstellen.

In 1976 en 1977 werden de buitenmuren gezandstraald en gevoegd met een mengsel van wit zand en witte cement. De afwerking gebeurde enkele weken later met vloeibare, kleurloze siliconen. Tot eer en glorie van de Cruysblock vond iedereen het mooi. En ik was van het witten af. Na de gevelrestauratie van het gemeentehuis, was deze gevelverfraaiing de tweede in Hoegaarden. Er zouden nog tientallen volgen.

6. De bewoners van de Cruysblock.

a. Algemeen overzicht

Op 16 november 1734 trouwde Servaes Sweerts met Angeline Sweerts, dochter van griffier Antoine Sweerts en Elisabeth Van Herberghen. Hun getuigen waren Elisabeth Sweerts, zijn zus en Maria Van der Eyckel.

Servaes Sweerts was de eerste uit het gezin Sweerts-Peeters die trouwde. Als gebruikelijke *dot* kreeg hij het *Capellevelt* onder Rommersom. Zijn eigenlijke '*gift onder levenden*' bestond uit de ruime hoeve van de *Cruysblock*.

Dit woonhuis werd tussen 1647 en 1657 verbouwd door brouwer en burgemeester **Daniel Bormans**. Hij had in 1645 de eigendom gekocht van Gonus Van Molle.

Bormans was in 1641 getrouwd met Marie de Kinder. Hun drie kinderen waren voor 1666 allemaal al overleden.

Na het overlijden van zijn echtgenote hertrouwde Daniel Bormans in 1654 met Josyne Vanden Putte. Uit dit tweede huwelijk werden nog eens vijf kinderen geboren. Daniel Bormans stierf in 1662 en zijn jonge weduwe ging een tweede echtverbintenis aan met haar buurman brouwer en burgemeester Bertel Peeters. Josyne beviel van nog eens acht kinderen. De latere pastoordeken Henri Peeters en Catherine Peeters, die met Servaes Sweerts zou huwen waren twee van deze kinderen.

Bertel Peeters werd de nieuwe eigenaar van de *Cruysblock*. Hij kocht de andere erfgenamen uit. Dat was voor 1681, jaar waarin hij een hypotheek nam op de *Cruysblock*. (Acte van 19-12-1681). Na het overlijden van het echtpaar Peeters-Vanden Putte in 1693 loste zoon Henri Peeters de hypotheek al voor de helft af. (Acte van 23-12-1693 – Notaris Swartsen).

Juffrouw Marie Vanden Putte liet in 1695 een rente over, ten laste van de kinderen van Juffrouw Marie de Longueval, op een blok genoemd *Cruysblock* en een rente op een huis te Hoegaarden, dat toebehoorde aan Bertel Peeters en grensde aan het *Cruysblock* (extract uit de schepenprotocollen van 14.09.1695 en testament nr.168). De overblijvende kinderen Anna, Henri, Catherine, Bertel en Arnold Peeters, bleven ofwel in de *Cruysblock* wonen, ofwel in het huis ernaast. Het kan ook dat de *Cruysblock* werd verhuurd aan de **kinderen van Marie de Longueval**.

De kinderen Peeters traden uit onverdeeldheid in 1700. Henri Peeters werd erfgenaam van de *Cruysblock* (Op 12.07.1700) Zijn broer Arnold was ondertussen overleden. In het begin van dat jaar, in de maand februari was Catherine Peeters, zijn zus getrouwd met Servaes Sweerts uit de *Paradijshoeve*. Henri Peeters heeft na de deling van juli zijn deel afgestaan aan zijn zus, zodat het echtpaar Sweerts-Peeters de nieuwe eigenaars werden van de *Cruysblock*.

Rond 1702 kwam **Henri Bormans**, halfbroer van Catherine Peeters, als huurpachter en brouwer, op de hoeve wonen. (Niet vroeger, want hij had in 1696 een huurcontract voor 6 jaar afgesloten voor een huis op de Plaats). Na zijn dood in 1723 bleef zijn weduwe Marie Anne Bonjean (Bonian) nog een tiental jaren op het pachthof wonen.

Toen **Servaes Sweerts junior** in 1734 trouwde kwam hij wonen in de Cruysblock. Datzelfde jaar ook was hij zijn schoonvader opgevolgd als griffier van Hoegaarden. Hij was ook brouwer en notaris. Na de dood van zijn vader werd hij keurheer van het *Sweertshuys* en in 1741 medestichter van de *Confrerie van de V Notabele Geslachten van Hoegaarden*.

Achter het pachthof liet Servaes een prachtige tuin aanleggen met een *Gloriette* of speelhuis.

Angeline Sweerts overleed in 1765 en Servaes hertrouwde op 18 maart 1766 met Anne Catherine Van Osmael. Uit dit tweede huwelijk werden geen kinderen meer geboren.

In 1767 stond hij het griffierschap en zijn schepenzetel af aan zijn zoon Antoine Balthazar Sweerts. Het jaar daarop, in 1768, stichtte hij de familiegilde van de *Zwarte Merel*.

De Cruysblock werd in pacht gegeven aan **Lambert Van Molle** na het overlijden van Servaes Sweerts (Hij overleed op 23-06-1779). Niet voor lang, want na de deling tussen de erfgenamen was het **Jacques Dotremont** die de nieuwe bewoner werd van de *Cruysblock*. (Misschien ook de eigenaar). Hij was in 1780 gehuwd met Elisabeth Sweerts, dochter van Hubertus Sweerts en Barbe Van Osmael uit Rommersom (Geboren in 1751).

Na Dotremont kwam **Charles Emanuel Lories** in het bezit van de *Cruysblock*. Hij trouwde in 1836 met Marie Anne Nijs, kleindochter van Jacobus Van Nerum en Catherine Van Autgaerden. Lories was landbouwer en jeneverstoker. Hij was medestichter van de harmonie in 1861.

Na het overlijden van Charles Lories in 1881 kwam pachter **Van Ongelegen** op het pachthof wonen tot rond 1924.

In dat jaar kwam het eigendom op naam van brouwer **Félicien Cipers**. Félicien was getrouwd met Emilie Louise Medaers en zij waren de ouders van de huidige bezitter **Henri Cipers**.

Loriers-Nijs

*Charles-Emanuel Loriers (Was eerst landbouwer te Zétrud-Lumay) (Outgaarden)
(Wommersom 1798(?)-Hoegaarden 09.05.1881)*

x Hoegaarden 03.08.1836

*Anne-Marie Nijs (Hoegaarden 01.04.1811-12.01.1843), dochter van Servaes en
Catherine Van Nerum*

Kinderen:

1 Marie-Emilie Loriers (Hoegaarden 06.02.1837-26.09.1869)

x Hoegaarden 09.09.1863

*Napoleon Nijs (Hoegaarden 27.04.1827), handelaar in granen
(Zoon van Bernard Nijs (+Hoegaarden 17.12.1862) en Marie Elisabeth Falla, landbouwster
het huisgezin Nijs-Loriers woonde in de Pastorijstraat, komend van Elsene
eind 1865 en in 1878 vertrokken naar Nivelles)*

2 Jean-Baptiste Loriers (Hoegaarden 20.12.1838-06.04.1843)

3 Alexander Loriers (Hoegaarden 05.11.1840-08.09.1908), landbouwer

x Tienen 22.02.1866

*Anne Leonie Dewaelheyne (Tienen 04.04.1839-Hoegaarden 10.04.1918),
dochter van Charles Gerard Dewaelheyne en Jeanne Bénédicte Loriers*

Cipers-Stockmans

Arnold Cipers (Hoegaarden 23.01.1837-01.02.1890), landbouwer en brouwer op de Stoopkensstraat, gemeenteraadslid

X Hoegaarden 03.04.1880

Rosalie Stockmans (Hoegaarden 28.03.1846-05.07.1921), dochter van J.B.Stockmans en Barbe Vandenbempt.

Zij hadden drie kinderen:

1 Marie Emilie Barbe Cipers (Hoegaarden 20.06.1883-)

x Hoegaarden 28.09.1907

Jules Lories (Meldert 19.10.1882-Hoegaarden 24.05.1940), zoon van Gustave Lories en Celestine Grégoire

1.1 M.C.Yvonne Lories (Hoegaarden 09.08.1908-Leuven 03.05.1940) x Hoegaarden 25.06.1932

François Van Bever (St. Pieters Leeuw 09.04.1903-1976), industrieel

1.1.1 Marie Rose Van Bever (Hoegaarden 18.03.1933-Tienen 1984, ongehuwd

1.1.2 Victor Jules Van Bever (Hoegaarden 25.09.1934) x Maria Hendrika

Annemans

1.2 Ghislaine Marie Lories (Hoegaarden 19.11.1909)

x Hoegaarden 30.05.1942

Jacques Dothée (Lioubimansky Bakmout-Rusland 02.03.1914), ingenieur te Watermaal-Bosvoorde

1.2.1 Jean Jacques Dothée (Elsene 1943)

1.2.2 Yvonne Dothée (Hoegaarden 01.05.1944)

1.2.3 Marie Thérèse Dothée (Tienen 01.10.1946)

1.2.4 André Dothée (Tienen 17.01.1950)

*2 **Félicien Cipers** (Hoegaarden 24.07.1885-28.11.1951), landbouwer op de Cruysblock en brouwer op de Stoopkensstraat*

x Hoegaarden 31.05.1924

Emilie Louise Medaers (Hoegaarden 20.11.1894-Tienen 05.05.1989

2.1 Arnold Cipers (Hoegaarden 27.04.1925)

2.2 Charlotte Cipers (Hoegaarden 07.12.1926)

2.3 Jules Cipers (Hoegaarden 13.08.1928), gemeentesecretaris

2.4 Daniel Cipers (Hoegaarden 20.01.1930-1930)

2.5 Paul Cipers (Hoegaarden 08.09.1931)

***2.6 Henri Cipers** (Hoegaarden 07.09.1934)*

3 Clemence Cipers (Hoegaarden 06.03.1886-09.02.1957)

Gonus Van Molle (Vanmol), Daniël Bormans en Bertel Peeters waren alle drie eigenaar van zowel de 'Cruysblock' als 't Nieuwhuys; Alle drie waren ook grootkanselier van 'Die Edele Orde van den Moutstock'

b. Chronologisch overzicht van de bewoners –eigenaars (Volgens Rik Cipers)

- Rond 1600: Gonus Van Molle (of Vanmol) was de 1ste gekende eigenaar.
- Rond 1640: Nieuwe eigenaar is Daniel Bormans. Als weduwnaar met 3 kinderen huwde hij Josyne Vandeputte in 1654; Zij hadden samen 5 kinderen. Na zijn dood hertrouwde Josyne
- In 1670: met Bertel Peeters en zij kregen 8 kinderen. Eén van hun dochters was Catharina Peeters, zij trouwde in 1700;
- In 1700: werd E.H.Henricus Peeters (zoon van Bertel Peeters) eigenaar. Catharina Peeters (zijn zuster) trad in het huwelijk met Servatius Sweerts (afkomstig van de Paradijshoeve (Walestraat). Henricus Peeters schonk de Cruysblockhoeve als huwelijksgegeschenk aan zijn lievelingszuster Catharina Peeters. De hoeve werd verpacht tot Servaes Sweerts (zoon van Servatius Sweerts en Catharina Peeters) er zich
- In 1734: te vestigen. Hij huwde met Catharina Angela Sweerts. Na de dood van Catharina huwde Servaes met Anne Van Osmael. Servaes Sweerts was griffier, toen de huidige kerk werd gebouwd. De bepleistering in de kerk, in Italiaans Rococostijl, werd ook aan het plafond in de Cruysblockhoeve uitgevoerd (misschien zijn de onkosten op hetzelfde factuur dat van de kerk meegerekend). De Italiaanse Rococo onderscheidt zich door de grote ruimten tussen de rocaille motieven.
- In 1765: werd Servaes Antoine Sweerts eigenaar. Hij was de schoonzoon van Bertel Peeters. (Hij trouwde een 2de x met Anne Catherine Van Osmael)
- In 1780: was Marie Elisabeth Sweerts eigenares (dochter van Servaes Ant. Sweerts)
- In 1795: Zij huwde met Jacobus Dotremont.
- In 1863: Charles Loriers is nu de eigenaar. Hij was gehuwd met Anne Marie Nijs.
- In 1881: pachter Van Ongelegen tot rond 1924
- In 1886: Servatius Nijs werd de nieuwe eigenaar (broer van Anne Marie Nijs).
- In 1894: Nijs Arcadius volgde zijn broer Servatius op.
- In 1895: Loriers – Dewallens Alexander was $\frac{3}{4}$ eigenaar en Nijs Napoleon voor $\frac{1}{4}$
- In 1900: Weduwe Rosalie Stockmans echtgenote van Cipers Arnold.
- In 1924: Cipers Félicien, zoon van Arnold Cipers en Rosalie Stockmans.
- In 1951: Weduwe Emilie Medaers, echtgenote van Cipers Félicien.
- In 1972: Henri Cipers, zoon van Félicien Cipers en Emilie Medaers.

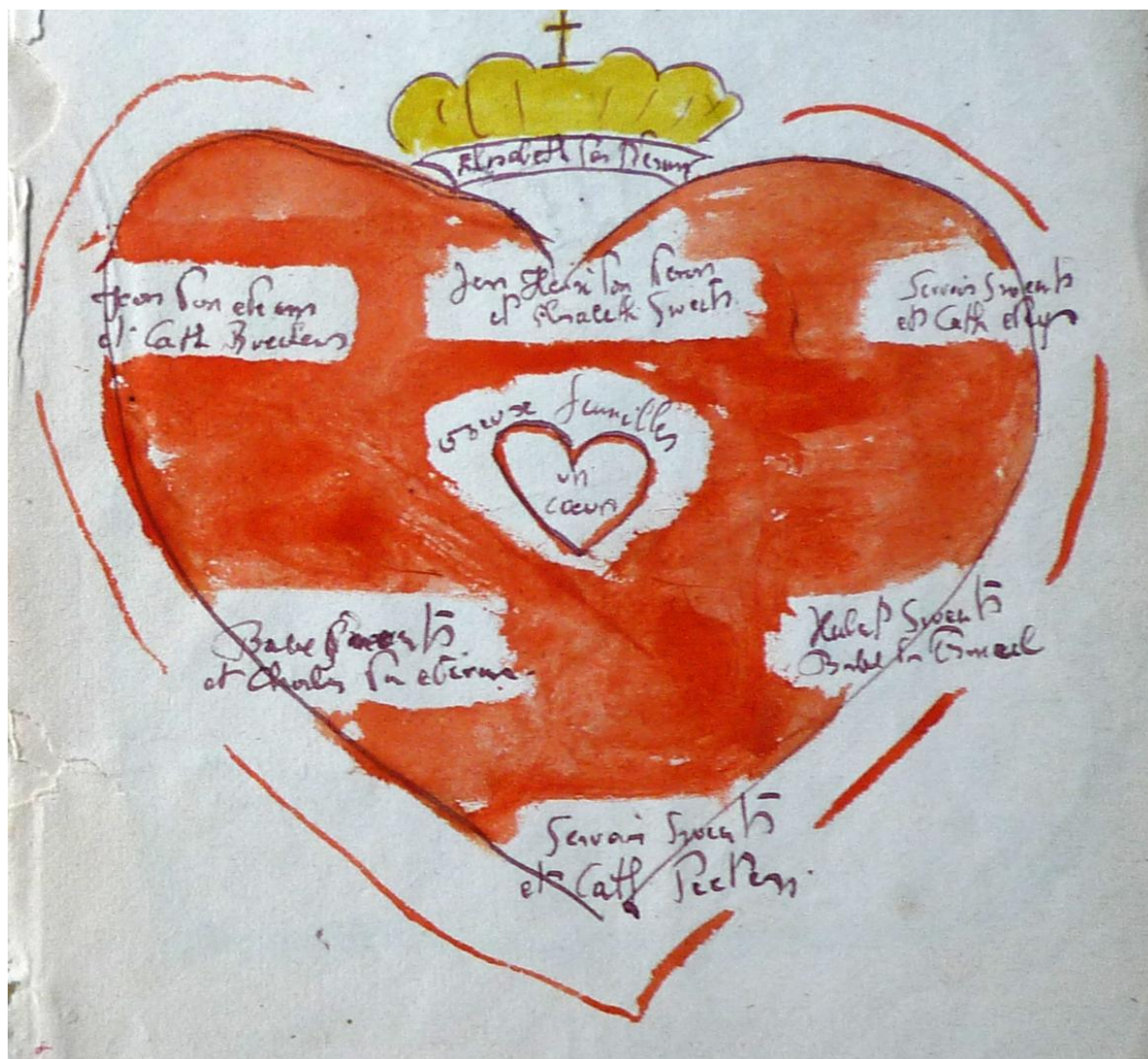
c. De herinneringen van Anne Elisabeth Van Nerum
(Hoegaarden 1808-1884) aan de *cruysblockhoeve* en zijn bewoners.⁵

Constant Vandertaelen en zijn echtgenote Anne Elisabeth Van Nerum en hun woonst op de Tiensestraat, de schenking Vandertaelen-Van Nerum; hun grafmonument op het oude kerkhof rond de kerk (tot 1926)

⁵ Archief der V Geslachten, '*Extraits des mémoires de la famille Van Nerum de Hougaerde*', Reconstructie door haarzelf van haar verloren gegaan origineel gemaakt tussen 1828 en 1838, zoals zij zelf het verhaalt in de inleiding

'Deux familles un coeur', de afstamming van Anne Elisabeth Van Nerum, door haar zelf getekend en ingekleurd in haar 'Extraits des mémoires...')

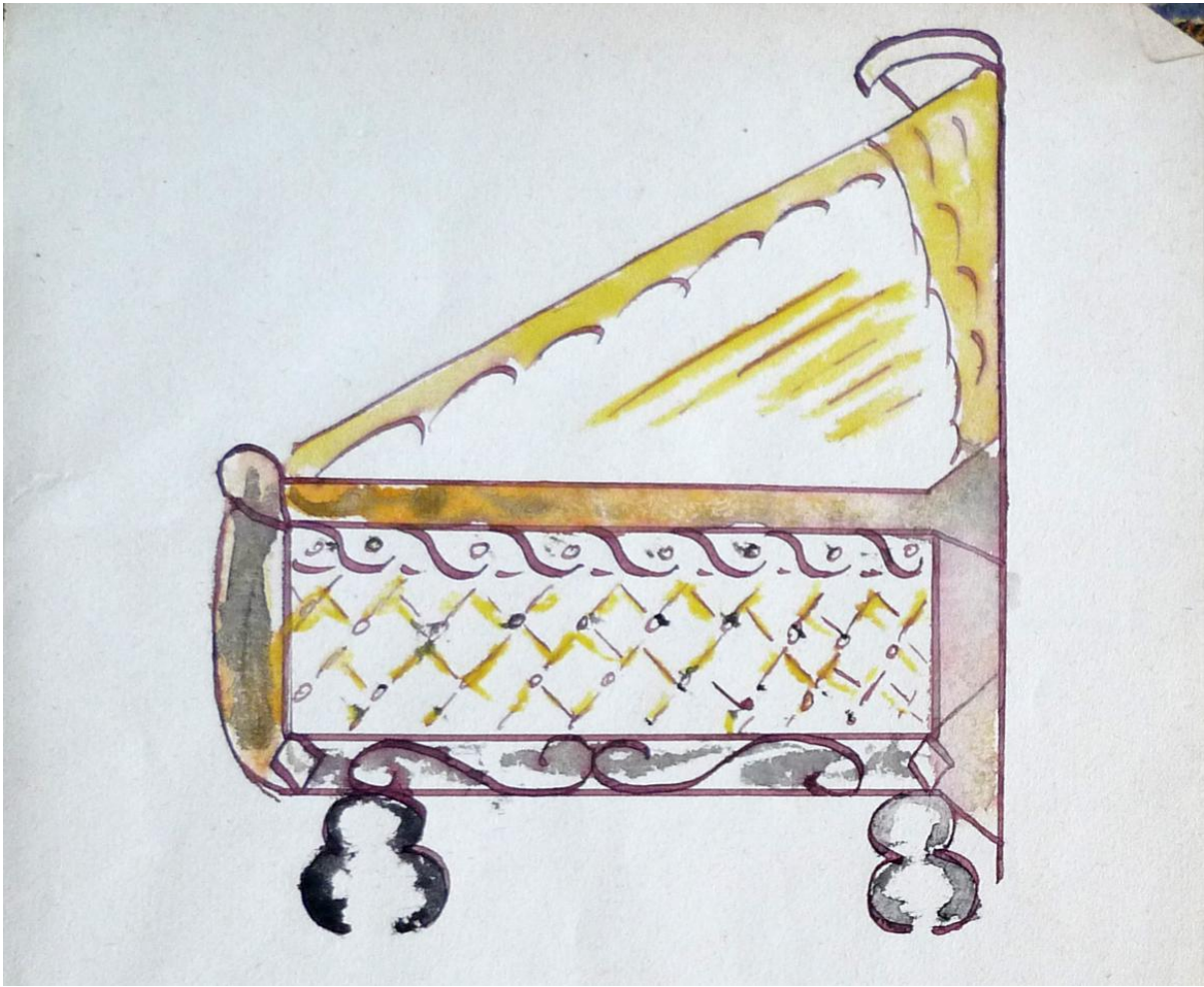
Anne Elisabeth Van Nerum wordt te Hoegaarden in de Nieuwstraat geboren op 8 september 1808. Zij is het vijfde kind en het enige overlevende van Jean Van Nerum en Elisabeth Sweerts. Haar vader overlijdt al in december 1809 en haar oom en peter wordt voogd. Elisabeth volgt onderwijs bij de zusters in de kloosterschool te Overlaar. Zij is trouwens de eerste van de familie geweest die er als leerling is ingeschreven.

Op 4 augustus 1830 huwt zij te Hoegaarden met haar kleinkoosijn Constant Servais Vander Taelen (°Leuven 31.07.1803). Zijn grootvader was dokter te Tienen en zijn vader professor aan de medische fakulteit van de Leuvense universiteit.

Na het overlijden van Catharina Bueckens in november 1828, de weduwe van notaris-schepen Jean van Nerum en grootmoeder van Elisabeth, wordt de erfnis geregeld. Elisabeth en haar moeder kopen met hun deel het 'Pannenhuis' in de Tienestraat, een prachtig herenhuis met pachthof en aanpalende goederen

Zij begint in 1828 de *memorieschriften Van Nerum* in nauwe samenwerking met Dr. Van Nerum en andere familieleden. Ongelukkig is het grootste deel van deze schriften verloren gegaan in een brand (1854) en alleen een klein deel kon gereconstrueerd worden met de hulp van pastoor Deelen.

In 1874 maakt zij haar testament en schenkt al haar goederen aan de gemeente om een gasthuis voor zieken en bejaarden op te richten.

In de cruysblockhoeve stond deze wieg, die gediend heeft voor de kinderen van Catherine Peeters en Servaes Sweerts, door Anne Elisabeth getekend en ingekleurd in haar 'Extraits des mémoires'.

We lezen in haar herinneringen wat volgt over de periode van de Franse Revolutie:

Depuis 1796 une conspiration contre les occupants et la clique de Van Autgaerden s'était formée à Hougaerde sous la direction du Doyen Sweerts aidé par Antoine Sweerts, Jean et Jacques Van Nerum, Jacques Doutremont et Schepers. Ce dernier accepta la fonction de Juge de Paix sur demande du Doyen pour sauvegarder un poste-clef dans les mains de l'aristocratie.

Les conspirateurs prêtaient aide à Mr le Doyen dans l'exécution de son apostolat, malgré l'interdiction de l'autorité française. Jacques Van Nerum et d'autres avaient mis leurs maisons secrètement à la disposition de Mr le Doyen pour la célébration religieuse de mariage des habitants. En collaboration avec les conspirateurs le nommé Pierre Sweerts passait à l'action et abattit l'arbre de la liberté. De jeunes gens comme Ambroes et d'autres se sont cachés dans la ferme de Jacques Doutremont pour échapper à la conscription. Jacques Van Nerum et Ant. Sweerts les conduisaient pendant la nuit chez Doutremont, d'où ils se préparaient pour joindre les rangs des brigands.

Nombre de jeunes gens du bourg, dont quelques membres de la famille, étaient exemptes du service obligatoire, grâce à l'intervention du Juge de Paix.

Le Doyen Sweerts recherché pour actes commis contre la République, se réfugiait à son tour et déguisé il a continué à remplir son sacerdoce

Depuis 1796 une conspiration, artée en secret et la
 clique de Van Autgaerden s'était formée à Hoegaarden pour la
 direction du Doyen Sweerts aidé par Antoine Sweerts, Jean et
 Jacques Van Nerum, Jacques Dotremont et Schepers. Le dernier
 occupa la position de juge de Paix sur demande du Doyen pour
 sauvegarder un poste-clé dans les mains de l'aristocratie
 Les conspirateurs prêtant aide à Mr. le Doyen dans l'exécution
 de son apostolat malgré l'interdiction de l'autorité française.
 Jacques Van Nerum et d'autres avaient mis leur maisons
 à la disposition de Mr. le Doyen pour la célébration
 religieuse ou mariage des habitants. En collaboration avec
 les conspirateurs le nommé Pierre Sweerts parait à l'autel et
 abaisse l'arbre de la liberté. Ces jeunes gens comme Ambroes
 et d'autres se sont cachés dans la ferme de Jacques Dotremont
 pour échapper à la conscription. Jacques Van Nerum et Ant. Sweerts
 les couvraient pendant la nuit chez Dotremont, d'où ils se pré-
 paraient pour rejoindre les rangs des brigands.
 Plusieurs de jeunes gens du bourg dont quelques membres de la famille,
 étaient exemptés du service militaire, grâce à l'intervention du
 juge de Paix.
 Le Doyen Sweerts persécuté pour avoir commis contre la Repu-
 blique, ne résistait à son tour et depuis il a continué à remplir
 son sacerdoce.

Sinds 1796 was er een samenzwering ontstaan te Hoegaarden tegen de bezetters en de kliek Van Autgaerden onder de leiding van deken Sweerts, geholpen door Antoine Sweerts, Jean en Jacques Van Nerum, Jacques Dotremont en Schepers. Deze laatste nam de post van vrederechter aan op vraag van de deken om toch één sleutelpositie in handen van de aristocratie te houden.

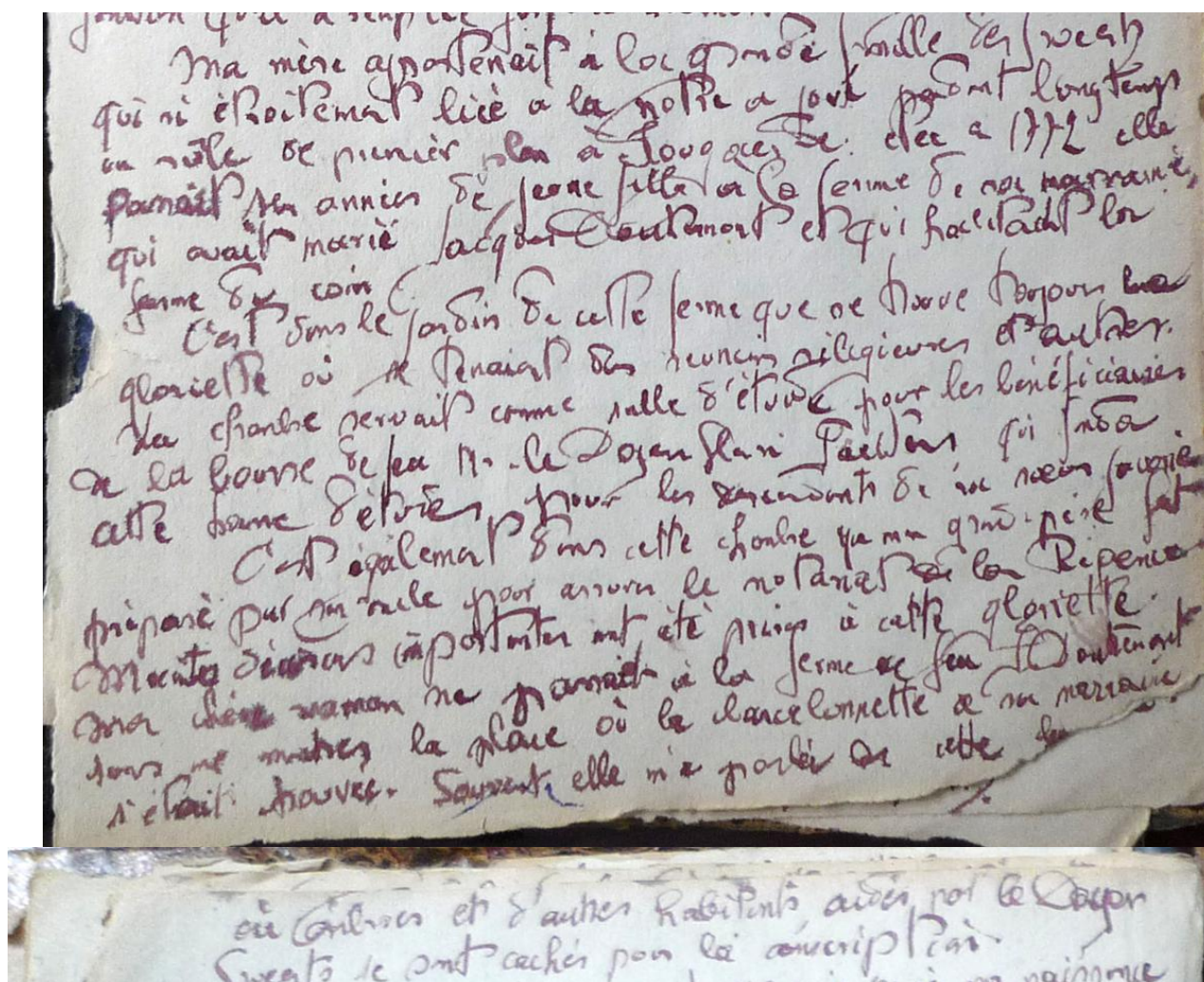
De samenzweerders hielpen Mr. de deken in de uitoefening van zijn apostolaat, ondanks het verbod van de Franse autoriteiten.

Jacques Van Nerum en ook anderen hadden hun woonsten discreet opengesteld voor Mr. de deken om de huwelijksinzegeningen van de inwoners te verzorgen. Met de medewerking van de samenzweerders ging de genaamde Pierre Sweerts tot actie over en hakte de vrijheidsboom om. Jonge mannen als Ambroes en ook nog anderen verstopten zich in de hoeve van Jacques Dotremont om te ontsnappen aan de verplichte legerdienst. Jacques Van Nerum en Ant. Sweerts brachten ze 's nachts bij Dotremont, en vandaar maakten ze zich op om de rangen van de brigands te vervoegen.

Nogal wat jonge mensen van het dorp waren vrijgesteld van de verplichte legerdienst dankzij de tussenkomst van de Vrederechter.

Deken Sweerts, opgespoord voor vijandige daden tegenover de Republiek verstopte zich ook en vermomd heeft hij verder zijn priesterlijke taak uitgeoefend.

Over de 'Gloriette' in de tuin van de cruysblock en het leven errond schreef zij:

Ma mère (Elisabeth Sweerts) appartenait à la grande famille des Sweerts qui si étroitement liée à la notre a joué pendant longtemps un rôle de premier plan à Hougaerde. Née en 1772 elle passait ses années de jeune fille à la ferme de sa marraine, qui avait marié Jacques Dotremont et qui habitait la ferme du coin.

C'est dans le jardin de cette ferme que se trouve toujours la Gloriette où se tenaient des réunions religieuses et autres. La chambre servait comme salle d'étude pour les bénéficiaires de la bourse de feu Mr. le Doyen Henri Peeters, qui fonda cette bourse d'études pour les descendants de sa soeur favorite.

C'est également dans cette chambre que mon grand-père fut préparé par mon oncle pour assurer le notariat de la Régence. Maintes décisions importantes ont été prises à cette Gloriette.

Ma chère maman ne passait à la ferme de feu J. Dotremont sans me montrer la place où la berceuse de sa marraine s'était trouvée. Souvent elle m'a parlé de cette ferme

où Ambroes et d'autres habitants, aidés par le Doyen Sweerts se sont cachés pour la conscription.

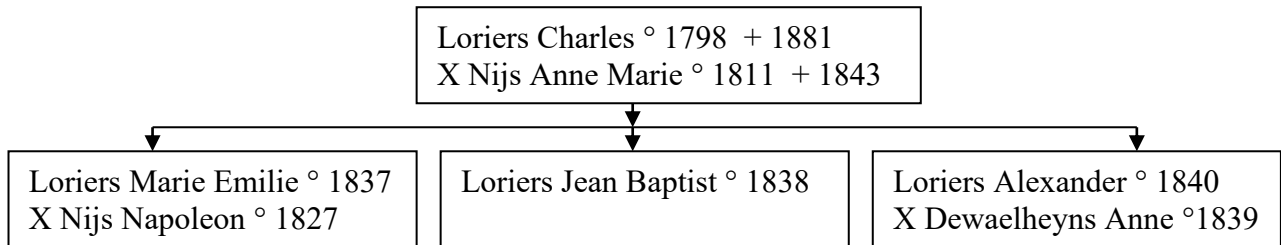
Mijn moeder (Elisabeth Sweerts) stamde uit de machtige familie Sweerts, die zo nauw verbonden met de onze, gedurende een lange periode te Hoegaarden een eersterangsrol speelde. Geboren in 1772 bracht zij haar meisjesjaren door op de boerderij van haar meter, getrouwd met Jacques Dotremont, die de cruysblockhoeve bewoonde.

In de tuin van deze hoeve staat nog altijd de *Gloriette* waar godsdienstige en andere vergaderingen werden gehouden. De kamer was studieruimte voor de genietters van de studiebeurs Deken Henri Peeters zaliger, die deze studiebeurs stichtte voor de afstammelingen van zijn favoriete zuster. Het is ook in deze kamer dat mijn grootvader werd voorbereid om het notariaat van de Regentie op zich te nemen. Talloze beslissingen zijn in deze Gloriette genomen.

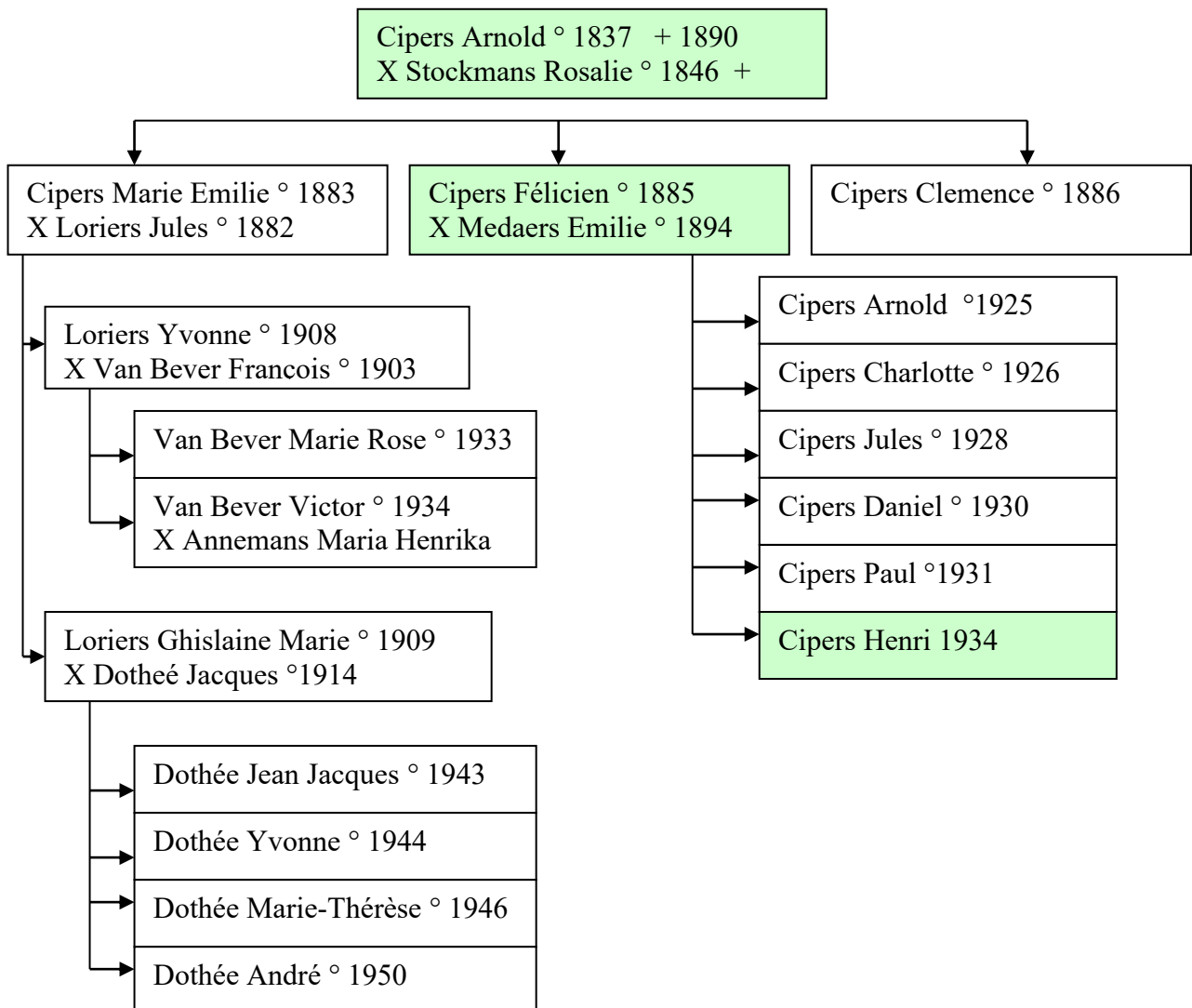
Mijn dierbare moeder ging nooit weg uit de hoeve van J. Dotremont zaliger zonder mij de plaats te tonen waar de wieg van haar meter stond. Dikwijls sprak zij mij over deze *hoeve*, waar Ambroes en andere inwoners, geholpen door de Deken Sweerts, zich verstopten voor de verplichte legerdienst.

d. Schematische voorstelling

Loriers-Nijs

Cipers-Stockmans

e. Enkele historische foto's van de familie Cipers

Van vaderskant

Rosalie Stockmans
(Hoegaarden 28.03.1846-05.07.1921)

Arnold Cipers (Hoegaarden
23.01.1837-01.02.1890),

Van moederskant

Medaer Jules
° 09-08-1858 + 11-03-1937

Laermans Marie
° 21-05-1863 + 10-12-1930

Félicien Cipers (Hoegaarden 24.07.1885-28.11.1951), landbouwer op de Cruysblock en
brouwer op de Stoopkensstraat
x Hoegaarden 31.05.1924
Emilie Louise Medaers (Hoegaarden 20.11.1894-Tienen 05.05.1989)

Cipers Marie (Zuster van Cipers Félicien)

Medaers Emilie

Van links naar rechts: Familie Cipers

Jules

–

Paul

–

Charlotte

–

Arnold

-

Henri

1999 – Cipers Henri is 65 jaar oud.

Van links naar rechts:

1ste rij: kinderen:

Evy Cipers – Lisa Cipers – Natan Cipers – Tomas Cipers

2de rij: schoondochters:

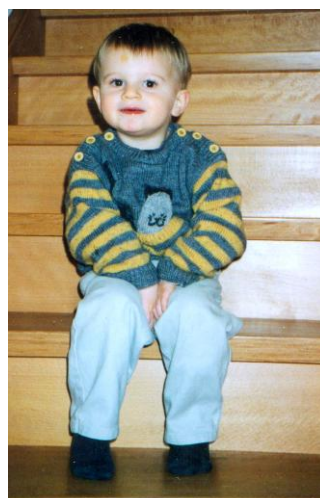
Karin Gilis – Helga Vlamings – Kathleen Fourie

3de rij: Thierry Cipers – Luc Cipers – Henri Cipers – Vincent Cypers

Karin+Thierry(Evy) Helga+Luc(Lisa + Noa) Kathleen+Vincent(Natan+Tomas)

Fourie Catharina° 10-10-1960
Cipers Vincent ° 25-12-1963

Cipers Noa

7. Het onvindbare Sweertsboek

. In de kelder van 't Nieuwhuys werden in de loop van 1964 en 1965 oude geschriften ontdekt, er verstopt onder de Franse Periode. Zo was er sprake van "den cabaret over den Cruysblock". Er waren ook teksten die verwezen naar de plaats waar het "Sweertsboek" verstopt kon zijn.

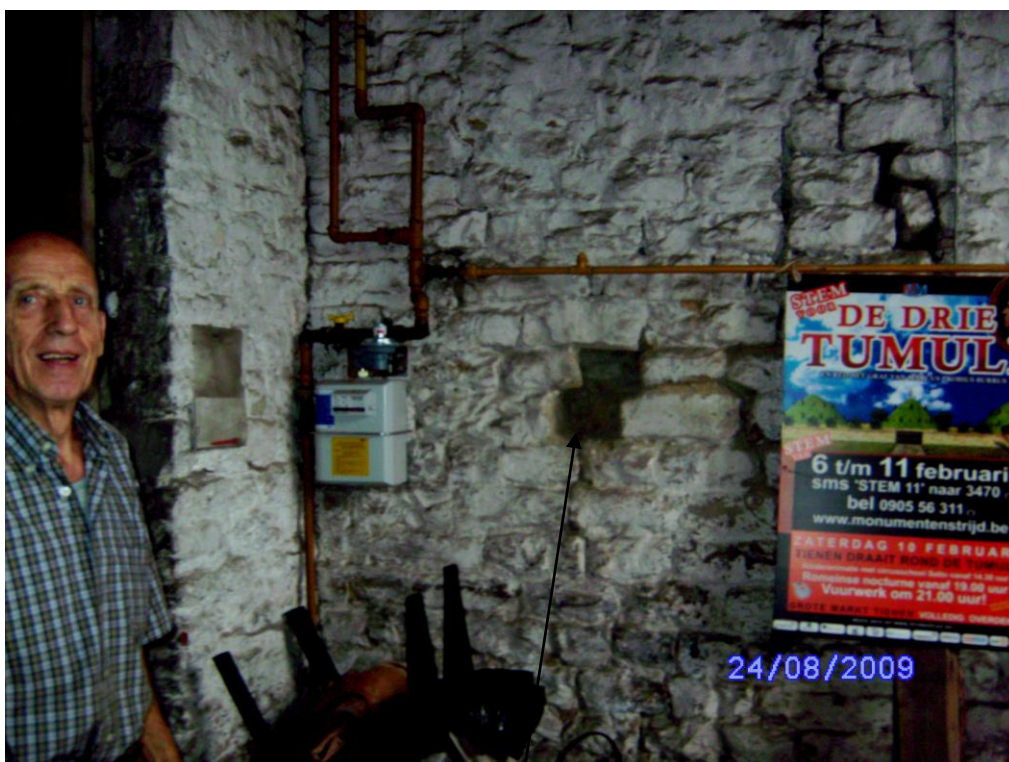
In oude documenten vond men, dat telkens er in de 18 de eeuw iets verborgen werd, dat steeds "op vijf voet rechts van die poorte" gebeurde. Met enkele bestuursleden hebben wij toen alle plaatsen die aan deze bepaling voldoen op de Cruysblock en zelfs rond de Gloriette onderzocht. Tevergeefs.

Waar was het dan verstopt of verstopt geweest?

Op een dag besliste ik van "het zitje" een badkamer te maken. Het zitje was voor 1935 de keuken, met één venster naar de Doelstraat. Alle losse muurbeplevelingen werden van de muur geschraapt. André, mijn schoonbroer die af en toe eens een kijkje kwam nemen, merkte op dat er rechts van de schoorsteenmantel een dwarsliggend houten balkje was. Bij het meer ontbloten van de muur kwam dit balkje helemaal tevoorschijn.

Vanaf dit ogenblik beginnen alle mogelijke scenario's dag en nacht door mijn hoofd te spoken tot op het ogenblik dat ik van de veronderstelling uitging dat er op die plaats een muurkastje moet zijn geweest. Bij nadere inspectie was ook links van de schoorsteenmantel een muurkastje dichtgemetst. Mijn nieuwsgierigheid nam met het uur toe. Vroeger durfde men wel eens een venster langs beide zijden van de muur dichtmetselen. Rekening houdend met het feit dat de binnenruimte niet werd opgevuld, was deze locatie de ideale om iets te verstoppen. Bij het meten van de fameuze "vijf voet" paste deze plaats perfect in het schema. Indien ik hier een vondst zou doen, welke instanties zou ik dan op de hoogte brengen? Na een paar dagen was mijn geduld ten einde. De verborgen ruimte zou haar geheim prijs geven. Langs beide zijden van de muur begon ik een voldoende groot gat te hakken. Zo zou ik de inhoud van de ruimte kunnen onderzoeken. Het resultaat was ontgoochelend. Ik vond niets, behalve de overtuiging dat het boek er ooit geweest was. Daarvan getuigde de mortel waarmee de stenen werden teruggemetst: met meer en dikkere stukjes kalk erin. Dit te weten gaf mij toch nog een beetje voldoening.

Wat is er dan wel met het boek gebeurd na de periode van de Franse bezetting?

Gat in de muur

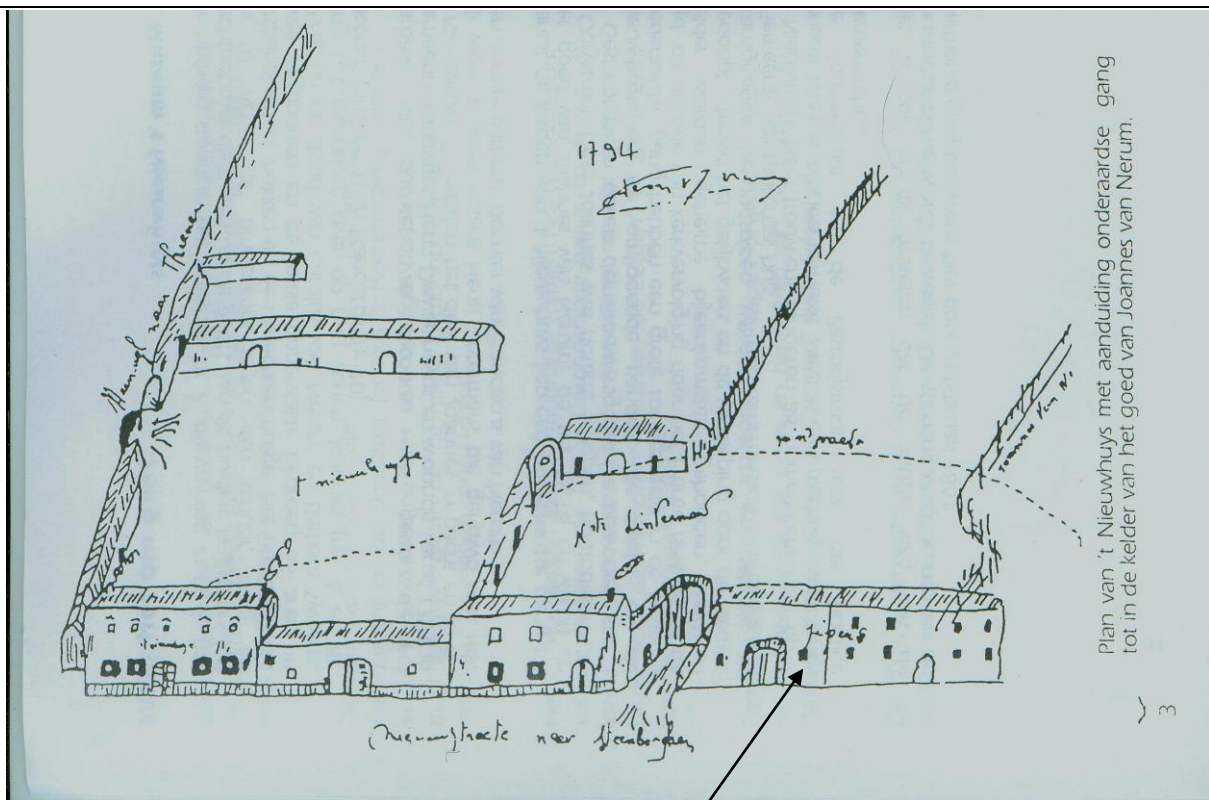
De kleine donkere ruimte, centraal op de foto, is of was vermoedelijk de verstoppplaats van “het Sweertsboek”. Dit boek mocht zeker niet in de handen van de Fransen komen. Het boek werd verstopt vóór de Franse revolutie. Het was een publiek geheim, in die tijd, dat indien iets belangrijks verstopt werd, het telkens op “5 voet rechts van die poorte” zou verstopt worden.

Zo ook hier te zien rechts op de foto “de poort”.

Bijkomend voordeel was de binnenzijde van die muur, was er een muurkast.

(Muurkast: In die tijd waren ook de muren zo dik dat men er gemakkelijk een 20 cm diepte van kon gebruiken om een kast met leggers in te bouwen) . Volgens Henri Cipers werd het boek daar wel verstopt, maar in het begin van 1800 daar terug weggehaald en misschien vernietigd.

De verschillende materies die gebruikt werden als invoegsel tussen de bestaande muur en de stenen waarmee het gat werd dicht gemetselt geven hem (Cipers) de zekerheid dat het boek er geweest is.

De schets van de Nieuwstraat in 1794 door not. Joannes Van Nerum, gevonden in 1965, copie van het onderste deel van het document hieronder met de vindplaatsen van de verstoken bescheiden

Rechts: de hoeve *Sipers*, inrijpoort en woonhuis;

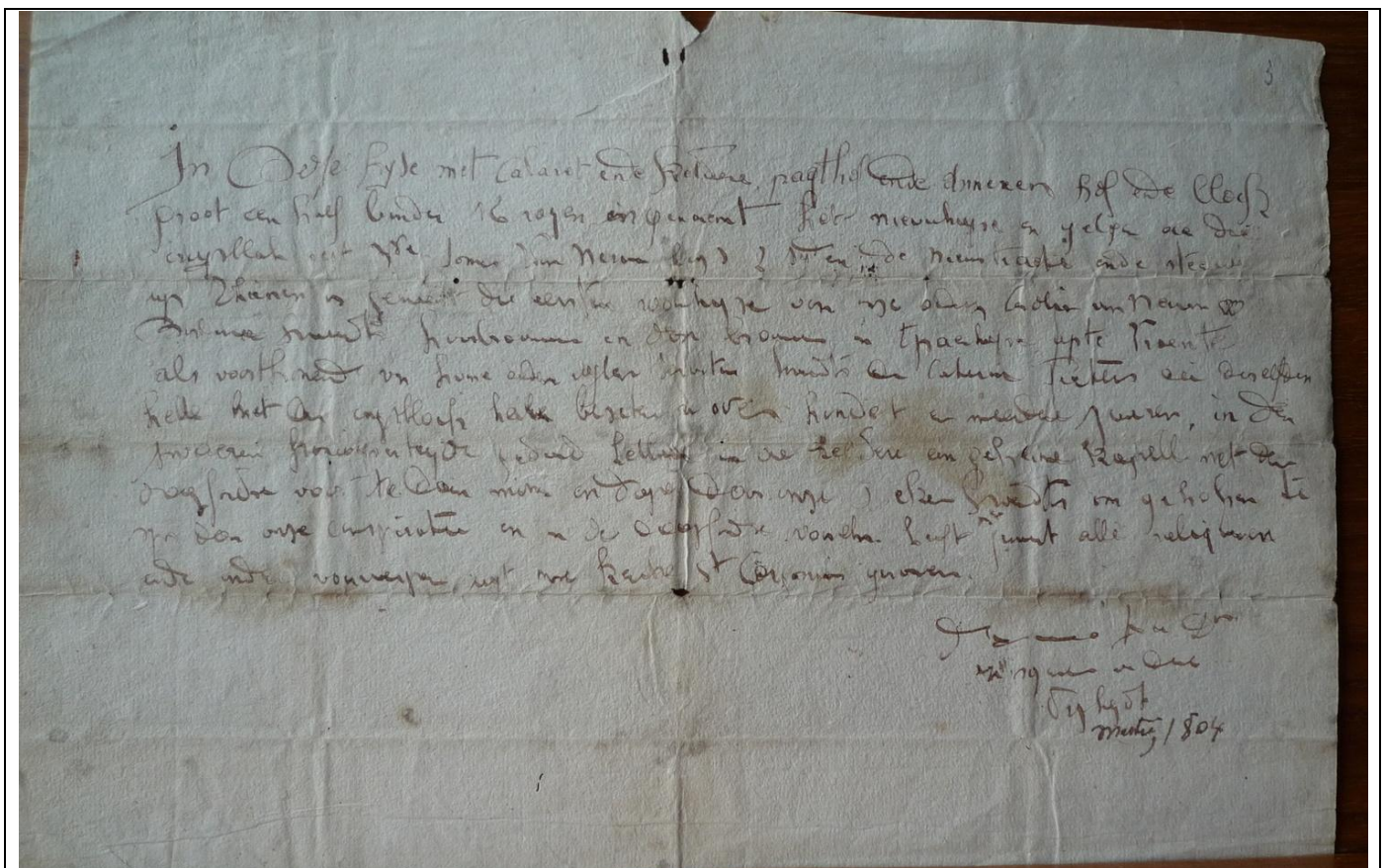
De Cruysblock, met het Sweertsboek, was toen bewoond door Dotremont

Sipers (Cipers) Edmond x Wevina (?) en de kinderen Gustaaf en Emilie

Over deze documenten gaat het

In de loop van 1964 en 1965 werden in 't Nieuwhuys 2 pakjes verborgen documenten gevonden. Ze waren verstopt tijdens de woelige periode van de Franse Revolutie en bevatten akten en/of afschriften die betrekking hadden op de familie Van Nerum (en aanverwanten) en op de Confrerie van de V Notabele Geslachten van Hoegaarden, die in 1741 was opgericht.

Een van de stukken bevestigde de geheime activiteiten onder die Franse periode en bevestigde ook wat wij meenden te weten over de Cruysblockhoeve.

In dese huysse met cabaret ende keldere, pagthof ende annexen, hof ende block groot een half bunder 16 royen en genaemt het nieuwhuyse en gelegen over die cruysblock(...) is geweest die eersten wonhyse (sic) van onse ouders Carolis Van Nerum (2 ineengewerkte hartjes) Barbara Sweerds(...) als voortkomend van hun ouders Servatius Sweerds en Caterin Peeters, die deselfden met den cruysblock hebbe beseten so over hondert en meerdere jaeren, (...)

Een nog interessanter document was een afschrift van de stichtingsakte van de Confrerie (1741). Daarmee kon dan in 1971 deze laatste heropgericht worden. Ze was verloren gegaan in 1870 als gevolg van onoverbrugbare meningsverschillen tussen de verschillende families. Voor de Cruysblock was deze vondst zeer interessant omdat dit afschrift uit het 'Sweerdsboeck' kwam. Dit was een, ondertussen nog niet teruggevonden, register waarin de zogenaamde *Sweertsraad* alle belangrijke stukken en verslagen in overschreef of noteerde.

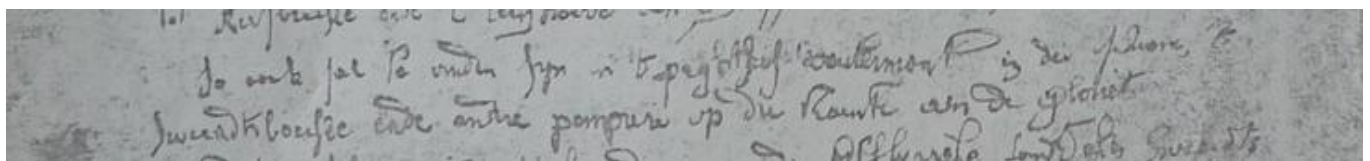
Bovenaan links: 'register E, folio 125' (van de minuten van notaris J. Sweerts?); rechts: '23' (folionummer van het Sweertsboek?) (het cijfer 8 is ongelukkiglijk in 1965 op het document geplakt)

Exteract autshentieck uy den Svheertsboeck

Op heden desen 9 xbris 1741 compareerden int pastoreelhuyse tot Hoegaerden voor mij ondergeschreven nots binnen dese Vryheydt residerende de naergenoemde getuyghe ende personnellyck Henricus Svheerts onse tegenwoordighe pastoor, Carlo van Nerim Henricus Hoebanckx Henricus Struys Servatius Svheerts ende Hubertus Svheerts whethoudere scepenen ende gesworenen tot Hoegaerden welcke comparanten hebben verklaert te fundeeren ten dage maenden ende jaere voors eenene bestierst offte Hooftraede genaamt Svheerts raed voire te appliceeren den testamente gesigneert Henricus Peeters Landtdeken binnenvoors Vryheydt om gevonden te syn int pastoreelhuyse date x 8bris wettigh attesteert in mijn stude nots date X 9 bris Item te fundeeren de confrerye avnde V familien ende bestiert door den Svheertsraede in v geletten ofte klejne raeden naergenaemden van Nerim Hoebancx Struys S Svheerts H Svheerts vojr de uytvoirderinghe van 't testament voors

Deken H. Peeters overleed in oktober 1741 en diezelfde dag werd in de pastorijs zijn testament over de studiebeursstichting gevonden. Op 10 november werd het testament door notaris Joannes Sweerts gewettigd, terwijl op 9 december van hetzelfde jaar, alle zonen en schoonzonen van deken Peeters' zuster Catharina samenkwamen voor hogergenoemde notaris, om het nalatenschap van hun afgestorven oom in studiebeurs te verwerken, ingevolge zijn laatste wilsbeschikking. Daarom stichtten zij een Hoofdraad met name de "Sweertsraad" om de opgerichte Confrerie van de 5 rechthebbende geslachten te besturen, die elk op hun beurt over een kleine familieraad beschikten, om in het kader van de Confrerie en ter uitvoering van het testament, hun eigen belangen te verdedigen.

Het volledige Sweertsboek werd verstoppt in de Cruysblockhoeve, zoals blijkt uit een derde document dat werd teruggevonden in 1965. Maar ondanks redeneren en zoeken is Rik Cipers er tot nu niet in geslaagd het document terug te vinden. Werd het na de revolutietijd uit de schuilplaats gehaald, dan is het in elk geval ook nog niet boven water gekomen. Dat document werd in 1794 opgemaakt door not. Joannes Van Nerum en wijst schuilplaatsen met inhoud van de verstopte bundels aan en schetst de omgeving van 't Nieuwhuys, zodat de hoeve Cipers-Nieuwstraat er ook schematisch op staat.

Zo oock sal te vinden syn in 't pagthof Doutermont in de schuere 't Sweerdsboeck ende andere pampiere op die straete aen de gloriet.

(Dotremont was de toenmalige eigenaar van de Cruysblock)

Hieronder het ganse document, zonder de schets van de Nieuwstraat met o.a. hoeve Cipers

8. Fotogalerij van de Cruysblockhoeve

Woonhuis

Ingang

Ingang van het koetshuis

Deurtje rechts van de waterpomp werd pas gemaakt toen de ruimte links van de waterpomp werd dichtgemaakt met venster inclusief. Achter die venster was een ruimte die dienstig was voor het opbergen van hooi en stro voor de paarden van de afspanning.

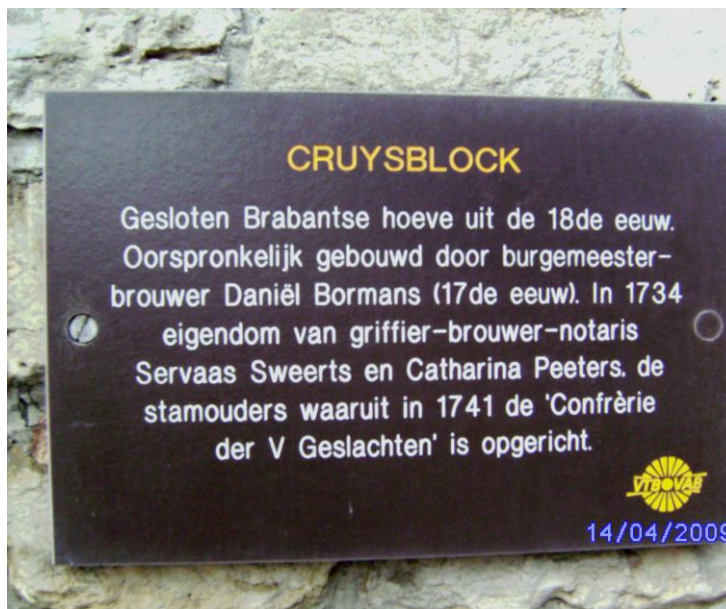
De voorgevel van het woonhuis met een model van vensters die er pas in 1750 ingebracht werden. Voordien waren het langwerpige hoge venstertjes met twee ijzeren baartjes voor. Deze werden in de achtergevel van het woonhuis van de hoofdknecht in 1751 ingebouwd.

Trouwens links en rechts van de linker venster zitten achter de bepleisterde muren nog steeds de venstertjes, zowel op gelijkvloers als op de 1ste verdieping, waar men ze trouwens nog kan zien. Maar dan natuurlijk aan de binnenzijde van de muur.

Deze gewelfjes, zijn volgens Henri Cipers, enig in België. Gemaakt met vierkantige eiken balkjes, die op hun kant werden geplaatst. Deze gewelfjes zijn in 2011 – 400 jaar oud. Zie rubriek f. Gewelven, binnenmuren en zolderingen.

Na de restauratie van de afspanningstal en zolder, waar Cipers toch 5 jaar aan gewerkt heeft, met de bedoeling er een kunstgalerie van te maken. Eens de ruimte klaar was, was ook de markt van de kunstschilderijen ingestort. Alle kunstgalerijen in en om Tienen sloten hun deuren. Enige redding was van deze ruimte een Feest en Speelzaal te maken, wat met gedeeld succes lukte.

Henri Cipers is niet volledig akkoord met de tekst op deze door de Vlaams Toeristen Bond aangebrachte plaat en dit zonder zijn toestemming.

a) Dit is geen Brabantse hoeve, omdat die hoeven 6 tot 10 keer groter zijn

b) Ook is het niet Daniel Bormans die de gebouwen heeft laten optrekken. Maar misschien heeft hij wel verbouwingen laten uitvoeren. Wat was het dan wel? Een herenhuis gelegen op een zeer goede, strategische ligging.

Paardenstal – Nu feest- en speelzaal

Een antwoord op de vraag: “Wat is de Cruysblock dan wel?”

Volgens Rik Cipers

Een perceel grond gelegen op een kruispunt van de

- Romeinse weg Tienen-Nijvel en werd doorkruisd door
- de weg Meldert-Helcinne

afgebakend door de Doelstraat, het kerk wegeltje, de Pastorijstraat en de Tommestraat.

Rond 1000 stond op dit perceel een bescheiden woning van 6,80 m op 16 m , opgetrokken in Gobertingse steen, evenwel zonder kelder maar wel met lemen binnenmuren.

Rond 1400 werd het een herenwoning , opgetrokken in Gobertingse steen. Naast de woning werd een 16 meter lange kelder bijgevoegd. Daar bovenop werden 4 kamertjes gebouwd. Deze kamertjes deden dienst als slaapkamers voor reizigers en voor de kinderen van o.a. Josinne Vandepuut.

Rond jaren 1600 woonden er brouwers. Zo kennen wij o.a. als eigenaar Gonus van Molle die er een afspanning op na hield. Hij was rond die tijd ook eigenaar van “Het Cabaret over den Cruysblock “ (Later het “ ’t Nieuwhuys”). De afspanningstal, die nog steeds bestaat (werd 12 jaar geleden nog gerestaureerd) zal in 2011 400 jaar oud zijn. Bijzonder aan deze stal zijn de gewelfjes (ik geloof enig in België).

Rond 1700 werden de gebouwen met één verdiep verhoogd (zowel het woonhuis als de paardenstal).

Rond 1750 werd achter de herenwoning een boerderijtje met schuur en paardenstal bijgebouwd. Mijn grootouders, Arnold Cipers (1837-1890) en zijn echtgenote Rosalie Stockmans(1846-1921), woonden aldaar. Hij was de hoofdknecht van de Cruysblockhoeve. Na zijn overlijden kon mijn grootmoeder Rosalie de Cruysblock kopen. Zij werd eveneens eigenaar van de Brouwerij Cipers in de Stoopkensstraat. Zij brouwde er enkel Hoegaards bier, zoals alle andere brouwerijen in die tijd.

De Cruysblock heeft nooit de hoedanigheid van vierkantsboerderij gehad, maar kreeg ten onrechte die naam. Naar mijn mening was de woonst een Herenwoonst waar gedurende tientallen jaren vooraanstaande mensen gewoond hebben.

Samengevat: de Cruysblock is geëvolueerd van woonhuis naar woonhuis met afspanning. Vervolgens werd het een herenwoning (woonst) van brouwers met landbouwactiviteiten. In de 2de helft van de 20ste eeuw werd het herleid tot een kleine hoeve. Thans zijn er aldaar geen landbouwactiviteiten nog toegelaten

Van een vierkantshoeve is hier zeker gaan sprake van. De gebouwen zijn te bepoekt en de binnenkoer veel te klein om daarop aanspraak te kunnen maken.

Ten slotte:

Ik woon nu meer dan 75 jaar op de Cruysblock en ik heb mij bijna 60 jaar lang toegelegd, in samenwerking met de Heemkundige Kring van Hoegaarden, op het zoeken naar het waarom, waarvoor, wie en wanneer..... in , op en rond de Cruysblock gebeurd is

Get. Rik Cipers

Kelder waar het Hoegaardsbier 8 à 10 dagen een natuurlijke gisting onderging.

Hougaerde. Chaussée de Tirlemont

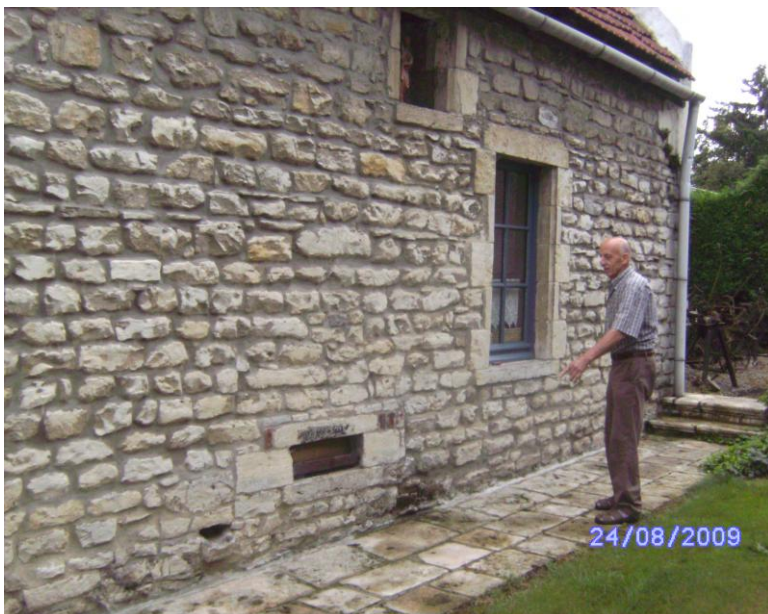
Nieuwhuys

Waterpomp

Ingang hoeve:
Moderne boordsteen
van de inrijpoort.
Deze noodzakelijke
vernieuwing is
misschien maar 110
jaar oud.

Dit is de ingang van een kelder, door de vader van Henri Cipers gebruikt om Geuze van de Brouwerij "VAN HAELE FR-CALEVOET" in Ukkel te stokkeren. Alle geuze brouwerijen bevonden zich trouwens rond het Brusselse.

Achtergevel van het woonhuis. Hier zien wij dat alle bruikbare stenen ook gebruikt werden. Achter deze muur bevinden zich 4 kamertjes waar reizigers konden overnachten. De kamertjes zijn gebouwd op een kelder van 16 meter lang. Zolang als het woonhuis. De kelder is volledig in Gobertangse steen gebouwd en moet rond de jaren 1500 gebouwd zijn. De voeg van deze buitenmuur was in 1950 zodanig verzwakt dat de muur toen hij ze invoegde, al 8 cm uit het loodrechte naar buiten toe overhelde. Les: Een muur is zo sterk als haar voegen. In die tijd metste men slechts met kalk, zand en steentjes

Ook deze kelder is naast het huis gebouwd en is zo lang als het huis breed is , ttz 10 meter. Deze kelder is gewelfd met baksteen en heeft nog steeds een lemen vloer. De zijmuren zijn evenwel in Gobertangse steen. Samenvattend: Onder het basis woonhuis is er geen enkele kelder. Wat verwijst naar een zeer lang verleden.

Dit deurtje is de toegang tot de afspanningstal. Ter vervanging van de open ruimte die zich links van de foto bevindt. Zie scheidingslijn achter het negerbeeld. Samengevat: Daar waar nu dat venster staat was er vóór 1780 een doorgang.

Cipers brouwde ook en huurde een brouwerij voor 1800

Samont den 3 frimaire et solvit 9 schell: 2
 No 31 Petrus Cyper declareert te brouwen in de
 brouwerij van P. Cypers desen drijden
 frimaire et solvit 9 schellinghen - - -
 Den borger P. Cypers declareert te brouwen
 in de brouwerij van P. Cypers

No 31 Petrus Cyper declareert te brouwen in de brouwerij van P. Cypers desen drijden frimaire et solvit 9 schellinghen

Peter Cipers verklaart te brouwen in de brouwerij van P. Cipers (!) op dinsdag 24 november 1795 en betaalt 9 schellingen

75 den borger Petrus Cypers declareert te
 brouwen in de brouwerij van J. Groetaers
 op den 25 frimaire 4inet f rep. solvit 3 3 0
 76 den borger geets declareert te brouwen in

'75 den borger peetrus ciepers verklaart te brouwen in de brouwerij van J. Groetaers op den 25 frimaire 4 jaer f(ranse) rep(ubliek) solvit 3-3-0'

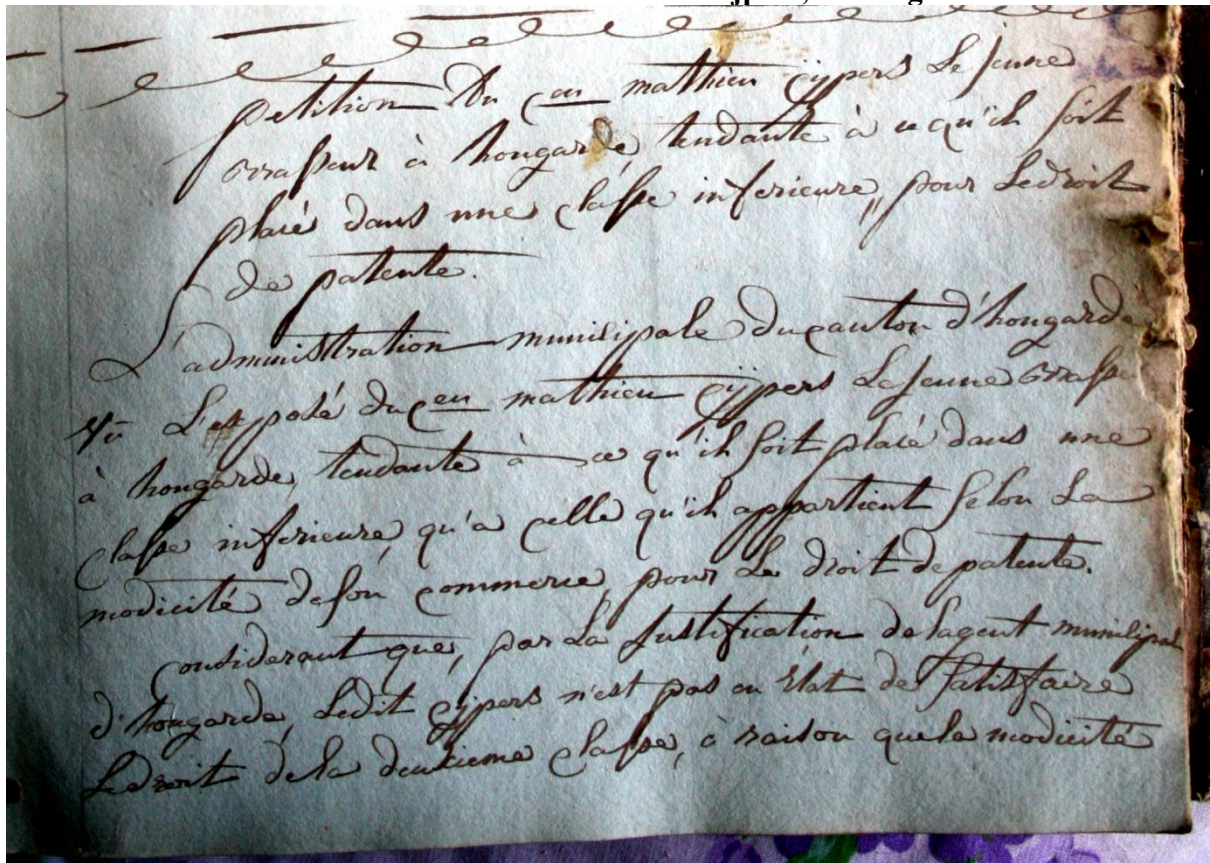
Peter Cipers verklaart te brouwen in de brouwerij van J. Groetaers op woensdag 16 december 1795 en betaalt 3 gulden en 3 stuivers (of ook dus 9 schellingen)

Om 1.5 stuk bier te brouwen moest men 1 schelling brouwtaks betalen, dus 9 schellingen is voor het brouwen van 13.5 stuks bier;

1 stuk bier = 3 amen bier = 3 tonnen van elk tussen de 130 en 150 liter;

13.5 stuks komt overeen met 5.400 liter bier minimum, 6.075 liter maximum

Brouwer Matthieu Cijpers, de Jonge

6

'Pétition du cen (citoyen) mathieu cijpers Le jeune brasseur à hougard tendante à ce qu'il soit place dans une classe inférieure pour le droit de patente.

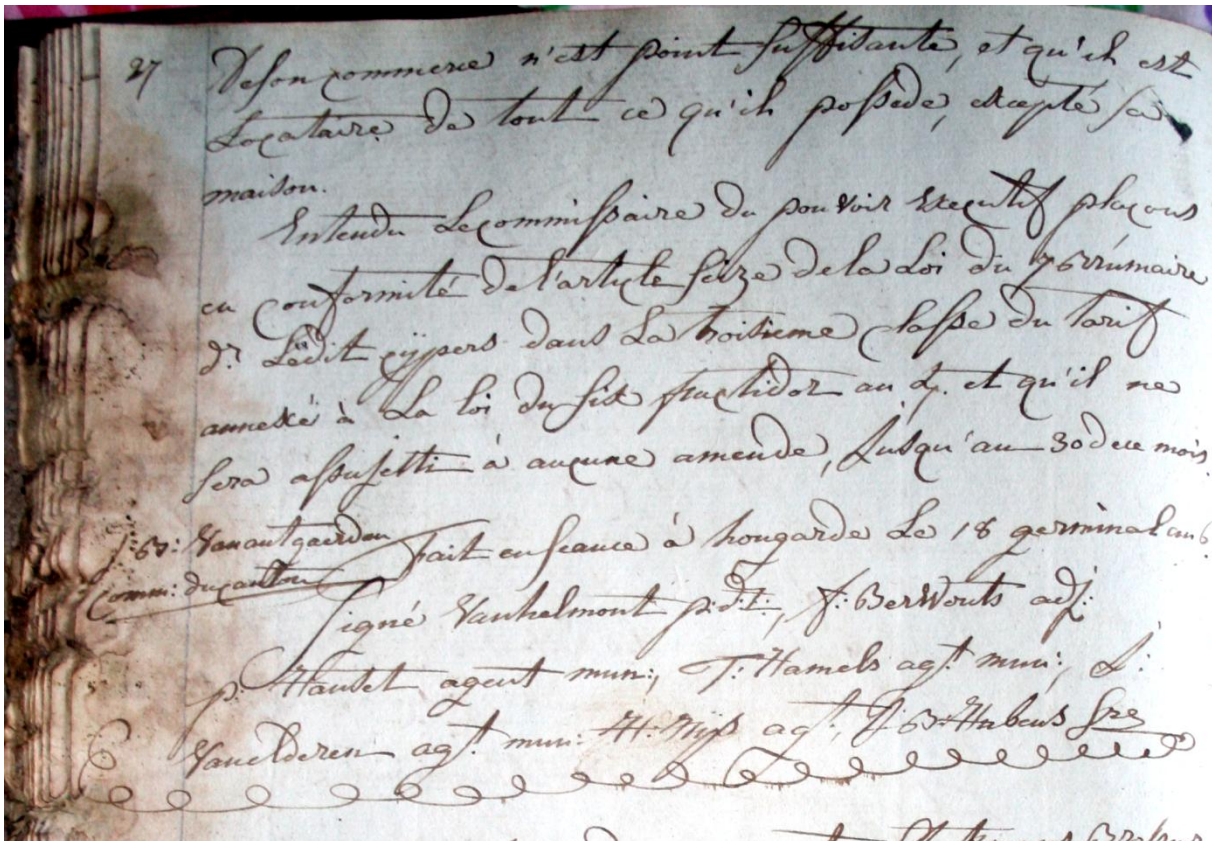
L'administration municipale du canton d'hougard vu L'exposé du cen (citoyen) mathieu cijpers Le jeune brasseur à hougard, tendante à ce qu'il soit placé dans une classe inférieure qu'à celle qu'il appartient selon La modicité de son commerce pour Le droit de patente.

Considérant que, par La justification de l'agent municipal d'hougard, Ledit Cijpers n'est pas en état de satisfaire Le droit de la deuxième classe, à raison que la modicité'

Aanvraag door burger Mathieu Cipers de jonge, brouwer te Hoegaarden om voor de betaling van het patentrecht in een lagere klasse geplaatst te worden;

De gemeentelijke administratie van het kanton Hoegaarden heeft akte genomen van de vraag van Mathieu Cipers de jonge, brouwer te Hoegaarden om in een lagere klasse geplaatst te worden voor het patentrecht, gezien de bescheidenheid van zijn handel.

Vaststellend dat uit het onderzoek door de municipale agent van Hoegaarden, genaamde Cipers niet in staat is van het patentrecht voor de tweede klasse te betalen, gezien de bescheidenheid

'de son commerce n'est point suffisante, et qu'il est locataire de tout ce qu'il possède, excepté sa maison.

Entendu le commissaire du pouvoir exécutif plaçons en conformité de l'article seize de la loi du 7 Brumaire Ledit cijpers dans La troisième classe du tarif annexé à la loi du six fructidor an 4 et qu'il ne sera assujetté à aucune amende, jusqu'au 30 de ce mois.

Fait en séance à hougarden Le 18 germinal an 6.

Signé Vanhelfmont pdt (président), F. Berwouts adjoint, p. Hanset agent mun(icipal), T. Hamels, agt (agent) mun(icipal), J. Vanelderren agt mun, H. Nijs agt, J.B. Hubens sre (secrétaire) en links in de marge: J.B. Vanautgaerden, comm(issaire) du canton.

Van zijn handel niet voldoende opbrengt, en dat hij huurder is van alles wat hij bezit, behalve van zijn huis.

Na de commissaris van de uitvoerende macht gehoord te hebben plaatsen wij genaamde Cipers, conform artikel zestien van de wet van 7 brumaire, in de derde klasse an het tarief, aangehecht aan de wet van 6 fructidor jaar 4 en hij zal geen enkele boete krijgen tot de 30ste van deze maand.

Besloten in onze zitting te Hoegaarden van **zaterdag 7 april 1798**

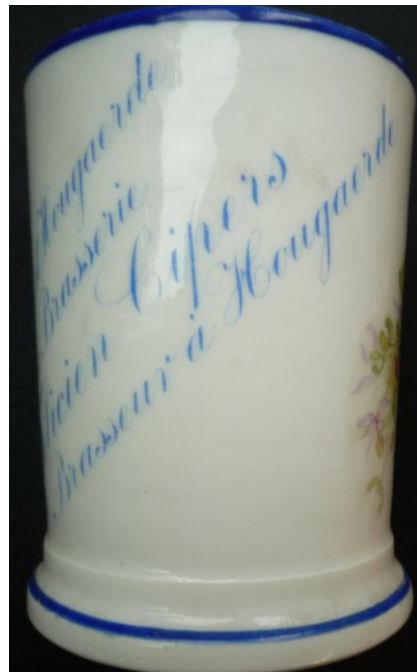
Ondertekend: Vanhelfmont, president; F. Berwouts, adjunct; P. Hanset, municipaal agent; T. Hamels, idem; J. Vanelderren, idem; H. Nijs, agent; J.B. Hubens, secretaris

J.B. Vanautgaerden, commissaris van het kanton;

Herinneringen aan de brouwactiviteiten

In deze gewezen brouwerij op de Stoopkensstraat brouwde Arnold Cipers zijn Hoegaards bier
(In 2010 zijn hier 4 verschillende eigenaars van het gebouw)
2 eigenaars voor 1/3
2 eigenaars voor 1/6

**De porseleinen bierpinten van de weduwe Arnold Cipers, Rosalie Stockmans
en van Félicien Cipers, de laatste brouwer Cipers**

Naamkaartje van Félicien Cipers

BRASSERIE CIPERS				
Hougaerde, le 19				
Je soussigné M reconnait avoir reçu				
Ton.	Num.	Désignation	Fr.	Cent.
		Spécial		
		Ménage		
		Gueuze Lambic		
		Kriek Lambic		
Signature du Client,		Signature du conducteur,		

BRASSERIE CIPERS				
Hougaerde, le 19				
Livré à M à				
Ton.	Num.	Désignation	Fr.	Cent.
		Spécial		
		Ménage		
		Gueuze Lambic		
		Kriek Lambic		
			Pour acquit	

Prière de boucher vos tonneaux vides

Leveringsbon van de bieren van Félicien Cipers

Dit is een medaillon van porselein van Baudour 30 x 22 cm .
 Het was bedoeld als nieuwjaarsgeschenk aan Brouwers die bij de Firma Pétrie uit Baudour hun porseleinen bierpinten bestelden, die ze dan gratis aan de café-uitbaters verdeelden. Nu, ieder brouwer had zijn eigen pinten, versieringen en teksten.
 Nu moeten wij vele honderden Euro's afdokken om er eentje op de kop te kunnen tikken.

Een mini-museum op *de koer* van de hoeve.

Op de voorgrond: een kinderkoets waar een bastaardzoon van Leopold II ingelegd heeft. Het was Leopold Adams, de grootvader van Louis van “’t Schip”, zoals iedereen in Nerm hem kende.

Een mini-museum op de binnenkoer van de Cruysblock

Hier zien wij een kastje met bierkan. Dit kastje deed dienst als bureel in de brouwerij. Er werden alle nodige boeken en documenten in bewaard – voor controle van de accijnzen. (Hoeveel bier die er op die dag gebrouwd werd en natuurlijk ook de alcoholdensiteit).

Paardengetuig met halster en ploeglijn.

Originele ketting waarmee biervaten onderaan en tussen de wielen van een bierkar bengelden.

Eiken biervaten waarvan er eentje van Henri Cipers' grootvader Arnold Cipers, dus van voor 1914. De vaten waren allen genummerd. Hier was het nummer 198. Bemerkt ook de houten kraan, die bij het steken van een vat bier, de stopkurk samen met de kraan met één slag het vat ingejaagd werd.

Goedgeladen bierkar waarmee zowel tot Charleroi als tot Antwerpen geleverd werd. Henri Cipers vader leverde bier natuurlijk in eigen streek maar ook naar Wallonië toe, waaronder Ramelie, Geldenaken, Gembloux en Charleroi. Tomsin leverde zijn bier tot Antwerpen en dit was met paardengespan 3 dagen onderweg.

Eikenvat van Felicien Cipers (vader van Henri), dus een vat van vóór de WO II. Ook dit vat heeft als nummer 108

Zoldering van de inkomhal, volledig met eiken planken, balken en balkjes. De binnenmuren zijn echter van leem tzt het is een geraamte van eiken balken (zie f) waartussen dikke takken opgespannen werden en dan op hun beurt doorvlochten met dunne takjes. Daarna werd het geheel afgeplakt met leem gemengd met stro en soms ook met paardenhaar. De afwerking was meestal met kalk.

Hier bevinden wij ons op zolder van het woonhuis, die momenteel dienst doet als museum. Ook hier is het al eik wat de klok slaat. Vroeger werden deze zolders gebruikt om het graan te bewaren, maar ook om het vochtige mout te laten drogen vooraleer het gemalen werd.

Hier hebben wij het bewijs dat deze eiken balken het kader vormden van een buitenmuur.

De Cruysblockgebouwen zijn tijdens de verschillende eeuwen opgetrokken, steeds breder, steeds hoger.

Gebinten en scheerwerken, alweer in eik. De schouw die wij hier zien is het verlengde van een open haard. Dit is dus de bovenste zolder. Achteraan zien wij alweer een deur en een venster die hier actueel toegang verschaffen aan bijgebouwde leefruimten. Vroeger waren dat gewoon vensters.

Enig misschien niet, maar toch zeldzaam. Een wc-bril met 2 verschillende gaten van verschillende doorsnede.

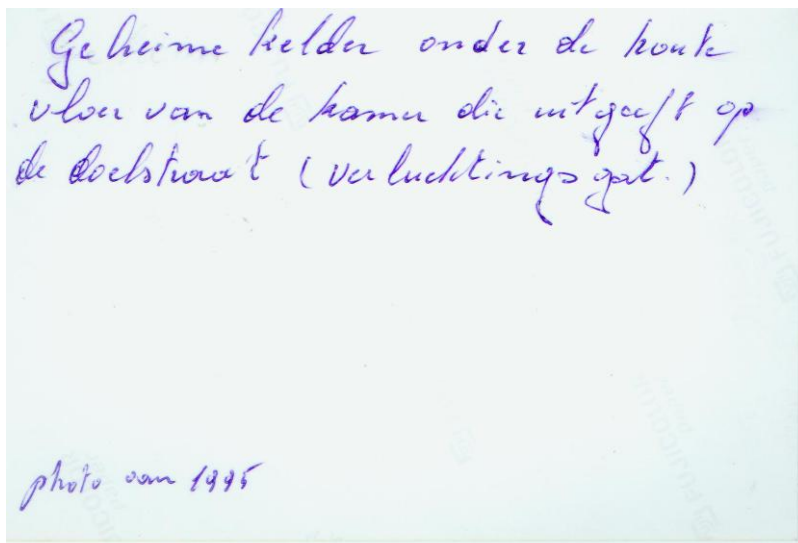
Het “huizeken” (zoals een wc genoemd werd) stond zoals alle huizekens vroeger, aan de rand van de tuin. En minstens 1 keer per jaar diende het goedje aangelengd met water in de tuin ondergespit te worden. Vroeger wist men ten minste wat men at.

Eén van de drie waterputten van de hoeve. Deze is ingeplant achter het koetshuis en leverde water voor dagelijks gebruik van dier en mens. Diezelfde put bevindt zich nu in de voederbietenkelder van de nieuwe schuur (1941)

Waterput – hierboven
beschreven
In de bietenkelder in
de huidige schuur

Hierboven en hieronder:

Dit is de geheime kelder die gebouwd werd rond de jaren 1780, vooraleer men boven deze ruimte een kamer gemaakt heeft, waar Henri Cipers in 1934 geboren werd.

Ook werden in deze kelder vleesbakken gebouwd. Er was ook een verluchtingsgat die uitgaat op de Doelstraat.

Vleesbakken werden gebouwd in de geheime kelder die uitgaat op de Doelstraat en op de koer van de Cruysblock.

Deze kelder met kamer was vroeger een opslagplaats voor eten voor de paarden.

Rond 1780 werden deze kelder en kamer gemaakt.

(foto genomen in 1995)

9 Krantenartikel, geschreven door Rik Cipers.

De vlammen moeten een diepe indruk op mij gemaakt hebben, toen ik eind augustus 1940 met een knecht mee naar het veld mocht en toekeek hoe hij het gedroogd aardappelloof verbrandde.

Enkele dagen later was het zondag en mijn zesde verjaardag. Als nakomertje en d jongste van 4 zonen van de Hoegaardse witbierbrouwer Cipers, speelde ik vaak alleen, zonder problemen. Maar die zondag ging het mis, toen ik met lucifers een vuurtje maakte in onze schuur. De eerste maal lukte het me nog de vlammetjes uit te stampen, maar de tweede poging lukte niet. De schuur, waarin pas de oogst van dat jaar was opgeslagen, ging de vlammen op. Een geladen bierkar in de schuur werd vernield.

Nooit in mijn jeugd heb ik de waarheid opgebiecht. Er was ook niemand die mij wat vroeg. . De Hoegaardiers waren ervan overtuigd dat Duitse soldaten de hand in de ramp hadden. Niets is minder waar. De soldaten hadden vrijwillig de brand bestreden en zelfs een pluim van hun commandant gekregen voor hun hulp aan de bevolking.

De brand wijzigde de plannen van Louis Tomsin, met wie vader goed bevriend was. Louis Tomsin had geen kinderen en had gehoopt dat één van ons zijn brouwerij zou overnemen. Maar na de brand was daarvan geen sprake meer.

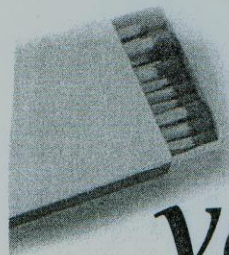
Louis Tomsin brouwde nog tot 1957. Enkele jaren later verhuisde een deel van zijn inboedel naar het Openlucht museum van Bokrijk.

Jarenlang werd er geen bier gebrouwen in Hoegaarden.

In de erg warme zomer van 1964 dachten vele Hoegaardiers met weemoed aan die smakelijke dorstlesser. Maar wanneer de nood het hoogst is, is de redding nabij. Pierre Celis, buurman van Louis Tomsin, kende de voornaamste ingrediënten van witbier. Met de hulp van een ingenieur begon hij het in kleine hoeveelheden te brouwen.

Tevens was Artois in Leuven er niet gerust op en kochten de brouwerij Celis, die met het geld een brouwerij in Texas startte. Artois werd Interbrew en is nu één van de vijf grootste brouwerijen ter wereld.

Wat een paar lucifers kunnen veroorzaken. Zonder die schuurbrand had één van de gebroeders Cipers de brouwerij Tomsin en het brouwen van Hoegaards witbier voortgezet en was van Interbrew misschien geen sprake van.

De macht van lucifers

door Rik Cipers,
Hoegaarden

De vlammen moesten een diepe indruk op mij gemaakt hebben, toen ik eind augustus 1940 met de knecht mee naar het veld mocht en toekeek hoe hij het gedroogd aardappelloof verbrandde.

Enkele dagen later was het zondag én mijn zesde verjaardag. Als nakomertje en de jongste van de vier zonen van de Hoegaardse witbierbrouwer Cipers speelde ik vaak alleen, zonder problemen. Maar die zondag ging het mis, toen ik met lucifers een vuurtje maakte in onze schuur. De eerste maal lukte het me nog de vlammetjes uit te stampen, maar de tweede poging lukte niet. De schuur, waarin pas de oogst van dat jaar was opgeslagen, ging in de vlammen op. De geladen bierkarren in de loods naast de schuur werden vernield.

Nooit in mijn jeugd heb ik de waarheid opgebiecht. Er was ook niemand die mij wat vroeg. De Hoegaardenaars waren ervan overtuigd, dat Duitse soldaten de hand in de ramp hadden. Niets was minder waar. De soldaten hadden vrijwillig de brand bestreden en zelfs een pluim van hun commandant gekregen voor hun hulp aan de bevolking.

De brand wijzigde de plannen van brouwer Louis Tomsin, met wie vader goed bevriend was. Louis Tomsin had geen kinderen en had gehoopt dat een van ons zijn brouwerij zou overnemen. Maar na de brand was daarvan geen sprake meer.

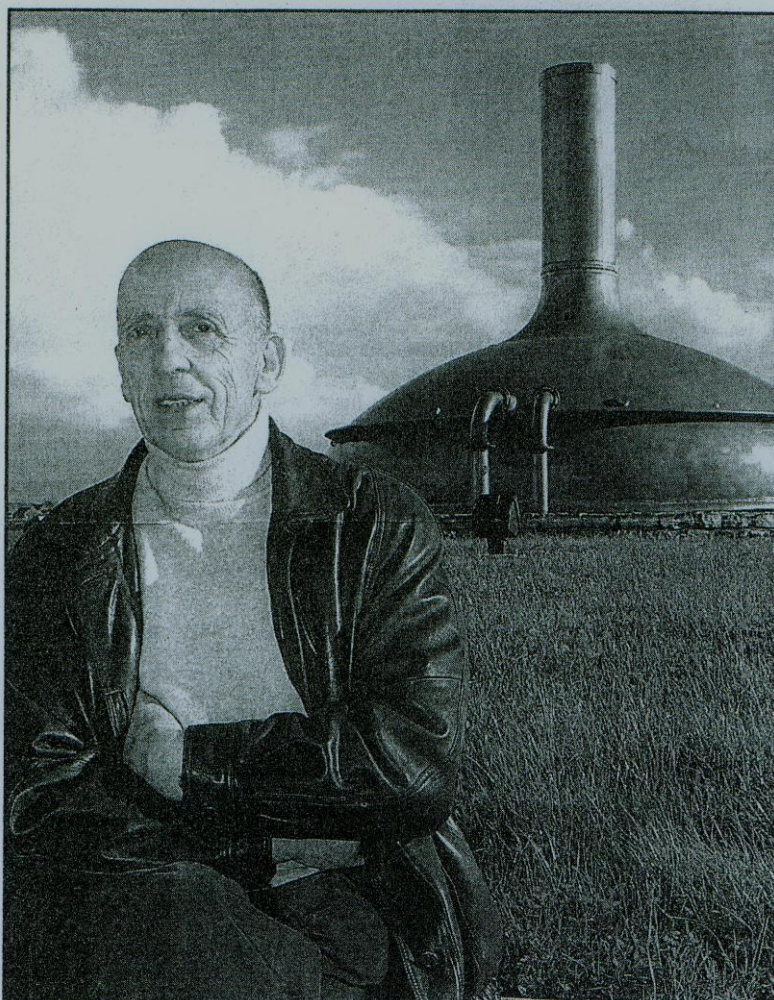
Louis Tomsin brouwde nog tot 1957. Enkele jaren later verhuisde een deel van zijn inboedel naar het

jaar lang werd er geen bier gebrouwen in Hoegaarden.

In de erg warme zomer van 1964 dachten vele Hoegaardenaars met weemoed aan die smakelijke dorstlesser. Maar wanneer de nood het hoogst is, is de redding nabij. Pierre Celis, buurman van Louis Tomsin, kende de voornaamste ingrediënten van witbier. Met de hulp van een ingenieur begon hij het in kleine hoeveelheden te brouwen. Een paar jaar later verhuisde Pierre Celis naar de

gardia. De brouwers van Artois in Leuven waren er niet gerust op en kochten de brouwerij Celis, die met het geld een brouwerij in Texas startte. Artois werd Interbrew en is nu een van de vijf grootste brouwerijen ter wereld.

Wat een paar lucifers kunnen veroorzaken. Zonder die schuurbrand had een van de gebroeders Cipers de brouwerij Tomsin en het brouwen van Hoegaards witbier voortgezet en was er van Interbrew misschien geen

Rik Cipers: „Nooit in mijn jeugd heb ik de waarheid opgebiecht.”

FOTO POL DE WILDE

Gezelligste bushokje van België

HOEGAARDEN

Op het drukste kruispunt van Hoegaarden, aan de hoek van de Doelstraat en de Tommestraat, staat één van de oudste bushokjes van het land. Het bushokje is eigendom van de gemeente die er in 1977 ook voor betaald heeft toen het in deze stijl werd opgetrokken.

CHRISTIAN HENNUY

«Dit bushokje staat hier 53 jaar en het werd volledig in de stijl van de achterliggende Cruysblockhoeve opgetrokken, met witte Gobeertangesteente, en met een dak van Vlaamse dakpannen», zegt Rik Cipers, eigenaar van de achterliggende hoeve. De bus doet het kruispunt al meer dan 70 jaar aan, al stond er toen nog geen bushokje. Vroeger was de sociale functie van het bushokje nog groter, want toen kwamen ook bewoners van het niet zover gelegen Sint-Jozef rusthuis hier langs. Maar ook vandaag de dag is de sociale functie belangrijk.

Schillen

Elke namiddag zitten er wel enkele mensen. Busreizigers gebruiken het nauwelijks, maar in de schoolperiodes komen groot-

ouders die hun kinderen komen afhalen, er ook wel schillen. Albert Bache (81) brengt er bijna elke dag een paar uurtjes door in de namiddag.

Tom Boonen

«Ik heb hier al veel mensen zien passeren. Vaste klanten hier zijn Willy Bils, Baby, Jules Van Gelder en uiteraard nieuwkomer Jean-Pierre Quintens. En er zijn onder-tussen al enkele trouwe bezoekers overleden.»

«Er wordt veel over voetbal en over de koers gepraat, zoals over Tom Boonen. Ik laat me nooit uit over de dorpspolitiek, maar we vernemen hier wel alle roddels. In de zomer zien we hier veel vrouwelijk schoon passeren. Je ziet de automobilisten en voetgangers op dit drukke kruispunt vaak stomiteiten begaan, maar een ongeluk heb ik hier nooit zien

Albert Bache, Jean-Pierre Quintens en Jean-Truyens aan het bushokje. Foto Hennyuy

gebeuren. Ik ga ook graag een pintje drinken op café, maar hier is het toch speciaal. We zitten hier goed. Het is vrij proper en de zon schijnt er niet op», zegt Albert. Ooit reed er wel een auto op het bushokje in, maar dit is door de

betonblokken van het nieuwe circulatieplan onmogelijk geworden.

Jean-Pierre Quintens is nog maar een jaar gepensioneerd, maar kan zich ook tot de habitués rekenen. «Ik kwam daarvoor ook al

naar hier, om het gewoon te worden». Ook Jean Truyens gaat regelmatig langs bij het bushokje. «Ik heb het altijd zo geweten dat hier mensen zaten. Maar velen daarvan zijn ondertussen gestorven», besluit hij.

Een merkwaardig steen.

(Geschreven door Rik Cipers)

Ik heb deze Gobertangestein herontdekt in 2006 in een zijgevel van een achterkeukentje van een woning, in de Pastorijstraat.

Deze merkwaardige steen is afkomstig van de Cruysblockhoeve. De gewezen voorzitter van de Heemkundige Kring, Hubert Van Nerum, heeft jaren geleden, melding gemaakt van het bestaan van deze themasteen. Maar hij voegde eraan toe dat de steen in die tijd niet gelokaliseerd kon worden, laat staan dat hij nog zou bestaan.

De steen vermeldt een datum : AN 1817 NO.

Ook de tekst: “Au Jardin de plaisance”.

Enkele vertalingen:

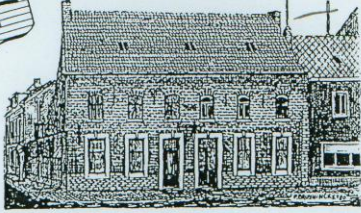
- In de tuin van genoeg
- In de tuin van plezier

Die genoegens waren beschermd door het “Jezuïte” teken bovenaan de steen – IHS. Dit teken die we meermaals aantreffen, betekent:

- De drie eerste letters van Jesus in het Grieks
- Of in Latijn “Jezu? Hominum Salvator” of in het Nederlands “Jezus de Heiland der mensen.

Ik hoop dat deze steen niet verloren gaat. Of beter gezegd dat hij terug tentoongesteld wordt in de Cruysblockhoeve.

II. Het geslacht Cypers⁷

Hoegaarden, postdatum

**B STREEK- EN
BIERMUSEUM 't nieuwhuys**
ERN. OURYSTRAT 4 3320 HOEGAARDEN TEL. 016/76.62.94

Mevrouw, Mijnheer,

Het boek "GESLACHT CYPERS uit N.O. Brabant" gaat weldra
verschijnen. Het zal voorgesteld worden op zaterdag 20 nov. 1993 te 16 uur,
in 't Nieuwhuysmuseum, Ern. Ourystraat 4 Hoegaarden.

We nodigen U en uw familie uit aanwezig te zijn op deze voorstelling van
uw boek. Een gezellig samenzijn en verder afspreken voor de verdere uit-
werking van uw familiegilde is dan ook voorzien.

Het boek bedraagt 122 blz. en behandelt de takken, Geetbets,
Hoegaarden, Waasmont, Aarschot, Linkhout, met zijn talrijke vertakkingen en
zijn groot aantal afstammelingen.
Het is aangevuld met akten, kaarten, stambomen, een naamlijst en inhouds-
tafel.

Het boek kan terplaatse op 20 nov. worden bekomen, of door overschrijving
op rekening 310/0370021/52 van 't Nieuwhuysmuseum Hoegaarden, aan de prijs
van 290 fr. (+ 50fr. verzendingskosten)

Voor alle bijkomende inlichtingen zich wenden tot :
Hubert Van Nerum, Maquisstraat 44, 1140 Brussel Tel.02/7348163

Met beleefde groeten,

Namens het Museumbestuur
Etienne Grooten Sekretaris

⁷ Hubert Van Nerum en Maurits Dodion, Het geslacht Cypers uit N.O. Brabant, Hoegaarden, 1993)

1. Oorsprong en naam.

De tot heden oudst bekende bakermat van het geslacht Cypers is Geetbets. Daar ontwikkelde zich de stam, die in dit werk behandeld wordt en waaruit later takken ontstonden die zich in alle richtingen hebben verspreid.

De oudste schrijfwijze van de naam (XVIe eeuw) is SIBERINCKX (Sibrichts – Sibrechts en Ciberich), voortkomend van “Siegbrecht”, een tweestammige Germaanse naam. De betekenis luidt ongeveer als volgt:

“schitterend door overwinning”.

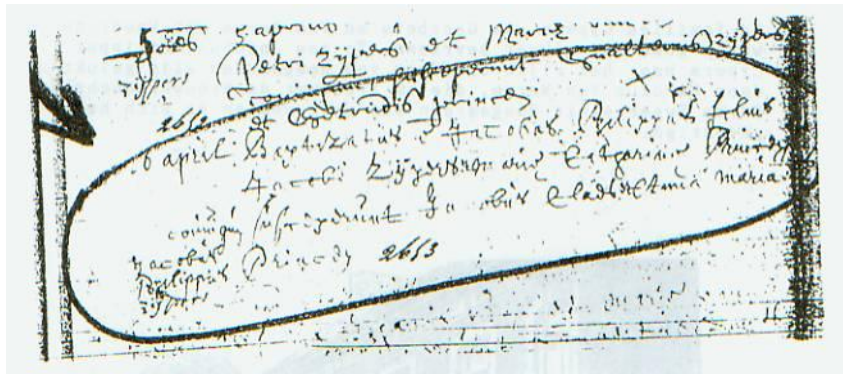
- Sigi betekent namelijk “zege, overwinning” en
- –bert of –brecht, van de indogermaanse wortel bhereg, betekent “glanzend, schitterend, stralend, beroemd (cfr. Het Engelse bright).

Daaruit zou Zypers (Sypers en Cypers) zijn ontstaan, met de varianten Sypris (Cypris en Cipris). Pas in 1729 kwam te Hoegaarden “Cipers” voor, wat vermoedelijk een administratieve fout was.

2. Tak Hoegaarden.

IV A. Jacobus Philippus Cypers.

Zoon van Jacobus Cypers en Catharina Princen uit Geetbets

Doopakte Jacques Philippe Zippers

Jacobus Philippus Cypers

° Geetbets 26-04-1696 + Hoegaarden 14-04-1773

Peter : Jacobus Claes

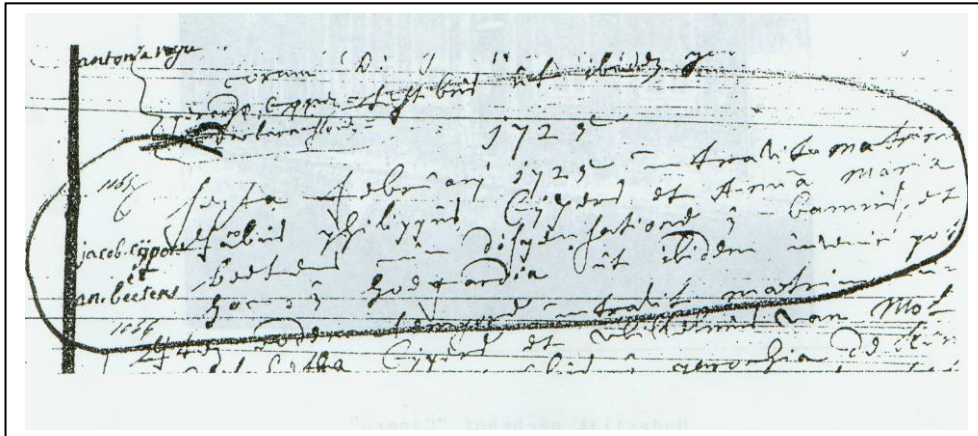
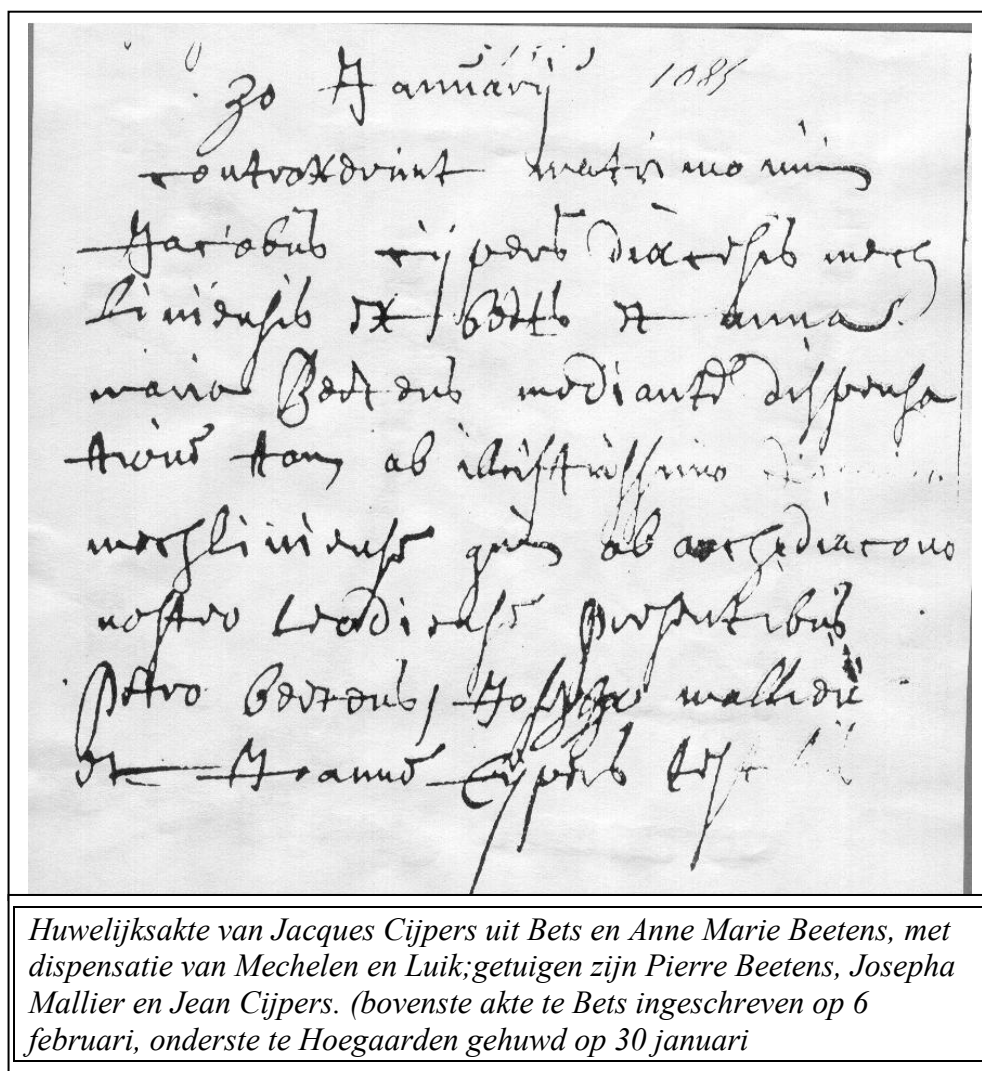
Meter : Anna Maria Princen (Tante)

x Hoegaarden 30-01-1725 (Geetbets 6-02-1725 ingeschreven in het register)

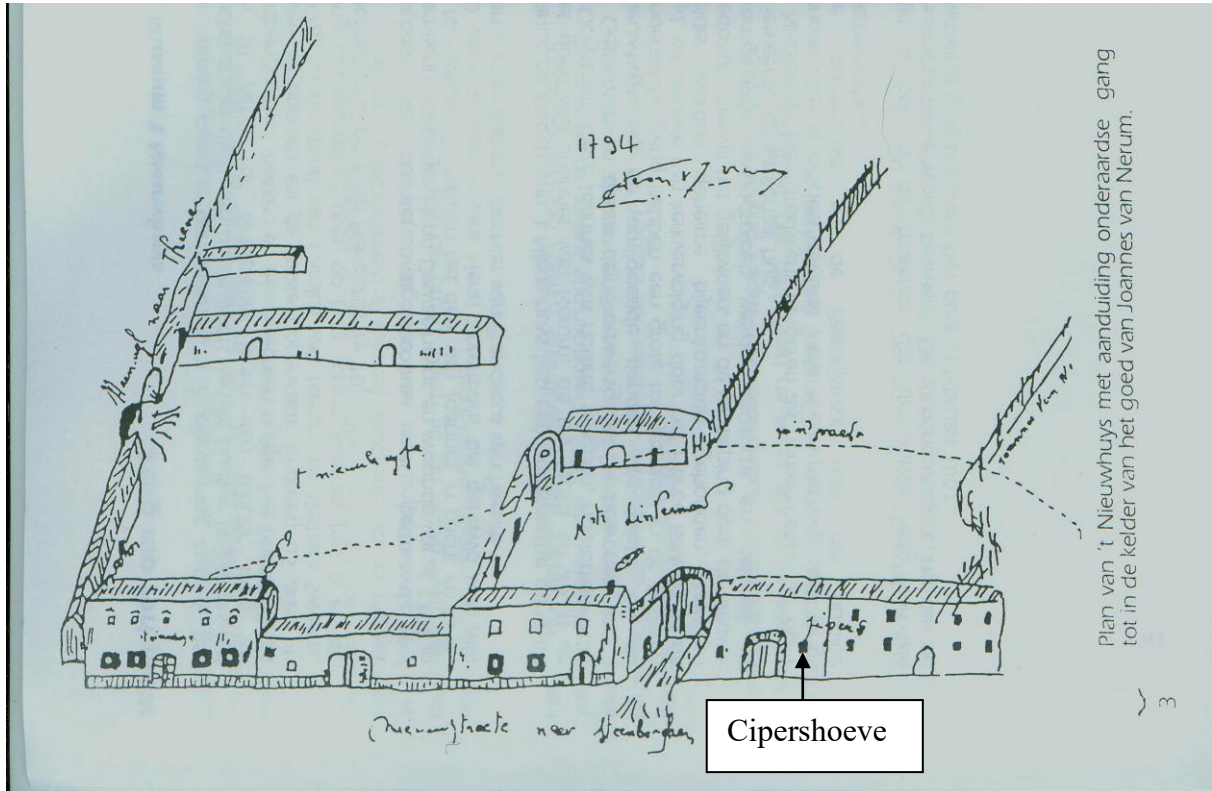
met Anna Maria Bietens

(° Hoegaarden 13-04-1699 + Hoegaarden 11-05-1766, dochter van Jan Bietens en Catharina Arts)

Getuigen : Petrus Beetens, Joannes Cypers (broer) en Josephus Malhou.

Hij was landbouwer en brouwer in de Nieuwstraat (nu Ernest Ourystraat) te Hoegaarden. Zijn pachthof met bierhuys bevond zich op de plaats van het huidige appartementsgebouw nr 12, met aanpalend huisje nr 14.

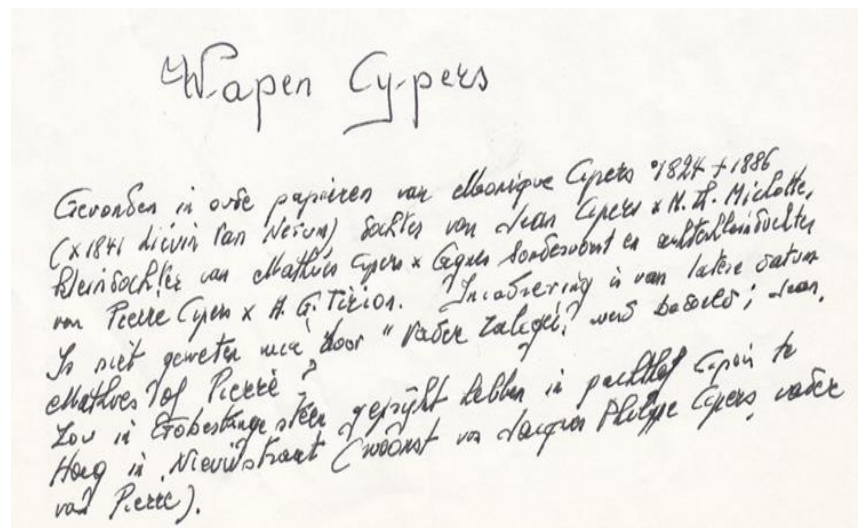
Ernest Ourystraat 12 (Appartementen)

Huis nr 14

Tot vader-zaliger gedachtenisse

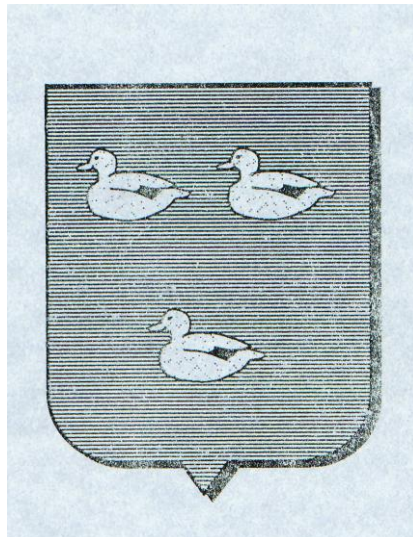

Ernest Ourystraat, begin 20ste eeuw, hoeve Cipers staat er niet op

Links: kapel (Ingang Koning Albertstraat)

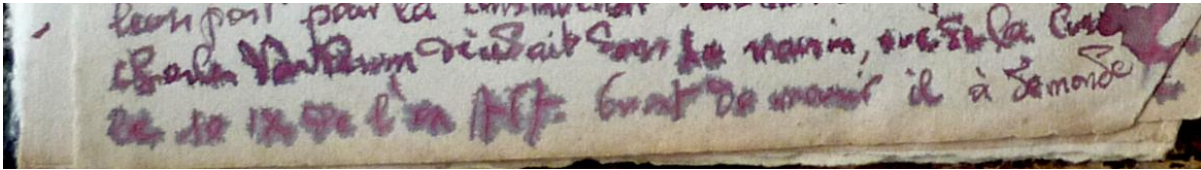
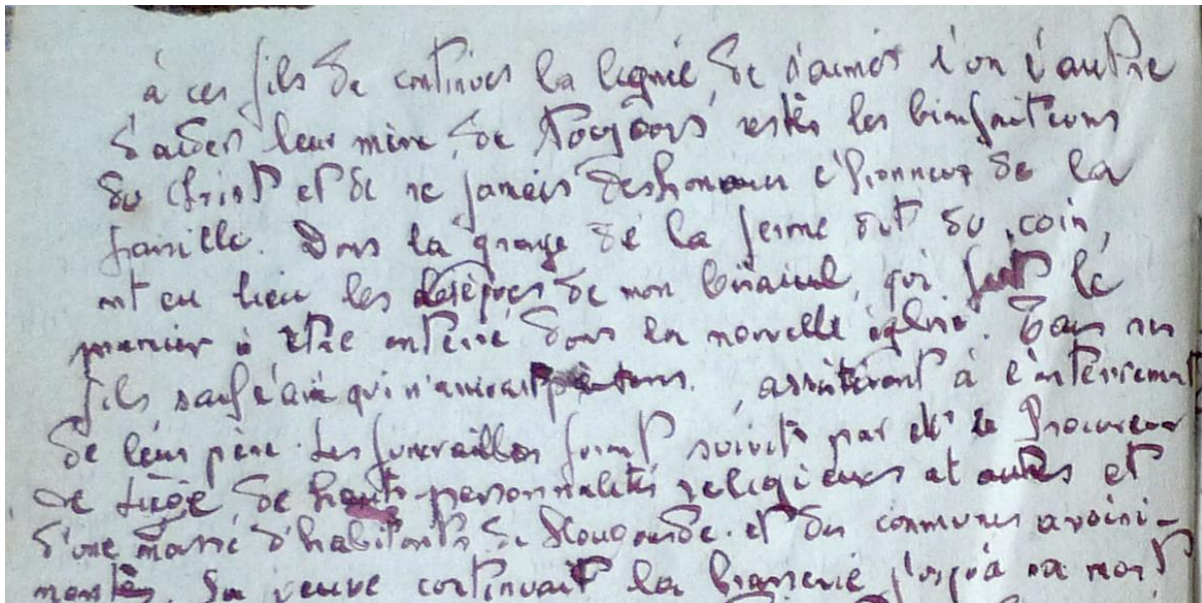
Rechts: woonst van Van Autgaerden/Evrard (afgebroken – wijk Beukenlaan), de hoeve Cipers lag wat achterin, tussen 't Nieuwhuys en de punt van het herenhuis VanNerum/Loriers

In een gevelsteen zou een wapenschild hebben geprikt met “drie eendjes”, vermoedelijk van zilver op azuur, zoals blijkt uit een pentekening, nagelaten door één van zijn afstammelingen (zie Alpaidis nr 110).

De families Cypers uit Geetbets en Van Nerum uit Waanrode waren goed met elkaar bevriend. Zo zou Jacobus Philippus Cypers naar het rijke bierdorp van Hoegaarden zijn gelokt door Carolus Van Nerum, die in 1723 met de brouwersdochter Barbe Sweerts uit Hoegaarden was getrouwd en er zich had gevestigd.

**De begrafenisdienst voor Carolus Van Nerum ging door in de grote schuur
(Carolus Van Nerum x Barbe Sweerts)**

Charles Van Nerum décédait dans sa maison, rue de la cure, le 10 septembre 1757. Avant de mourir il a demandé à ces (sic) fils de continuer la lignée, de s'aimer l'un l'autre d'aider leur mère, de toujours rester les bienfaiteurs du Christ et de ne jamais déshonorer l'honneur de la famille. Dans la grange de la ferme dit du coin, ont eu lieu les obsèques de mon bisaieul, qui fut le premier à être enterré dans la nouvelle église. Tous ses fils, sauf l'ainé qui n'arrivait pas à temps, assistaient à l'enterrement de leur père. Les funérailles furent suivies par Mr. le procureur de Liège, de hautes personnalités religieuses et autres et d'une masse d'habitants de Hougaerde et des communes avoisinantes.

Charles Van Nerum overleed in zijn huis, Pastorijstraat, op 10 september 1757. Vooraleer te sterven heeft hij aan zijn zonen gevraagd om het geslacht verder te zetten, elkaar lief te hebben, hun moeder te steunen, altijd Christen te blijven en nooit aan de familie-eer ontrouw te zijn. In de schuur van de Cruysblockhoeve had de rouwdienst voor mijn overgrootvader plaats en hij was de eerste die in de nieuwe kerk werd begraven. Al zijn zonen, behalve de oudste die te laat toekwam, waren op de begrafenis van hun vader aanwezig. Ook de Heer procureur van Luik was present samen met hoge kerkelijke en andere personaliteiten en een massa inwoners van Hoegaarden en vanuit de naburige gemeenten

Elisabeth Van Nerum had in 1828, toen de familie-gilde van de *Gulden Lelie* haar gouden jubileum vierde, de opdracht gekregen om de memoires op te schrijven van de familie Van Nerum.

In 1838 was dat lijvige werk klaar, maar het ging verloren in een brand in 1854.

Met de hulp van pastoor Deelen heeft Elisabeth in de jaren 1870 wat ze nog wist genoteerd.

In hoeverre komen deze herinneringen overeen met de werkelijkheid? Feit is dat tijdens de bouw van de kerk, tussen 1754 en 1759, de goddelijke diensten doorgingen, eerst in de verdwenen S. Elooi-kerk in de Gasthuisstraat en dan, om genoeg ruimte te hebben in de grote schuur van het Arendsnest.

Of de dienst voor Carlo Van Nerum is doorgegaan in de Cruysblock? Het kan natuurlijk!

Toen Cypers in 1725 eveneens te Hoegaarden zijn vrouw had gevonden, kwam hij er ook wonen en werd eerst huurbrouwer bij Van Nerum, alvorens zijn eigen paenhuys te beginnen.

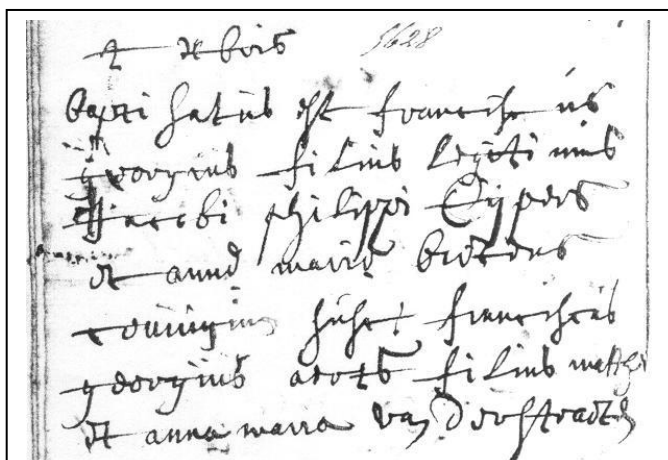
Cypers en Van Nerum hadden onder elkaar de wens uitgedrukt dat hun beide families ten eeuwige dage in goede verstandhouding zouden leven. Dat weten wij uit een overlevering van Julie Van Nerum, die de dochter was van Agnes Monique Cipers (overachterkleindochter van Jacobus Philippus Cypers) en steeds sprak van “*de heilige eed*” tussen de twee families aangegaan. Deze goede verstandhouding wordt overigens bewezen door volgende familiegebeurtenissen:

- In 1738 was Jacobus Philippus Cypers peter van Jacobus Philippus Van Nerum (zoon van Carolus).
- In 1743 was Barbe Sweerts (vrouw van Carolus Van Nerum) meter van Barbe Cipers (dochter van Jacobus Philippus).
- In 1756 was Joannes Van Nerum (zoon van Carolus) getuige bij het huwelijk van Petrus Cipers (zoon van Jacobus Philippus).
- In 1764 was dezelfde Joannes Van Nerum peter van Anne Catherine Cipers (dochter van Petrus).
- In 1772 was Jacobus Philippus Van Nerum (zoon van Carolus) getuige bij het huwelijk van Matheus Cipers (zoon van Jacobus Philippus).
- In 1795 was Joannes Van Nerum (dezelfde als hierboven) peter van Joannes Cipers (zoon van Matheus).
- In 1841 trouwde Livinus Van Nerum (overachterkleinzoon van Carolus Van Nerum) met Agnes Cipers (overachterkleindochter van Jacobus Philippus Cypers).
- In 1993 maakte Hubert Van Nerum (achterkleinzoon van Livinus Van Nerum) en Agnes Monique Cipers ter bekroning van “*de heilige eed*” en uit genegenheid, de stamboom op van de familie Cipers.

Uit het gezin Cypers x Bietens werden te Hoegaarden acht kinderen geboren, allen ingeschreven onder de naam “Cipers” met uitzondering van de tweede “Cypers”:

1. Petrus Cipers (Volgt onder V A)
2. François Georges Cypers ° 04-12-1729

Peter : Franciscus Georgius Aerts, zoon van Matheus
Meter : Anna Maria Vander Straeten

Doopakte van François Georges Cijpers (Cipers), zoon van Jacques Philippe en Anne Marie Bietens, peter is François Georges Aerts, zoon van Mathieu en meter Anne Marie Vanderstraeten.

3. Anne Marie Cipers ° 13-01-1732 + Hoegaarden 14-09-1797
 Peter : Guill. Cipers (Oom)
 Meter : Maria Thérésia Bietens (Tante)
 X Hoegaarden op 24-07-1755 met
 Homblé Bartholomeus ° Hoeg. op 22-01-1730 + Hoeg. 05-05-1783
 Zoon van Homblé Henri en Marie Madeleine Van Laer (Zie hun
 afstammeling in Bijlage A)
4. Jacques Paul Cipers (volgt onder V B)
5. Catherina Angelina Cipers ° Hoegaarden 08-11-1735
 Peter : Nicolaus François
 Meter : Cath. Ang. Sweerts (x Griffier Servaes Sweerts)
 X Hoegaarden op 27-05-1772 met
 Petitjean Jean Joseph
 Zij vestigden zich te Waasmont en kregen drie kinderen:
 - Petitjean Joseph ° 25-04-1773 + 06-08-1794
 Peter : René Petitjean
 Meter : Anne Tombeur (tante)
 - Petitjean Jacques Paul ° 18-10-1775
 Peter : Jacques Cypers (oom)
 Meter : Françoise Centron
 - Petitjean Pierre ° 08-07-1777
 Peter : Pierre Michoul
 Meter : Cath. Cypers
6. Antoine Cipers ° Hoegaarden 02-08-1738 + Hoegaarden 17-10-1819
 Peter : Antonius Cipers
 Meter : Maria Anna Vander Straeten
 Particulier – Woonde op de Beek te Hoegaarden.

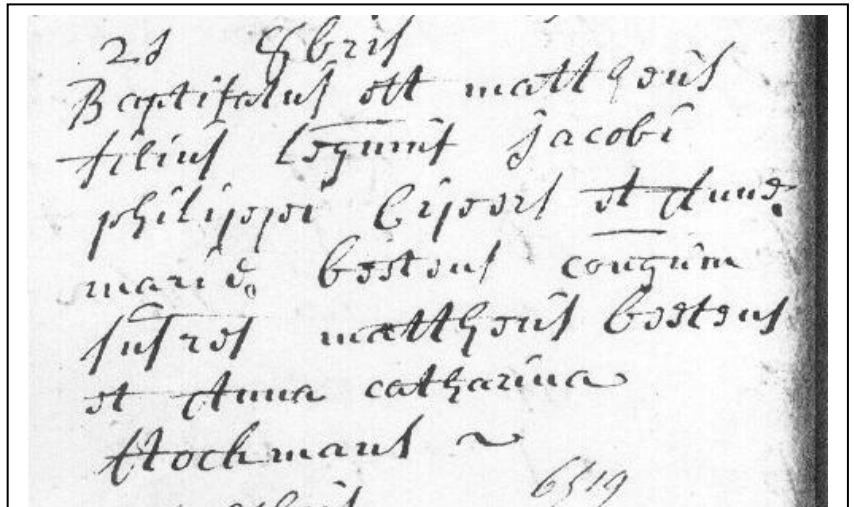
2 august 1738
 Baptisatie van antonius
 filius legitimus Jacobi
 et cypers et anne marie
 outend coningins fide
 antonius Bietens et maria
 anna van der straeten

Doopakte van Antoine Cipers, zoon van Jacques Philippe en Anne-Marie Beetens (Bietens), Peter is Antoine Bietens en meter Maria Anna

7. Mathieu Cipers ° Hoegaarden 21-10-1740 + Hoegaarden 09-02-1810

Peter : Matheus Bietens

Meter : Anna Catharina Stockmans

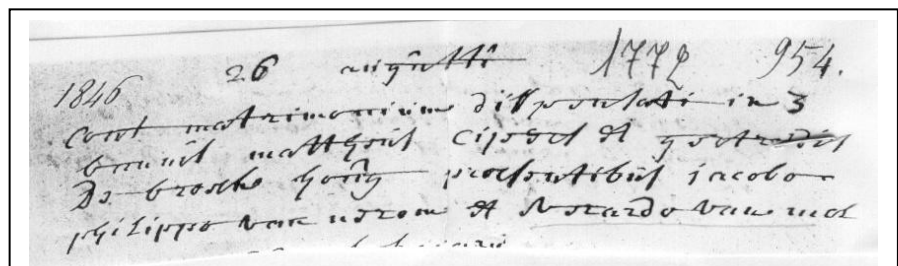

Doopakte van Mathieu Cipers, zoon van Jacques Philippe en Anne Marie Beetens, peter is Mathieu Beetens en meter Anne Catherine Stockmans

X Hoegaarden 26-08-1772 met

Debroeck Gertrude (+ voor 1810)

Getuigen: Jacobus Phil. Van Nerum en Gerardus Van Mol

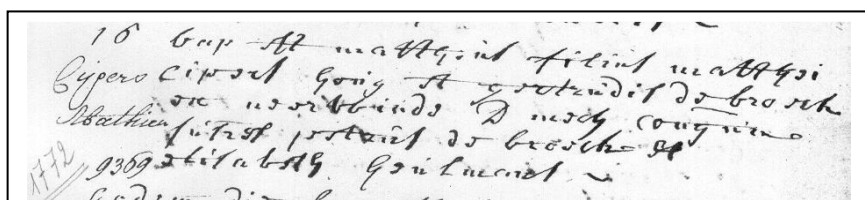

Huwelijksakte van Mathieu Cipers en Gertrude Debroeck, getuigen zijn Jacques Philippe Van Nerom en Gerard Vanmol

Zij hadden één zoon:

▪ Cipers Mathieu ° Hoegaarden 16-08-1772

- Peter : Petrus Debroeck
- Meter : Elisabeth Houbancx

Doopakte van Mathieu Cipers, zoon van Mathieu Cipers van Hoegaarden en Gertrude Debroeck van Neerwinden, peter is Pierre Debroeck en meter Elisabeth N.

8. Barbe Cipers ° Hoegaarden 16-02-1743

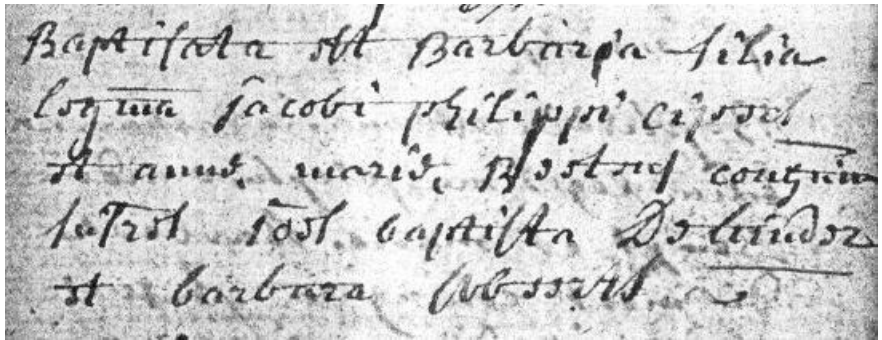
Peter : Jan Baptist Dekinder

Meter : Barbara Sweerts

X Hoegaarden 04-03-1772 met

Jean Christens ° Hoegaarden 06-04-1748

Zoon van Mathieu Christens en H  l  ne Ceulers.

*Doopakte van Barbe Cipers, dochter van Jacques Philippe en Anne Marie beetens,
Peter is Jean Baptiste Dekinder en meter Barbe Sweerts*

Hun kinderen:

- Christens H  l  ne ° 21-12-1772
- Christens Anne ° 02-06-1774
- Christens Mathias ° 25-04-1776
- Christens Elisabeth ° 26-12-1777
- Christens Mathieu ° 04-07-1779
- Christens Anne Barbe ° 05-02-1781
- Christens Anne Marie ° 05-12-1782
- Christens Marie-Th  r  se ° 02-02-1785
- Christens Servais ° 16-08-1786

V A Petrus Cipers ° Hoegaarden 22-01-1726 + Hoegaarden 03-09-1809

Peter : Petrus Bietens (oom)

Meter : Catharina Cipers (tante)

X Hoegaarden b(Overlaar) 15-02-1756 met

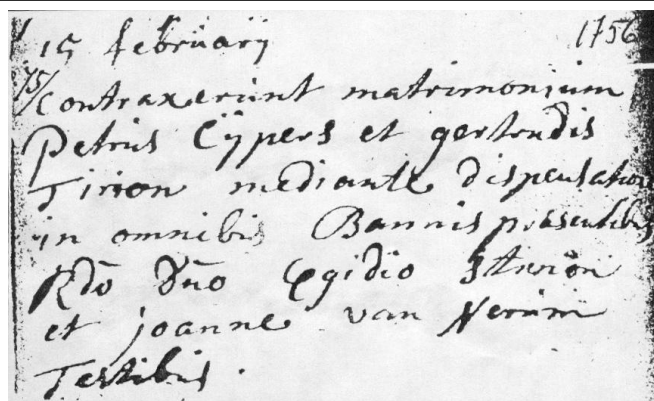
Tirion Anne Gertrude Hoegaarden 02-03-1728 + 07-09-1794

Dochter van Jean Tirion en Lucie Prinsmel)

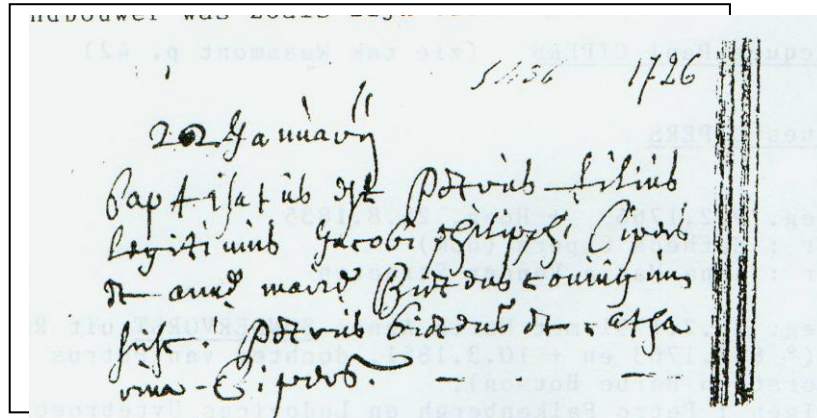
Getuigen: R.D.Egidius Stienon en Joannes Van Nerum (zoon van Carolus Van Nerum)

In deze huwelijksakte staat Petrus vermeld als "Cypers".

Zij woonden op het ouderlijk pachthof, waar hij brouwer en landbouwer was zoals zijn vader.

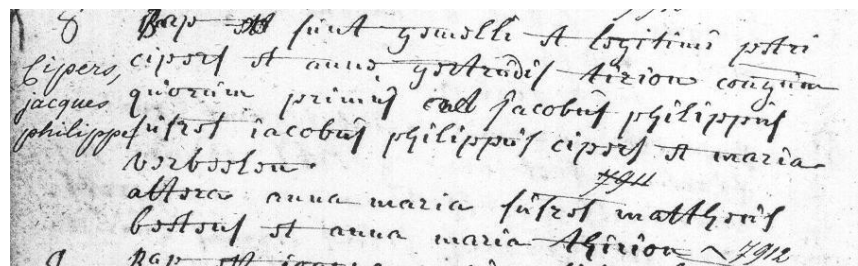
*Huwelijksakte van
Pierre Cijpers en
Gertude Tirion,
getuigen zijn E.H.
Egide Stienon en
Jean Van Nerum.*

Doopakte van Pierre Cipers, zoon van Jacques Philippe en Anne Marie Bietens, peter is Pierre Bietens en meter Catherine Cipers.

Hun kinderen waren (allen geboren te Hoegaarden):

- Cipers Jacques Phil. ° 08-01-1757
 Peter : Jacobus "Phil. Cipers (grootvader)
 Meter : Maria Verbeelen
- Cipers Anne Marie ° 08-01-1757 + Hoegaarden 26-02-1806
 (tweeling met vorige)
 Peter : Matheus Cipers (oom)
 Meter : Anna Maria Thirion (tante)
 X met Homblé Henri

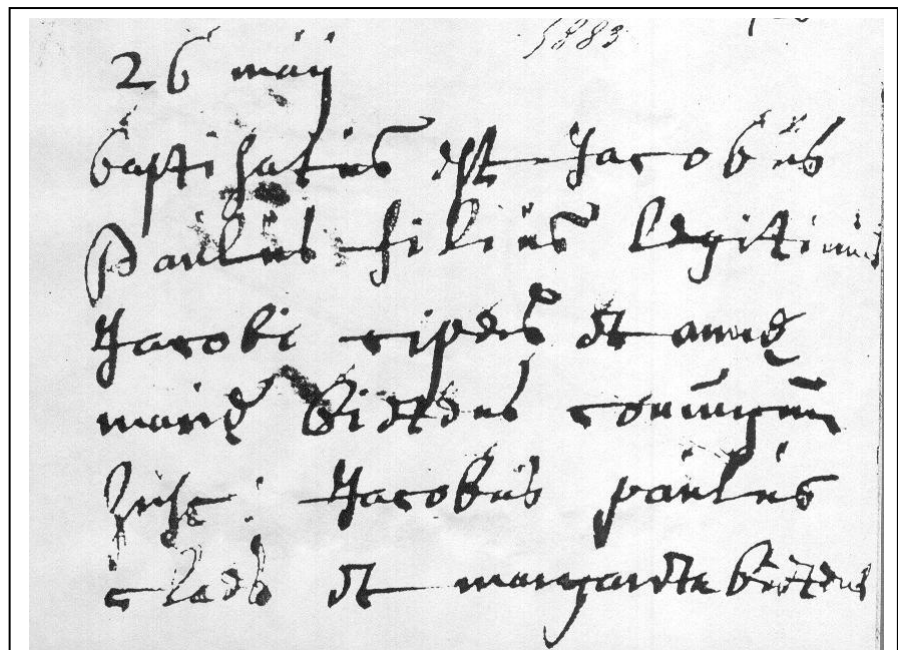
Doopakte van de tweeling van Pierre Cipers en Anne Gertrude Tirion; de oudste is Jacques Philippe en heeft Jacques Philippe Cipers en Marie Verbeelen als peter en meter;

De jongste is Anne Marie, en heeft Mathieu Beetens en Anne Marie Thirion als doopheffers.

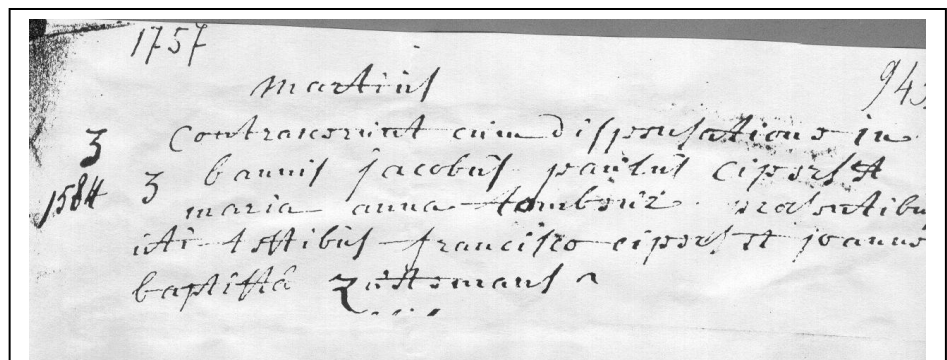
- Cipers Anne Gertrude ° 19-11-1758
 Peter : Jac. Paul Cipers (oom te Waasmont)
 Meter : Anna Maria Nijs
- Cipers Marie Catherine ° 19-02-1760
 Peter : J.B. de Kinder
 Meter : Maria Cath. Beetens
- Cipers Barbe ° 02-07-1761 + Hoegaarden 13-01-1827
 Peter : Bartholomeus Homblé (oom)
 Meter : Barbara Cipers (tante)

- Cipers Anne Catherine ° 12-06-1764
 Peter : Joannes Van Nerum
 Meter : Anna Cath. Tirion (tante)
- Cipers Matheus (volgt onder VI)
- Cipers Marie Anne ° 12-02-1768
 Peter : Matheus Vranx
 Meter : Maria Anna Dumont
- Cipers Pierre Henri ° 19-03-1770 + Hoegaarden 22-07-1794
 Peter : Henricus Ruttens
 Meter : Lucia Berwaert(s)

V B Jacques Paul Cipers (zie tak Waasmont) zie bijlage E.

Doopakte van Jacques Paul Cipers, zoon van Jacques en Anne Marie Bietens, peter is Jacques Paul Claes en meter Margriet Bietens

Huwelijksakte van Jacques Paul Cipers en Maria Anna Tombeur, getuigen zijn François Cipers en Jean Baptiste Zustermaans

VI Cipers Matheus ° Hoegaarden 09-02-1766 + Hoegaarden 26-08-1835

Peter : Matheus Cipers (oom)

Meter : Anna Maria Vander Straeten

X Hoegaarden 28-02-1791 met

Sondervorst Marie Agnes uit Rommersom ° 08-03-1763 + 10-03-1851

Dochter van Petrus Sondervorst en Barbe Botson.

Getuigen : Petro Falkenbergh en Ludovicus Uytebroeck

Hij was brouwer en landbouwer te Rommersom en na de dood van zijn vader in 1809, te Hoegaarden zelf in het ouderlijk pachthof, waar zij een knecht en een meid in dienst hadden.

Hun kinderen, allen te Rommersom geboren, waren:

- Cipers Pierre ° 03-04-1791

Peter : Petrus Cipers (grootvader)

Meter : Barbara Botson (grootmoeder)

- Cipers Anne Gertrude ° 29-02-1792 + 19-03-1883

Peter : Petrus Sondervorst (grootvader)

Meter : Anna Gertrude Tirion (grootmoeder)

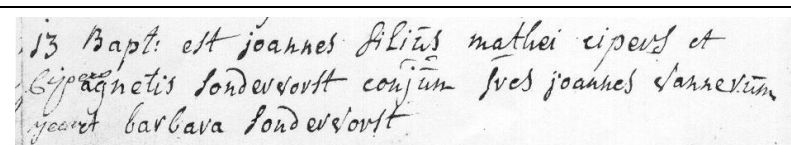
X met Henri Nijs, herbergier, + voor 1883

- Cipers Anne Barbe ° 04-03-1794

Peter : Henricus Cipers (oom)

Meter : Anna Barbara Sondervorst (tante)

- Cipers Jean (volgt onder VII A)

13 Bapt: est joannes filius mathei cipers et
Gijpagnietis sondervorst conjun sves joannes vannerum
nupta barbara sondervorst

*Doopakte van Jean Cipers, zoon van Mathieu en Agnes
Sondervorst, peter is Jean Vannerum en meter Barbara
Sondervorst*

- Cipers Lucie ° 04-11-1800

- Cipers Joseph (volgt onder VII C)

- Cipers Bernard ° 29-01-1803 + 12-02-1805

- Cipers Barbara ° 23-05-1806 + Hoegaarden 03-07-1881

X Hoegaarden 27-11-1833 met

Van Diest Jean Baptist ° Hoegaarden 23-03-1807

Zoon van Jean Baptist Van Diest en Anne Elisabeth
Kempenair.

Barbara was herbergierster.

VII A Cipers Jean ° Rommersom 13-02-1795 + Hoegaarden 22-03-1867

Peter : Joannes Van Nerum

Meter : Barbe Sondervorst (tante)

X Hoegaarden 24-01-1824 met

Michotte Marie Thérèse ° Jodoigne 15-01-1791 + Hoegaarden 29-02-1864

Dochter van Michotte Paul Dieudonné en Schaeyns Marie Thérèse

Getuigen : Michael Joseph Bonenfant, zwager, 37 jaar,
Vlaslandbouwer

Nijs Henri, zwager 36 jaar, herbergier

Lintermans Henri, schrijver, 22jaar

J.B. Collart, 23 jaar, landbouwer, Zetrud.

Uit hun huwelijk sproten 4 kinderen, te Hoegaarden geboren:

- Cipers Agnes ° 23-05-1824 + Hoegaarden 31-10-1886

X Hoegaarden 08-01-1841 met

Van Nerum Livinus ° Hoegaarden 27-06-1819

Zoon van J.B. Van Nerum en Albertine Dumont.

Hij was houthandelaar en woonde in de Tiensestraat.

(Zie hun afstamming in Bijlage B)

- Cipers Hector ° 08-01-1826

- Cipers Catherine ° 02-03-1830 + Hoegaarden 21-04-1903

Zij was herbergierster

X Hoegaarden 20-02-1873 met

Finoulst Lambert ° Hoegaarden 17-08-1821 + voor 1903

In de kiezerslijst van 1895 staat vermeld als rentenier. Hij
woonde op de Vroente nr 1 te Hoegaarden.

Hun kinderen:

- Cipers Livinus August François (natuurlijke zoon)
° Hoegaarden 01-05-1859 + Hoegaarden 17-07-1866
- Finoulst Jean Baptist August (voorkind) ° Hoegaarden
23-11-1866 (gewettigd bij huwelijk)
- Cipers August ° 16-06-1833 + Hoegaarden 30-05-
1875. Hij was landbouwer en bleef ongehuwd.

VII B Cipers Henri ° Hoegaarden 13-06-1797 + Hoegaarden 28-12-1871

X Hoegaarden 21-08-1833 met

Adams Marie Thérèse ° Hoegaarden 26-06-1814 + Hoegaarden 19-01-1877

Dochter van Arnold Adams en Jochmans Marie Elisabeth

Getuigen : F. Lodewijckx – H. Stockmans-B. Strijckmans
J. Marck.

Hij was landbouwer en woonde op het ouderlijk pachthof in de
Nieuwstraat te Hoegaarden. In de kadastrale legger en ook op zijn
doodskaatje wordt “Cypers” geschreven.

Uit hun huwelijk sproten 8 kinderen, die allen te Hoegaarden werden
Geboren:

- Cipers Lucie ° 07-09-1833

X Hoegaarden 02-02-1853 met

Vire Constant Louis Joseph ° Jodoigne 06-08-1819

Handelaar, zoon van Louis Joseph Adrien Viré en Marie Th.
Henri Schaeyns)

- Cipers Felix (volgt onder VIII A)

- Cipers Arnold (volgt onder VIII B)
- Cipers Emilie ° 18-04-1839 + Hoegaarden 06-04-1904
 X Hoegaarden op 07-07-1877 met
 Gothot Prosper ° Jodoigne 18-07-1821 + voor 1904
 Zoon van Gothot Theodore en Ciroux Alexandrine
 Zij had een natuurlijke dochter
 - Cipers Marie Hortense ° Brussel 17-12-1866
 +06-03-1955
 X met
 Matterne Henri Joseph ° Halle-Boyenhoven
 25-03-1863, hoofdonderwijzer te Hoegaarden,
 zoon van J.B. Matterne en Marie Caroline
 Thiry.
- Cipers Napoleon ° 28-02-1841 + Hoegaarden 12-03-1841
- Cipers Gustave (volgt onder VIII C)
- Cipers Marie Julie ° 31-05-1845 + Jodoigne 15-06-1918
 X Hoegaarden 31-03-1869 met
 Dewelde Henri ° Hoegaarden 30-10-1842
 +Elsene 02-10-1931
 Zoon van Dewelde Hubert en Albertine Stockmans
 (Zie hun afstamming in Bijlage C)
- Cipers Jean Constant ° 04-05-1849
 Postbediende te Schaarbeek.

VII C Cipers Joseph ° Hoegaarden 25-04-1801

Hij was landbouwer en winkelier aan de Grote Brug te Hoegaarden. Ook zijn naam werd in de Kadastrale Legger van Popp van 1860 nog “Cypers” geschreven.

X Hoegaarden 18-03-1843 met

Goffin Elisabeth uit Rommersom ° 06-12-1815 + in kinderbed 4-02-1855

Dochter van Arnold Goffin en Elisabeth Smets

Getuigen : Hubert Beetens – Jacques en François
 Lodewyckx en Seraphin Koekelbergh.

XX Hoegaarden 14-11-1855 met

Bottu Catherine ° Tienen 18-02-1830

Dochter van Jean Joseph Bottu, slotenmaker en Joséphine Courant.

Getuigen : Lambert Nijs – August Cypers(neef) –
 François Lodewijckx en Seraphin
 Koekelbergh.

Kind uit het 1ste bed:

- Cipers Jean Baptist ° Hoegaarden 04-02-1855

Kinderen uit het 2de bed:

- Cipers Joséphine Marie ° 28-09-1856
- Cipers Blandine ° Hoegaarden 25-05-1858
- Cipers Emilie Barbe ° Hoegaarden 25-05-1860
- Cipers Philomène ° Hoegaarden 13-03-1862
- Cipers Marie ° Hoegaarden 06-12-1863

VIII A Cipers Felix ° Hoegaarden 15-12-1834 + na 1897

Was landbouwer

X Hoegaarden 01-08-1866 met

Stockmans Marie Anne Catherine ° Hoeg. 22-12-1848

+ Meldert 02-11-1897 – dochter van François Stockmans en Anne Marie Van Autgaerden.

Getuigen : Arnold Adams – Jean Stockmans – Clement Stockmans en Eugène Stockmans.

Hun enig kind en zoon was:

- Cipers Henri (volgt onder IX A)

VIII B Cipers Arnold ° Hoegaarden 23-01-1837 + Hoegaarden 01-02-1890

Hij was landbouwer en brouwer (op de Stoopkensstraat). Hij was ook gemeenteraadslid te Hoegaarden.

X Hoegaarden 03-04-1880 met

Stockmans Rosalie ° Hoeg. 28-03-1846 + na februari 1890

Dochter van J.B. Stockmans en Barbe Van den Bempt.

Getuigen : Gustave en Constant Cipers(broers) - Henri en Eouard Stockmans.

Van hen werden te Hoegaarden 3 kinderen geboren:

- Cipers Marie Emilie ° 20-06-1883

X Hoegaarden 28-09-1907 met

Loriers Jules Florimond ° Meldert 19-10-1882 + Hoeg. 24-05-1940

Zoon van Gustave Joseph Loriers, brouwer en C.M. Grégoire

Getuigen : Louis Loriers(militair geneesheer-broer) – Philibert Loriers (brouwer, broer) – Cipers Constant (postbediende-broer) – Stockmans Desiré (rentenier-oom).

Zij had een natuurlijke dochter:

- Cipers Célestine Julie Marie Clementine
° Sint-Gillis 12-11-1905 + Brussel 14-12-1905
(zie afstamming in Bijlage D)
- Cipers Félicien Henri (volgt onder IX B)
- Cipers Clémence Marie Thérèse ° 06-03-1886 + Hoeg. Rusthuis 09-02-1957

VIII C Cipers Gustaaf ° Hoegaarden 14-02-1843 + Hoegaarden 09-08-1898

Was landbouwer en woonde op het ouderlijk pachthof in de Nieuwstraat te Hoegaarden. Hij was ook brouwer in “Lion d’Or” op de Stoopkensstraat.

X Hoegaarden 02-06-1877 met

Girouille Maria Amelia ° Hoeg. 05-09-1851 + na Aug 1898

Dochter van Joseph Girouille, tonnenmaker en Ermelinde Lambrechts

Getuigen : Arnold en Constant Cipers(broers) – Clement en Theophile Girouille.

Hun kinderen waren:

- Cipers Marie Julie ° Hoeg. 06-01-1875 (erkend bij huwelijk ouders)
+ Hoegaarden 27-12-1953
X Hoegaarden 18-06-1927 met

Cuvelier Gust. N. ° Grand-Halleux 04-10-1872 + Hoeg. 17-03-1947
 Zoon van Jean Cuvelier, ambtenaar te Schaarbeek en Thérèse
 Cuvelier
 Hij was weduwnaar van Marie Catherine Dumont.
 Luitenant-Kolonel in het depot te Sint-Truiden.

- Cipers Edmond Joseph (volgt onder IX C)
- Cipers Marie Philomène Marthe ° Hoegaarden 03-03-1879
- Cipers Jeanne Joséphine ° Hoeg. 01-08-1881
 X Hoegaarden 11-09-1909 met
 Dethier Xavier Joseph ° Jodoigne 08-01-1881, bediende, zoon van
 Augustin Celestin Dethier en Rosalie Amand.
- Cipers Leon Albert ° Hoeg. 05-09-1883 + Hoeg. 10-12-1915
 Ongehuwd.
- Cipers Constance Octavie Alice ° Hoeg. 24-11-1887 + Tienen 04-01-1950
 Behoorde tijdens de eerste wereldoorlog tot een inlichtingsdienst en
 ontsnappingsroute.
 X Hoegaarden 14-09-1918 met
 Peeters Alfons Corneille ° 5-06-1888 + 04-10-1961
 Varkenskoopman, zoon van Désiré Peeters en Marie Cath
 Sylvie Gilis.
 Hun kinderen waren:
 - Peeters Jenny Emilie Sylvie ° Zetud-Lumay 03-10-1923
 Prof. Intern. School van Bangkok
 X Hoegaarden 25-06-1945 met
 USA Kolonel Gordon Sackett Adams ° Richmond 15-05-
 1922
 Hun kinderen:
 - Adams Terry Gordon ° Tienen 7-09-1946
 Appel-Computer Manager
 X Santa Clara (Calif.) 07-02-1970 met
 Nancy Nation ° 23-1945
 Zij wonen in Californië en hebben 3 kinderen:
 - Adams Justin ° 25-06-1976
 - Adams Joan ° 11-07-1979
 - Adams Laurenie ° 05-11-1980
 - Adams Michèle ° Nieuwpost News, Virginie 21-12-1947
 X Lincent 5-08-1978 met
 Dr. Demaret Maurice ° Mellet 05-09-1946;
 Zij hebben twee kinderen en wonen te Lincent
 - Peeters Jules ° Hoegaarden 03-12-1924
 X Hoegaarden ??-02-1969 met
 Stroobans Antoinette (Clemence) ° Hoegaarden 12-01-1925
 Gewapend Weerstand en oorlogsvrijwilliger. Later handelaar.
 Wonen te Tienen, Res. Beatrijs 2, Leopoldvest.
- Cipers Octavie Marguerite ° Hoegaarden 22-11-1888
 + Hoegaarden 19-07-1896

- Cipers Adrienne

X Cuvelier Pierre (broer van Kol. Gustave Cuvelier), onderwijzer.

IX A Cipers Henri ° Hoegaarden 21-09-1866 + 28-02-1953

Gemeentesecretaris te Meldert

X Meldert 22-08-1891 met

Van Biesem Joséphine Louise Marie ° Meldert 18-08-1869 +27-02-1941

Dochter van Ludovicus Van Biesem en Angelina Saelmaeckers

Zij hadden elf kinderen en allen geboren te Meldert:

- Cipers Maria Angelina ° 23-07-1892 + 21-11-1961
- Cipers Felix Henri Joseph (volgt onder XA)
- Cipers F.J. ° 20-02-1895 + 09-09-1926
- Cipers Cl. J. Pelagie ° 15-10-1896 + 06-01-1938
X Van Osendart Martin (Nederland)
- Cipers Arnold ° 23-07-1898 + 11-03-1899
- Cipers E.J. Alina ° 12-08-1900 + 10-11-1990
- Cipers E. Philip Alice ° 04-07-1902 + 20-04-1930
- Cipers Arthur L.J.J. ° 28-10-1905 + 19-04-1924
- Cipers Constant J. (volgt onder XB)
- Cipers M.E.Jeanne ° 09-03-1909 + 02-02-1960
- Cipers Louis M.J. ° 15-03-1911 + 1968
X Parenghe Georgette

IX B **Cipers Félicien Henri** ° Hoegaarden 24-07-1885 + Hoegaarden 28-11-1951

Landbouwer op het pachthof “Cruysblock” en brouwer op de
Stoopkensstraat te Hoegaarden.

X Hoegaarden 31-05-1924 met

Medaers Emilie Louise ° Hoegaarden 20-11-1894 + Tienen 05-05-1968

Dochter van Jules Medaers en Marie Joséphine Thérèse Caroline
Laermans uit Vissenaken.

Getuigen : Constant Cipers (oom) – Armand Medaers.

Uit het huwelijk sprongen te Hoegaarden:

- Cipers Arnold Jules Corneel (volgt onder XC)
- Cipers Carlotta Rosa Julia ° 07-12-1926
- Cipers Jules Armand Corneel (volgt onder XD)
- Cipers Daniel Marie Corneel ° 20-01-1930 + 1930
- Cipers Paul Eugène Corneel volgt onder XE)
- Cipers Henri Julien Corneel (volgt onder XF)

-

IX C Cipers Edmond Joseph ° Hoegaarden 18-09-1877

Landbouwer op het ouderlijk pachthof in de Nieuwstraat.

X Hoegaarden 30-07-1910 met

Dotremont Wivina Josephe ° Hoeg. 21-10-1889 + Diest 14-04-1974

Dochter van August Dotremont en Marie Elisabeth Collaert.

Getuigen : Hubert Giroulle en Amedé Collaert

Hun vier kinderen werden te Hoegaarden geboren:

- Cipers Gustave Henri Joseph ° 02-08-1911 + Tienen 25-02-1974
Landbouwer en ongehuwd. Bleef in het ouderlijk huis wonen.
- Cipers Simone Rosalie Marie ° 05-12-1912
- Cipers (zoontje) ° 22-04-1915 (doodgeboren)
- Cipers Amelia Julia Elisa ° 27-06-1918 + Hoeg. 11-10-1971
X Hoegaarden 29-04-1942 met
Vandeborne Hendrik Ludov. (Varkenskoopman – zoon van August Vandeborne en Marie Eudoxia Beelen).
Hun kinderen:
 - Vandeborne Paul ° Tienen 12-04-1949, grafisch ingenieur
X Geetbets 12-04-1975 met
Swinnen Odette ° Geetbets 12-09-1950
dochter van Louis Swinnen en Madeleine Derison.
 - Vandeborne Willy
X Schraepen Magda wonen in Canada.

XA Cipers Felix Henri ° Meldert 20-09-1893 + Hoeg. 11-09-1948

Kassier in de suikerfabriek “Grand-Pont” te Hoegaarden.

X Hoegaarden 12-07-1924 met

Matterne Jeanne Emilie ° Hoeg. 04-05-1889 + Hoeg. 03-06-1944

Dochter van Henri Joseph Matterne uit Halle-Boyenhoven,
hoofdonderwijzer te Hoegaarden en Marie Hortense Cipers, zie VII B/4

Getuigen : Jules Cipers(broer) en Felix Matterne
Woonst: Doelstraat 17 Hoegaarden.

Hun kinderen:

- Cipers Hortense Henriette Emilie ° 29-04-1925,
bediende
- Cipers Louisa Josephe Marie ° 20-02-1927, sociaal
Assistente

XB Cipers Constant ° Meldert 12-06-1907 + Meldert 23-02-1981

Landbouwer

X Meldert 23-11-1938 met

Tits Irma

Hun kinderen:

- Cipers Henri ° 23-10-1939 + 05-06-1978
- Cipers Jacques ° 01-12-1943
Ongehuwd, bediende
Woont te Meldert, Overhem 36

XC Cipers Arnold Jules Corneel ° Hoegaarden 27-04-1925

Ingenieur

X Etterbeek 11-04-1953 met

Billen Gisèle Paula Marie ° Zetrud-Lumay 20-08-1928

Dochter van Joseph Billen en Pauline Lyagre

Woonden 1040 Brussel, Maj. Petitllon 49

Hun kinderen:

- Cipers Viviane ° Ukkel 09-07-1954

X Etterbeek 24-09-1977 met

Van den Driessche Johan ° Berchem St-Agatha 16-06-1953

Zoon van Van den Driessche Jan en Roose Huguette

Fiscaal raadgever

Woonst: Dilbeek, Orangerielaan 14

Hun kinderen: geboren te Halle

- Van den Driessche Liesbeth ° 27-02-1979
- Van den Driessche Els ° 08-09-1981
- Van den Driessche Heleen 05-02-1987
- Van den Driessche Willem ° 25-11-1988

- Cipers Christian ° Ukkel 03-10-1955

Wisselagent

Woont: Wemmel, Av. Des Etangs 159

- Cipers Monique ° Schaarbeek 31-07-1962

Licentiate in talen, commerciële assistente

Woont: bij de ouders.

XD Cipers Jules Armand Corneel ° Hoegaarden 13-08-1928

Gemeentesecretaris van Hoegaarden

X Tienen op 25-07-1953 met

Rega Nelly ° Tienen 10-05-1931

Dochter van Joseph Rega en Elvire Stockmans uit Hoegaarden

Zij hebben één zoon:

- Cipers Michel Joseph ° Tienen 26-12-1953

Vlieghaveninspecteur

X Hoegaarden 22-07-1974 met

Van Maele Rosa Julia ° Tienen 21-08-1954

Dochter van Maurice Van Maele en Yvonne Wyseur.

Woonst: Hoegaarden, Bleystraat 41

Zij hebben twee kinderen:

- Cipers Johan Joseph ° Tienen 28-12-1974
- Cipers Marijke Ronald ° Tienen 29-06-1977

XE Cipers Paul Eugène Corneel ° Hoegaarden 08-09-1931

Regent

X Hoegaarden 17-07-1957 met

Rottie Anne Marie Catherine ° Vilvoorde 28-01-1934

Verpleegster, dochter van Henri Rottie en Bertha Rottie

Woonst: Houthalen, Kuypershofstraat 14

Hun kinderen:

- Cipers Kathleen ° Leuven 21-04-1958

Bediende

X Houthalen 01-09-1980 met

Franssens Marc ° Houthalen 25-05-1955, vertegenwoordiger

Zoon van Franssens Jozef en Lerat Monique

Woonst: Haasrode, Konijnenhoekstraat 63

Hun kinderen:

- Franssens Anneleen ° Leuven 14-08-1983
- Franssens Liesje ° Leuven 10-06-1985

- Cipers Geert ° Leuven 13-07-1962

Vliegtuigpilot

X Hoegaarden 04-12-1992 met

Stockmans Carole ° Tienen 04-02-1958

Dochter van Alphonse Stockmans en Marguerite Delinotte

Woonst: Hoegaarden, Pastorijstraat 7

- XF Cipers Henri Julien Corneel ° Hoegaarden 07-09-1934

Landbouwer in de “Cruysblock” te Hoegaarden

X Zetud-Lumay 22-02-1963 met (gescheiden)

Manette Marie Claire ° Zetud-Lumay 08-09-1938

Dochter van Henri Sésiré Joseph Manette en Irma Claes

Woonst: Hoegaarden, Tommestraat 1

Zij hebben 3 zonen:

- Cipers Vincent Henri ° Tienen 25-12-1963

Verkoper van landbouwwerktuigen

X Hoegaarden 21-11-1990 met

Fourie Kathleen 21-04-1958

Dochter van André Fourie en Marguerite Van Nerum.

Kinderen:

- Cipers Natan 06-08-1996
- Cipers Tomas 26-09-1994

- Cipers Thierry Marc Andre ° Tienen 21-02-1965

Laborant

X Gilis Karin 17-09-1966

Kinderen:

- Cipers Evy 02-06-1998

- Cipers Luc Jules Marie ° Tienen 23-02-1967

Vertegenwoordiger

X Vlamings Helga ° 27-06-1968

Kinderen:

- Cipers Lisa 15-11-1997
- Cipers Noa 25-10-2000

IV Bijlagen

Afstamming van Cipers Anne Marie en Bartholomeus Homblé

1. Homblé Marie Catherine ° 24-10-1755
2. Homblé Anne Marie ° 06-12-1756
3. Homblé Anne Thérèse ° 12-03-1758
4. Homblé Marie Thérèse ° 06-01-1760
5. Homblé Anne Marie ° 29-09-17661
6. Homblé Marie Sophie ° 01-10-1763
7. Homblé Paul ° 14-03-1765
8. Homblé Henri ° 06-03-1767
9. Homblé Bartholomeus ° 06-11-1769 + 1839
 - X Dewelde Anne Cath. ° 1772
 - Hun kinderen:
 - a. Homblé Henricus ° rond 1809 + 03-06-1832 ongehuwd
 - b. Homblé Cathérine ° 1812 + 1873
 - x 1843 met
 - Lintermans François ° 1808 + 1882
 - Hun kinderen:
 - Lintermans Hubert Alphonse ° 1844 + 1917
 - X Kinnart Louise + 1908
 - XX Pellegrin Felicie
 - Woonden in Raatshoven en hadden volgende kinderen:
 - Lintermans Marie Anne ° 1881
 - Lintermans Marie Rosalie ° 1884 + 1888
 - Lintermans Achille + 1888
 - Lintermans Joseph Leonard ° 1888 + 1889
 - Lintermans Marie melanie ° 1890 + 1897
 - Lintermans Alina Bertha ° 1893
 - Lintermans Ferdinand Charles Joseph ° 1895
 - X 1919 met
 - Heymans Georgine Virginie (te Brussel)
- Lintermans Marie Elisabeth ° 1846
- Lintermans Jean Baptist ° 1847 + 1929
 - X 1873 met
 - Brasseur Barbe ° 1845 + 1923
 - Hun kinderen:
 - Lintermans Melanie Bina ° 1873 + 1931
 - X 1895 met
 - Van Grambesen Charles ° 1870 + 1940
 - Lintermans Marie Thérèse ° 1874 + 1945
 - X 1898 met
 - Joseph Gabriel ° 1876 + 1956

- Lintermans Edouard ° 1877 + 1964
 Xx Dendooven Clemence ° 1878 + 1955
 - Dendooven Philomène ° 1905 + 1969
 - X Hubert Jules ° 1905 + 1974
- Lintermans Henri François ° 1879 + 1893
- Lintermans François ° 1883 + 1927
 X Casteleyn Clemence
- Lintermans Bertha ° 1887 + 1959
 X Deputter Louis

-

- Lintermans Charles Joseph ° 1849
 X 1878 met
 Van Autgaerden Julienne
 Hun kind:
 - Lintermans Henri ° 1882 ongehuwd
- Lintermans Julie ° 1850 + 1913
 X Peeters Alfons ° 1856 + 1901
- Lintermans Leopold Prosper ° 1852
 X 1889 met
 Giroulle Julie
 Hun kinderen:
 - Lintermans Valentina – ongehuwd
 - Lintermans Bertha - ongehuwd

Afstamming van Cipers Agnes Monique en Livinus Van Nerum

Livinus Van Nerum (1819-91) en Agnes Monique Cipers (1824-86)

	
<div style="text-align: center;"> <p>Voor wien God treest zal het wel zijn in de laatste standen, in zijne doodsure zal hij gezegend worden. Eccli : I : 13.</p> <p>Bid voor de ziel van zaliger MYNHEER</p> <p>Livinus Vannerum, WEDUWENAAR VAN MEJUFVROUW Agnès-Monica Cipers, geboren te Hougaerde, den 27 Juni 1819, en aldaar godvruchtig in den Heer ontslapen den 20 September 1891, voorzien van de HH. Sacramenten.</p> <p>De plechtige lijkdienst, gevolgd van de begrafenis zal plaats hebben, in de parochiale kerk van den H. Gorgonius, op Woensdag 23 September ten 10 ure de vigilien ten 9 1/2 ure.</p> <p>Zullen nog geschieden in de zelfde kerk : Een tweede dienst, wegens het Broederschap der Zielen, op Donderdag 24 September ten 7 1/2 ure. Een derde dienst, wegens het Broederschap der O.O. van Maria, op Vrijdag 25 September ten 7 1/2 ure.</p> <p style="text-align: center;">— 0 —</p> <p>Gelukkig de mensch wiens hoop de naam des Heeren is en die zijne oogen niet geslagen heeft op dwaze en bedriegelijke voorwerpen. Ps. 39. Mijne kinderen : ik smeeek u, hebt medelijden met mijne ziel. 4. kl. g. l. Vergeet mijne zuchten niet ; denkt aan hetgeen ik geleden heb en aan de zorgen die ik voor u gehad heb. H. Joan. Chrys.</p> <p style="text-align: center;">R. I. P.</p> <p style="text-align: center;">Drukkerij van W. Smeesters-Lefrère Hougaerde.</p> </div>	<div style="text-align: center;"> <p>Op U, o Heer, heb ik mijn betrouwen gesteld in de eeuwigheid zal ik niet beschaamd worden. (Ps. XXIV, 2.)</p> <p>BID VOOR DE ZIEL VAN ZALIGER MEJUFVROUW</p> <p>AGNES MONICA CIPERS, ECHTGENOOTE VAN MYNHEER LIVINUS VANNERUM, geboren te Hougaerde den 23 Mai 1824, en aldaar godvruchtig in den Heer ontslapen den 31 October 1886, voorzien van de HH. Sacramenten.</p> <p>De plechtige lijkdienst, gevolgd van de begrafenis, zal plaats hebben in de parochiale kerk van den H. Gorgonius te Hougaerde op Woensdag 3 November, ten 10 ure. De vigilien ten 9 1/2 ure.</p> <p>Een tweede dienst, wegens het Broederschap der geloovige Zielen, op Donderdag 4 November, ten 7 1/2 ure.</p> <p>Een derde dienst, wegens het Broederschap der Onbevleete Ontvangenis van Maria, op Vrijdag 5 November, ten 7 1/2 ure.</p> <p>Vaarwel duurbare echtgenoot, vaarwel beminde kinderen, met spoed moet ik afscheid nemen ; de Heer heeft het alzoo gewild ; bidt voor mij ; in den hemel zullen wij elkander wederzien ; daar bid ik nu reeds voor u.</p> <p>Wees mijn oordeel indachtig, want ook zoo zal het uwe zijn : vandaag mij, morgen u. (Eccl. XXXVIII, 23.) Zoet Hert van Maria, wees mijn heil ! (300 dagen aftaat)</p> <p style="text-align: center;">R. I. P.</p> <p style="text-align: center;">Drukkerij van Smeesters-Lefrère te Hougaerde.</p> </div>

Hun kinderen waren:

1. Alphonse Van Nerum (Hoegaarden 15.05.1841-Lot 31.05.1904) X Elisa Blondeau (Enghien 22.02.1842-St. Gillis ca. 1930), Jean Cipers en Françoise Van Nerum werden peter en meter.

Zijn jeugd bracht hij te Hoegaarden door en hij heeft ook vier jaar gestudeerd aan het college te Tienen. Op 11 maart 1861 werd hij officieel aangesteld als hulponderwijzer aan de gemeenteschool. Maar het onderwijzen van de jeugd bleek niet voor hem te zijn weggelegd. Op 16 maart 1864 diende hij zijn ontslag in. En op 13 februari 1865 verliet hij Hoegaarden voor Brussel. Daar is hij tussen 1865 en 1869 in het huwelijk getreden met Maria Elisa Blondeau uit Enghien. Vanaf 25 mei 1869 woonde het echtpaar te Lot in de Statiestraat nr 145. Elisa hield er een winkel en Alphonse was opziener-boekhouder in de textielfabriek

2. Julien Van Nerum (Hoegaarden 02.07.1843-12.07.1908) x Justine Defoer (+Elsene 07.09.1904) XX Elisabeth s'Heeren (°Zoutleeuw 08.05.1869); hij kreeg Henri Dewaelheyns en Marie Thérèse Michotte als peter en meter

Julien droomde ervan landbouwer te worden. Vanaf zijn prille jeugd liep hij rond op de St Cornelishoeve, het pachthof en de brouwerij van zijn oom Charles op de Vroente. Julien was al vlug een goede hulp. De zonen van Charles waren nog te jong om al echt mee te helpen. Zeker als er rond 1865 grote uitbeidingswerken gebeuren wordt de Brasserie et distillerie Van Nerum nog belangrijker in het Hoegaardse scala van brouwerijen en stokerijen. Op een jaarproductie van goed 20.000 hl bier en 26.000 hl alcohol, nam Van Nerum 2.000 hl bier en 4.000 hl jenever voor zijn rekening.

Helaas overleed Charles Van Nerum in april 1871. De oudste zoon Achille was pas 17 en juist het eerste jaar veeartsenij begonnen te Leuven. De twee andere zonen François en Arthur met hun 15 en 12 jaar, waren te jong. Dus werd Julien gevraagd, de man die de hoeve en de brouwerij op zijn duimpje kende, maar geen kaas had gegeten van administratief beheer. Hij was ondertussen 29 jaar en aanvaardde. Het onrecht aan zijn vader Livinus indertijd aangedaan werd daarmee gedeeltelijk hersteld. Wie met die keuze niet akkoord ging was Dr. Jean Baptist Van Nerum. Als gevolg van de broedertwist van 1840 leefde hij nog altijd in koude oorlog met zijn broer Livinus. Hij verzette zich en wou Julien niet administratief bijscholen. In 1872 volgde Julien dan zijn overleden oom als brouwer en stoker op, op voorwaarde dat op het gepaste moment een van de zonen de zaak zelf in handen zou nemen.

Julien Van Nerum leidde het pachthof, de brouwerij en de stokerij, ontsloeg personeel en wierf andere hulpkrachten aan en hij bleef op de hoeve slapen.... Inderdaad, er was tussen Julien en Justine, zijn 40-jarige tante, meer aan de hand dan zakelijke en familiale betrekkingen. Zes maanden later huwden ze. Op 12 februari 1873 stapten ze in het huwelijksbootje met als getuigen zijn broeder Alphonse uit Lot, zijn oom Henri Saelmaeckers, zijn kozijn Alexander Lories en haar kozijn Eugene Simon, drogist te Bornem.

Op hun huwelijkscontract van 31 december 1872 stond het volgende te lezen:

'De langstlevende bekwam het eigendomsrecht van alle roerende goederen en het vruchtgebruik van de onroerende. Het eigendomsrecht van de bezittingen verworven tijdens het huwelijk van Charles en Justine bleef toebehoren aan haar kinderen. Zij had er het vruchtgebruik van. Julien Van Nerum kon in geen geval aanspraak maken op de bezittingen van zijn overleden oom Charles of van diens wettige erfgenamen.'

Het huwelijk van Julien en Justine was de gebeurtenis van het jaar voor het dorp. Iedereen wist er het zijne en het fijne van. Sommigen vonden het goed, anderen keurden het af. Maar de gilderaad, met uitzondering van Dr. Jean Baptist Van Nerum, gaf zijn zegen en bestempelde het huwelijk als een wijze en gezonde oplossing. Voor de dokter was het een sluwe berekening van Julien om zich een zeer winstgevende zaak toe te

eigenen. Maar deze laatste bekommerde zich weinig om de uitlatingen van zijn oom, hij had immers de rechten herwonnen die hem in 1840 waren ontnomen. De gilderaad van de Gulden Lelie bestond toen uit deken Joannes , achterkleinkozijn van Julien en uit onderdeken pastoor Ch. Van Nerum, zijn kleinkozijn. Griffierster was zijn achterkleinnicht Elisabeth Van Nerum en comptorist zijn kleinkozijn en latere schoonbroer Hubert Van Nerum.

Vanaf 1873 was Julien deken van de brouwersgilde en wanneer kort daarop de katholieke partij wordt gesticht te Hoegaarden is hij één van de eerste aangesloten leden. Bij de gemeenteraadsverkiezingen van 1878 staat hij op de lijst en hij wordt verkozen. Van februari 1879 tot juni 1889 zetelde Julien in de gemeenteraad. Kwatongen beweren dat er nooit zo weinig vergaderd is door de vroede vaders dan in die periode. De raadsvergaderingen konden niet vlug genoeg eindigen om dan onder leiding van Julien alle cafés van Hoegaarden te doen. Het waren alleszins de zatste jaren uit de geschiedenis van het gemeentebestuur.

Nog meer verhalen over bier en jenever zijn doorheen de jaren bewaard uit die periode van voorspoed voor de brouwerij Van Nerum.

Wij pikken er de volgende uit:

Zijn bier was zo krachtig dat men vaak beweerde dat hij een os in zijn ketel brouwde. De jenever was zo sterk dat geen enkele microob kon overleven.

Om de verkiezingsoverwinning van de katholieken te vieren had hij een speciaal brouwsel vervaardigd.

Wanneer hij samen met zijn meestergast Soldaï, alias Jacobus Vandenbussche, met koets en paard zijn klanten bezocht werd er rijkelijk betaald en veel gedronken. Bij een uitdaging te Meldert dronken Julien en Soldaï nog rustig een goede borrel terwijl de uitdagers al lagen te snurken onder de tafel.

Maar als ze naar de Bey trokken te Jodoigne om bier te leveren op het kasteel dierf het wel eens anders uitpakken. Het was altijd een grote ontvangst op het sprookjeskasteel, overgoten met overheerlijke oosterse drankjes. En dan raakten onze twee dapperen het noorden kwijt. Julien en Soldaï werden in hun koets gelegd en het paard bracht hen dan naar huis.

Maar de zonen van Charles zaliger werden volwassen. In 1879 was stiefzoon François in het huwelijk getreden en met het landbouwgedeelte van het pachthof belast. De tweede stiefzoon Arthur beeindigde zijn studies te Malonne, werd vrijgekocht van militaire dienst en in 1882 ingezet als vertegenwoordiger en handelsreiziger voor de brouwerij en stokerij. De twee stiefzonen waren ingeschakeld in het familiebedrijf, kregen een vaste en goede broodwinning, en werden voorbereid om eens hun stiefvader op te volgen. Twintig procent van de jaarproductie van de 15 overblijvende brouwers en stokers werd door Van Nerum gerealiseerd! Geen vuiltje aan de lucht dus (?).

Alles was te mooi geregeld en de vooruitzichten waren veel te goed. Het jaar 1882 werd het begin van het einde van de bloeiende familiezaak Van Nerum. Met het jaar 1882 was het doodvonnis van de St Cornelishoeve getekend. Ondanks alles wat Julien Van Nerum gedurende tien jaar had gedaan voor zijn stiefkinderen, en zeker voor wat hij voor Arthur had gedaan, rezen er onenigheden die zouden leiden tot de droevigste bladzijden uit de familiegeschiedenis. Naast het einde van de brouwerij Van Nerum verwekte deze zware vete de verwijdering tussen twee stamvertakkingen voor een halve eeuw.

Aan de basis van de familietwist lag Dr. Jean-Baptist Van Nerum, de man die zich steeds was blijven verzetten tegen het tweede huwelijk van zijn schoonzuster Justine Defoer met Julien Van Nerum, de zoon van zijn broer Livinus. Hij hitste zijn neef Arthur op tegen zijn stiefvader, en Arthur betrok in deze onenigheid zijn broer François.

Arthur beriep zich op het gildeverdict van 1872, waar de familieraad had beslist dat Julien het bedrijf van zijn oom Charles zou verderzetten tot één van de zonen de geschikte ouderdom en de nodige kennis zou verworven hebben. Die zou dan de leiding overnemen van pachthof en brouwerij en stokerij. Maar toen deze regeling tot stand kwam was hun

moeder, die het eigendomsrecht had over de roerende goederen en het levenslange vruchtgebruik over de onroerende, nog niet hertrouwd, wat aan het verdict een gans andere interpretatie gaf. Door zijn huwelijk met de weduwe Van Nerum was Julien immers de meester geworden, rekening houdend met de notulen van het eigendomsrecht van zijn stiefkinderen.

Maar zo zag Arthur het niet. Hij en zijn broer waren nu volwassen en hadden dus de rijpheid en de ouderdom om in alle bezittingen van hun overleden vader als wettige erfgenamen op te volgen en de leiding erover te nemen. Hun stiefvader kon, ondanks zijn huwelijk met hun moeder, niet de minste aanspraak maken op de bezittingen en moest zich vanaf nu beperken tot een ondergeschikte functie en tot het genot van de bezittingen.

Daar lag natuurlijk de knoop gebonden. Julien beriep zich op zijn huwelijk met hun moeder, die over het vruchtgebruik beschikte, en weigerde kordaat op de eisen van zijn stiefzonen in te gaan. Hij wilde zijn verworven rechten niet prijsgeven maar stelde wel een compromis voor. Voortaan zou hij zijn stiefzonen betrekken in de beheerszaken van het bedrijf.

Maar het was Arthur die alles of niets wilde. En het was Arthur die zijn broer François in de onenigheid met hun stiefvader bleef betrekken.

Al die tijd stond Justine Defoer tussen twee vuren: haar man of haar zonen. Niets tegen te beginnen. Twee Van Nerums stonden tegenover mekaar, twee dezelfde karakters, twee koppigaards.

Arthur heeft misschien wel de zaak willen forceren door een kind te verwekken bij de 20-jarige Leontine Deswert en door dan te weigeren om te trouwen zolang hij geen voldoening kreeg. Maar Julien zwichtte nog niet.

In 1884 was de situatie zo uit de hand aan het lopen dat Justine Defoer voor notaris Dassis te Tienen een akte van deling liet opstellen. Op 5 april 1884 kregen Arthur en François, door de verzaking van Justine, hun vadersdeel toegewezen. François die niet langer in de twist wou gemengd blijven, verzaakte aan zijn rechten als oudste zoon om eens zijn vader op te volgen. Hij was sedert zijn huwelijk op het pachthof blijven werken. Nu vestigde hij zich als molenaar op de Kleine Molen van Overlaar en bleef in goede verstandhouding leven met zijn moeder.

Arthur bleef nu als enige kandidaat over en beoogde meer dan ooit de hoogste leiding van de brouwerij. Voorlopig bleef hij als vertegenwoordiger op het bedrijf werken, en liet zich meer en meer in met de beheerszaken.

In 1885 ondernam Julien verzoeningspogingen en tegelijk verhoogde hij het aanzien van het pachthof. Hij begon een doorvoerhandel van stieren. De dieren werden van het station rechtstreeks naar de hoeve gedreven, in afwachting van hun transport naar het slachthuis. Heel wat beziens voor de Hoegaardiërs wanneer een aangekomen lading door stoere mannen geleid, stampend en brullend langs Statiestraat en Vroente naar de boerderij werd geleid.

Resultaat in de verhouding Julien-Arthur was er niet te bespeuren. Arthur was verslaafd geraakt aan de drank en verwaarloosde vaak de bedrijfszaken. Hij begon meer te verteren dan hij kon verdienen en ...in 1886 werd een tweede onwettig kind geboren. Julien wilde nog niet toegeven, maar Justine probeerde iets te forceren. Heel waarschijnlijk gedreven door de angst voor de schande begon zij de verdediging van haar zoon op zich te nemen. Ze verzette zich nu tegen de onwrikbaarheid van haar man.

Als dan in 1888 een derde kind wordt geboren komt ook pastoor Redig zich met de zaak moeien.

Het onvermijdelijke gebeurde. Leontine Deswert bracht haar drie kinderen naar de Vroente. Arthur hernieuwde zijn vroegere eisen, maar zijn stiefvader bleef bij zijn standpunt. Justine Defoer keerde zich nu volledig tegen haar man en kreeg de steun van haar kinderen tegen hun stiefvader.

Door iedereen in het ongelijk gesteld moest Julien toegeven en in een vlaag van verbittering verliet hij op 23 maart 1889 het gelege om in Schaarbeek te gaan wonen (Koninginneplaats 22).

Arthur Van Nerum had zijn doel bereikt. Een maand later trad hij in het huwelijk met zijn Leontine. Zij kwamen definitief op de hoeve wonen. De leiding van het bedrijf was volledig in handen van Arthur gekomen. Maar de meeste knechten hadden de hoeve en de brouwerij verlaten. Arthur, eigenlijk onervaren in het beroep, stond voor een zeer grote uitdaging. De produktie slonk en bleef achteruitgaan, zodat iedereen zich terug begon zorgen te maken.

De gilderaad van de Gulden Lelie kwam samen om zich te beraden over de situatie. Ze wilden de betrokken partijen tot andere gevoelens brengen en de brouwerij van de ondergang redden. Deken Carolus I, onderdeken Livinus (vader van Julien), griffier Eduard (kleinkoos van Julien) en comptorist Leon (broer van Julien) waren vastbesloten om dan maar zelf de verzoening te realiseren. De 70-jarige onderdeken Livinus trok naar de boerderij op de Vroente om te gaan praten met Justine en haar kinderen. Eduard Van Nerum reisde naar Schaarbeek om Julien te overhalen weer te keren naar Hoegaarden en naar huis. Alles scheen goed te komen, de wolken trokken weg boven de St Cornelishoeve. Julien Van Nerum keerde op 21 juni 1890 terug naar Hoegaarden en verzoende zich met vrouw en kinderen. Arthur had ingezien dat hij nog ver van volleerd was en dat hij zijn stiefvader nodig had om de brouwerij op peil te houden. Hij verzaakte gedeeltelijk aan zijn vroegere eisen. Hij kreeg van Julien de boekhouding, het bureel van 'verkoop en aankoop' en de handelsvertenwoordiging. Beide partijen hadden toegevingen gedaan. Om alle botsingen te vermijden was Arthur bovendien met zijn gezin verhuisd uit de hoeve en in het Fluppeshuis gaan wonen. Al bij al had de gilderaad prachtig werk verricht.

De inventaris opgemaakt bij de terugkeer van Julien vermeldde 8 trekpaarden, 1 renpaard, 12 koeien, 20 stieren, 6 kalveren, 6 varkens, 8 schapen, 40 kippen, 35 duiven, 15 konijnen, 1 waakhond en enkele katten.

De bier- en jeneverproduktie werd terug verhoogd en eind 1890 bereikte de Distillerie et Brasserie Van Nerum al terug haar hoogtepunt van weleer. Grootse plannen werden gesmeed. Naast het bruine en het witbier zou er ook begonnen worden met het brouwen van blond bier. Ook de vroegere meestergast Soldaï was teruggekeerd en er zouden ketels bijgeplaatst worden. De brouwerij Van Nerum was terug de meest renderende van de ganse streek.

Julien Van Nerum voelde zich weer de grote brouwer. De verstandhouding met zijn stiefzoon was zo dat hij het inzicht had hem de algemene leiding te geven en zelf met raad en daad Arthur bij te staan.

Helaas kwam er niets in huis van al de plannen. Natuurramp, tegenslag en een nieuw familiedrama gingen een einde maken aan de familiezaak der Van Nerums.

Het begon met een natuurramp in 1891. De Grote Gete was buiten haar oevers getreden en stroomde over de hele Vroente. Het water liep de hoeve binnen en de dieren konden in veiligheid gebracht worden op een hoger gelegen weide. Kelders, woonvertrekken, werkplaatsen en stallen werden overstroomd. Het water reikte op zeker ogenblik tot 2 meter hoog. Brouw- en stookketels liepen veel schade op door het vuile water. Drie dagen bleef het water zo hoog staan. Wanneer het water na acht dagen weggetrokken was moest de dikke vuile achtergebleven brij slijk wegeruimd en alles ontsmet. De schade moest hersteld worden en de verloren tijd ingehaald. Het was de grootste natuurramp die de St Cornelishoeve ooit had meegemaakt. Justine Defoer was tijdelijk met haar dochters Valentine en Alphonsine en haar kleindochtertje Cecile Debroeck naar het pachthof Van Autgaerden verhuisd. Cecile Debroeck was in oktober 1890, na de dood van haar ouders, bij haar grootmoeder op de Vroente komen wonen.

Valentine zou in april 1891 naar Elsene vertrekken om bediende te worden in de papierfabrieken van Genval.

De tegenslag in de produktie, opgelopen door die watersnoodellende, was niet van aard om de relatie tussen Julien en Justine te verbeteren. Die relatie was na de grote verzoeningspoging van 1890 eigenlijk niet fundamenteel verbeterd. Zoals zo dikwijls het geval is, was het ook hier de schijn die hoog gehouden werd.

Het grote leeftijdsverschil tussen beide echtelingen werd pas duidelijk op het moment dat er in 1893 een nieuwe koemeid werd aangeworven. Het was de 24-jarige Elisabeth 's Heeren uit Zoutleeuw. Op dat moment was Julien 48. De zo goed als zestigjarige Justine was blijkbaar geen valabele partij meer in concurrentie met de nieuwe meid. Toen de relatie van Julien met de meid aan het daglicht kwam was de laatste kans verkeken om nog tot een echtelijk samenleven te komen. Justine Defoer weigerde van nog langer onder de ogen van haar man te komen. De 13-jarige Cecile werd naar haar oom Emile Debroeck te Strée gezonden en de koemeid werd afgedankt.

Op 10 februari 1897 was de breuk compleet en Julien verliet definitief het pachthof om samen met zijn nieuwe vriendin Elisabeth 's Heeren op het pachthof Geens (huidig parochiecentrum) te gaan wonen. Hij begon er een bierhandel. Op 5 januari 1907 (akte 1) huwde hij te Hoegaarden Elisabeth 's Heeren.

Julien en zijn Elisabeth gingen inwonen in de Putzeysstraat nr 5 bij Mathilde (huis Petrol, nu bakkerij Swinnen). Hier overleed Julien op 12 juli 1908 te 16 uur.

Op zijn vraag stonden zijn broer Leon, zijn zuster Julie, zijn schoonbroer Joseph Putzeys en zijn petekind Julien Van Nerum rond zijn sterfbed. Zij waren allemaal van de stamvertakking van Livinus. Daar vroeg hij vergiffenis aan zijn familie voor het grote leed dat hij hen had aangedaan, *'maar al heb ik gemist, ik ben onrechtvaardig beoordeeld geweest en altijd verkeerd begrepen.'*

3. Louise Van Nerum (Hoegaarden 05.07.1845-Vorst 01.02.1911) X Olivier Ponsart (Dendermonde?-Kortenbergh 21.08.1899); Hector Cipers en Julienne Evrard waren peter en meter.

Op 19-jarige ouderdom, namelijk op 12 juni 1864, vertrok ze naar Antwerpen om er als winkeldochter aan de slag te gaan. Op 26 augustus 1868 werd ze te Brussel aangeworven in een Delhaizewinkel. Daar leerde ze Olivier Ponsart kennen, vermoedelijk afkomstig uit Dendermonde en later directeur bij Delhaize te Molenbeek. Ze traden waarschijnlijk in het huwelijk te Brussel tussen 1868 en 1874. Eerst gingen ze wonen te Anderlecht en na 1885 te Ukkel.

4. Emile Van Nerum (Hoegaarden 07.02.1847-16.12.1860); Dr. Jean Baptiste Van Nerum en Marie Thérèse Adams waren zijn peter en meter.

5. Julie Van Nerum (Hoegaarden 15.03.1849-26.02.1922) X Hubert Van Nerum (Hoegaarden 28.05.1848-30.11.1919); brouwer Charles Van Nerum en Marie Catherine Cipers werden peter en meter.

Heel wat huwelijken hebben bij de Van Nerums nogal wat perikelen gekend, die niet prettig waren, maar later tot de familiefolklore gingen behoren en voortdurend hervoorteld werden van generatie op generatie. Zo gebeurde het ook met het huwelijk van Hubert Van Nerum die in 1876 in de echt wou treden met zijn 28-jarige kleinnicht Julie Van Nerum.

Het nieuwe bij deze trouwlustigen was dat het ging om de vereniging van twee takken van dezelfde naamdragende stam. Dat hadden ze bij de Van Nerums nog niet meegemaakt!

De toenmalige pastoor Decoster weigerde dispensatie aan te vragen omdat volgens hem bloedhuwelijken geen gezonde verbintenissen waren. Daarbij vond de pastoor dat hij maar een andere vrouw moest kiezen. Hubert, die van zijn vader de onherroepelijke

koppigheid had geërfd van nooit terug te komen op een genomen beslissing, maakte zich kwaad. Hij zou ongeveer als volgt tot de parochieherder gesproken hebben:

‘Met wie ik trouw gaat mij alleen aan. Ik vraag slechts uw zegen en zal er nog rijkelijk voor betalen ook. De rest doe ik wel zelf, daarvoor heb ik uw hulp niet nodig. Ingeval ge zoudt weigeren, dan zal Adam in de appel bijten zonder uw goedkeuring of toelating’.

Maar ook de pastoor was geen tegenspraak gewoon en maakte zich boos. Hubert verliet de pastorie en enkele dagen later was zijn toekomstige bruid zwanger. Niet dat dat zo vlug kon gezien worden. Hubert strooide het rond in het dorp en vertelde het aan iedereen die er oren naar had. Hij zou zelfs voor de pastorie volgend vers gedeklammeerd hebben:

*‘Al staat mijnheer pastoor op zijn dikke kop
en drink ik met Julie uit dezelfde pot
of smaken wij samen het vlees rauw
toch wordt zij mijn wettige vrouw’*

De pastoor wou niet weer een pastoorsruzie in zijn parochie en nog minder dat de liberalen er munt zouden uitslaan. Er werd spoed gezet achter die dispensatie en Hubert ging naar de pastorie om de pastoor een zilveren geldstuk aan te bieden voor zijn goede wil.

Het huwelijk werd ingezegend te Hoegaarden op 14 april 1877 (akte 9). De pastoor kreeg van Hubert nog een zilverstuk *‘voor de moeite’*.

6. Melanie Van Nerum (Hoegaarden 27.02.1851-), J.B. Vandiest (x Barbe Cipers) en Régine Van Nerum werden peter en meter.

7. Leon Van Nerum (Hoegaarden 19.05.1853-07.03.1927) X Pelagie Veulemans (Glabbeek 03.04.1864-Hoegaarden 03.07.1894). Peter werd Eugene Van Nerum, in naam van Dr. Justin Van Nerum en meter werd Josephine Scheys

Rond 1880 was hij verloofd met een dochter uit de welstellende familie Van den Schilde uit Goetsenhoven. Er werden trouwplannen gesmeed. Leon Van Nerum, die de gewoonte had van regelmatig een stevige pint te drinken en nogal eens te diep in het glas te kijken, kreeg van zijn verloofde te horen dat hij eens getrouwd, de drank volledig zou moeten laten. *‘Goed, een verwittigd man is er twee waard en als het zo is, loop dan maar snel naar Goetsenhoven terug en wij trouwen niet’* was zijn antwoord. Leon verbrak de verloving en trouwde niet. Voor hem bestond er tussen een vrouw en een glas bier nog een groot verschil, vooral als de vrouw al voor het huwelijk haar wetten stelde. Zo wil althans het de overlevering, die ons ook nog het tweede schuifje van Leons huwelijksperikelen niet onthouden heeft. Dat gaat als volgt. Enkele jaren later vond hij een andere vrouw, van wie hij wel een pint mocht drinken. *‘Met jou wil ik wel trouwen, jij weet tenminste wat een man nodig heeft’*, was de reactie van Leon. Aldus geschiedde dan ook.

Op 16 mei 1885 trad hij te Hoegaarden in het huwelijk met deze uitverkorene, Marie Pelagie Veulemans uit Glabbeek, die op dat ogenblik te Tienen verbleef (akte 14). Leon was er 32 en Pelagie 21.

Als getuigen van de bruidegom zien we zijn kozijns François en Arthur Van Nerum optreden. Pelagie deed beroep op haar schoonbroer Louis Ceustermans, landbouwer te Molenbeek-Wersbeek en op haar kozijn Joseph Tossen, mecanicien te Tienen.

Na hun huwelijk vestigde het paar zich in de Nieuwstraat in het Fluppeshuis, waar in 1890 ook tijdelijk zijn kozijn Arthur Van Nerum kwam wonen met zijn gezin. Het was een ruime woonst, eigendom van hun kleinkozijn Joseph Van Autgaerden, zoon van Philippe en kleinzoon van Jean Baptist Van Autgaerden en Francisca Van Nerum. Leon was er houthandelaar, een zaak die hij van zijn vader had overgenomen. Bij het opkopen schatte hij het houtvolume en dus gewicht en waarde zo juist, dat vaak werd beweerd dat

hij 's nachts de bomen ging meten. Zoals quasi iedereen in die tijd was hij ook tegelijk landbouwer.

Rond 1892 verhuisde hij naar de Tiensestraat, waar zijn vrouw in 1894 overleed. Enkele jaren later zegde hij zijn houthandel op. Hij nam zijn intrek in de *hospice* (stichting Vandertaelen-Van Nerum) in de Tiensestraat en stak een handje toe in de Struysvogel, de hoeve Tomsin toen (nu afgebroken), die er rechtover lag. Tijdens de eerste wereldoorlog woonde hij bij zijn zus Josephine op de Vroente.

Leon Van Nerum was de sterkste man van Hoegaarden, '*zo sterk als een boom*' zegden de mensen zeer toepasselijk. Zijn bijnaam '*boem*' (dialect voor boom) dankte hij er aan. Zonder moeite rukte hij kleine bomen uit de grond en grotere sleepte hij zonder hulp weg. Vrachten verplaatsen waar meerdere mannen voor nodig waren, verzette hij alleen. Hij kroop onder een boerenkar en liet ze hellen door zijn rug te rechten. Planken kliefde hij met een vuistslag.

En tegelijk was Leon de braafste man van Hoegaarden. Daarin lag zijn zwakte. Zeer zacht van aard, was hij uiterst mild voor minder bedeeden. Hij schonk alles weg en armen moesten nooit betalen voor een dienst.

Maar zoals hoger gezegd, hij kon drinken als een kameel en eten als een paard. In de herbergen betaalde hij meerdere rondjes en zelf dronk hij meer dan er aanwezigen waren. Niet verwonderlijk dus dat hij onder de vleugels van de openbare onderstand geraakte!

8. *Lucie Van Nerum* (Hoegaarden 28.03.1855-Elsene 15.09.1929) x Joseph Putzeys (Hoegaarden 22.04.1844-Elsene 17.02.1917). Apoteker Eugene Van Nerum en Lucia Cipers werden de doopheffers.

Marie Lucie Van Nerum was het achtste kind van Livinus en Monique Cipers, geboren te Hoegaarden op 28 maart 1855 om 10 uur (akte 23). Tot doopheffers kreeg zij haar oom apoteker Eugene Van Nerum en haar kleinnicht Lucia Cipers.

Ze verliet Hoegaarden op 31 december 1878 om, door bemiddeling van haar schoonbroer Olivier Ponsart, een plaats te krijgen in een Delhaizewinkel te Elsene. Later werd ze er kassierster. Zelf had ze haar adres te Schaarbeek in de Gaucheretstraat, 45 (straat heeft plaats gemaakt voor de torengebouwen aan het Noordstation).

Joseph Putzeys, op dat ogenblik waarnemend directeur van de suikerfabriek te Hoegaarden had een oogje op de dochter van Livinus. Op zekere dag reisde hij naar Brussel om haar ten huwelijk te vragen. De zaak was snel geregeld. Na het sluiten van een huwelijkscontract voor notaris Crampen te Tienen trouwden ze te Schaarbeek op 14 augustus 1880 (akte 194). Hun huwelijksgetuigen waren François Van Nerum, haar kozijn en handelaar te Brussel (zoon van Eugene), Louis Struyven, hotelier te Tienen, Eduard Huens, landbouwer te Boutersem en Hubert Van Herberghen, eigenaar te Tienen.

Het echtpaar Putzeys-Van Nerum vestigde zich te Hoegaarden waar ook hun zes kinderen werden geboren:

9. *Josephine Van Nerum* (Hoegaarden 10.04.1857-? na 1930) August Cipers en Josephine Dotremont waren peter en meter.

Ze was het negende kind van Livinus en Monique Cipers. Geboren te Hoegaarden op 10 april 1857 om 11 uur (akte 23), werd zij boven de doopvont gehouden door haar oom August Cipers en door Josephine Dotremont.

Zij kwam doof-stom ter wereld en leerde van haar moeder wat huishouden en naaiwerk doen.

10. *Constance Van Nerum* (Hoegaarden 07.01.1859-Erquelinnes 327.10.1932) – Louis Baude (Courcelles-Motte 04.08.1848-Mortsel 11.06.1916) Zij kreeg haar broer Alphonse en haar zus Louise Van Nerum als doopheffers.

Tot veertien jaar ging ze naar de kloosterschool te Hoegaarden en daarna bleef ze thuis om moeder te helpen. Op aanraden van haar oom Dr. Jean Baptist Van Nerum trok ook zij naar Brussel op 15 november 1877. Door bemiddeling van haar schoonbroer Olivier Ponsart kon ze in de Delhaizewinkel in de Vlaanderenstraat beginnen. Ze was pas achttien en half en ze logeerde in de Leuvensestraat nr 12. Tijdens het zomerseizoen werd ze naar een bijhuis in Blankenberge gestuurd. Verkoopsters als Constance stonden in de winkel van 6 uur 's morgens tot 22 uur 's avonds, alle dagen van de week, zondag inbegrepen!

Haar kwaliteiten als verkoopster en haar werklust maakten dat ze na korte tijd belast werd met de opleiding van personeel in nieuwe bijhuizen te Brugge en Gent.

In de grootstad was er echter nog wat anders dan werk. Op 3 januari 1881 beviel ze te Elsene van een dochter, Irma Emilie Van Nerum. Deze zou op 20-jarige leeftijd naar Brussel vertrekken. Vanaf 3 juli 1901 vinden we ze in de Blaesstraat 142. Daarna zijn we haar spoor bijster. Tot haar twintig jaar was ze wel opgevoed te Hoegaarden bij de grootouders en daarna bij andere familieleden.

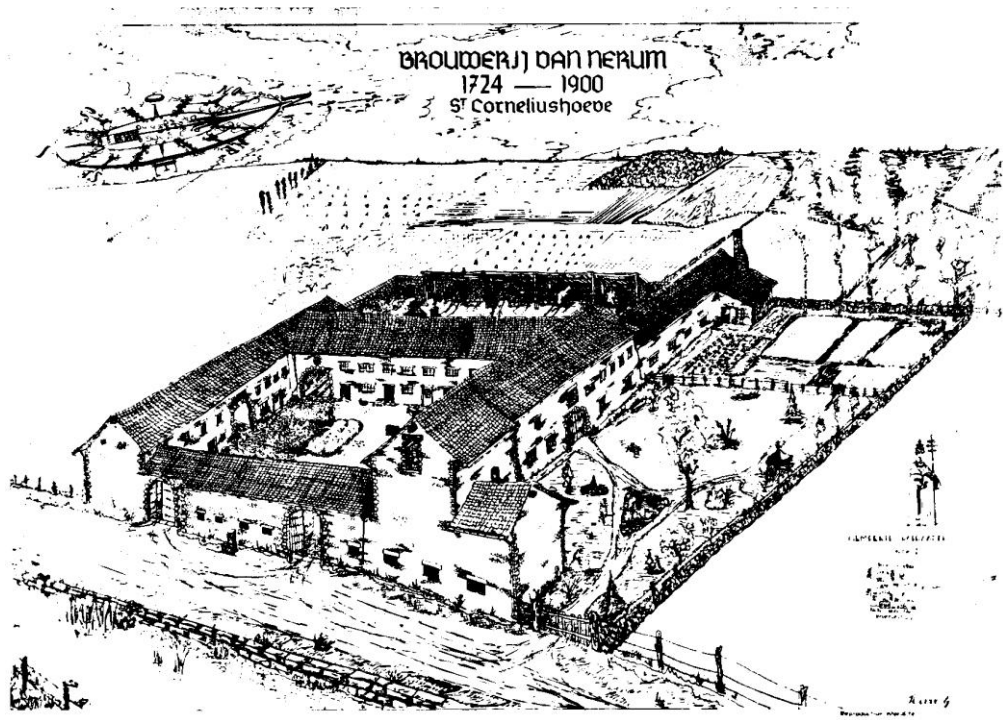
Einde 1890 leerde Constance te Brussel Louis Baude kennen. Hij was 42 jaar en klerk op de studie van notaris L'Homme te Sivry. Ze huwden te Molenbeek op 13 augustus 1892 (akte 293). Er waren van elke kant twee getuigen. Polydoor Van Nerum en Olivier Ponsart voor Constance. Jules Moreau en Armand Warmont, allebei schoonbroers, voor Louis Baude.

Met hun spaarcenten wensten ze een eigen Delhaize te beginnen. De directie liet hen de keuze tussen Asse, Ninove en Boom. Het werd Boom. Voorlopig in de Hoogstraat 24, openden ze op 6 september 1892 hun definitieve zaak in de Leopoldstraat 20. '*In de goeden koop*' leverde zowel aan de burgerij als aan de binnenschippers. Ze maakten er een zeer bloeiende zaak van met personeel.

II. Justine Van Nerum (Hoegaarden 03.11.1860-Brussel na 1930?). Julien Van Nerum werd peter en Justine Defoer meter.

Als ze twintig was vertrok zij op haar beurt naar de grootstad. Op 30 december 1880 vestigde ze zich in de Nieuwlandstraat te Brussel. Dankzij haar schoonbroer Olivier Ponsart werd ze winkeljuffer in een Delhaizewinkel.

Justine opende later een eigen kruidenierszaak te Oudergem op de Waverse steenweg. Ze bleef ongehuwd en overleed waarschijnlijk te Brussel na 1930

Pentekening-reconstructie van de brouwerij op de Vroente

Afstamming van Cipers Marie Julie met Dewelde Henri

1. Dewelde Alexander ° Hoegaardeb 14-06-1866 + Jodoigne 12-05-1930
 X Jodoigne 01-10-1910 met
 Nihoul Marie H. ° Jodoigne 16-10-1881 + Jodoigne 18-06-1953
 Hun kind:
 - Dewelde Maurice ° Jodoigne 20-01-1919 +27-10-1943

2. Dewelde Marie Elise ° Jodoigne 31-10-1869 + Schaarbeek 04-03-1921
 X Jodoigne 10-08-1895 met
 Houbeau ° Jodoigne 14-05-1870 + Schaarbeek 09-09-1940
 Hun kind:
 ○ Houbeau René

-
3. Dewelde Arthur Clément ° Jodoigne 28-06-1872 + Schaarbeek 24-06-1946
 X Wavre 28-03-1896 met
 Van de Vijvere Jeanne ° Wavre 06-03-1871 + Schaarbeek 06-06-1940
 Hun kinderen en kleinkinderen:
 ○ Dewelde Nelly ° Wavre 28-12-1896 + Ottignies 08-05-1968
 X Elsene 18-05-1926 met
 De Vos Charles ° Berchem 01-02-1897 + Limal 30-12-1971

- Dewelde Henri Marie Jean Arthur
 ° Wavre 21-06-1899 + Ukkel 07-06-1969
 Apotheker te Schaarbeek
 X Brussel 27-11-1926 met
 Mientiens Hélène A. °Batavia (Nl-Indië)
 21-01-1904 + Ganshoren 17-04-1977
 Hun kinderen:
 ▪ Dewelde Arthur ° Schaarbeek 17-04-1928
 Apotheker
 X Stambrugge 05-05-1951 met
 Dramais Monique ° Stambrugge 24-01- 1926 +Vorst 20-02-1981
 Hun kinderen:
 • Dewelde Henri ° Ukkel 25-12-1954 Co. Hab.
 X Brard Nathalie (Ivoorkust) 14-11-1954
 Hun kind:
 ○ Dewelde Auriane ° Brussel 10-05-1991

- Dewelde Louise ° Ukkel 12-06-1959
 X Schaarbeek 20-04-1985 met
 Geyskens Wilfried ° Mechelen 15-08-1957
 Hun kinderen:
 • Geyskens Hélène Monique ° Ukkel 19-11-1986
 • Geyskens Morgane Marie ° Ukkel 21-12-1991
- Dewelde Jeanne) Schaarbeek 01-03-1932
 X Schaarbeek 05-04-1952 met
 Philippe Bernard ° Scey s/Saône 13-11-1925
 Hun kinderen:
 • Philippe Patrick Pierre ° Millau 04-03-1953

- Philippe Pierre Jean ° Ukkel 30-04-1957

Afstamming Cipers Marie Emilie met Loriers Jules

1. Loriers Marie Cornelia Yvonne Rosalie ° Hoegaarden 09-08-1908
 X te Leuven 03-05-1940 met
 Van Bever François Alphonse Victor
 ° Sint-Pieters-Leeuw 09-04-1903 + 1976
 Industrieel

Hun kinderen:

- Van Bever Marie Rose Victoria ° Hoeg. 18-03-1933 + Tienen 1984
 Ongehuwd
- Van Bever Victor Jules ° Hoeg. 25-09-1934
 X Annemans Maria Hendrika
 Wonen te Hoegaarden, Pastorijstraat – vroegere zeepfabriek.

2. Loriers Ghislaine Marie ° Hoegaarden 19-11-1909
 X Hoegaarden 30-05-1942 met
 Dothée Jacques Gustave Joseph
 ° Lioubimansky Bakmout (Rusland) 02-03-1914
 Ingenieur te Watermaal-Bosvoorde

Hun kinderen:

- Dothée Jean Jacques Joseph Jules Henri ° Elsene 1943
- Dothée Yvonne Sylvie Marie Thérèse ° Hoegaarden 01-05-1944
- Dothée Marie Thérèse Rose ° Tienen 01-10-1946
- Dothée André Joseph Jules ° Hoegaarden 17-01-1950

Cipers – Tak Hoegaarden.

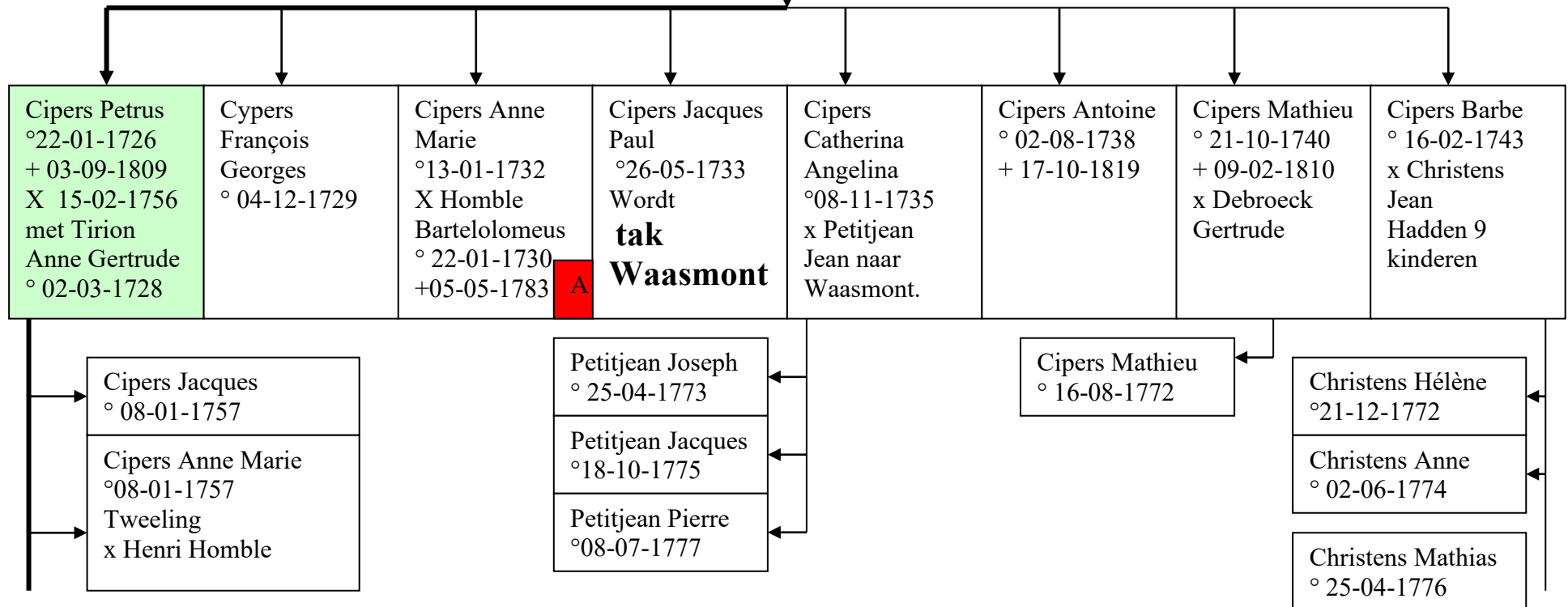
Cypers Jacobus ° Geetbets 02-11-1667 + Geetbets 17-12-1732
 x rond 1692 met Princen Catherina
 Alle kinderen ingeschreven als “Zypers” behalve 1ste en de 9de als Cypers

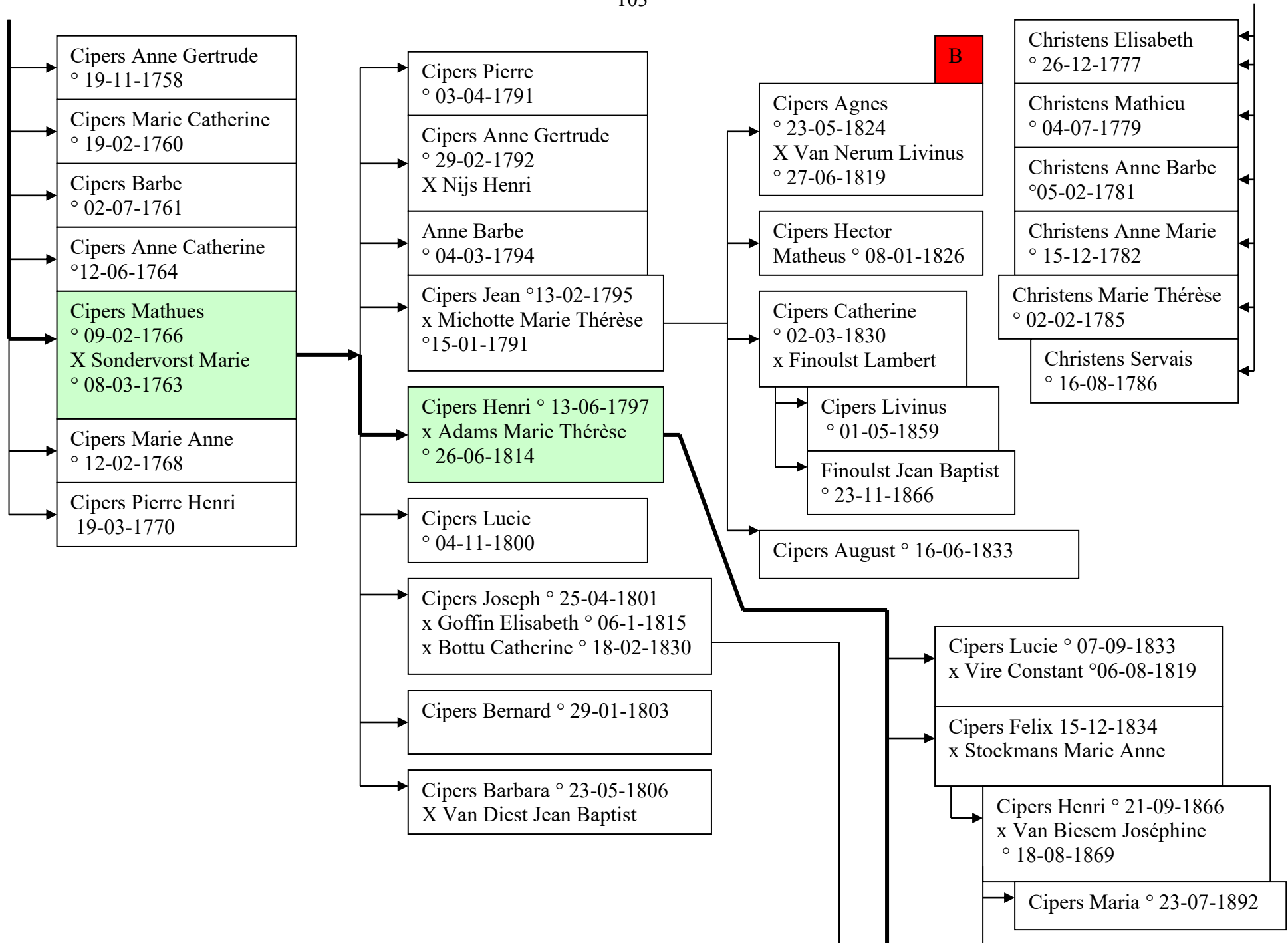

Tak Geetbets
 Zij hadden 9 kinderen – als 2de kind werd het Jacobus Philippus Cypers

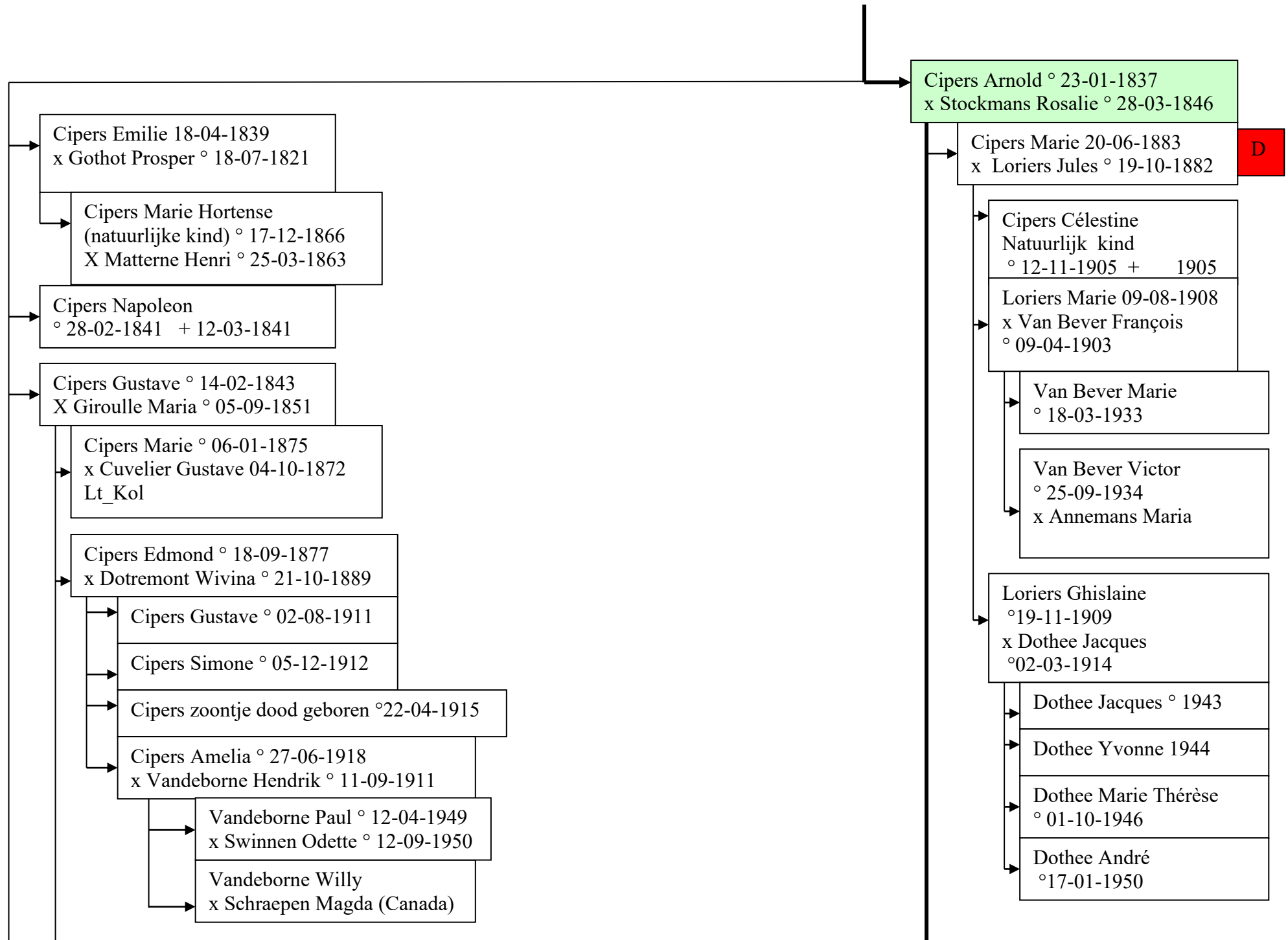
Cypers Jacobus Philippus ° Geetbets 26-04-1696 + Hoegaarden 14-04-1773
 x Hoegaarden op 30-01-1725 met
 Bietens Anna Maria ° Hoegaarden 13-04-1699 + Hoegaarden 11-05-1766

Cipers Jean ° 04-02-1855	←
Cipers Joséphine ° 28-09-1856	←
Cipers Blandine ° 25-05-1858	←
Cipers Emilie 25-05-1860	←
Cipers Philomène ° 13-03-1862	←
Cipers Marie 06-12-1863	←

→	Cipers Felix ° 20-09-1893 x Matterne Jeanne ° 04-05-1880
→	Cipers Hortense °29-04-1925
→	Cipers Louise 20-02-1927
→	Cipers Jules ° 20-02-1895
→	Cipers Cl.J. Pelagie °15-10-1896 x Van Osendart Martin (Nederland)
→	Cipers Arnold ° 23-07-1898
→	Cipers E.J. Alina 12-08-1900 x Vranckx Armand
→	Cipers E. Philip Alice ° 04-07-1902
→	Cipers Arthur ° 28-10-1905
→	Cipers Constant ° 12-06-1907 x Tits Irma 23-11-1938
→	Cipers Henri 23-10-1939
→	Cipers Jacques 01-12-1943
→	Cipers M.Jeanne ° 09-03-1909
→	Cipers Louis °15-03-1911 x Parenghe Georgette

→ Cipers Marie ° 03-03-1879

→ Cipers Jeanne ° 01-08-1881
x Dethier Xavier ° 08-01-1881

→ Cipers Leon ° 05-09-1883

→ Cipers Constance ° 24-11-1887
x Peeters Alfons ° 05-06-1888

→ Peeters Jenny ° 03-10-1923
x Adams Gordon ° 15-05-1922
Hij US Kol - Zij Prof Bangkok

→ Adams Terry ° 07-09-1946
Nations Nancy ° 23-10-1945

→ Adams Justin ° 25-06-1976

→ Adams Joan ° 11-07-1979

→ Adams Laurenie ° 05-11-1980

→ Peeters Jules ° 03-12-1924
x Stroobans Antoinette ° 21-01-1925

→ Cipers Octavie ° 22-11-1888

→ Cipers Adrienne
x Cuvelier Pierre (broer van
Kol Gustave Cuvelier)

Cipers Félicien
° 24-07-1885 + 28-11-1951
x Medaers Emilie
° 20-11-1894 + 05-05-1989

→ Cipers Arnold ° 27-04-1925
x Billen Gisèle 20-08-1928

→ Cipers Viviane ° 09-07-1954
X Van Den Driessche Johan ° 16-06-1953

→ Van den Driessche Liesbeth ° 27-02-1979

→ Van den Driessche Els ° 08-09-1981

→ Van den Driessche Heleen ° 05-02-1987

→ Van den Driessche Willem 25-11-1988

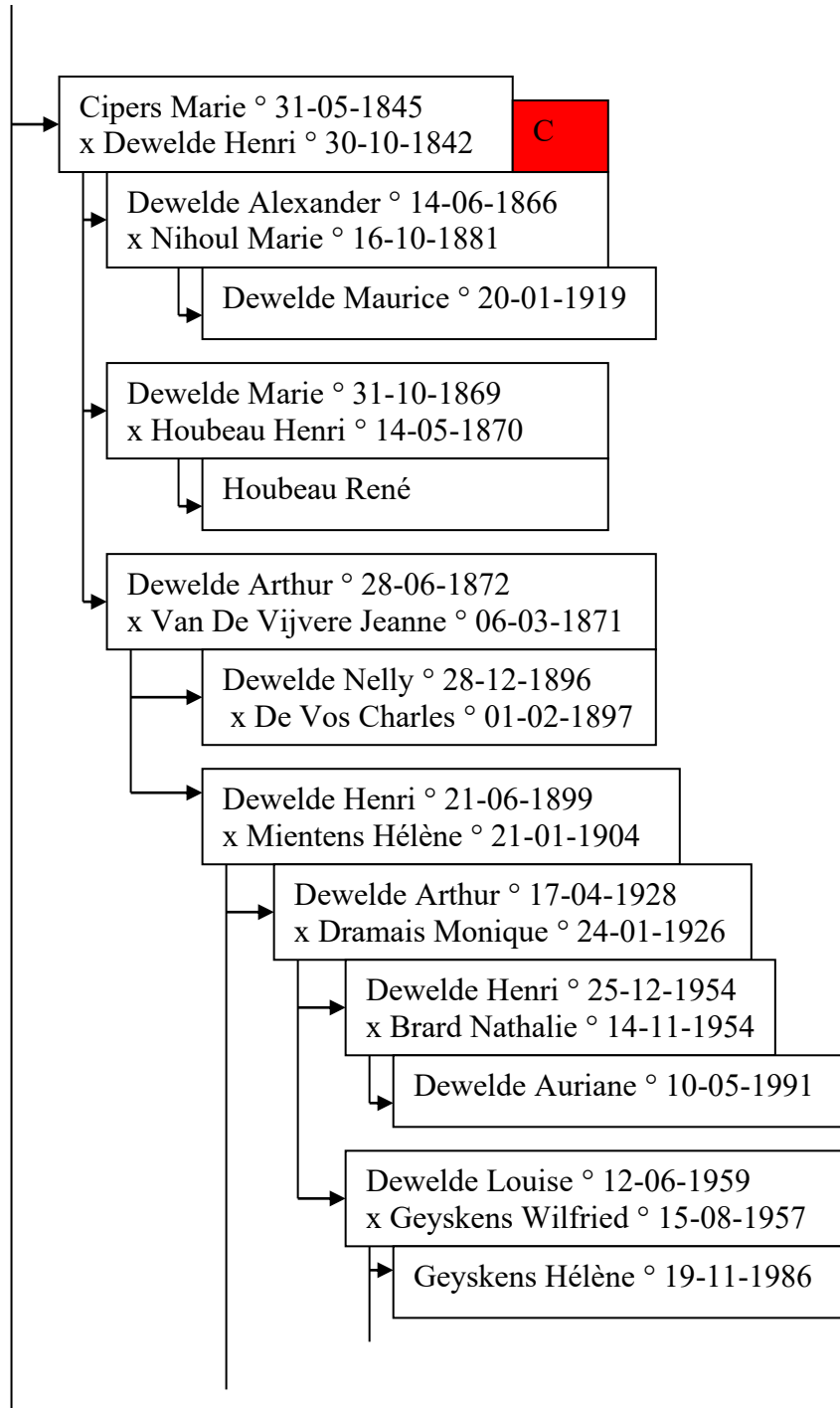
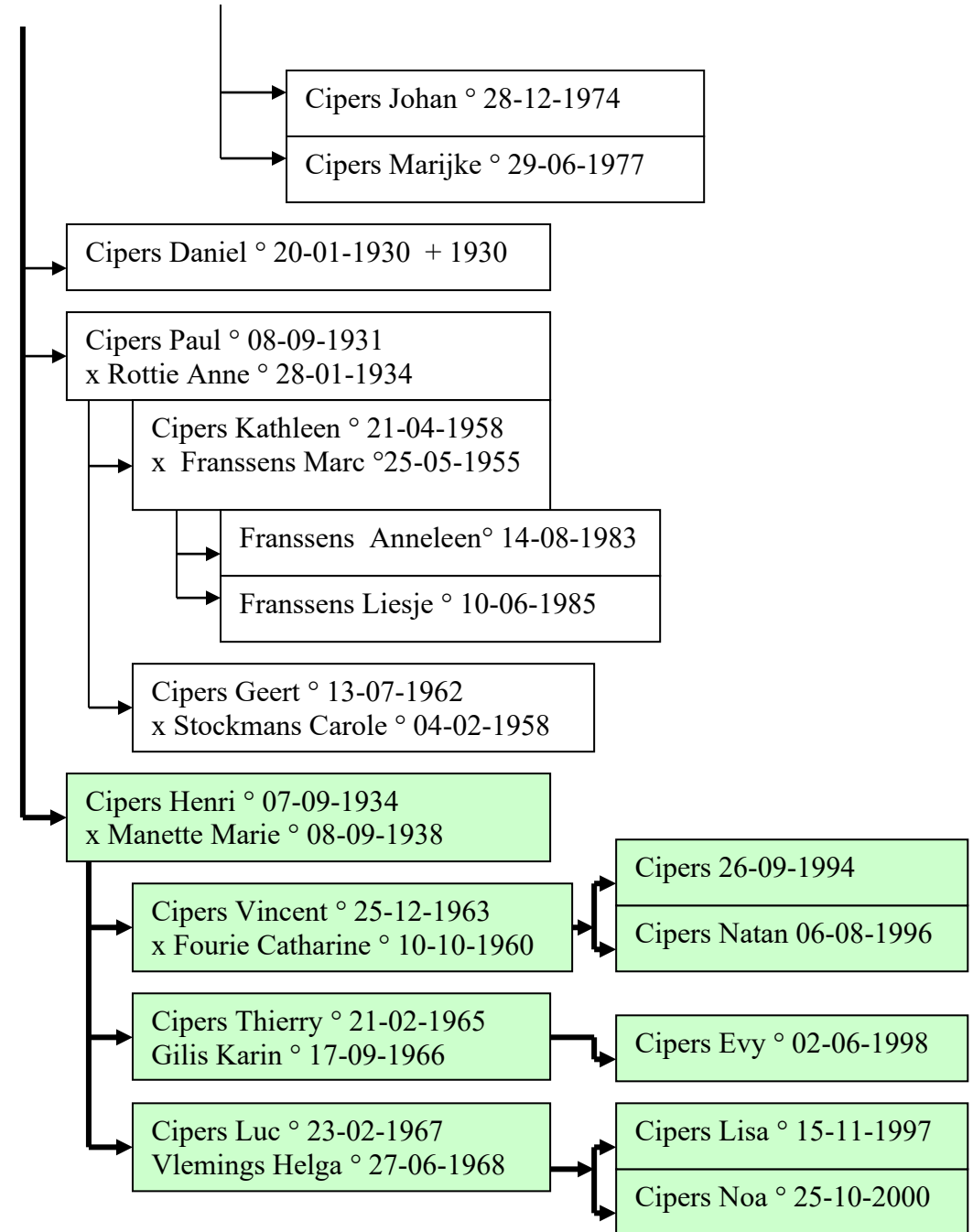
→ Cipers Christiaan ° 03-10-1955

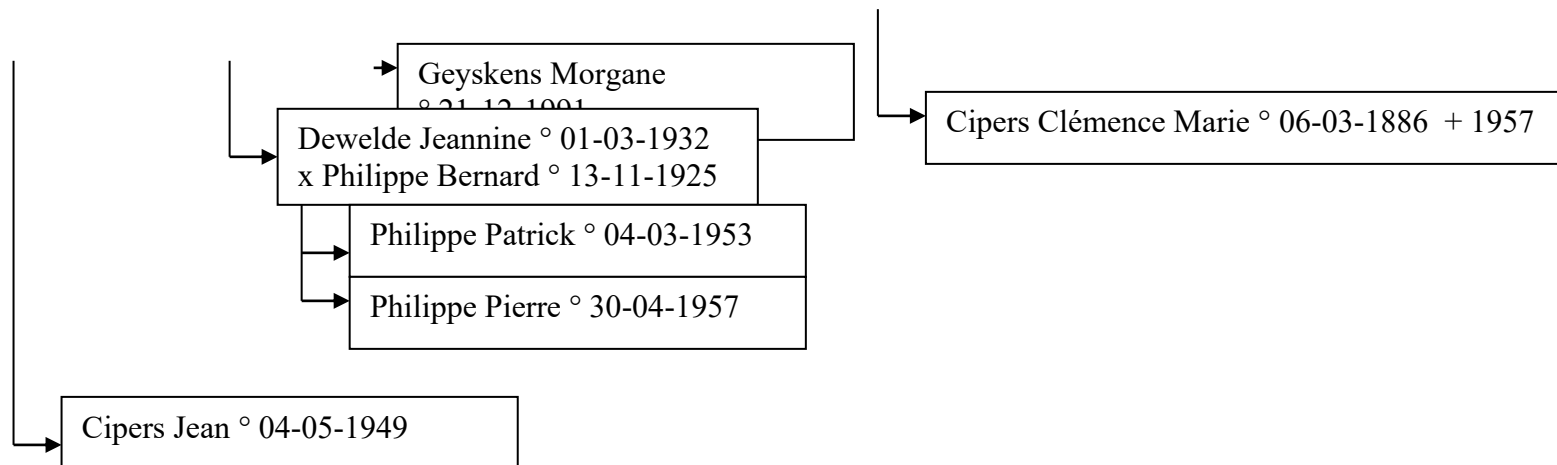
→ Cipers Monique ° 31-07-1962

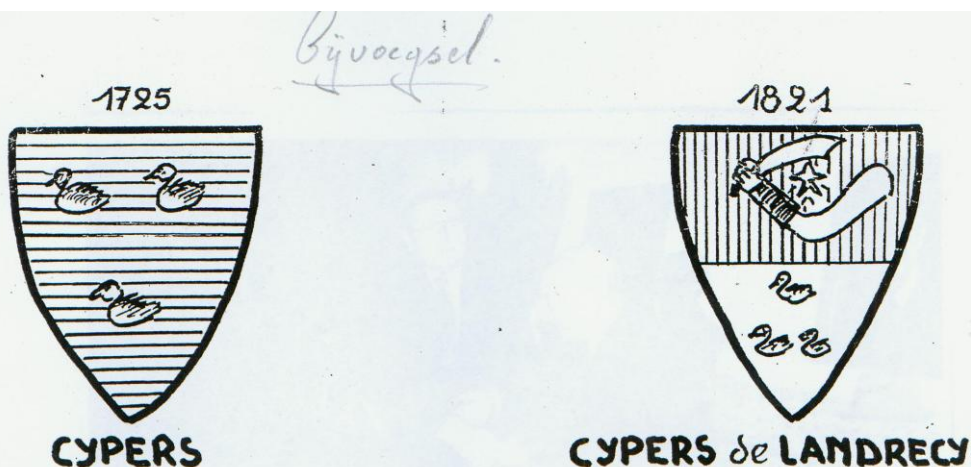
→ Cipers Charlotte Rosa ° 07-12-1926
x Paulus André

→ Cipers Jules ° 13-08-1928
x Rega Nelly 10-05-1931

→ Cipers Michel ° 26-12-1953
x Van Maele ° 21-08-1954

UITNODIGING

De takken CYPERS en CYPERS de LANDRECY behoren tot dezelfde familie.
 Zij stammen beide uit de gemeenschappelijke voorouders Jacques Philippe CYPERS en Anne Marie BEETENS uit Hoegaarden.
 Zij hebben bijgevolg hetzelfde bloed en dezelfde afkomst.

Het Nieuwhuys-museum van Hoegaarden heeft zich tot doel gesteld, deze twee familietakken met elkaar in contact te brengen, ter gelegenheid van een verbroederingsdag in de bakermat Hoegaarden op ZATERDAG 5 SEPT. 1992.

Het programma van deze dag :

15.00u Samenkomst en ontvangst op het Gemeentehuis

Parkeer mogelijkheden in de Tommestraat - Rechtover Museum 't Nieuwhuys

Geleide dorpswandeling langs de oude stamhuizen.

Bezoek aan het Streek- en Biermuseum

Tentoonstelling in 't Nieuwhuys-museum over :

" Philippe Eugen CYPERS de LANDRECY en zijn tijd "

Gezellig samenzijn onder twee familietakken, gesproten uit hetzelfde bruisend brouwersbloed.

U wordt vriendelijk op deze uitzonderlijke familie samenkomst uitgenodigd.

Het Museumbestuur
 (initiatiefnemers)

Urbain Cipers mocht als ouderdomsdeken een herinneringbord in ontvangst nemen van burgemeester Huon.

Cypers-nageslacht houdt familie-reünie

Hoegaarden

Op het Hoegaardse gemeentehuis kwamen zo 'n 120 nazaten, met hun familie, van Jacques Philippe Cypers en zijn echtgenote Anne-Marie Beetens samen voor een gezellige namiddag.

In de loop van de familiegeschiedenis veranderde de naam Cypers op een ongekend moment in Cipers. Ook kreeg een

deel van de familie een langere naam. Op het eind van de 18de eeuw namelijk, vocht ene Philippe Eugène Cipers aan de zijde van de Oostenrijkers tegen de Fransen.

Dat gevecht vond plaats nabij het stadje Landrecy, in Noord-Frankrijk. Wegens zijn moedig gedrag mocht Philippe zich vanaf toen Cipers de Landrecy noemen. Toch werd de man nooit geadeld, niettegenstaande de "petit d" in de naam.

De Cipersen zijn in Hoegaarden een gerespecteerde familie. Zoals alle families van enig aanzien bezaten zij er een brouwerij. Iemand van de Cipersen woonde in het Kapittelhuis en een nazaat woont nog steeds op het pachthof Cipers.

Urbain Cipers is momenteel het oudste familielid. Arnold Cipers is meester bij de Hoegaardse brouwersgilde en Jules Cipers is gemeentesecretaris.

Brouwershart van familie Cipers klopt in Hoegaarden

HOEGAARDEN — Zeker 60 nazaten van Jacques-Philippe Cypers en Anne-Marie Beetens uit de 17de eeuw maakten met elkaar kennis tijdens een gezellig samenzijn in Hoegaarden, hun dorp van oorsprong. Hun stamboom stond te kijk in het Nieuwhuysmuseum.

Burgemeester Huon en sekretaris Cipers verwelkomden de groep in het gemeentehuis en nodigden ze uit op de koffie. Ook Waalse afstammelingen kwamen naar Hoegaarden. Door een ongekende reden veranderde de y in de naam in een i. Destijds hadden ze een brouwerij in Hoegaarden en verbleven in het Kapittelhuis. Een nazaat woont nog steeds in het pachthof Cipers.

De familie splitste zich in twee takken. Philippe-Eugène vocht in de 18de eeuw in Landrecy (Noord-Frankrijk) met de Oostenrijkers mee tegen de Fransen. Hij mocht zich van dan af Cipers de Landrecy noemen. In het familieschild van zijn tak pronkt sindsdien boven de drie eenden ook een arm met zwaard.

Urbain Cipers uit Landen is momenteel met zijn 79 jaar het oudste familielid. Arnold Cipers is „meester" van de Hoegaardse brouwersgilde. (BE)

CIPERSEN STAMMEN UIT HOEGAARDEN

Op het gemeentehuis van Hoegaarden werden meer dan 120 nazaten van Jacques Cypers en Anne Marie Beeten door Burgemeester Huon en sekretaris Cipers ontvangen. Voor tot nu onbekende reden, denkkelijk door een schrijffout, veranderde destijds de y in een i. Een van de nazaten woont nog steeds in Hoegaarden, terwijl Urbain Cipers met zijn 79 jaar momenteel het oudste familielid is en Arnold Cipers meester is van de Hoegaardse wijnmakersgilde.

Publibers- de Gaset van Tienen / Donderd. 24 sep. 1971 A.S.

Van links naar rechts:

Schepen Suzanne Swellen/Bams - Arnold Cipers - Burgemeester Huon -
Afgewaardigde Cipers de Landrecy - Schepen Cyriel Vandermolen - Hubert Van Nerum
- Gemeentesecretaris Jules Cipers

Brouwershart van familie Cipers klopt in Hoegaarden

HOEGAARDEN — Zeker 60 nazaten van Jacques-Philippe Cypers en Anne-Marie Beeten uit de 17de eeuw maakten met elkaar kennis tijdens een gezellig samenzijn in Hoegaarden, hun dorp van oorsprong. Hun stamboom stond te kijk in het Nieuwhuysmuseum.

Burgemeester Huon en sekretaris Cipers verwelkomden de groep in het gemeentehuis en nodigden ze uit op de koffie. Ook Waalse afstammelingen kwamen naar Hoegaarden. Door een ongekende reden veranderde de y in de naam in een i. Destijds hadden ze een brouwerij in Hoegaarden en verbleven in het Kapittelhuis. Een nazaat woont nog steeds in het pachthof Cipers.

De familie splitste zich in twee takken. Philippe-Eugeen vocht in de 18de eeuw in Landrecy (Noord-Frankrijk) met de Oostenrijkers mee tegen de Fransen. Hij mocht zich van dan af Cypers de Landrecy noemen. In het familieschild van zijn tak pronkt sindsdien boven de drie zenden ook een zwaard.

Tienen - 24 sep. 1971

De families Cypers herenigen zich

De familietakken Cypers en Cypers de Landrecy behoren tot dezelfde familie. Ze stammen beide uit de gemeenschappelijke voorouders Jacques Philippe Cypers en Anne-Marie Beetens uit Hoe-

Cipers – Tak Hoegaarden Waasmont – Cypers de Landrecy.

Cypers Jacobus ° Geetbets 02-11-1667 + Geetbets 17-12-1732
x rond 1692 met Princen Catherina
Alle kinderen ingeschreven als “Zypers” behalve 1ste en de 9de als Cypers

Tak Geetbets
Zij hadden 9 kinderen – als 2de kind werd het Jacobus Philippus Cypers

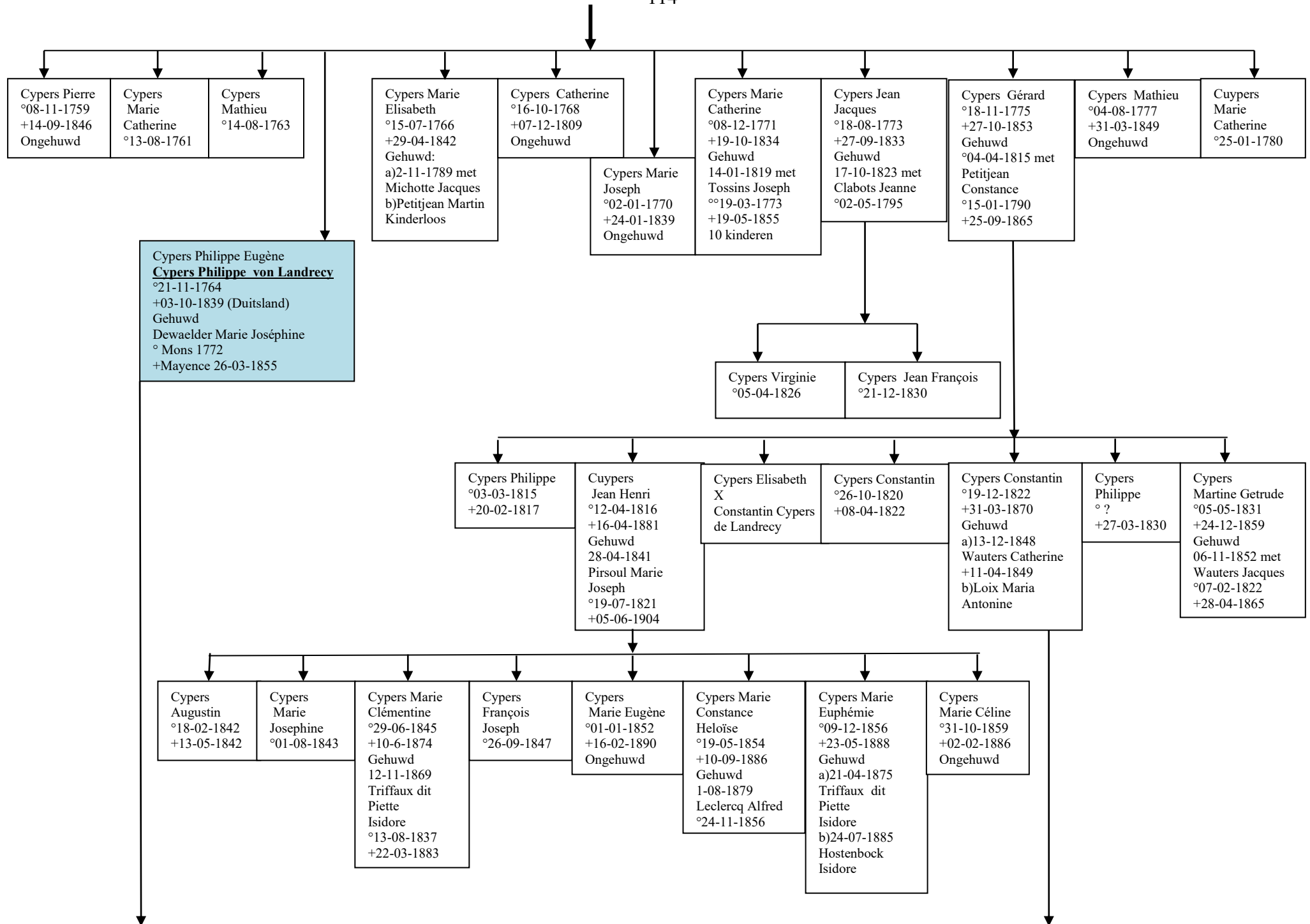

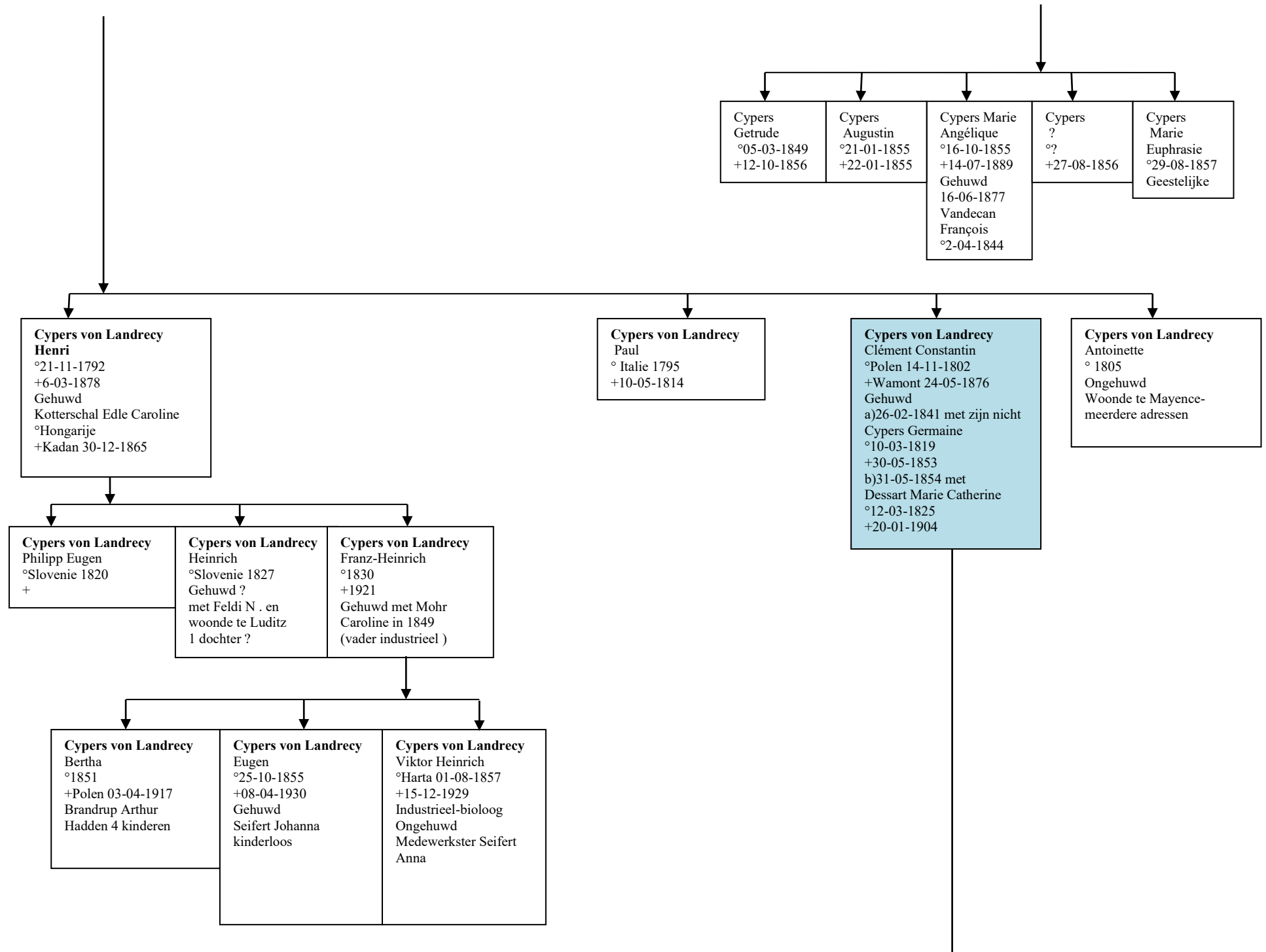
Cypers Jacobus Philippus ° Geetbets 26-04-1696 + Hoegaarden 14-04-1773
x Hoegaarden op 30-01-1725 met
Bietens Anna Maria ° Hoegaarden 13-04-1699 + Hoegaarden 11-05-1766

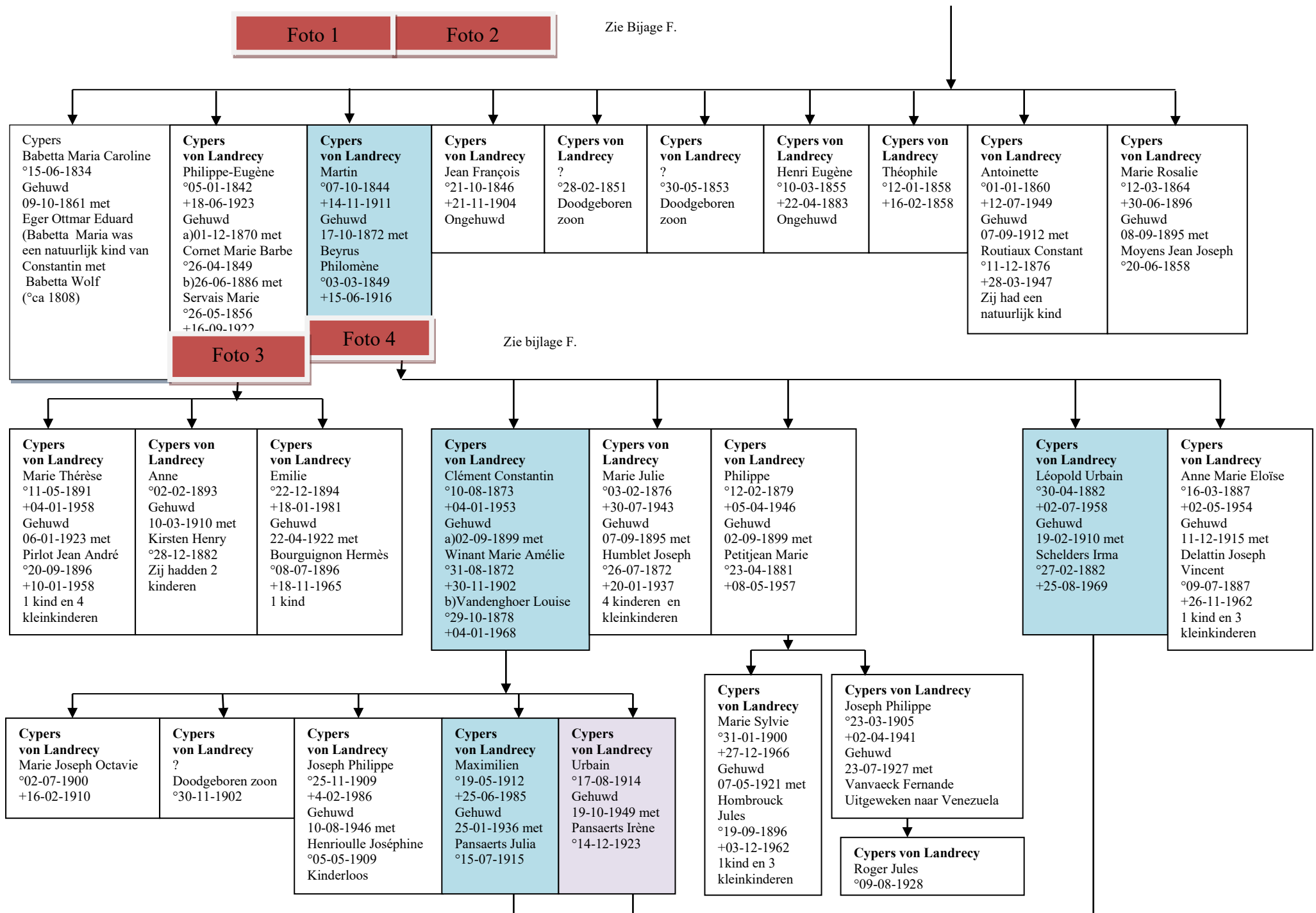

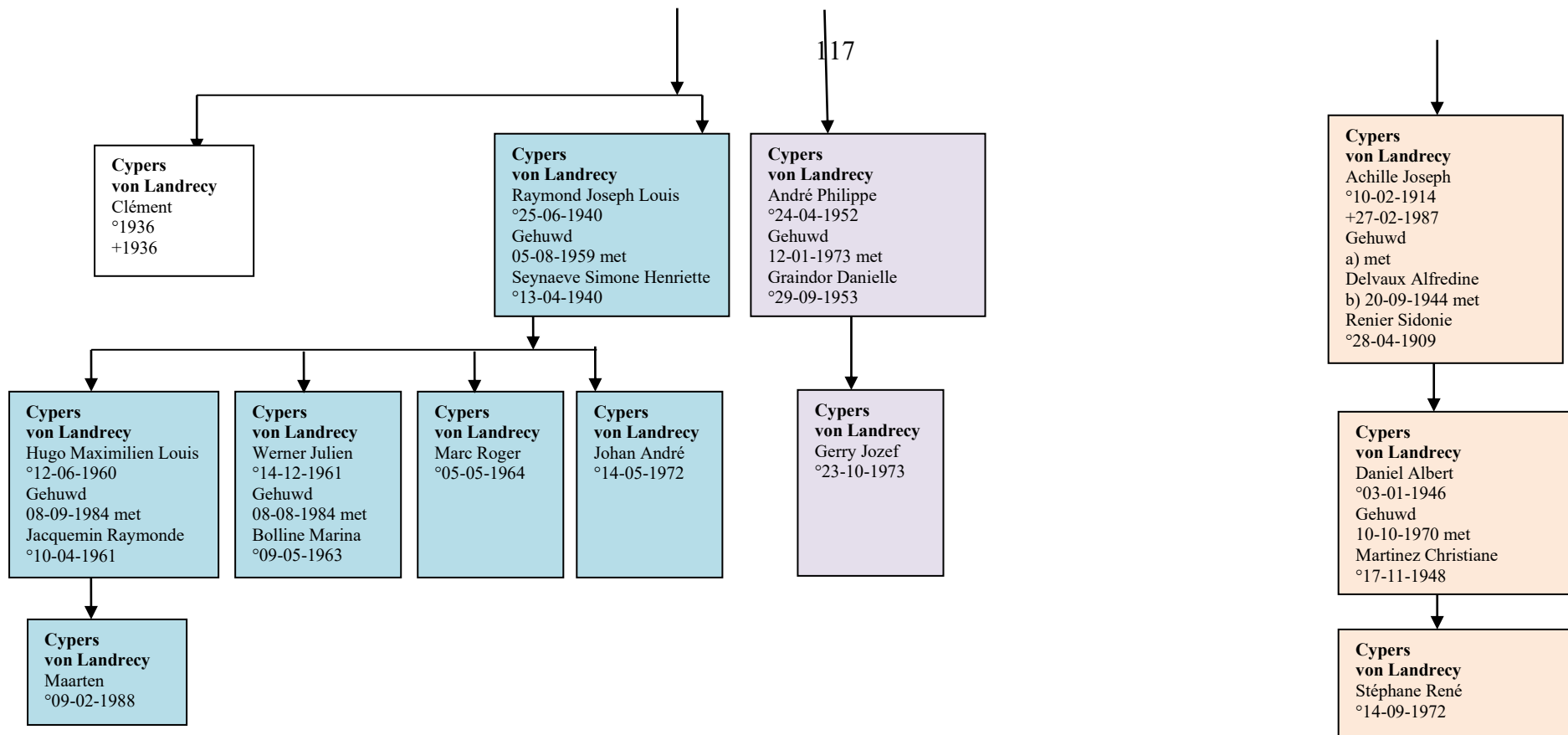
Cipers Petrus °22-01-1726 + 03-09-1809 X 15-02-1756 met Tirion Anne Gertrude ° 02-03-1728	Cypers François Georges ° 04-12-1729	Cipers Anne Marie °13-01-1732 X Homble Bartelolomeus ° 22-01-1730 +05-05-1783	Cipers Jacques Paul °26-05-1733 Wordt tak Waasmont	Cipers Catherina Angelina °08-11-1735 x Petitjean Jean naar Waasmont.	Cipers Antoine ° 02-08-1738 + 17-10-1819	Cipers Mathieu ° 21-10-1740 + 09-02-1810 x Debroeck Gertrude	Cipers Barbe ° 16-02-1743 x Christens Jean Hadden 9 kinderen
---	---	---	---	---	--	--	---

Familie Cypers de Landrecy Martin

Zittend: Martin Cypers de Landrecy °1844-1911 en echtgenote Beyrus Philomène °1849-1916)
 Staand : Julie – Philippe – Clément – Urbain - Eloïse

Cypers de Landrecy Martin °07-10-1844 en Beyrus Philomène °03-03-1849

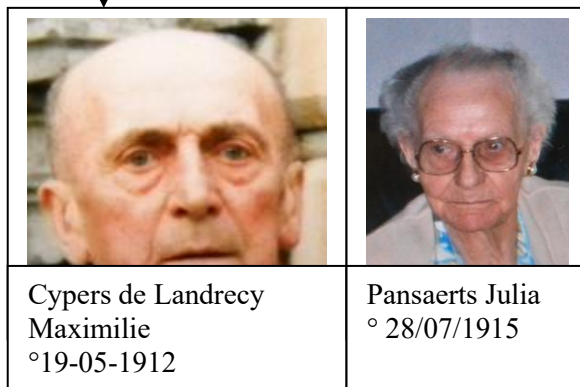
Cypers de Landrecy Cle
Vandenghoer Louise °29

Cypers de Landrecy Philip
Uitgeweken naar Venezuela

Cypers de Landrecy Léopold Urbain
°30-04-1882 Gehuwd met
Schelders Irma °27-02-1882

Cypers de Landrecy
Maximilie
°19-05-1912

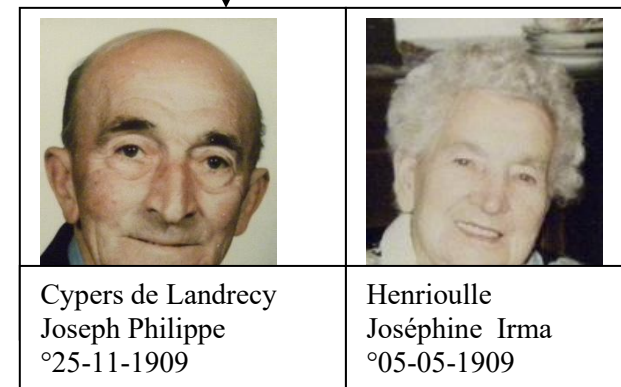
Pansaerts Julia
° 28/07/1915

Cypers de Landrecy
Urbain
°17-08-1914

Pansaerts Irène
°14-12-1923

Cypers de Landrecy
Joseph Philippe
°25-11-1909

Henrioulle
Joséphine Irma
°05-05-1909

↓

	
Cypers de Landrecy Raymond ° 5/06/1940	Seynaeve Simone - ° 13/04/1940

↓

↓ 120

	
Cypers de Landrecy André ° 24.04.1952	Danielle Maria Dora ° 29.09.1953

↓

	
Cypers de Landrecy Gerry ° 23.10.1973	Klerkx Hilde ° 10.12.1975

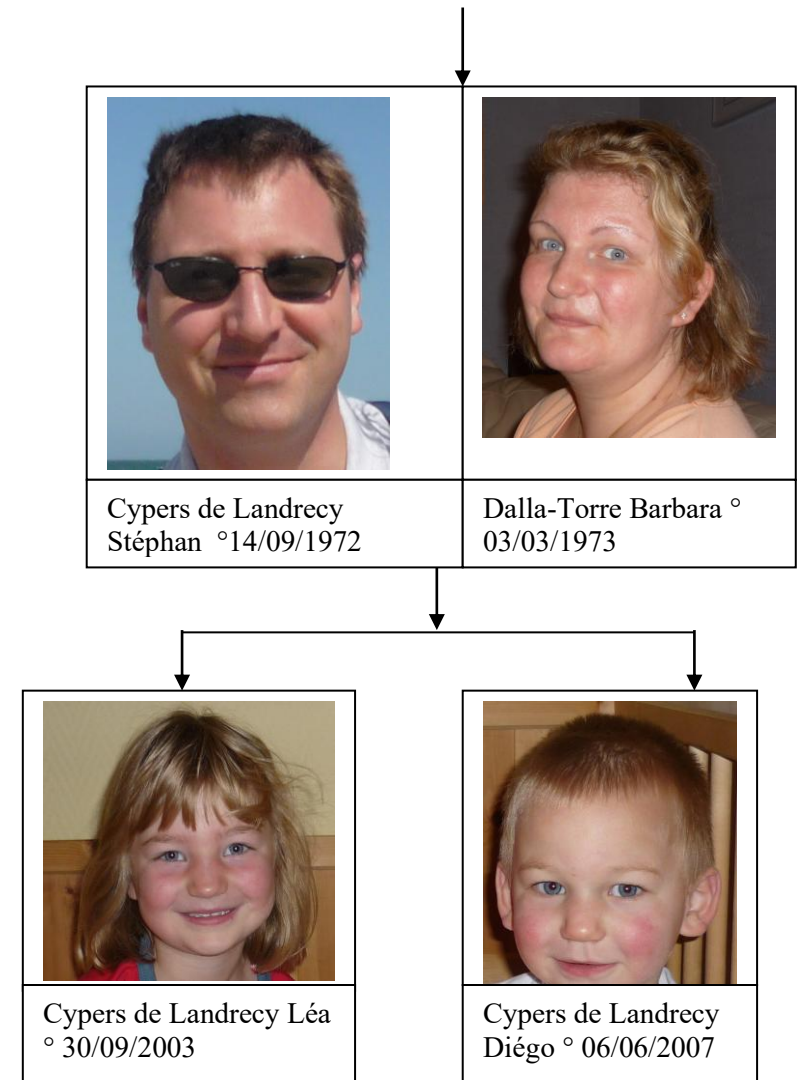
↓

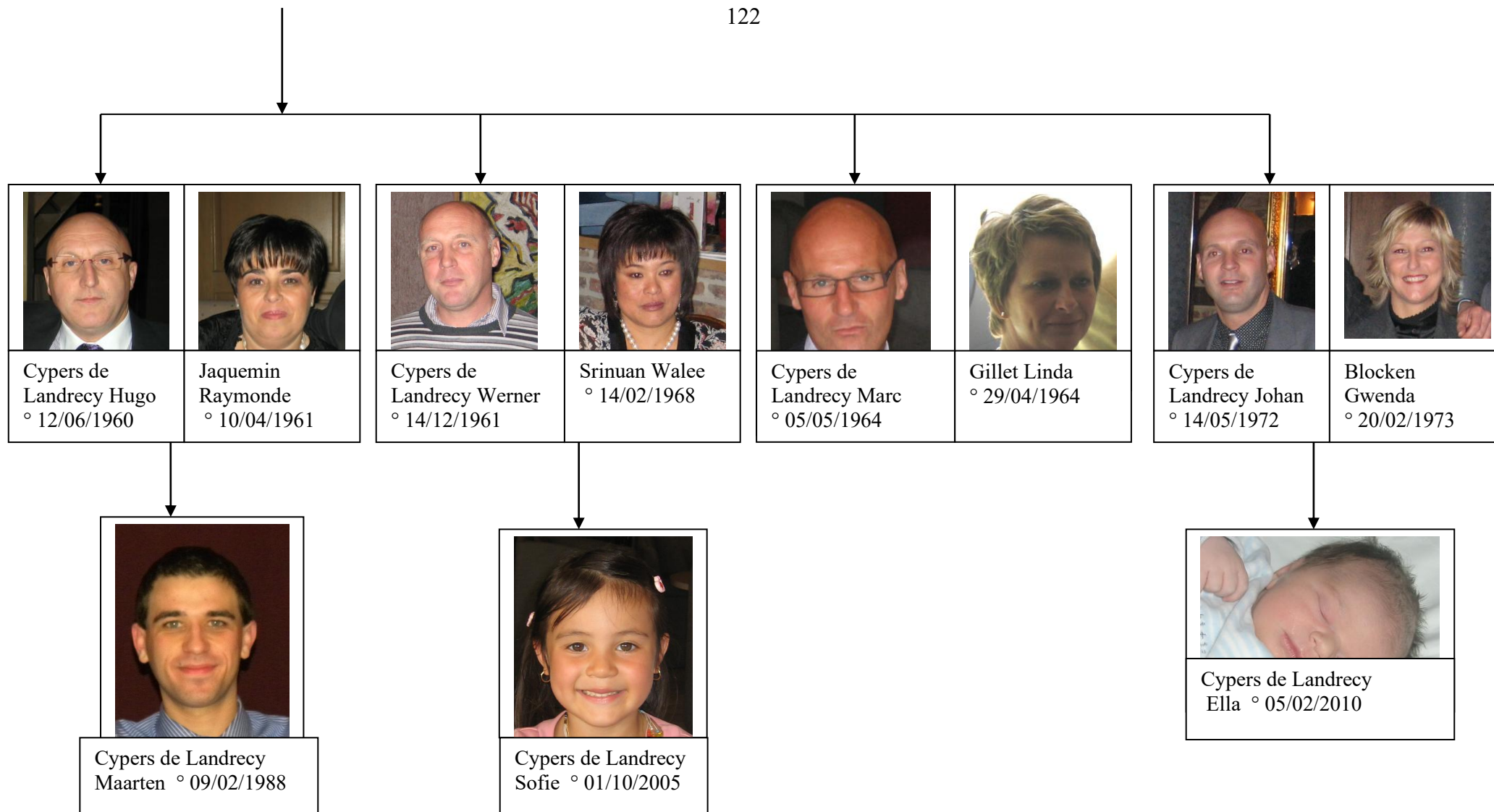
	
Cypers de Landrecy Achile °10-02-1914	Renier Sidonie Yvonne °28-04-1909

↓

	
Cypers de Landrecy Daniel ° 03/01/1946	Martinez Christiane ° 17/11/1948

↓

De vier zonen van Cypers de Landercy Raymond:
Van links naar rechts: Cypers de Landrecy Werner, Johan, Hugo en Marc

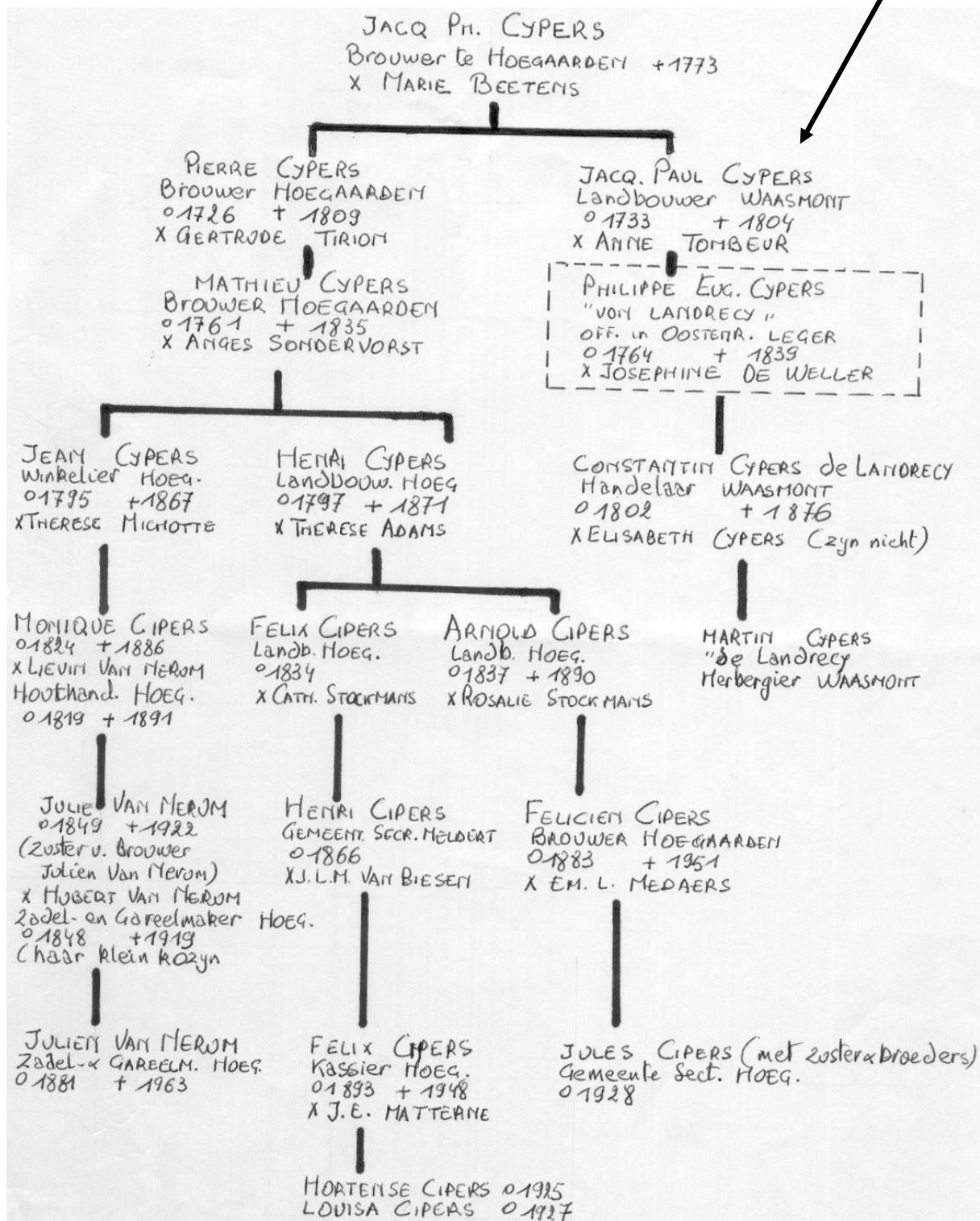

van links naar rechts :

Werner (2de zoon)- Walee (schoondochter)- Johan (4de zoon) - Gwenda (schoondochter) - Hugo (1ste zoon) - Raymond (vader)-
Maarten (1ste kleinzoon , zoon van Hugo en Raymonde) - Simone (moeder) - Marc (3de zoon) - Linda (schoondochter) - Raymonde
(schoondochter)

tussen vader en moeder , kleine Sofie dochter van Werner en Walee

Bijlage E Taks Waasmont. Jacques Paul Cypers met Marie Beetens

Le Parchemin

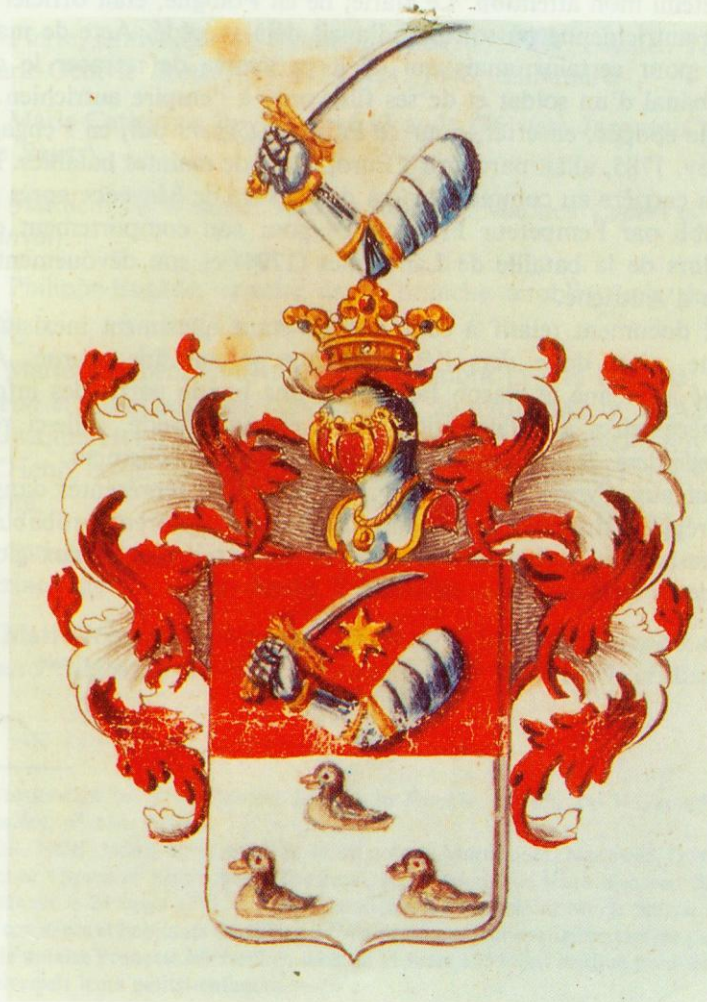
Bulletin bimestriel édité par l'association sans but lucratif
OFFICE GÉNÉALOGIQUE ET HÉRALDIQUE DE BELGIQUE
sous le Haut Patronage de S.M. la reine MARIE JOSÉ

Bureau de dépôt
LEUVEN X

56e ANNÉE

SEPTEMBRE-OCTOBRE 1991

N° 275

CYPERS de LANDRECY

Eric BERGER

**TROIS GÉNÉRATIONS AU SERVICE
DE L'ARMÉE AUTRICHIENNE**

Les CYPERS de LANDRECY

PARCOURANT les registres de l'état civil de la petite bourgade de Wamont (Waasmont en flamand, le long de la frontière linguistique entre Landen et Lincent), un mariage contracté le 26 fév. 1841 avait retenu mon attention. Le marié, né en Pologne, était officier dans l'armée autrichienne où son père l'avait déjà précédé. Acte de mariage anodin pour certains, mais qui allait permettre de retracer le destin moins banal d'un soldat et de ses fils voués à l'empire autrichien.

Quelle épopée, en effet, pour ce Philippe *Cypers* qui, en s'engageant le 15 nov. 1785, allait parcourir l'Europe lors de maintes batailles. Il termina sa carrière au commandement de la place de Mayence après s'être vu anobli par l'empereur François Ier pour son comportement exemplaire lors de la bataille de Landrecies (1794) et son dévouement à la Maison d'Autriche.

Tout document relatif à cette famille étant quasiment inexistant en Belgique, c'est donc vers l'étranger que je me suis tourné. Ayant retrouvé à Vienne le blason familial et une bonne partie des informations nécessaires à l'élaboration de la présente étude, celle-ci résulte essentiellement de leur compilation et de leur dépouillement.

Quant aux *Cypers de Landrecy*, toujours bien représentés dans plusieurs régions du pays, la plupart d'entre eux ignorent probablement l'origine précise du patronyme qui leur est parvenu suite aux glorieux événements que nous vous convions à découvrir.

*
* *

Première partie

La famille CYPERS

I. Jacques-Philippe CYPERS, brasseur ¹, † Hoegaarden 14 avril 1773, y × 30 janv. 1725 Anne-Marie BEETENS, ° Hoegaarden 13 avril 1699, y † 11 mai 1766, fille de Jan et de Catherine Arts. Dont parmi leurs huit enfants:

II. Jacques-Paul CYPERS, cultivateur et propriétaire, bp Hoegaarden 26 mai 1733 (ss: Jacques-Paul *Beetens* et Margaret *Beetens*), † Wamont 29 oct. 1804, × Hoegaarden 3 mars 1757 Marie-Anne (de) TOMBEUR, cultivatrice, bp Wamont 15 juil. 1738 (ss: Jean-François de *Sonval* et Marie-Joseph *Braze*), y † 14 juin 1818, fille de Damien ² et de Marie Smets. Dont:

1° Pierre, cultivateur, bp Wamont 8 nov. 1759 (ss: Damien *Tombeur* et Marie-Octavie *Beetens*), y † 14 sept. 1846, célibataire.

2° Marie-Catherine, bp Wamont 13 août 1761 (ss: Jacques *Cypers* et Marie *Smets*).

3° Mathieu, bp Wamont 14 août 1763 (ss: Mathieu *Cypers* et Jeanne de *Sonval*).

4° Philippe-Eugène, souche de la branche anoblie (voir deuxième partie).

5° Marie-Elisabeth, cultivatrice, bp Wamont 15 juil. 1766 (ss: Martin *Petitjean* et Elisabeth *Van Landen*), y † 29 avril 1842, y × A) 2 nov. 1789 Jacques-Henri MICHOTTE, ° Maret (Orp-le-Grand) 5 nov. 1762, fils d'Henri et de Catherine *Michotte*; B) Martin PETITJEAN. Dont postérité.

6° Catherine, bp Wamont 16 oct. 1768 (ss: Jean *Van Landen* et Catherine-Angeline *Cypers*), y † 7 déc. 1809, célibataire.

7° Marie-Joseph, bp Wamont 2 janv. 1770 (ss: Pierre *Cypers* au nom de Jean *Petitjean* et Marie *Sprimont*), y † 24 janv. 1839, célibataire.

¹ Kwartierstaat nr. 3 van Marcel Joseph, in *Familie Schoon, De V Geslachten van Hoegaarden*, n° 154, 3/1984.

² AGR, NGB, 19533, actes n°s 43 et 44 du notaire Martinquet, Noduwez, Désistement de Jacques *Cypers* et Marie-Anne *Tombeur*, de Wamont, de leurs biens en faveur de leurs enfants le 24 mars 1791. «Comme Damien Tombeur et Marie Smets, en leurs vivants conjoints et habitants du village de Wamont, par leur mutuel testament passé par-devant le notaire François Michoul en date du 11 mars 1759, ont institué pour leurs héritiers universels leurs petitst-enfants».

8° Marie-Catherine, cultivatrice, bp Wamont 8 déc. 1771 (ss: François *Cypers* et Catherine *Petitjean*), y † 19 oct. 1834, y × 14 janv. 1819 Joseph TOSSINS, maréchal-ferrant, ° Wamont 19 mars 1773, y † 19 mai 1855, fils de Lambert et d'Anne-Marie *Jacobs*. Dont postérité ³.

9° Jean-Jacques, qui suit sous III.

10° Gérard, qui suit sous IIIbis.

11° Mathieu, bp Wamont 4 août 1777 (ss: Mathieu *Cypers* et Catherine *Van Landen*), y † 31 mars 1849, sans profession, célibataire.

12° Marie-Catherine, bp Wamont 25 janv. 1780 (ss: Pierre *Michoel* et Marie-Catherine *Petitjean*).

III. Jean-Jacques CYPERS, cultivateur, ° Wamont 18 août 1773 (ss: Jacques *Petitjean* et Marie-Catherine *de Sonval*), y † 27 sept. 1833, y × 17 oct. 1823 Jeanne CLABOTS, ° Wamont 2 mai 1795, fille de Pierre et de Marie-Catherine *Petitjean*. Dont:

³ Joseph *Tossins* et Marie-Catherine *Cypers* eurent:

1° Anne-Marie, cultivatrice, ° Wamont 5 fév. 1797, y † 1er avril 1859, × A) Wamont 27 mai 1823 François *Kempeneers*, cultivateur, ° Neerwinden 23 déc. 1766, † Wamont 14 fév. 1834, fils de Gérard et de Gertrude *Masset*; B) Wamont 10 janv. 1835 François *Humblet*, cultivateur, ° Wamont « dans le mois de fév. 1799 », y † 24 fév. 1868, fils de Nicolas, cultivateur, et d'Anne-Catherine *Petitjean*. Dont postérité du premier lit.

2° Marie-Catherine, † Wamont 15 avril 1822 (24 ans), célibataire.

3° Martin, maréchal-ferrant, ° Wamont « dans le mois de juin 1800 », y † 6 juil. 1858, × Isabelle *Toelen*, ° Walsbets 4 avril 1805, † Wamont 24 fév. 1885, fille de Jean et de Marie-Thérèse *Falla*. Dont postérité.

4° Jean-Mathieu, notaire à Lincen, ° Wamont 22 oct. 1803, † Lincen 25 mai 1870, y × 5 fév. 1835 Marie-Clémentine *Dimbour*, ° Lincen 7 juil. 1812, y † 26 déc. 1873, fille de Jean, fermier-propriétaire, et de Marie-Louise-Angélique *Jullet*. Dont postérité.

5° Marie-Gertrude, négociante en vins et liqueurs (79 rue du Commerce à Bruxelles), puis rentière, ° Wamont 28 juil. 1805, × Bruxelles 31 oct. 1832 Antoine-Zéphir-Joseph *Aubecq*, négociant en vins et liqueurs, ° Braine-le-Comte 4 janv. 1804, † Bruxelles 23 avril 1859, fils de François, cultivateur, et d'Anne-Catherine *Jennes*. Dont postérité.

6° Marie-Anne, ° Wamont 21 août 1807, y † 10 fév. 1817.

7° Julie-Joseph, épicière, puis négociante en vins et liqueurs (5 rue Notre-Dame aux Neiges à Bruxelles), ° Wamont 15 mai 1810, × A) Bruxelles 18 oct. 1843 (mar. dis. 1er mai 1862) Albert-Joseph *Daune*, boucher, ° Virginal-Samme 27 fév. 1810, fils de François-Joseph et de Marie-Joseph *Santerre*; B) Bruxelles 15 juil. 1868 Léopold *Denys*, huissier à la Chambre, ° Onckene 16 oct. 1831, fils de Pierre-Joseph, horloger, et d'Eugénie-Françoise *Vervenne*. Dont postérité du premier lit.

8° Marie-Louise, ° Wamont 15 mars 1815, † Léau 12 juin 1879. Dont postérité.

9° Joseph, maréchal-ferrant, ° Wamont 28 juil. 1816, × A) Houtain-l'Évêque 2 mars 1848 Marie-Joseph dite *Amélie Charlier*, ° Houtain-l'Évêque 8 août 1827, † Wamont 23 nov. 1862, fille de Lambert et de Marie-Catherine *Manette*; B) Wamont 4 avril 1866 Marie-Thérèse *Knapen*, ° Houppertingen 27 janv. 1828. Dont postérité des deux lits.

10° Philippe, receveur du bureau de Bienfaisance et clerc de notaire, ° Wamont 15 nov. 1818, † Lincen 28 oct. 1868, y × 10 mars 1847 Marie-Louise *Dimbour*, ° Lincen 24 oct. 1824, y † 15 avril 1870, fille de Jean et de Marie-Louise-Angélique *Jullet*. Dont postérité.

1° Virginie, ° Wamont 5 avril 1826.

2° Jean-François, ° Wamont 21 déc. 1830.

IIIbis. Gérard CYPERS, cultivateur, ° Wamont 18 nov. 1775 (ss: Gérard *Kempeneers* et Lucie *Tonnon*), y † 27 oct. 1853, y × 4 avril 1815 Constance PETITJEAN, cultivatrice, ° Wamont 15 janv. 1790, y † 25 sept. 1865, fille de Jean et de Marie-Agnès *Docquier*. Dont:

1° Philippe, ° Wamont 3 mars 1815, y † 20 fév. 1817.

2° Jean-Henri, qui suit sous IV.

3° Elisabeth, × son cousin Constantin CYPERS de LANDRECY (voir troisième partie).

4° Constantin, ° Wamont 26 oct. 1820, y † 8 avril 1822.

5° Constantin, qui suit sous IVbis.

6° Philippe, ° et † Wamont 27 mars 1830.

7° Martine-Gertrude, ° Wamont 5 mai 1831, y † 24 déc. 1859, y × 6 nov. 1852 Jacques WAUTERS, cultivateur et cabaretier, ° Wamont 7 fév. 1822, y † 28 avril 1865, fils de François, cultivateur, et de Marie-Barbe *Teunys*.

IV. Jean-Henri CYPERS, meunier, puis cultivateur, ° Wamont 12 avril 1816, † Lincen 16 avril 1881, y × 28 avril 1841 Marie-Joseph PIRSOUL, ° Lincen 19 juil. 1821, y † 5 juin 1904, fille de Jean-François, cultivateur, et de Marie-Joseph(ine) *Michaux*. Dont:

1° Augustin-Joseph, ° Lincen 18 fév. 1842, y † 13 mai 1842.

2° Marie-Joséphine, ° Lincen 1er août 1843.

3° Marie-Clémentine, ° Lincen 29 juin 1845, y † 10 juin 1874, × Wamont 12 nov. 1869 Isidore TRIFFAUX dit PIETTE, négociant et cabaretier, ° Lincen 13 août 1837, y † 22 mars 1883, fils de Gabriel et d'Elisabeth *Respen*. Dont postérité.

4° François-Joseph, ° Lincen 26 sept. 1847.

5° Marie-Eugène-Henri, cultivateur, ° Lincen 1er janv. 1852, y † 16 fév. 1890, célibataire.

6° Marie-Constance-Héloïse, ° Lincen 19 mai 1854, y † 10 sept. 1886, y × 1er août 1879 Alfred-Isidore LECLERCQ, marchand de houille, ° Racour 24 nov. 1856, fils de Pierre-Joseph et de Célestine *Thonus*. Dont postérité.

7° Marie-Euphémie, ° Lincen 9 déc. 1856, y † 23 mai 1888, y × A) 21 avril 1875 son beau-frère Isidore TRIFFAUX dit PIETTE; B) Lincen 24 juil. 1885 Isidore HOSTENBOCK, négociant, ° Lincen 21 juil. 1837, y † 26 déc. 1920, fils de Jean-Grégoire, cultivateur, et de Marie-Catherine Minsart ⁴. Dont postérité des deux lits.

8° Marie-Céline, ° Lincen 31 oct. 1859, y † 2 fév. 1886, célibataire.

IVbis. Constantin CYPERS, cultivateur, ° Wamont 19 déc. 1822, † Landenne-sur-Meuse 31 mars 1870, × A) Wamont 13 déc. 1848 Marie-Catherine WAUTERS, ° Wamont 9 mars 1825, y † 11 avril 1849, fille de François, cultivateur, et de Gertrude Kinnart; B) Marie-Antoine LOIX. Dont du premier lit:

1° Gertrude, ° Wamont 5 mars 1849, † 12 oct. 1856.

Du second lit:

2° Augustin, ° Wamont 21 janv. 1855, y † 22 janv. 1855.

3° Marie-Angélique, ° Wamont 16 oct. 1855, y † 14 juil. 1889, y × 16 juin 1877 François-Louis VANDECAN, cultivateur, ° Landen 2 avril 1844, † Wamont 6 mai 1913, fils de Remi, cultivateur, et d'Anne-Pauline Colsoul. Dont postérité.

4° Un fils, ° et † Wamont 27 août 1856.

5° Marie-Euphrasie, religieuse, ° Wamont 29 août 1857.

* * *

Deuxième partie

La branche anoblie

III. Philippe (Philipp)-Eugène CYPERS (von LANDRECY) ⁵, troisième fils de Jacques-Paul, bp Wamont 21 nov. 1764 (ss: Gilles Missau et Barbe Cypers), † Mayence (Allemagne) 3 oct. 1839, capitaine-commandant de place ⁶ à Mayence. Son état de conduite, établi le 5

⁴ Eric Berger, *Une famille implantée à Linsmeau depuis le XVIIIe siècle: les Minsart*, in *L'Intermédiaire des Généalogistes*, 1989, pp. 313-338, et 1990, pp. 13-35.

⁵ Johan-Georg Megerle von Mühlfeld (Kaiserl. Königl. Rath und Archivs Director der k. k. allgemeinen Hofkammer), *Oesterreichisches Adels-lexicon* des 18. und 19. Jahr. Wien, 1824, Ergänzungs-band S. 262. Ernst-Heinrich Kneschke, *Neues allgemeines deutsches Adels-Lexicon*, II, Hildesheim-New York, 1973, p. 378.

⁶ Militär-Schematismus des Oesterreichischen Kaiserthumes, Wien (années 1829 à 1839); Conduiteliste, Platzkommanden, Karton Nr. 58; Grundbuch, Ternions VI, p. 288; Akten des Hofkriegsrats: Lit. B 36 - 74 und Lit. L 55 - 17 ex 1839; Johann Svoboda, *Die Theresianische Militärakademie zu Wiener Neustadt und ihre Zöglinge*, Band 1, Wien, 1894, p. 376.

oct. 1821 par son major de place, le mentionne comme parlant l'allemand, le français, le latin et le flamand ⁷. Ses études accomplies, Philippe *Cypers* s'oriente vers une carrière militaire. Il s'engage, le 15 nov. 1785, dans le 38e régiment d'infanterie de Württemberg et devient caporal le 1er avril 1790. En 1791, il est en garnison à Gand en tant que sous-officier ⁸. Cette même année, le comte Charles de Clauwez, major-commandant du régiment de Württemberg, l'autorise par lettre datée du 22 mai ⁹, à vendre avec la permission de ses parents, quelques verges de terres « seulement suffisantes au titre d'honneur pour la place de cadet ex propriis pour qu'il puisse par là selon les ordres de la guerre dans peu de temps parvenir au grade d'officier ». Ainsi, le 26 mai 1791 ¹⁰, le caporal *Cypers* transporte au profit de François *Sprimont* « deux verges grandes et douze petites de terres hors d'une plus grande pièce située au village de Wamont joindant vers Louvain à la partie restante damont François *Sprimont* vers meuze à la ruelle au ... pour aller aux prairies ... ». Philippe devint sergent-major le 1er janv. 1794, enseigne dans le 55e régiment d'infanterie de Murray le 25 mai 1800 et y fut promu sous-lieutenant le 25 sept. 1805. Il fut déplacé à la 1ère « Division Gäliziches Cordons » le 20 déc. 1807 comme premier lieutenant et ensuite au « Bucowiner Grenz-Corps » le 21 oct. 1809, à la 2e « Division Gäliziches Cordons » le 29 mai 1810 et au « Inner-Oesterreichisches Cordons Bataillon » le 1er juil. 1814. Transféré au commandement de la place de Mayence, le 1er juil. 1815, il y gravit les derniers échelons hiérarchiques jusqu'à son décès. Il participa à douze campagnes autrichiennes (1789, 1792, 1793, 1794, 1795, 1796, 1797, 1799, 1800, 1805, 1809 et 1815) et fut décoré de la médaille d'argent (pour acte) de bravoure et de la croix de Marie-Thérèse.

Philippe *Cypers* avec l'adjutant Hubert *Faeger*, le caporal Baptiste *Keuthien*, Simon *Klinkenberg*, appointé, et les soldats Pierre *Fusilier*, Pierre *Foquet* et *Lugerne* se sont particulièrement distingués tant dans le combat du 17 avril 1794 à Cateau que dans l'attaque du camp fortifié de Landrecies (Nord) le 20 avril du même mois. Dans le premier combat, ils ont d'abord pénétré, comme volontaires, dans une batterie adverse, et après avoir contraint l'ennemi à fuir, ils ont ramené les deux canons laissés par celui-ci. A Landrecies, à la tête de la troupe, ils ont remplacé les officiers supérieurs qui étaient blessés. Avec l'aide du caporal *Lemari-nier*, ils ont non seulement pris le village de Happegarde, mais conquirent également les fortifications ennemies. Ils ont donc participé de manière décisive à l'issue favorable de toute la bataille ¹¹.

⁷ Adelstand 3 nov. 1821, Oesterreichisches Staatsarchiv, Wien.

⁸ AGR, NGB, 19533, acte n° 25 du notaire Martinquet.

⁹ Idem.

¹⁰ Idem.

¹¹ Lieutenant-général baron Guillaume, *Histoire des régiments nationaux des Pays-Bas au service d'Autriche*, Bruxelles, 1877, 420 pp.

Au cours de l'engagement, l'empereur François Ier décora sur le champ même le jeune prince *von Schwarzenberg* de la croix de Marie-Thérèse. Il anoblit, le 3 nov. 1821, Philippe *Cypers*, avec le prédicat de «*von Landrecy*»¹², en raison de ses années de service comme officier et en souvenir de ses actions héroïques (son diplôme qui consistait en plusieurs feuilles de parchemin ainsi que ses armoiries étaient en possession de sa famille en Tchécoslovaquie).

Philippe × Marie-Joséphine (Joseph) (DE) WELLER (DEWAELEDER), ° Mons¹³ ca 1772, † Mayence 26 mars 1855 (83 ans), rentière, avec qui il habitait Tiermarkstrasse 201 à Mayence, de 1830 à 1833¹⁴. Son bureau de place était situé dans la même rue au numéro 196. Devenue veuve, Marie-Joséphine (*De*) *Weller* était toujours domiciliée à Mayence «Am Neuen Brunnen» en 1843, Grosse Bleiche 189 en 1845-1846 et Neubrunnen Strasse 38 en 1850.

De l'union de Philippe-Eugène *Cypers von Landrecy* et de Marie-Joséphine (*De*) *Weller* naquirent :

1° Henri, qui suit sous IV.

2° Paul, élève à la Theresianischen Militärakademie in Wiener Neustadt¹⁵, ° Vallenda (Italie) 1795, † Wiener Neustadt (Autriche) 10 mai 1814.

3° Constantin, qui, après un temps au service de l'armée autrichienne, revint à Wamont (voir troisième partie).

4° Antoinette, rentière, ° 1805¹⁶, célibataire. Elle était domiciliée à Mayence, Mittlere Bleiche 106 de 1857 à 1858, Welschnongasse 17 en 1865, Schillerstrasse 48 en 1870, Inselstrasse 2 de 1872 à 1874, Stadthausstrasse 14 en 1876, Heidelbergerfassgasse 5 de 1880 à 1882 et Grosse Bleiche 29 en 1884.

¹² Ses armoiries sont coupé: au 1, de gueules au dextrochère armé d'argent tenant un sabre du même garni d'or et accompagné en cœur d'une étoile à six rais d'or; au 2, d'argent à trois canettes de sable mal ordonnées. Heaume couronné. Lambrequins d'argent et de gueules. Cimier: le dextrochère de l'écu. Voir *Jahrbuch des Deutschen Riesengebirge*, 1931, 20, pp. 1-7.

¹³ Suivant l'acte de décès de Marie-Joseph (*De*) *Weller*, celle-ci serait née à Mons vers 1772. Nos recherches dans les registres paroissiaux montois sont toutefois restées vaines.

¹⁴ Adressbuch an Staat Mainz (années en rapport).

¹⁵ Johann Svoboda, *op. cit.*, p. 397.

¹⁶ Adelstand 3 nov. 1821, National und Dienst-Extract, *op. cit.*

IV. Henri (Heinrich) CYPERS von LANDRECY, chancelier de campagne de guerre dans l'armée autrichienne au commandement général de Slavonie, puis greffier dans la même armée de 1848 à 1852 ¹⁷ à Ofen, ° et bp Herve 21 nov. 1792 (ss: Henri *Du Mont*, cavalier d'hôtel de sa majesté l'Empereur et Roi; Marie-Josèphe *Profiter*), † Vrchlabi (Tchécoslovaquie) 6 mars 1878, × Caroline KOTTERSCHAL EDLE von POPOWITZ und APATIN, ° Hongrie, † Kadan (Bohême) 30 déc. 1865. Dont:

1° Philipp-Eugen, ° Peterwardein (Slavonie) 1820, cadet de 1836 à 1842 au « 53 Ungarisches Regiment Sammelplatz des Werbebezirks Essegz-Stab. Peterwardein » et, de 1843 à 1844, au « 40 Galizisches Infanterie Regiment Haupt. Werbebezirks-Station Rzeszow-Stab. Pesth », sous-lieutenant de 1845 à 1849 dans ce même régiment (en 1849, son cantonnement est Agram) ¹⁸.

2° Heinrich, ° Peterwardein 1827, cadet de 1843 à 1849 au « 40 Gälizisches Infanterie Regiment Haupt. Werbebezirks-Station Rzeszow-Stab. Pesth » (en 1849, son cantonnement est également à Agram) et premier lieutenant de ce même régiment de 1850 à 1851 ¹⁹. Il × probablement Feldi N. Ceux-ci habitaient Luditz en 1862. Ils eurent au moins une fille: Marie.

3° Franz, qui suit.

V. Franz-Heinrich CYPERS von LANDRECY, ° 1830, † 1921, cadet en 1849 au « 40 Gälizisches Infanterie Regiment Haupt. Werbebezirks-Station Rzeszow-Stab. Agram » et sous-lieutenant de 2e classe de 1850 à 1851 dans ce même régiment ²⁰.

Il fit la connaissance à Harta (Vrchlabi), après la campagne de 1848, de Caroline MOHR qu'il épousa en 1849. Celle-ci était la fille de Josef (° Harta 1804, † 1896), industriel, et de Moniky *Wiesner*. Franz et son beau-père érigèrent une filature et une usine à tisser la laine à Harta.

De l'union *Cypers von Landrecy-Mohr* naquirent:

1° Bertha, ° Vrchlabi 1851, † Sulechow (Pologne) 3 avril 1917, × Arthur BRANDRUP. Dont postérité ²¹.

¹⁷ Svoboda, *op. cit.*, p. 376; Militär-Schematismus des Oesterreichischen Kaiserthumes, *op. cit.*

¹⁸ Idem.

¹⁹ Idem.

²⁰ Idem.

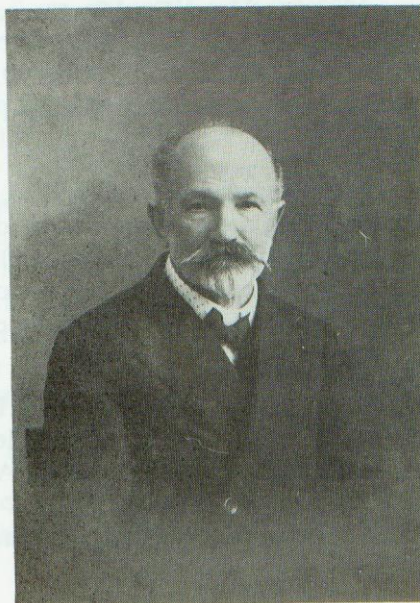
²¹ Arthur Brandrup et Bertha Cypers von Landrecy eurent:

1°, 2° et 3° Franz, Victoria et Mary.

4° Caroline (Lilly), × Georg Ziegenspeck, professeur.

Foto 1

2° Eugen, industriel à Harta, ° 25 oct. 1855, † 8 avril 1930, × Johanna SEIFERT ²², fille d'Aloïs, artiste-peintre. Sans postérité.

Eugen CYPERS von LANDRECY (1855-1930)

3° Viktor-Heinrich, botaniste ²³ et industriel, ° Harta 1er août 1857, y † 15 déc. 1929. Il étudia à la « Realschule » à Böhmisch (Leipa) et fréquenta ensuite l'Ecole Technique Supérieure de Vienne où il entreprit des études en chimie. Très tôt, les cours de sciences naturelles devinrent ses occupations favorites. Ainsi, déjà en 1877, il publia deux articles sur l'esquisse de la phytogéographie dans la revue de la Société des Sciences Naturelles de l'Ecole Technique Supérieure de Vienne. Ces premières publications consistent en même temps en une étude préparatoire à son travail sur la flore cryptogame du Riesengebirge. Il écrivit aussi un article, en 1879, dans un des mémoires de la Société de Zoologie et de Botanique de Vienne. Il continua à collaborer à cette même revue en 1893 et en 1902. En 1893 et 1896, il publia quelques notes relatives aux champignons du Riesengebirge. En 1907, il fit paraître une étude sur la flore du Maiwald (il s'était intéressé à celle du Riesengebirge en 1882 et 1883).

²² Johanna Seifert était la sœur d'Anna (qui avait épousé son beau-frère Viktor Cypers von Landrecy) et de Betty, mariée au baron Dr. Karl Rumler von Michenwehr.

²³ *Biographisches lexicon zur geschichte der böhmischen länder*, Band I, München-Wien, 1979, p. 216; B. Maiwald, *Viktor Cypers v. Landrecy*, *Jahrbuch des Deutschen Riesengebirge*, 1931, 20, pp. 1-7; Robert Wihan (Ing.), † *Viktor von Cypers-Landrecy, als Botaniker*, *Lotos*, 79, 1931, pp. 34-36.

Foto 2

Viktor-Heinrich CYPERS von LANDRECY (1857-1929)

Les mérites de Viktor *Cypers von Landrecy* sont inestimables en ce qui concerne le musée du Riesengebirge. Il y était attaché corps et âme. Il a dû faire face à d'énormes difficultés pour enrichir le musée qu'il avait installé, au début, dans sa maison. Il fut aidé par l'industriel Prosper *von Piette-Rivage* ²⁴. Le musée fut transféré dans l'immeuble actuel ²⁵ en 1898. En 1901, Viktor se retira comme administrateur de la bibliothèque et du musée pour raison de santé. Le 20 mars 1928, il fut nommé membre correspondant de la Société de Sciences Naturelles «Lotos» de Prague et, le 30 juin 1929, membre d'honneur de la Société du Riesengebirge. Pendant près de 60 années d'infatigables recherches de collectionneur, il s'est donc intéressé au monde des plantes, à la terre avec ses roches (chimie, géologie, paléontologie, minéralogie), au monde animal (limaces, vermineux, oiseaux), ainsi qu'à l'étude du Riesengebirge.

Le 15 nov. 1904, il avait trouvé en Anna SEIFERT, de Hohenelbe, une fidèle compagne et une collaboratrice intelligente. Ils n'eurent pas de descendance.

²⁴ Walter Kaefer, *Les Piette, pionniers de l'industrie du papier en Europe centrale*, in *Folklore. Stavelot - Malmedy - Saint-Vith*, tome 51, 1987, pp. 69-81.

²⁵ K.R.N.A.P., 543 11 Vrchlabi-Zamek (C.S.).

Troisième partie

Retour au berceau de famille

IV. Clément-Constantin CYPERS de LANDRECY (fils de Philippe-Eugène), ° Lubartow (Pologne) 14 nov. 1802, † Wamont 24 mai 1876, cadet en 1821 dans le régiment d'infanterie de Kerpen, en 1822 au «47 Steyerisches Infanterie Regiment-Haupt. Werbebezirks-Station Marburg» et, de 1823 à 1829, au «49 Nieder Oesterreichisches Infanterie Regiment-Haupt. Werbebezirks-Station Sankt-Pölten-Stab. Mainz», enseigne de 1830 à 1831, puis sous-lieutenant de 1832 au 15 mai 1837 dans ce même régiment ²⁶, finalement fermier et négociant à Wamont.

Il × A) Wamont 26 fév. 1841 sa cousine germaine Elisabeth CYPERS, ° Wamont 10 mars 1819, y † 30 mai 1853, fille de Gérard, cultivateur, et de Constance *Petitjean*; B) Wamont 31 mai 1854 Marie-Catherine DESSART, ° Wamont 12 mars 1825, y † 20 janv. 1904, fille de Maximilien et de Marie-Thérèse *Cans*.

Constantin *Cypers de Landrecy* eut de Babetta WOLF ²⁷, ° ca 1808, rentière à Mayence, une fille naturelle reconnue :

1° Babetta-Maria-Caroline *Cypers* ²⁸, marchande de modes à Mayence en 1861, ° Laubenheim (Allemagne) 15 juin 1834, × Mayence 9 oct. 1861 ²⁹ Ottmar-Eduard EGER, candidat des finances et assistant «an der justifikatur graferzoglicher Oberrechnungskammer» en 1861, puis receveur des fonds de l'université de Mayence, ° Vilbel 13 juin 1836, domicilié à Bessingen lors de son mariage, fils d'Heinrich-Casimir, receveur d'impôts des Ponts et Chaussées pour le grand-duc, et de Margareta *Hofmann*. Caroline *Cypers* et son époux étaient domiciliés Grosse Bleiche 27 à Mayence.

De l'union de Constantin *Cypers de Landrecy* et d'Elisabeth *Cypers* naquirent :

2° Philippe, qui suit sous V.

3° Martin, qui suit sous Vbis.

4° Jean-François, ° Wamont 21 oct. 1846, y † 21 nov. 1904, sans profession, célibataire.

²⁶ Militär-Schematismus des Oesterreichischen Kaiserthumes.

²⁷ Babetta *Wolf* était domiciliée avec Antoinette *Cypers von Landrecy*, Mittlere Bleiche 106 en 1857-1858.

²⁸ Caroline est reprise simplement sous le nom de *Cypers*.

²⁹ Son père Constantin consentit au mariage par un acte passé le 9 sept. 1861 chez le notaire Degeneffe, de Bertrée.

5° Un fils décédé immédiatement après sa naissance à Wamont le 28 fév. 1851.

6° Un fils né sans vie à Wamont le 30 mai 1853.

Du second lit (*Cypers de Landrecy-Dessart*) naquirent :

7° Henri-Eugène, pompier, ° Wamont 10 mars 1855, y † 22 avril 1883, célibataire. Il était domicilié à Anvers.

8° Théophile, ° Wamont 12 janv. 1858, y † 16 fév. 1858.

9° Antoinette, ° Wamont 1er janv. 1860, † Landen 12 juil. 1949, × Saint-Josse-ten-Noode 7 sept. 1912 Constant-Henri ROUTIAUX, mécanicien, puis marchand de charbons, ° Saint-Josse-ten-Noode 11 déc. 1876, † Louvain 28 mars 1947, veuf en premières nocces de Joséphine *Sauvage*, et fils de Louis-Eugène et de Mélanie *Doupagne*. Elle eut un fils naturel ³⁰.

10° Marie-Rosalie, ° Wamont 12 mars 1864, y † 30 juin 1896, y × 8 sept. 1895 Jean-Joseph MOYENS, ° Racour 20 juin 1858, fils d'Henri et de Marie-Louise *Vignaux*.

V. Philippe-Eugène CYPERS (de LANDRECY) ³¹, « garde excentrique » ³², puis employé au chemin de fer, ° Wamont 5 janv. 1842, † Theux 18 juin 1923, × A) Pepinster 1er déc. 1870 (mar. dis. Theux 26 juin 1882) Marie-Barbe CORNET, ° Baelen 26 avril 1849, fille d'Hubert-Joseph et de Catherine-Elisabeth *Pirene*: B) Liège 26 juin 1886 Marie-Thérèse SERVAIS, ° Awirs 26 mai 1856, † Theux 16 sept. 1922, fille de Jean-Guillaume et d'Anne-Marie *Bernard*. Dont du second lit :

1° Marie-Thérèse, employée, ° Theux 11 mai 1891, y † 4 janv. 1958, y × 6 janv. 1923 Jean-André-Michel PIRLOT, mécanicien, ° Theux 20 sept. 1896, y † 10 janv. 1958, fils d'André-Joseph, fermier, et de Marie-Clémentine *Antoine*. Dont postérité ³³.

³⁰ Il s'agit de Gilbert *Cypers*, ° Anderlecht 28 sept. 1887, † Walsbets 11 sept. 1971, célibataire.

³¹ Philippe-Eugène et ses filles sont renseignés sous le patronyme *Cypers* à la commune de Theux.

³² Selon l'acte de mariage du 26 juin 1886 à Liège.

³³ Jean *Pirlot* et Marie-Thérèse *Cypers* eurent :

1° André-Clément-Henri, ajusteur, ° Theux 7 oct. 1923, y × 6 nov. 1948 Suzanne *Meys*, ° Pepinster 21 août 1921. Dont :

a) Alain, chef technicien, ° Thysville (Zaire) 15 sept. 1952, × Theux 30 juil. 1977 Bernadette *Denooz*, ° Theux 14 déc. 1956. Dont postérité.

b) Anne, fonctionnaire, ° Kisantu (Zaire) 20 déc. 1953, × Dolhain 4 août 1978 Henri *Nys*, comptable, ° Verviers 29 nov. 1955. Dont postérité.

c) Irène, jumelle de la précédente, † Cattier (Zaire) 5 mars 1954.

d) André junior, ° Verviers 6 sept. 1959, × Theux 2 juil. 1983 Véronique *Noël*, ° Verviers 26 déc. 1963.

Foto 3

Philippe-Eugène CYPERS (de LANDRECY) (1842-1923)

2° Anne, ° Theux 2 fév. 1893, y × 10 mars 1910 Henry KIRSTEN, foreur, ° Saint-Avold (Moselle) 28 déc. 1882, fils de Mathieu et d'Anne *Reinhalter*. Dont postérité ³⁴.

3° Emilie, typographe, ° Theux 22 déc. 1894, y † 18 janv. 1981, y × 22 avril 1922 Hermès-François BOURGUIGNON, gendarme, ° Theux 8 juil. 1896, † Verviers 18 nov. 1965, fils de Jean-Baptiste-Dieudonné et d'Anne-Elisabeth *Cryns*. Dont postérité ³⁵.

Vbis. Martin CYPERS de LANDRECY, cultivateur et cabaretier, ° Wamont 7 oct. 1844, y † 14 nov. 1911, y × 17 oct. 1872 Philomène BEYRUS, ° Wamont 3 mars 1849, y † 15 juin 1916, fille de Jacques et de Marie-Catherine *Petitjean*. Dont :

³⁴ Henry *Kirsten* et Anne *Cypers* eurent :

1° Henry-Philippe, † Andrimont 29 sept. 1930.

2° Une fille morte en bas âge.

³⁵ Hermès *Bourguignon* et Emilie *Cypers* eurent :

1° Philippe-Eugène-Etienne, docteur en droit, juriste d'entreprise, ° Liège 1er août 1926, y × 30 oct. 1952 Monique-Marie-Alphonsine-Louise-Célestine *de Bournonville*, ° Liège 10 nov. 1923, fille de Camille-Emile-Joseph, directeur de banque, et d'Augusta-Antoinette-Joséphine-Ghislaine *Walravens*. Sans postérité.

1° Clément, qui suit sous VI.

2° Marie-Julie, ° Wamont 3 fév. 1876, y † 30 juil. 1943, y × 7 sept. 1895 Joseph HUMBLET, chef de culture, décoré des médailles agricoles de 1ère et de 2e classe avec palmes, ° Wamont 26 juil. 1872, y † 20 janv. 1937, fils d'Emile et de Marie-Joseph Monnom. Dont postérité ³⁶.

3° Philippe, qui suit sous Vibis.

4° Urbain, qui suit sous Viter.

5° Anne-Marie-Eloïse, ° Wamont 16 mars 1887, y † 2 mai 1954, y × 11 déc. 1915 Joseph-Vincent-François DELATTIN, peintre et cabaretier, ° Wamont 9 juil. 1887, y † 26 nov. 1962, fils d'Edouard et de Marie-Catherine-Rosalie Humblet. Dont postérité ³⁷.

³⁶ Joseph Humblet et Julie Cypers de Landrecy eurent :

1° Maria-Joseph, ° Wamont 7 fév. 1896, † Neerheylißem 19 juil. 1963, × A) Wamont 4 oct. 1919 Jules-Marie-Céleste Hubert, ingénieur des mines, ° Romsée 10 juil. 1897, † Chênée 18 mars 1928, fils d'Henri-Joseph et de Catherine-Florence Constant; B) Wamont 22 nov. 1930 Léon Lallemand, machiniste au chemin de fer, ° Neerheylißem 27 mars 1887, † 1965, fils d'Alexis-Joseph et de Marie-Octavie Thomas. Dont du premier lit :

a) Henri-Jules-Joseph-Céleste, employé, ° Romsée 22 sept. 1923, × Linsmeau 23 oct. 1943 Louisa-Marie-Thérèse Neerdael, ° Linsmeau 15 mars 1922, † Louvain 29 janv. 1974, fille de Jules et d'Anna Moureau. Dont postérité.

2° Marie-Philomène, ° Wamont 17 sept. 1897, † Beyne-Heusay 25 mai 1986, × A) Wamont 2 juin 1923 Jean-Martin Denis, ° Houtain-l'Evêque 18 avril 1899, fils de Guillaume et de Marie-Elisabeth-Joseph Ooms; B) Wamont 9 mars 1929 Urbain-Antoine-Gustave Lefebvre, ° Rosoux-Crenwick 22 janv. 1894, fils de Jean-Pierre-Isidore et de Marie-Christine-Alphonsine Vandeveld; C) Corswarem fév. 1946 Maurice Taverne, garde-champêtre, ° Goyer 9 août 1906, † Corswarem 19 fév. 1956. Dont du premier lit :

a) Marie-Joséphine-Philomène, ° Wamont 14 oct. 1923, × Corswarem 5 déc. 1945 Frédéric Schippers, employé, ° Bressoux 23 mars 1921. Dont postérité.

3° Joseph-François-Emile, ° Wamont 10 mai 1902, sous-percepteur des Postes, × Wamont 30 oct. 1926 Marie-Virginie-Marguerite L'Homme, ° Wamont 7 fév. 1906, fille d'Auguste et d'Elise Jammaer. Sans postérité.

4° Constant-Clément, ° Wamont 30 sept. 1906, † Pellenberg 29 déc. 1971, peintre-tapissier, × Tirlemont 2 juil. 1927 Maria Deschuyter, ° Tirlemont 23 juin 1893, y † 8 déc. 1987, négociante, fille de Louis et de Marie Masset. Dont :

a) Hilaire-Josse, fonctionnaire, ° Tirlemont 30 sept. 1928, × Alken 14 juin 1952 Jeanne Smets, ° Herk-Saint-Lambert 14 août 1928. Dont postérité.

³⁷ Vincent Delattin et Eloïse Cypers de Landrecy eurent :

1° Edouard-Vincent-René, licencié en philosophie et lettres, ° Wamont 22 juil. 1919, y × 14 fév. 1947 Marie-José-Elise Wauters, ° Wamont 22 oct. 1920, fille de Jean-Corneille-Emile, régisseur, et de Sidonie Siaens. Dont :

a) Herman-Vincent-René, pharmacien, ° Tirlemont 14 déc. 1947, × Dilbeek 21 mai 1973 Josépha Verbeurgt, ° Zottegem 26 avril 1950. Dont postérité.

b) Robert-Emile-René, pharmacien, ° Tirlemont 11 juin 1951, × Landen 12 nov. 1976 Lutgarde-Maria-Gérardine-Gertrude Peters, régente scientifique, ° 's Heeren-Elderen 12 oct. 1953. Dont postérité.

c) Philippe-Emile-René, gynécologue, ° Saint-Trond 1er juil. 1957, × Diepenbeek 30 nov. 1984 Patricia Thywissen, pharmacienne, ° Hasselt 12 juil. 1960. Dont postérité.

Foto 4

Martin CYPERS de LANDRECY (1844-1911)
et son épouse Philomène BEYRUS (1849-1916)
entourés de leurs enfants Julie, Philippe, Clément,
Urbain et Eloïse (de gauche à droite)

VI. Clément-Constantin CYPERS de LANDRECY, lampiste,
° Wamont 10 août 1873, † Landen 4 janv. 1953, × A) Wamont 2 sept.
1899 Marie-Amélie WINANT, ° Wamont 31 août 1872, y † 30 nov.
1902, fille d'Augustin et de Marie-Joseph *Humblet*; B) Louise VAN-
DENGHOER, ° Vorsen 29 oct. 1878, † Landen 4 janv. 1968, fille de
Jean-François et d'Elisabeth *Bruyninck*. Dont du premier lit:

1° Marie-Joseph-Octavie, ° Wamont 2 juil. 1900, y † 16 fév. 1910.

2° Un fils né sans vie à Wamont le 30 nov. 1902.

Du second lit:

3° Joseph-*Philippe*-Achille, fontainier, ancien combattant 1940-1945, ° Wamont 25 nov. 1909, † Saint-Trond 4 fév. 1986, × Landen 10 août 1946 Joséphine-*Irma* HENRIOULLE, ° Laar 5 mai 1909, fille de Camille et d'Adolphe *Scheepers*. Sans postérité.

4° Maximilien, qui suit sous VII.

5° Urbain, qui suit sous VIIbis.

VII. Maximilien CYPERS de LANDRECY, menuisier, ancien combattant 1940-1945, ° Landen 19 mai 1912, † Saint-Trond 25 juin 1985, × Landen 25 janv. 1936 Julia PANSARTS, ° Landen 15 juil. 1915, fille de Joseph et d'Eugénie *Roosen*. Dont:

1° Clément, ° Landen 1936, y † la même année.

2° Raymond, qui suit.

VIII. Raymond-Joseph-Louis-Ghislain CYPERS de LANDRECY, sous-percepteur des Postes, ° Landen 25 juin 1940, y × 5 août 1959 Simone-Henriette-Georgine SEYNAEVE, ° Eernegem 13 avril 1940, fille de Juliaan-Alfons et de Léonie-Maria *Van Damme*. Dont:

1° Hugo, qui suit sous IX.

2° Werner-Julien-Jules-Ghislain, fleuriste, ° Saint-Trond 14 déc. 1961, × Landen 8 août 1984 Marina-Gina-Carine-Angèle BOLLINE, fleuriste, ° Waremmé 9 mai 1963, fille d'Hubert-Eugène-Joseph et de Marie-Paula-Angèle *Bronckaers*. Sans postérité actuellement.

3° Marc-Roger-Irène-Ghislain, employé au Crédit Communal, ° Saint-Trond 5 mai 1964, actuellement sans alliance.

4° Johan-André-Jozef-Ghislain, étudiant, ° Saint-Trond 14 mai 1972.

IX. Hugo-Maximilien-Louis-Ghislain CYPERS de LANDRECY, employé, ° Saint-Trond 12 juin 1960, × Gingelom 8 sept. 1984 Raymonde-Maurice-Madeleine-Paula JACQUEMIN, employée, ° Saint-Trond 10 avril 1961, fille d'Henri-Désiré-Guillaume et de Marie-José *Craet*. Dont:

Maarten, ° Saint-Trond 9 fév. 1988.

VIIbis. Joseph-Urbain CYPERS de LANDRECY, sous-officier, titulaire de nombreuses distinctions honorifiques, ° Landen 17 août 1914, y × 19 oct. 1949 Irène-Marie-Jeanne PANSARTS, ° Landen 14 déc. 1923, fille de Joseph et d'Eugénie *Roosen*. Dont:

André-Philippe, employé, ° Saint-Trond 24 avril 1952, × Landen 12 janv. 1973 Danielle-Marie-Dora GRAINDOR, employée, ° Landen 29 sept. 1953, fille de Joseph-Victor-Michel et de Stéphanie-Marie-Agnès *Lambrechts*. Dont: Gerry-Jozef, ° Saint-Trond 23 oct. 1973.

Vibis. Philippe CYPERS de LANDRECY, mécanicien et cabaretier, ° Wamont 12 fév. 1879, y † 5 avril 1946, y × 2 sept. 1899 Marie-Octavie PETITJEAN, ° Lincen 23 avril 1881, † Wamont 8 mai 1957, fille de Jean et de Marie-Sylvie *Gilson*. Dont:

1° Marie-Sylvie, ° Wamont 31 janv. 1900, † Houtain-l'Evêque 27 déc. 1966, × Wamont 7 mai 1921 Jules HOMBROUCK, ° Wamont 19 sept. 1896, y † 3 déc. 1962, fils d'Hubert et de Marie-Léocadie *Jamar*. Dont postérité ³⁸.

2° Joseph-Philippe-Achille, mécanicien, ° Wamont 23 mars 1905, y † 2 avril 1941, × Landen 23 juil. 1927 Fernande-Euphrasie VAN-VAECK, ° Landen 20 janv. 1909, émigrée au Venezuela, fille de Jean-Baptiste-Camille, chef visiteur de matériel, et d'Elisabeth *Buzzi*. Dont: Roger-Jules-Achille, ° Landen 9 août 1928, émigré au Venezuela.

Viter. Léopold-Urbain CYPERS de LANDRECY, peintre, ° Wamont 30 avril 1882, † Landen 2 juil. 1958, × Lincen 19 fév. 1910 Irma-Marie-Stéphanie SCHELDERS, ° Lincen 27 fév. 1882, † Chaumont-Gistoux 25 août 1969, fille de Gustave et de Marie-Cécile *Kempinaire*. Dont:

Achille-Joseph, employé, ° Lincen 10 fév. 1914, † Chaumont-Gistoux 27 fév. 1987, × A) (mar. dis.) Alfredine-Guillaumine-Marie-Thérèse DELVAUX; B) Chaumont-Gistoux 20 sept. 1944 Yvonne-Sidonie-Joséphine-Marie-Anne RENIER, ° Longueville 28 avril 1909, fille d'Antoine-Constant et de Claire-Victorine *Bidoul*. Dont:

Daniel-Albert-Fernand-Henri, plombier, distributeur de gaz, ° Etterbeek 3 janv. 1946, × Chaumont-Gistoux 10 oct. 1970 Christiane-Marie-Françoise MARTINEZ, ° Uccle 17 nov. 1948, fille de Jean-Baptiste et de Jeanne-Agnès-Philomène *Petit*. Dont: Stéphane-René, ° Ottignies 14 sept. 1972.

³⁸ Jules Hombrouck et Sylvie Cypers de Landrecy eurent:

1° Marie-Octavie-Germaine, ° Wamont 5 fév. 1922, y † 17 déc. 1981, y × 8 mai 1943 Pierre-August Delbrouck, ° Wamont 22 avril 1916, † Saint-Trond 11 août 1977, fils de Joseph-Herman et de Marie-Elvire *Humblet*. Dont:

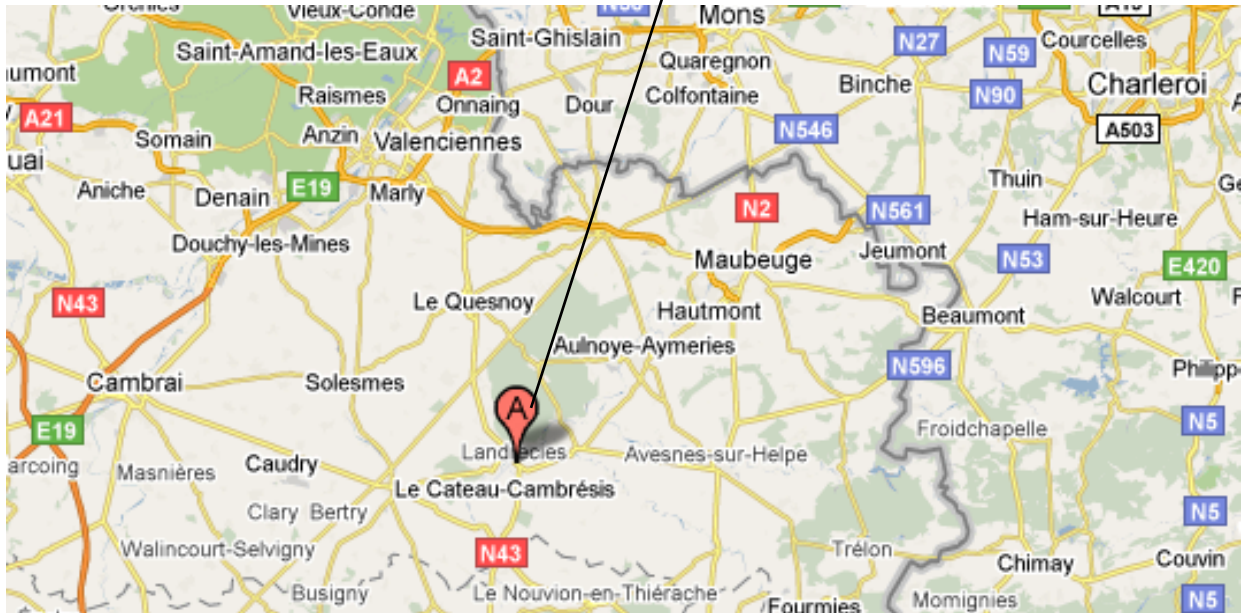
a) Tony-Joseph, ° Wamont 6 fév. 1944, × Houtain-l'Evêque 9 juil. 1966 Micheline-Elise *Lecomte*, ° Landen 31 mars 1947. Dont postérité.

b) Willy-Philippe, ° Wamont 21 août 1946, × 30 sept. 1967 Monique-Romaine *Vandenbosch*, ° Landen 30 avril 1951. Dont postérité.

c) Nicole-Marie, ° Saint-Trond 18 avril 1952, × A) (mar. dis. 15 avril 1985) Théo-André *Michotte*, ° Saint-Trond 16 fév. 1950; B) 16 juin 1990 René-Albert *Debon*, ° Menen 17 juin 1934. Dont postérité du premier lit.

Strijd van Landrecy

Cypers de **Landrecy**, drie generaties in Oostenrijkse leger

Gemeentehuis

Ziehier een franse tekst betreffende de slag van Landrecies – uitgegeven door het gemeentebestuur van Landrecies – geen vertaling nodig.

CHAPITRE VIII

CAMPAGNE DE 1794 CONTRE LA FRANCE

Combats d'avant-postes. — Investissement de Landrecies. — Combats de Catillon, de Mouscron et sur la Lys. — Opérations sur la Lys. — Opérations sur la Sambre. — Combats d'Erquennes, de Gosselies, de Charleroi. — Combats dans la Flandre et près de Tournai. — Bataille de Fleurus; chute de Charleroi, du Quesnoi, de Valenciennes. — Retraite des Autrichiens derrière la Meuse et la Roër. — Combats de Sprimont, de Clermont et d'Aldenhoven

§ I

De fréquentes escarmouches et des surprises réciproques eurent lieu sur toute la ligne des avant-postes, avant l'ouverture de la campagne de 1794. Quelques détachements isolés du bataillon des chasseurs Leloup, appartenant au corps du feld-maréchal-lieutenant comte Kinski, se trouvaient au centre de la ligne, entre Courtrai et Orchies. Ils concoururent bravement à repousser les Français, qui tentèrent, sans succès, les 4 et 18 janvier, des attaques contre le poste de la Chapelle et le château d'Aelbeke. Le major Leloup se distingua au combat de la Chapelle, et le capitaine Marschall, ainsi que le simple chasseur Lercop, se firent remarquer dans la journée du 18, à Aelbeke.

218

HISTOIRE DES RÉGIMENTS NATIONAUX

Le 9 février, un combat très vif s'engage à Coutiche; les Français, qui cherchent à pénétrer jusqu'à Orchies, sont non seulement repoussés, mais encore poursuivis jusqu'à Flines et Heines, par le feld-maréchal baron Wenckheim, qui leur fait essuyer de grandes pertes. Dans son rapport officiel, cet officier général se loue beaucoup des services éminents rendus par le major Leloup et par ses vaillants chasseurs. La conduite du capitaine Burke y est également l'objet d'une mention toute spéciale.

Un détachement du régiment des cheveau-légers de Latour prit part aussi au combat de Coutiche: le caporal Galeriaux, de ce corps, obtint la médaille d'argent, en récompense de son intrépidité, qui est constatée, en termes extrêmement flatteurs, dans le rapport du général-major Fröhlich.

Les chasseurs Leloup passèrent, vers cette époque, dans le corps d'armée du général de Clerfayt, qui formait la droite de la grande armée alliée et avait pour mission de couvrir la ligne qui s'étend de Marchiennes à Nieuport. Là encore ils trouvèrent, plusieurs fois, l'occasion de se distinguer, entre autres, le 8 février, près de Leers, et le 19 avril suivant, au combat de Coutiche: réunis ce jour-là à trois compagnies d'infanterie du régiment allemand de Kheul, ils refoulèrent une colonne française de 900 fantassins et de 200 cavaliers, qui s'avancait vers Orchies, et s'emparèrent d'un canon¹.

¹ Le régiment de Clerfayt, qui avait passé l'hiver à Courtrai et dans les environs de cette ville, continua d'occuper les avant-postes du corps du

Au centre de la ligne des Autrichiens, le général Pichegru tenta, le 29 mars, une attaque plus sérieuse contre les postes de Cateau, Pommerœul et Ors; les Français échouèrent encore dans cette entreprise, où ils perdirent 1,200 hommes et quatre canons.

Le bataillon de grenadiers wallons du lieutenant-colonel Rousseau, qui faisait partie de l'avant-garde autrichienne au Cateau, se distingua beaucoup en cette circonstance; il fut l'objet d'une mention spéciale dans le rapport du général-major baron Kray. Le lieutenant Saintunier, du régiment de Wurtemberg, qui était attaché à cet officier général en qualité d'officier d'ordonnance, fut également cité pour son courage et sa fermeté.

Enfin, les avant-postes du général Kaunitz, dont le corps formait la gauche de la grande armée alliée, furent attaqués vivement, le 2 avril, près de Cence-Gerocroix, par 800 Français. Les lieutenants Lelièvre et Lemoine, du régiment de Vierset, occupaient ce poste. Ils repoussèrent avec vigueur, au delà de Bersellies et de Coursolre, l'ennemi, qui était de beaucoup supérieur en nombre au détachement dont ils disposaient; ils lui firent éprouver des pertes considérables et reçurent, pour ce fait d'armes, des éloges extrêmement flatteurs dans le rapport du prince de Cobourg.

général de Clerfayt, sauf un bataillon qui était toujours dans le Luxembourg. Le régiment de Ligne qui, à la mort du colonel baron de Renette, était passé sous les ordres du baron Montigny, quitta ses cantonnements, au mois de février, pour la garnison de Condé : à la reprise des hostilités, il fit partie du corps du comte de Clerfayt.

Les alliés firent, le 17 avril, une démonstration générale contre les positions des Français; ils repoussèrent l'ennemi sur tous les points et entreprirent l'investissement de Landrecies. Le comte de Latour commandait le corps autrichien. Les régiments nationaux de Wurtemberg, de Murray¹ et de Vierset, ainsi que les bataillons de grenadiers des lieutenants-colonels de Briey et Rousseau, sous les ordres du général baron d'Alvinzy, concoururent à cette opération, qui fournit au colonel comte Vinchant de Gontreul, chef du régiment de Wurtemberg, l'occasion de se distinguer de nouveau. Il conduisait la tête de la première colonne, commandée par le général hollandais prince de Hesse-Darmstadt, et ce fut lui qui dirigea l'attaque contre le village de Catillon. Les lieutenants Signony, Wassimont et Peremans, du même régiment, se firent également remarquer par leur bravoure; enfin, les lieutenants-colonels Rousseau et de Briey, à la tête de leurs grenadiers, combattirent avec la même distinction et enlevèrent les retranchements qui couvraient le village.

Le 19 avril, la garnison de Landrecies fit une sortie; le colonel Vinchant de Gontreul, à la tête d'une partie de son régiment, la repoussa vigoureusement et fit éprouver des pertes considérables aux républicains. Le lendemain, le même régiment déploya encore une grande bravoure à la prise du formidable camp retranché de Preux-aux-Bois, devant Landrecies, opération qui fut dirigée avec une haute intelligence par

¹ Le colonel Desjardin était mort au commencement de 1794 et le commandement du régiment du Murray avait été donné au colonel chevalier de Brady, du corps des carabiniers tyroliens.

le prince d'Orange¹, et surtout par le comte de Latour. Le colonel de Gontreul, les lieutenants Peremans et Signony furent de nouveau cités de la manière la plus honorable dans la relation du prince de Cobourg; mais ce fut le capitaine Soudain qui eut les honneurs de la journée : il avait été chargé de repousser l'ennemi dans son camp, et il conduisit cette opération avec une telle vivacité, qu'après une demi-heure de combat, les Français furent forcés de rentrer dans leurs retranchements. Soudain résolut alors de les attaquer dans leur camp même; marchant à la tête de sa petite colonne, composée d'un détachement de son régiment, de quelques gardes du stathouder de Hollande, d'un renfort de Suisses au service du prince d'Orange et de deux pièces de canon, il force les retranchements du camp, en les prenant par la Sambre, et oblige les républicains français à abandonner complètement cette position et à se réfugier dans la place de Landrecies. Repoussé au premier et au second assaut, il était revenu jusqu'à trois fois à la charge, et ce fut à la baïonnette qu'il emporta enfin les batteries françaises. Cet acte d'intrépidité se passait sous les yeux de l'empereur François II, présent à cette affaire. Le capitaine Soudain fut bientôt entouré par tous les généraux et comblé de félicitations : quelques jours après, il obtint le grade de 2e major de son régiment.

Les Français cherchèrent à débloquer Landrecies, par de fréquentes attaques; mais ils remportèrent rarement quelques avantages. Entre autres tentatives,

¹ Guillaume-Frédéric, qui fut plus tard Guillaume Ier, roi des Pays-Bas.

ils exécutèrent, le 12 avril, une attaque générale contre les troupes alliées, près de Villers-en-Couchie; cette fois encore, ils furent vigoureusement repoussés. Les grenadiers du lieutenant-colonel de Briey rendirent, en cette circonstance, de grands services : ce furent eux qui arrêtaient la marche des républicains français, au moment où ils sortaient de la forêt de Nouvion, pour s'avancer contre l'Échelle. Ils couvrirent ensuite la retraite du corps de réserve, depuis Nouvion jusqu'à Bergues, au delà de la Sambre, position où le feld-maréchal baron d'Alvinzy parvint à se maintenir avec beaucoup de vigueur, grâce à la bravoure et à la constance inébranlables de ses troupes.

Les Français furent de nouveau battus à Malganzil et à Beaurepaire, le 22. Une division du régiment de Murray, sous les ordres du général-major comte de Bellegarde, contribua efficacement à ce succès, et notamment à repousser l'ennemi de Barzil et de Louzie.

Le lendemain, le général de Kaunitz, afin de favoriser les opérations du siège de Landrecies, attaqua l'ennemi près de Solre-le-Château et, après l'avoir débusqué des retranchements qu'il y occupait, le repoussa jusqu'au delà de l'Épine.

Huit compagnies du régiment de Vierzet, qui étaient incorporées dans la colonne du général-major Degen-schild, contribuèrent, pour une large part, à repousser les Français de Ribl; les lieutenants Henricy et Lambert se distinguèrent particulièrement en cette circonstance.

Le général comte de Clerfayt, de son côté, battit, près de Haspres, les troupes républicaines qui, après

avoir franchi la Selle, s'étaient avancées, la veille, jusqu'au village du même nom. Il les força à repasser le ruisseau et les poursuivit jusqu'à Ivony. Une compagnie de chasseurs Leloup assista à la prise de Haspres, et le régiment des cheveu-légers de Latour put attribuer aux charges brillantes qu'il fournit une grande partie des heureux résultats de la journée. Le caporal Degrost et un simple cavalier nommé Renard méritèrent, en cette circonstance, et obtinrent quelques temps après la médaille d'argent.

Le général Pichegru résolut de faire, le 26 avril, un mouvement général, depuis Philippeville jusqu'à Dunkerque. Trois attaques devaient avoir lieu en même temps : une en Flandre, contre le faible corps de Clerfayt; une au centre, pour débloquer Landrecies; enfin, la troisième contre la gauche des Autrichiens, sur la Sambre. Les attaques contre les ailes réussirent; mais, au centre, les Français subirent le plus sanglant revers.

Dans cette journée, le corps de réserve autrichien dont l'archiduc Charles avait pris le commandement, après que le général baron d'Alvinzy eut été blessé, repoussa victorieusement de Favril et de Priches, les Français qui cherchaient à couper les communications des alliés. Ce furent les grenadiers wallons des bataillons des lieutenants-colonels de Briey et Rousseau qui arrêtaient, par leur bravoure, les efforts réitérés des républicains au delà de Bas-Marouilles; leur belle conduite leur mérita des éloges tout particuliers.

Les lieutenants Görger, des grenadiers de Wurtemberg, et le baron Chaim, du régiment de Murray, les

capitaines Leerbusch et Kayd, des grenadiers du régiment de Clerfayt furent également cités dans la relation de cette affaire importante. Pendant tous ces combats, le général comte de Latour dirigeait les travaux du siège de Landrecies avec tant de zèle et une si infatigable activité, ne quittant presque pas les tranchées et encourageant les troupes par son exemple, que cette forteresse fut enfin forcée de capituler le 30 avril. La garnison de 7,000 hommes se rendit prisonnière de guerre : 78 pièces de canon et des approvisionnements considérables tombèrent entre les mains des vainqueurs¹.

À la droite, le général-major Frœhlich, qui commandait les avant-postes du corps de Clerfayt, avait eu à soutenir, le 26 avril, une lutte des plus acharnées dans les environs de la Chapelle; le major Leloup avait contribué efficacement, avec ses vaillants chasseurs, à expulser l'ennemi du village de Coutiche : aussi, dans son rapport, le général ne put-il assez louer la résolution et l'activité que ce corps national avait déployées dans cette affaire. Il rendit également hommage à la belle conduite des cheveu-légers de l'escadron du capitaine Deseaubleau, du régiment de Latour : cet officier avait tourné le village de la

¹ Avant le siège de Landrecies, le général en chef Jourdan avait fait savoir au comte de Latour que la première bombe qu'il jetterait à Landrecies serait le signal de la destruction de son château de Latour, voisin des frontières. Latour répondit à cette menace : « que le général autrichien ferait son devoir, quoi qu'il advint de la propriété du comte de Latour. » L'ennemi exécuta sa menace : le château de Latour fut incendié et détruit de fond en comble par les républicains.

Chapelle, s'était jeté avec impétuosité sur les troupes françaises qui battaient en retraite, leur avait sabré une soixantaine d'hommes, et, soutenu par quelques chasseurs Leloup, leur avait enlevé un officier et 32 soldats.

Le général de Clerfayt, qui ignorait qu'il eût en face de lui des forces trois fois plus nombreuses que les siennes, était venu camper à Mouscron et au moulin de Castrel. Le 29, au point du jour, il est brusquement attaqué par les républicains, qui le forcent à battre en retraite sur Tournai. Le régiment de Clerfayt assistait à cet engagement, ainsi que deux escadrons du régiment des cheveau-légers de Latour, qui firent des prodiges de valeur, comme l'atteste le rapport officiel.

Ce revers que venaient de subir les armes autrichiennes en Flandre fut malheureusement suivi d'un autre, lorsque le général de Clerfayt, avec le faible corps d'armée qu'il commandait, voulut attaquer seul les divisions françaises campées sur la Lys.

Le régiment de Clerfayt et celui de Wurtemberg, qui était passé récemment dans le corps du général de Clerfayt et avait défendu Menin, Audenarde et Courtrai, assistèrent à cette affaire; elle se prolongea pendant toutes les journées des 10, 11 et 12 mai, et son issue malheureuse ne put être conjurée par la bravoure opiniâtre avec laquelle combattirent le bataillon de chasseurs Leloup et plusieurs détachements du régiment des cheveau-légers de Latour. Ces corps firent des pertes considérables : le capitaine Lutz, entre autres, périt glorieusement au champ d'honneur, et le capitaine Dechamps fut blessé : ils appartenaient l'un et l'autre aux chasseurs Leloup. Le régiment de Latour perdit le sous-lieutenant comte Daun, qui mourut également de la mort des braves.

Cypers de Landrecy⁸

Drie generaties Cypers de LANDRECY ten dienste van het Oostenrijks leger:

- Eugèen ° 21.11.1764
- Philip-Eugen (Peterwardein 1820), carrière in het leger
- Paul (Vallenda 1795-Wiener Neustadt 10.05.1814), militaire academie

1 Cypers Jacques-Philippe (+Hoeg. 14.04.1773), landbouwer-brouwer
 x Beetens Anne Marie (Hoeg. 13.04.1699), dochter van Jan en Catherine Arts
 Dit echtpaar had 8 kinderen, waaronder:

2 Cypers Jacques-Paul (Hoeg. 26.05.1733⁹-Waasmont 29.10.1804), landbouwer-eigenaar
 x Hoeg. 03.03.1757 met Marie Anne (de) Tombeur (Waasmont 15.07.1738-14.06.1818)
 De 4de van de 12 kinderen van dit echtpaar was:

3 Cypers Philippe Eugèen (von Landrecy) (Waasmont 21.11.1764¹⁰-Mainz 03.10.1839),
 Plaatscommandant te Mainz
 x (De) Weller (Dewaelder) Marie Josèphe (Mons ca. 1772-Mainz 26.03.1855)

Staat van dienst van Philippe Eugèen

Hij sprak Duits, Frans, Latijn en Nederlands;

Na zijn studies nam hij op 15.11.1785 dienst bij het 38ste infanterieregiment te Württemberg;

01.04.1790 is hij korporaal en in 1791 in garnizoen te Gent als dd. onderofficier;

01.01.1794 sergeant-majoor en op 25.09.1805 is hij onderofficier;

20.12.1807 eerste luitenant bij de 1ste 'Division Gälizischen Cordons', in 1809 bij de 2de divisie en in 1810 bij de 'Inner-Oesterreichisches Cordons Bataillon';

Vanaf 01.07.1815 is hij plaatscommandant van Mainz;

Hij heeft 12 veldtochten meegemaakt: 1789, 1792, 1793, 1794, 1795, 1796, 1797, 1799, 1800,

1805, 1809, 1815 en verwierf de *zilveren medaille voor moed* en het *erekruis van Maria-Theresia*;

Op 17 en 20 april 1794 heeft hij zich speciaal onderscheiden, samen met zijn makkers, in de slag van Cateau en de aanval op het versterkte kamp van Landrecies;

Op 17 april veroverden zij een vijandelijke batterij en op 20 april veroverden zij niet alleen een dorp, maar verving hij ook de gewonde officieren, zodat zijn acties wezenlijk hebben bijgedragen tot de overwinning;

Voor heel zijn carrière werd hij in de adelstand verheven op 3 november 1821 en voor zijn heldendaden in 1794 mocht hij het predikaat 'von Landrecy' bij zijn naam voegen.

⁸ Berger E., Trois générations au service de l'armée autrichienne, Les Cypers de Landrecy, -Le Parchemin, LVI (1991), nr. 275, p. 318-34.

⁹ p/m. Jacques Paul Beetens en Margareta Beetens

¹⁰ p/m. Missau Gilles en Cypers Barbe

Afstammelingen van Philippe-Eugeen Cypers von Landrecy

- 4.1 Heinrich (Herve 21.11.1792-Vrchlabi¹¹ 06.03.1878)
 x Caroline Kotterschall Edle von Popowitz und Apatin (Hongarije -+Kadan¹² 30.12.1865)
 - 5.4.1.1. Philip-Eugen (Peterwardein 1820), carrière in het leger
 - 5.4.1.2. Heinrich (Peterwardein 1827), idem; had zeker 1 dochter, Marie
 - 5.4.1.3. Franz (1830-1921) x 1849 Caroline Mohr, d. van industrieel te Harta
 - 6.5.4.1.3.1. Bertha (Vrchlabi 1851-Sulechów 03.04.1917) x Brandrup Arthur
 - 6.5.4.1.3.2. Eugen (25.10.1855-08.04.1930), industrieel Harta, geen kinderen
 - 6.5.4.1.3.3. Viktor-Heinrich (Harta 01.08.1857-15.12.1929), botanicus en industrieel; x Anna Seifert, geen kinderen
- 4.2 Paul (Vallenda 1795-Wiener Neustadt 10.05.1814), militaire academie
- 4.3 Constantin**
- 4.4 Antoinette (1805-na 1884), wonend te Mainz, ongehuwd, rentenierster

Afstamming van Clement-Constantin, die terugkeerde naar Waasmont

- 4.3.1 Clement-Constantin Cypers de Landrecy (Lubartow¹³ 14.11.1802-Waasmont 24.05.1876)**
 Tot 1837 in het Oostenrijkse leger en daarna landbouwer en handelaar te Waasmont
 x Waasmont 26.02.1841 Elisabeth Cypers (Waasmont 10.03.1819-30.05.1853), d. van Gerard en Constance Petitjean;
 xx Waasmont 31.05.1854 Marthe Cath. Dessart (Waasmont 12.03.1825-20.01.1904),
 - 5.4.3.1. Babetta-M-Caroline (Laubenheim 15.06.1834), natuurlijke dochter, erkend, van Wolf Babetta uit Mainz
 - 5.4.3.2. Philippe (Waasmont 05.01.1842-Theux 18.06.1923)**
 - 5.4.3.3. Martin (Waasmont 07.10.1844-14.11.1911)**
 - 5.4.3.4. Jean-François (Waasmont 21.10.1846-21.11.1904), ongehuwd
 - 5.4.3.5. een kind onmiddellijk na de geboorte overleden (Waasmont 28.02.1851)
 - 5.4.3.6. een doodgeboren kind (Waasmont 30.05.1853)
 - 5.4.3.7. Henri-Eugène (Waasmont 10.03.1855-22.04.1883), ongehuwd
 - 5.4.3.8. Théophile (Waasmont 12.01.1858-16.02.1858)
 - 5.4.3.9. Antoinette (Waasmont 01.01.1860-Landen 12.07.1949) x S. Joost-ten-Node 1912 met wed. Routiaux Constant-Henri, zij had nat. zoon Gilbert Cypers, ong.
 - 5.4.3.10. Marie-Rosalie (Waasmont 12.03.1864-30.06.1896)

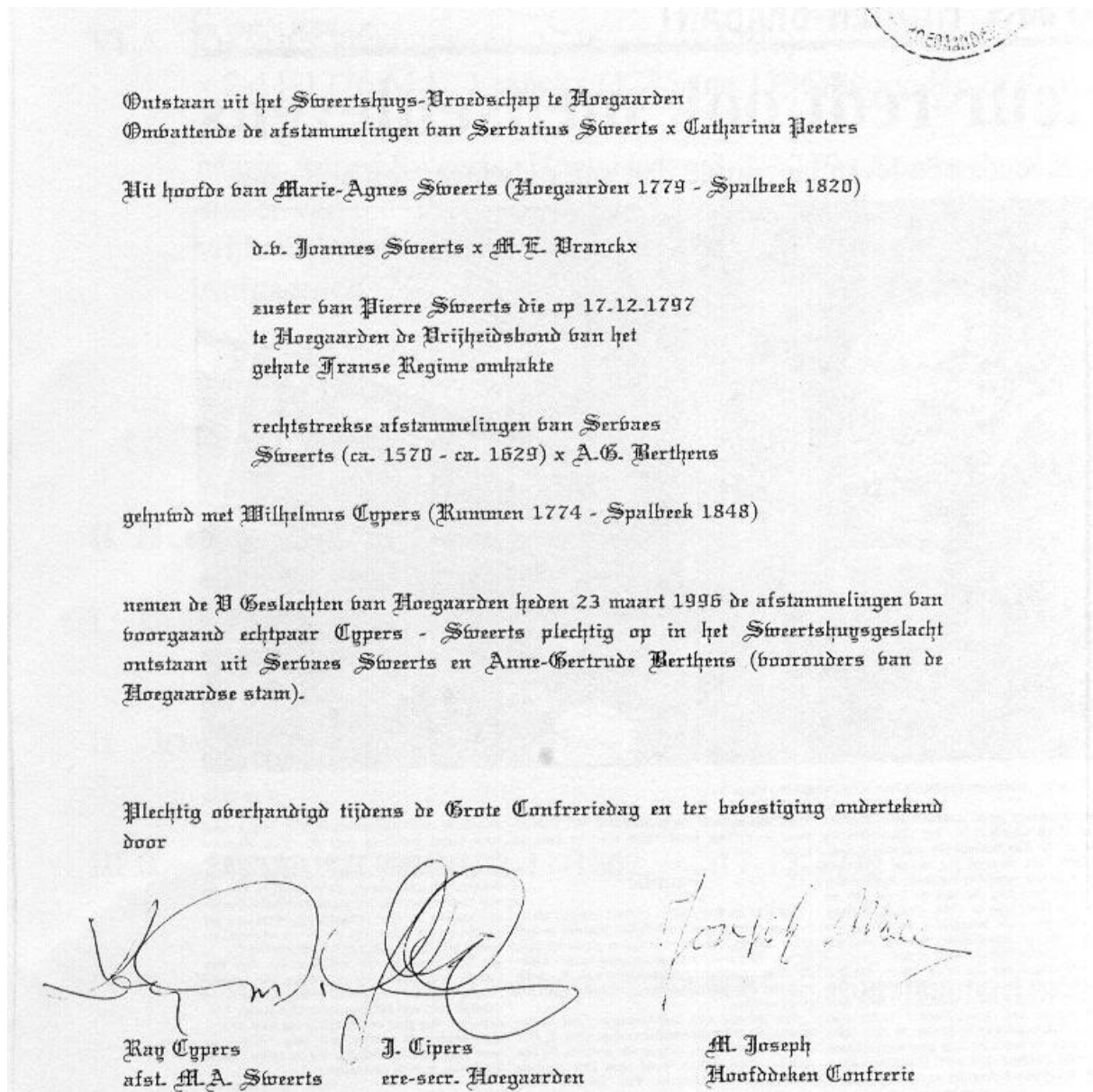
¹¹ In Tsjechoslowakije

¹² In Bohemen; hij was kanselier, later griffier, in het Oostenrijkse leger bij het commando in Slovenië;

¹³ In Polen

Binding met de Familie Sweerts

Wilhelmus Cypers uit Rummen trouwde met Marie-Agnes Sweerts.

(Diploma van opneming in de Confrerie der V Geslachten (23.03.1996))

Op 1 september 1993 ging gemeentesecretaris Jules Cypers van Hoegaarden op rust. Met de medewerking van de naamdragers Cypers was dit een goede gelegenheid voor 't Nieuwhuys-museum om een genealogie Cypers uit te geven.

Marie-Agnes Sweerts (Hoeg. 03.02.1779-1820), dochter van Joannes Sweerts en M.E. Vranckx en wonend te Rommersom, stamde in de zesde generatie af van Servaas Sweerts en A.G. Berthens van het *Sweertshof* van Bost. Marie-Agnes Sweerts was o.a. zuster van Pierre Sweerts (Hoeg. 25.05.1777), die op 17 december 1797 de vrijheidsboom doorhakte op de Gemeenteplaats te Hoegaarden, boom die was geplant door de aanhangers van het Franse bewind o.l.v. notaris J.B. Van Autgaerden.

Wilhelmus Cypers (Rummen 23.09.1774-Spalbeek 20.03.1848) kwam te Hoegaarden huwen met Marie-Agnes Sweerts.

Afstammingslijst van Marie-Agnes Sweerts

- 1 Servaes Sweerts (ca. 1570-ca. 1629) x Anne Gertrude Berthens
(wellicht oom en peter van Servaes Sweerts, voorvader Hoegaardse stam)
- 2 Henri (Dirik) Sweerts (ca. 1608-) x Maria Janssens
- 3 Henri Sweerts (26.11.1634-20.02.1704) x Agnes Taverniers
- 4 Henri Sweerts (08.05.1680-18.10.1734) x Agnes Goorts
- 5 Renier Sweerts (23.03.1712-09.09.1764) x Anne Van Diest
- 6 Joannes Sweerts (ca. 1736-voor 1796) x 02.11.1776 M.E. Vranckx (1745-na 1796) en
woonden te Rommersom
- 7 Marie-Agnes Sweerts (Hoeg. 03.02.1779-Spalbeek 1820) x Wilh. Cypers

V. Doodsprentjes

✠

De ouderdom is eene kroon van eer als hij gevonden wordt op den weg der gerechtigheid. Prov. XVI.

BID VOOR DE ZIEL VAN ZALIGER

ANNA-GERTRUDIS CYPERS,
weduwe van
HENRICUS NYS,

geboren te Hougaerde den 29 Februarij 1792 en aldaar zeer godvruchtig in den Heer ontslapen den 19 Meert 1883, voorzien van de H. Sakramenten der stervenden

De begraafenis zal plaats hebben in de parochiale kerk te Hougaerde op Woensdag 21 Meert, om 4 ure namiddag.

De plechtige lijkdienst zal geschieden op Donderdag 5 April, om 10 ure; de vigilien om 9 1/2 ure.

Een tweede dienst, wegens het broederschap der geloovige zielen, Vrijdag 6 April, om 7 1/2 ure. Alle in dezelve kerk.

Dit is onze roem, de getuigenis van ons geweten, dat wij in eenvoudigheid des harte, in de vriendschap des Heere, en niet volgens de wijsheid der menschen op deze aarde verkeerd hebben. II. Ad. Cor.

Zij was eevoudig en rechtzinnig, daarom was zij van God en de menschen bemind en hare gedachtenis zal in zegen blijve. Job. I. Reg.

Zachtmoedig Hart van Maria, wees mijn heil.
(300 dagen afl.)

R. I. P.

Thienen. - L. Goerts, drukker.

Cypers Anna Gertrudis 20-02-1792

✠

Verdraag het geen God u overzendt, wees lijdzaam in uwen druk; want goud en zilver worden door het vuur, maar de menschen die God aangenaam zijn worden in den oven der vernering beproefd. Eccl. 2. v. 3. 4. 5.

BID VOOR DE ZIEL VAN ZALIGER

JOANNES CYPERS,
Weduwnaar van
MARIA THERESIA MICHOTTE,

geboren te Hougaerde den 13 februarij 1795. en aldaar voorzien van de HH. Sakramenten godvruchtig in den Heer ontslapen den 22 Meert 1867.

De begraafnis zal plaats hebben zondag 24 meert ten 3 uren, in de kerk van Hougaerde.

De lijkdienst op woensdag 27 meert, de Vigilien ten 8 1/2 uren.

Een tweede dienst wegens het Broederschap der Geloovige Zielen, donderdag ten 8 uren, in de zelfde kerk.

Ik heb ellendige maanden gehad, en vele slaeplooze nachten gefeld. (Job. 7. 3.) maar in u o Heer heb ik gehoopt. (Psalm. 50.) Gij waart mijne hulp en mijne toevlucht, uw ontfermingen zijn menigvuldig, geef mij nu het eeuwig leven volgens uwe belofte. (PSALM. 118.)

Kinderen en vrienden! ik vraag u geene tranen maar gebeden en offeranden (DITT. AMB.)

Thienen. - REYNAERTS, Drukker.

Cypers Joannes 13-02-1795

✠

De ouderdom is eene kroon van eer als hij gevonden wordt op den weg der gerechtigheid.

BID VOOR DE ZIEL VAN ZALIGER

HENRICUS CYPERS,
echtgenoot van
MARIA-THERESIA ADAMS,

geboren te Hougaerden en aldaar overleden den 28 December 1871, in den ouderdom van 75 jaren, voorzien van de HH. Sakramenten der H. Kerk.

De begraafnis zal plaats hebben op Zondag 31 December 1871, ten 3 1/2 ure namiddag.

De plechtige lijkdienst zal geschieden Woensdag 17 Januarij 1872, ten 10 ure; de vigilien zullen beginnen ten 9 1/2 ure; in de parochiale kerk van Hougaerden.

Een tweede dienst, wegens het broederschap der Geloovige Zielen, zal geschieden Zaterdag 20 derzelfde maand.

De rechtvaardige sterft niet; hij gaat maar van deze wereld over tot de gelukkige eeuwigheid. H. ATHAN.

Zoete herten van Jesus en Maria, weest onze toevlucht. (300 dagen afluat).

R. I. P.

Drukkerij van G. Noël, te Thienen.

Cypers Henricus °1796

✠

J'ai compté des mois pénibles et des nuits bien tristes, tout est arrivé comme il a plu à Dieu, que son Saint Nom soit béni.

JOB. VII. V. 2.

PRIEZ POUR LE REPOS DE L'ÂME DE MADAME

MARIE-THERÈSE ADAMS,
VEUVE DE FEU MONSIEUR
HENRI CYPERS,

née à Hougaerde le 26 Juin 1814, y décédée le 19 Janvier 1877, munie des Sacraments de Notre Mère la Sainte-Eglise.

Le service funèbre, suivi de l'enterrement, aura lieu Lundi 22 Janvier, à 10 heures, en l'église paroissiale de Hougaerde; les vigilies à 9 1/2 heures.

Un second service de la part de la confrérie des Fidèles Trépassés, le Mardi 23 Janvier, à 8 heures, en la même église.

(Chers enfants), aimez-vous les uns les autres comme je vous ai aimés... et tâchez de faire ce qui est agréable au Seigneur. Ne pleurez pas, je meurs, mais mon amitié ne meurt pas; je vous aimerai dans le ciel comme je vous ai aimés sur la terre.

JOAN. XIV. 15. BIENH. BERCH.

O Marie! mourir en vous aimant, c'est être assuré de son salut. St ALPHONSE.

Mon Jésus miséricorde! (100 jours d'ind.)

Doux cœur de Marie, soyez mon refuge!
(300 jours d'indulgence.)

R. I. P.

Imp. de F. LAROCHE à Jodoigne.

Adams Marie-Thérèse 26-06-1814

Onze vader,... uw wil geschiede op de aarde als in den hemel

Ter zaliger gedachtenis van Mijnheer
ARNOLDUS CIPERS,
 LID VAN DEN GEMEENTERAAD,
 ECHTGENOOT VAN MEJUFVROUW
ROSALIA STOCKMANS,
 geboren te Hougaerde den 23 Januari 1837, en aldaar godvruchtig overleden den 1° Februari 1890, voorzien van de H.H. Sakramenten der stervenden,

De lijkdienst gevolgd van de begrafenis zal geschieden op Woensdag 5 Februari ten 10 ure: de vigilien ten half tien, in de parochiale Kerk van Hougaerde. De uithaling van het lijk ten 9 3/4 ure.

Een tweede dienst wegens het Broederschap der Zielen, op Donderdag 6 Februari ten 8 ure.

Een derde dienst wegens het Broederschap der O.-O. van Maria, op Vrijdag 7 Februari, ten 8 ure. De dertigste de volgende dagen ten 6 1/2 ure.

Met gelatenheid zagen wij onzen kwijnenden vriend, zijn laatste uur verbeiden, zonder schroom blikte hij de eeuwigheid te gemoet, gerust gesteld, zoo het ons toescheen, door de innige overtuiging dat de pogingen van gansch zijn leven aan de welvaart zijner medeburgers waren toegewijd geweest. Altijd, overal en voor allen, stond hij gereed om uit al zijne krachten de verdrukten en noodlijdenden bijstand te bieden.

Rechtvaardigheid, diestwilligheid, openhartigheid, en minzaamheid, ziedaar de hoofdeugden, welke hem zoo bemind maakten, en die, gepaard met de hoedanigheden van goeden echtgenoot, teerhartige vader, weldoener der armen en oprechte kristen hem wellicht reeds den hemel tot loon hebben doen verwerven.

Duurbare echtgenoot en lieve kindertjes, weest eensgezind, leeft in vrede, en de God van vrede en liefde zal met u zijn. Bemint elkander en bidt voor mij.

Onze vader,... Wees gegroet
 R. I. P.

Hougaerde — Druk. W. Smeesters-Lefrère

Cipers Arnoldus 23-01-1837

Er is geene dood voor de rechtvaardigen, hun afsterven is niets anders dan een overgang tot het eeuwig leven. (H. Athanasius.)

**Bidt voor de ziel van zaliger
 GUSTAAF CIPERS**
 ECHTGENOOTE VAN
MARIA AMELIA GIROULLE.
 geboren te Hougaerde, den 14 February 1843 en aldaar na eene langdurende ziekte, met volle overgeving aan Gods wil verdrage, godvruchtig in den Heer ontslapen den 9 Augustus 1893, versterkt door de H.H. Sakramenten der stervenden.

De plechtige lijkdienst, gevolgd van de begrafenis, zal plaats hebben in de parochiale kerk van den H. Gorgonius te Hougaerde op Vrijdag 12 Augustus, ten 10 ure. De uithaling om kw aart voor 10 uren.

Een tweede dienst, van wegens het Broederschap der geloovige Zielen, op Woensdag 17 Augustus, om 7 uren.

Een derde dienst, wegens het Broederschap der Onbevleete Ontvangen, op Donderdag 18 Augustus, om 7 ure.

Een vierde dienst wegens het Broederschap van S^t. Hubertus, op Vrijdag 19 Augustus om 7 ure. Het dertigste de volgende dagen.

Mijne Echtgenoot, bew een mijne dood, maar wees in uwe droefheid niet ontoostbaar, dat de vrede waarin ik getreden ben, in u het spijt uit doove, dat gij van mijne dood hebt. (Eccl. V 38)

En gij, mijne Kinderen, aanhoort nu nog eens de stem van uwen vader, dient den Heer in waarheid en tracht, altijd te doen hetgeen Hem behaagt.

Eert uwe moeder al de dagen haars leven. Hebt voor malkanderen een ware broederlijke liefde. Komt mij ter hulp door uwe gebeden tot God en bidt ook voor malkanderen. op dat gij moogt zalig worden. (Job. XIV — 4)

Mijn Jesus, barmhertigheid. (100 dagen afl.)
 Jesus, Maria, Joseph, dat zijne ziel met U in vrede ruste. (100 dagen afl.)

R. I. P.

Cipers Gustaaf 14-02-1843

†
 On recommande à vos charitables prières.

l'âme de Dame
MARIE CATHÉRINE STOCKMANS
 épouse de Monsieur
FÉLIX CIPERS

née à Hougaerde le 25 décembre 1843, et décédée à Meldert le 2 novembre 1897, munie des Secours de la Religion.

Le service funèbre suivi de l'inhumation, sera célébré le vendredi 5 novembre à 10 1/2 heures, en l'église paroissiale de Meldert.

Un second service, de la part de la Confrérie de Ste. Ermeline sera célébré le 6 novembre à 9 h.

Les trentaines commenceront le 8 novembre en la même église.

Une foi inébranlable, une douceur qui la faisait aimer de tous, une piété exemplaire, la réunion en un mot des vertus chrétiennes qu'elle sut pratiquer donnent lieu d'espérer qu'elle aura trouvé miséricorde auprès du Tout-Puissant; mais ses décrets étant impénétrables, on la recommande à vos prières

R. I. P.

Hougaerde V. Smeesters-Lefrère

**Stockmans Marie Cathérine
 25-12-1848**

†
 O heilig kruis, onder uwe schaduw rust en hoop ik. Mijne jaren zijn snel voorbij getogen en ik ben over eenen weg gegaan, langs denwelken ik niet meer zal wederkeeren.

Bid voor de ziel van zaliger
 Mevrouw
MARIA CATHARINA STOCKMANS
 echtgenote van Mijnheer
FELIX CIPERS
 geboren te Hougaerde den 25 December 1843, en godvruchtig overleden te Meldert ste, Ermelindus den 2 November 1897, voorzien van de H.H. Sakramenten der stervenden.

De plechtige lijkdienst, gevolgd van de begrafenis, zal plaats hebben in de parochiale kerk van Meldert, op Vrijdag 5 November om 10 1/2 uren: de vigilien om 10 uren.

De plechtige dienst, van wege het Broederschap der „Ermelindus zal geschieden Zaterdag 6 November, om 9 ure; de vigilien om half negen.

Het dertigste, Woensdag 10 November en volgende dagen om half zeven.

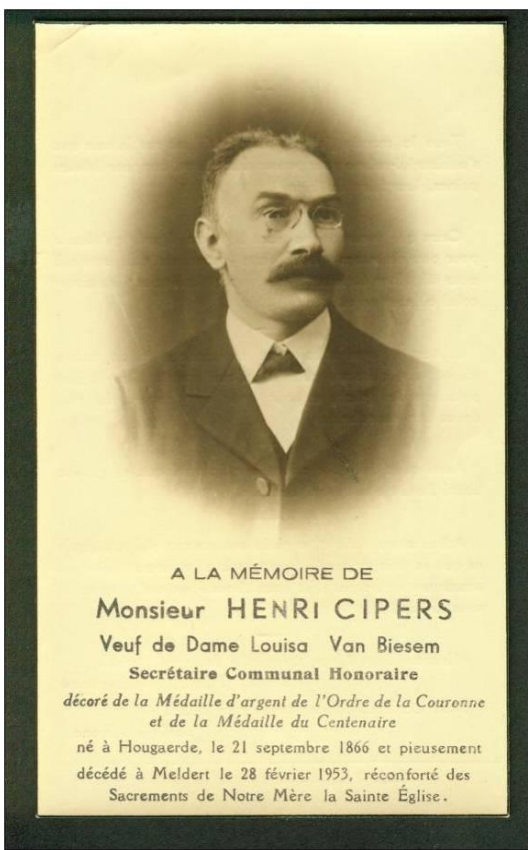
Geen dood mag voor kwaad gehouden worden welken een goed leven voorafging. De goedheid harer inborst maakte haar vele vrienden, en de edele gevoelens van haar hert verwoorden haar de algemeene aconting. 11. Aug. 1 Kon.

Vaarwel, dierbare echtgenoot, kinderen en bloedverwanten „ik vertrek naar de eeuwigheid. Gij hebt mij met zoveel zorg en zelfopoffering omgeven, ik dank u. Bidt, bidt voor mij, ik zal voor u bidden, en dan zullen wij weldra elkander wederzien.

Ik sterf, maar mijne liefde tot u sterft niet, ik zal u beminnen in den hemel, zoodat ik u bemind heb op aarde. Gel. Cel. „ Berchmans.

Hougaerde W. Smeesters-Lefrère

**Stockmans Marie Cathérine
 25-12-1848**

Tin_tin

www.delcampe.net

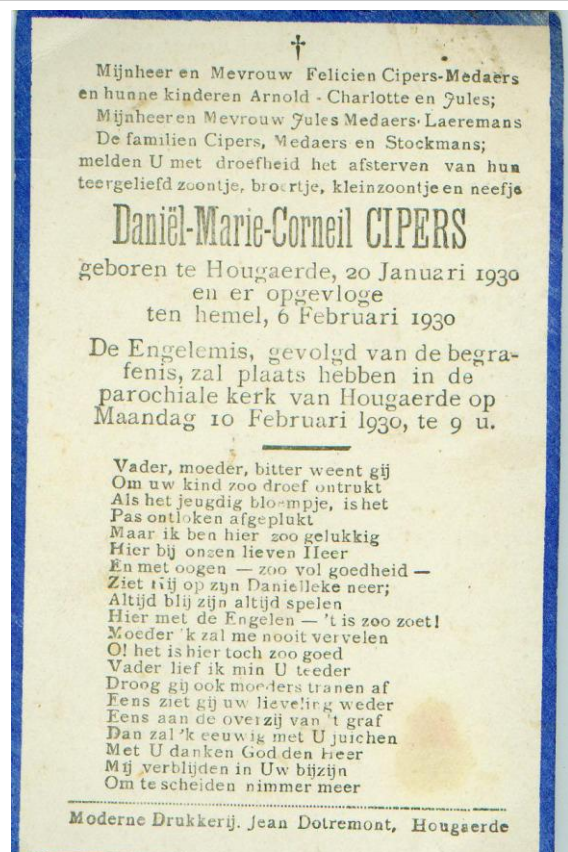
Cipers Henri 21-09-1866

Cuvelier Gustave 04-10-1872

Loriers Jules 10-10-1882

Cipers Daniel 20-01-1930

✠

Laat de kleine kinderen tot mij komen, en weert
hen toch niet af; want voor de zulken is het rijk
van God. (Marc. X: 14.)

Godvruchtige gedachtenis

van

OCTAVIA MARGARETA CIPERS,

geboren te Hoogaerde den 22 November 1888,
en van daar ten hemel gevlogen den 19 Juli 1896.

De plechtige begrafenis met eene engelenmis zal
plaats hebben op Dinsdag 21 Juli ten 9 ure in de
parochiale kerk van den n. Gorgonius te Hou-
gaerde.

Gelijk eene pas ontloken bloem onder de voeten
wordt getrupt, alzo verscheen zij een oogenblik en
verdween. (H. Bonaventura.)

Beminde vader, lieve moeder, goede broeders en
zusters, weent niet voor mij op aarde; ik ga ten
hemel bij Jesus en Maria. Daar in den schoot van
God zal ik voor u bidden, op u wachten om eens
voor eeuwig met u te leven,
Jesus. Maria !!

R. I. P

Hoogaerde. W. Smeesters-Lefré re

Cipers Octavia 22-11-1888

Heiden ging van ons weg, om volledig in Gods liefde te verblijven

Mevrouw

WIVINA DOTREMONT

weduwe van de Heer Edmond CIPERS

geboren te Hoogaerden op 21 oktober 1889 en godvruchtig overleden te Diest
op 14 april 1974, gesterkt door de sakramenten van de zieken.

Dit melden U met innige droefheid, doch met berusting in Gods Heilige Voorzienigheid:

De Heer en Mevrouw Willy VANDEBORNE-SCHRAEPEN,

De Heer Paul VANDEBORNE,

haar kleinkinderen:

De families DOTREMONT, CIPERS en COLLAERT.

U wordt uitgenodigd tot deelname aan de Eucharistieviering, gevolgd van de begrafenis, die
zal plaats hebben in de dekanale kerk van Sint-Gorgonius te Hoogaerden

op donderdag 18 april, om 10 uur.

Bijeenkomst aan de kerk, om 9 u. 45.

De andere missen zijn later te bepalen.

BIJDE HEER VOOR HAAR ZIELERUST.

3320 Hoogaerden, Hautem 28
3320 Hoogaerden, Tiensestraat 6.

Druk. Fourie - Hoogaerden (Tel. 019/782.21).

Dotremont Wivina 21-10-1889

✠

Mademoiselle Hortense CIPERS;
Mademoiselle Louisa CIPERS;
Monsieur Henri CIPERS, veuf de Dame Louisa VAN BIESEM;
Monsieur et Madame Henri MATTERNE-CIPERS;
Mademoiselle Maria CIPERS;
Monsieur et Madame Armand VRANCKX-CIPERS;
Monsieur et Madame Constant CIPERS-TITS et leurs enfants;
Mademoiselle Jeanne CIPERS;
Monsieur Louis CIPERS;
Monsieur et Madame Félix MATTERNE-HENDRICKX, leurs fils, belle-fille et petits-
enfants;
Mademoiselle Marie-Thérèse CIPERS;
Les familles CIPERS, MATTERNE, VAN BIESEM et STOCKMANS,
ont la profonde douleur de vous faire part de la perte douloureuse qu'ils viennent
d'éprouver en la personne de leur regretté père, fils, beau-fils, frère, beau-frère,
oncle, neveu, cousin et parent bien-aimé

Monsieur Félix Cipers

Vauf de Jeanne - Emilie Matterne

Caliste Compagnie à la S. A. Rail et de Sucreries du Grand-Port

Adjudant invalide et ancien Combattant de la Guerre 1914-18, décoré de :

Croix de la Guerre, de la Croix de la Couronne avec Palmes

Chevalier de l'Ordre de Léopold avec Glorieux

La Croix de Guerre, la Médaille Française et autres décorations

né à Meldert, le 20 septembre 1893 et pieusement décédé à Hoogaerde le
11 septembre 1948, muni des Sacraments de N. M. la Sainte Eglise.

Le service solennel, suivi de l'inhumation, sera célébré en l'Eglise paroissiale de
Hoogaerde, le mardi 14 septembre, à 10 heures.

La levée du corps, rue du Tir-à-l'Arc, 17, à 9,45 heures.

Un service de la part de ses enfants, le 30 septembre, à 9 heures.

Un service de la part de ses parents, le 2 octobre, à 9 heures.

Un service de la part de ses frères et sœurs, le 7 octobre à 9 heures.

Un service de la part de son filleule, le 8 octobre, à 9 heures.

Un service de la part de la comptabilité des Sucreries et des Anciens Combattants,
seront annoncés ultérieurement.

Ils recommandent son âme à vos pieux souvenirs.

Hoogaerde, le 11 septembre, 1948.

Druk. J. Dotremont-Gillis - Hoogaerden

Felix Cipers

✠

Mijnheer Félix Cipers; Meijuffer Hortense Cipers;
Meijuffer Louisa Cipers; Mijnheer en Mevrouw
Henri Matterne-Cipers; Mijnheer Henri Cipers,
weduwnaar van Mevrouw Louisa Van Biesem;
Mijnheer en Mevrouw Félix Matterne-Hendrickx,
hun zoon en schoondochter; Meijuffer Maria Cipers;
Mijnheer en Mevrouw Armand Vranckx-Cipers;
Mijnheer en Mevrouw Constant Cipers-Tits en hun
kinderen Henri en Jacques; Meijuffer Jeanne Cipers;
Mijnheer Louis Cipers; De familie Cipers,
Matterne en Van Biesem melden U met diepe
droefheid het smartelijk en onherstelbaar verlies dat
zij ondergaan in hun teergeliefde echtgenoot, moe-
der, dochter, schoondochter, zuster, schoonzuster,
tante, nicht en bloedverwante

Mevrouw Félix Cipers

geb. Jeanne-Emilie Matterne

geboren te Hoogaerden den 4 Mei 1889

en er godvruchtig overleden, na een lange en
pijnlijke ziekte, den 3 Juni 1944,

voorzien van de HH. Sakramenten der stervenden.

De plechtige lijkdienst, gevolgd van de begrafenis,
zal geschieden in de parochiale kerk van Hoogaerden,
Woensdag, 7 Juni, te 10 uur. (t. u.)

Vergadering ten sterfhuize, 13. Doelstraat, te 9 1/2 u.

De diensten vanwege hare kinderen, vanwege hare
ouders, vanwege hare schoonbroeders en schoon-
zusters zullen geschieden op Maandag 12, Dinsdag 13
en Woensdag 14 Juni, telkens te 9 uur. Allen in de-
zelfde kerk.

H. Hart van Jesus, ik betrouw op U!
Heer Jesus, geef haar de eeuwige rust!

Hoogaerden, Smeesters-Lefrière, Nr 5262

Matterne Jeanne Emilie 04-05-1889

<p style="text-align: center;">✠</p> <p>La vieillesse est une couronne d'honneur, lorsqu'elle se trouve dans la voie de la justice. Prov. XVI. 31.</p> <p style="text-align: center;">PRIEZ POUR LE REPOS DE L'AME de Monsieur</p> <p style="text-align: center;">CHARLES-EMMANUEL LORIERES, veuf de Dame</p> <p style="text-align: center;">Anne-Marie Nys, né à Wommersom et pieusement décédé à Hougaerde le 9 Mai 1881, à l'âge de 84 ans, muni des secours de la religion.</p> <p>Le service funèbre, suivi de l'enterrement, sera célébré dans l'église paroissiale de Hougaerde, Jeudi 12 Mai, à 10 heures; les vigiles à 9 1/2 heures.</p> <p>Un deuxième service de la part de la confrérie des âmes aura lieu Vendredi 13 Mai, à 7 1/2 heures.</p> <p>Un troisième service, de la part de la confrérie de l'Immaculée Conception, Samedi 14 Mai, à la même heure; tous deux dans la même église.</p> <p>Les trentaines se diront les jours suivants, à 6 h.</p> <p>Elle est douce, sainte et salutaire la pensée de prier pour les morts, afin qu'ils soient délivrés de tous leurs péchés. 2 Mach. C. 12. V. 46.</p> <p>Notre séparation ne sera pas longue, car nous nous reverrons bientôt au ciel. St. Louis de Gonz.</p> <p>La mort est préférable à une vie pleine d'amertume et le repos éternel à une langueur persévérante. Eccl. C. 30. V. 17.</p> <p style="text-align: center;"><i>O doux Jésus, donnez-lui le repos éternel.</i></p> <p style="text-align: center;">R. L. P.</p>	<p style="text-align: center;">✠</p> <p>Heden leeft de mensch en morgen is hij niet meer waakt dan, want gij weet noch dag noch uur, Thomas à kempis math. XXV 13.</p> <p style="text-align: center;">Ter zaliger gedachtenis van MIJNHEER FELIX CIPERS, <i>Schepen der gemeente Meldert.</i> Weduwnaar van Dame</p> <p style="text-align: center;">MARIA CATHARINA STOCKMANS, geboren te Hougaerden den 15 december 1834 en te Meldert na bediend te zijn van de HH. Sacramenten godvruchtig in den Heer ontslapen den 4 november 1899.</p> <p>De plechtige lijkdienst opgevolgd van de begrafenis zal plaats hebben in de parochiale Kerk van Ste Ermelindis te Meldert, woensdag 8 november, ten 10 1/2 uren, de Laudens ten 10 1/4; de vigiliën daags te voren ten 4 uren.</p> <p>Een 2de dienst van wegens het broederschap der H. Ermelindis in dezelfde Kerk, donderdag 9 november, ten 9 uren, de vigiliën ten 8 1/2.</p> <p>Hij was eenvoudig en rechtzinnig, hij vreesde God en verwijderde zich van het kwaad, in vrede is hij gestorven. Job. 11.</p> <p>Heer, Gij hadt hem ons geschonken tot ons geluk, Gij vraagt hem ons weder, wij geven hem terug in uwe Goddelijke handen, doch het hert geplijnd door de droefheid. II. Ephrem.</p> <p>Allerliefste kinderen, komt mij ter hulp door uwe gebeden. ad. Rom. XV 30</p> <p>Mijn Jezus barmhertigheid. 100 dagen afl.</p> <p style="text-align: center;">R. L. P.</p>
Loriers Charles Emmanuel 09-05-1881	Cipers Felix 15-12-1834

A LA CHÈRE ET PIEUSE MÉMOIRE
DE MADAME

ROSALIE STOCKMANS
VEUVE DE MONSIEUR ARNOLD CIPERS
née à Hougaerde, le 28 Mars 1846,
et y décédée, le 5 Juillet 1921.

Stockmans Rosalie 28-03-1846

Souvenez-vous dans vos prières de
MADEMOISELLE

Maria STOCKMANS
née à Bruxelles, le 27 juin 1863 et y décédée
le 14 juin 1932, munie des Sacraments de
Notre Mère la Sainte Eglise.

Stockmans Maria 27-06-1863

Voor de wereld is ze heengegaan, maar ..
moeders sterven niet.

Vroom aandenken aan

Mevrouw

Emilie MEDAERS

weduwe van de heer Felicien CIPERS

geboren te Hoegaarden op

20 november 1894

en overleden te Tienen op 5 mei 1989

gesterkt door de Sakramenten der Zieken

*« Ik heb lang en gelukkig geleefd,
mij met weinig tevreden gesteld,
niets gevraagd en veel gekregen,
en ik ben, van alle goede dingen voldaan,
zachtjes ter Gode gegaan »*

(Stijn Steuvels)

Moeder was een moedige vrouw die haar levenslot aanvaarde zoals het kwam. Blijde gebeurtenissen maar ook zware beproevingen waren haar deel, maar steeds beleefde zij dit als de wil van God. Zij was een goede echtgenote en moeder, vol zorg en dienstbaarheid voor haar gezin.

Moge de Heer haar ziel genadig wezen en haar de eeuwige beloning schenken.

De families CIPERS en MEDAERS

danken U

voor uw hliiken van deelneming.

Medaers Emilie 20-11-1894

Heer! Gij hebt ons degene ontnomen welke ons zoo duurbaar was: zij die het geluk van ons leven uitmaakte, is in eenen oogenblik verdwenen... doch alles is geschied gelijk het U behaagde. uw naam zij gezegend.

**Bid voor de ziel van zaliger
Madame Yvonne Marie-Cornelie LORIERS**

echtgenoot van Mijnheer Frans VAN BEVER

geboren te Hougaarden den 9 Oogst 1908 en in Leuven overleden den 3 Mei 1940, voorzien van de HH. Sacramenten.

De plechtige lijkdienst gevolgd van de begrafenis in de familiekerk, zal plaats hebben in de parochiekerk van Hougaarden, Dinsdag 7 Mei, om 10 1/2 uur.

Vergadering aan 't sterfhuis, Pastorijstraat, 25, te 10 u.

De andere diensten zullen later aangekondigd worden.

Zalig zijn de dooden die in den Heer sterven. Sterven is ons droefig en zeker lot, doch de belofte van de toekomstige onsterfelijkheid troost ons. Hare goede inborst verwierf haar talrijke vrienden, en de edele gevoelens harer ziel, gevoegd bij eene zoete bevalligheid, wonnen haar ieders achting.

Zij was eene rechtzinnige en deugdzame vrouw die afweek van het kwaad.

Hoe zoet is het te sterven na eene gestatigde godsvrucht gehad te hebben tot het hart van den genen die ons moet oordeelen.

Marg. Maria.

Oh! liefdevolle moeder Gods, sla uwe barmhertige oogen op mij neder, want op U heb ik na Jezus al mijn betrouwen gesteld.

H. Eph.

En gij mijne beminde ouders, mijne lieve kinderen, echtgenoot en bloedverwanten, beween mijne dood, maar wees niet ontroostbaar in uwe droefheid; bidt voor mij, ik zal voor u bidden, den dag afwachtinge waarop wij elkander zullen wederzien.

O! Allerzoetste Jezus, wees niet mijn Rechter, maar mijn Zaligmaker.

Mijn Jezus, barmhartigheid,

50 dag afl.
100 dagen afl..

Frans Saelmakers, Hougaarden.

Loriers Yvonne Marie Cornelie °1908

PRIEZ POUR LE REPOS DE L'AME DE FEU

Monsieur Jean-Arnold CIPERS

né à Meldert, le 10 décembre 1876 et y décédé le
21 décembre 1943, muni des Secours de la Religion.

Cipers Jean Arnold 10-12-1876

« Ik ben de Verrijzenis en het leven, wie in Mij gelooft, al is hij gestorven, zal leven. »

TOT VROOM AANDENKEN VAN
DE HEER

Louis VANDEBORNE

weduwnaar van Mevrouw Amélie CIPERS

geboren te Wommersom op 11 september 1911 en godvruchtig overleden te Hoegaarden op 19 februari 1972, gesterkt door het H. Sakrament van de zieken.

Nog namijmerend over het verlies van zijn dierbare echtgenote, had hij moedig zijn zaak verder in handen genomen tot ont-plooiing van zijn eigen levensinzicht en tot welzijn van zijn kinderen.

Hij was in zijn vak een fijne kenner, die met gezag schatte en oordeelde, die bovendien de kunst verstond de menselijke partner te eerbiedigen en rechtvaardig te benaderen.

Drukkerij **RENOVA n.v., Heverlee**

Dat zullen vele eenvoudigen van hem blijven getuigen.

Zo is hij in zijn leven in dagelijks contact met zijn medemens, eerlijk en goed geweest, de grote opdracht volbrengend die de Heer hem gegeven had.

Hij is voor zijn kinderen en naastbestaanden een blijvend getuigenis van activiteit en creativiteit geweest.

Hij is de trouwe dienaar van de Heer geweest, Die hem zal belonen en zijn nagedachtenis wordt in ere gehouden.

Het is nu ineens volbracht.

Voor uw kristelijke medevoelen danken U
de familiën **VANDEBORNE,**
CIPERS,
BEELEN en
DOTREMONT

Vandeborne Louis 11-09-1911

Zoals zij heeft geleefd, eenvoudig en godvruchtig, gedurende de vele jaren, omgeven door haar liefhebbende familie, is heden van ons heengegaan

MEVROUW

Alina CIPERS

weduwe van Armand VRANCKX

geboren te Meldert op 12 augustus 1900 en godvruchtig overleden in de H. Hartkliniek te Tienen op 10 november 1990, gesterkt door de H. Sakramenten der Zieken.

Dit melden U met diepe droefheid :

Mevrouw Constant CIPERS - TITS,
Mevrouw Hortense CIPERS,
Mevrouw Louisa CIPERS,
De heer Jacques CIPERS,
De kinderen en kleinkinderen van wijlen H. HAVET - VRANCKX,
De kinderen en kleinkinderen van wijlen G. VRANCKX - COCHÉ,
De heer Casimir VRANCKX - HOLEMAN, kinderen en kleinkinderen,
Mevrouw L. HUBIN - VRANCKX, kinderen en kleinkinderen,

haar schoonzusters, schoonbroer, neven en nichten :

De heer Wilfried HUBIN, haar petekind :

De heer Raymond TITS en zoon,

De families CIPERS, VRANCKX, VAN BIESEM en DECOSTER.

De plechtige Eucharistieviering, waarop wij U vriendelijk uitnodigen, gevolgd door de teraardebestelling op het kerkhof te Opvelp, zal plaatshebben in de Sint-Ermenindiskerk te Meldert op

DONDERDAG 15 NOVEMBER 1990 om 10 uur.

Samenkomst aan de kerk om 9.50 uur.

Gelegenheid tot groeten van de overledene op dinsdagavond van 18 tot 20 uur in het mortuarium van de H. Hartkliniek te Tienen.

Andere missen zijn later te bepalen.

WEES HAAR INDACHTIG IN UW GEBEDEN

Wij danken U voor uw aanwezigheid en blijken van innig medevoelen.

Rouwadres :

Overhemstraat 36 - 3320 Meldert-Hoegaarden

Alina Cipers °12-08-1900
Gehuwd met Armand Vranckx

Grafstenen:

Cipers-Loriers-Billen-Stockmans-Medaers

Gustave Cuvelier - Cipers

Peeters-Cipers

Matterne - Cipers

Een Ridder" in die Edele Orde Vanden Moutstock".

Plaats : Cruysblockhoeve
 Datum : 12-06-2010
 Tot Ridder geslagen : Henri Cipers en Jean-Pierre Buellens
 Jury : Etienne Grooten
 Emiel Mattheus

Jury-leden

Emiel Mattheus
Etienne Grooten

Een ridder in spe

Ridders in spe in knielstand voor de juryleden

Het waardigheidssteken wordt in ontvangst genomen

Een gelukkige "Ridder Henri Cipers"

De twee nieuwe ridders laten ons zien hoe men een Hoegaards bier moet drinken

Ondertekening van een akte (handtekening + vingerafdruk)

Van links naar rechts:

- Biervier Emiel Mattheus
- Ridder Henri Cipers
- Ridder Jean Pierre Buellens
- Grootkanselier Etienne Grooten
- Edele Dame An Raymaekers

Het Waardigheidsken: een afgietsel van het
zegel van keizer Karel V

«DIE EDELE ORDE VANDEN MOUTSTOCK» ERE - attest

Wij grootkanselier, grootmeesters en edelgezworenen uit de hoge raad van «die edele orde vanden moutstock», ingesteld onder de hemelse zegen van onze goede goden bachus en cambri-nus en de wereldlijke bescherming van onze lieve schutsheren en edele vorsten keizer karel en prinsbisschop ferdinand van beie-ren, doen ingevolge de huldezang van goropius becanus, die de befaamdheid van het heerlijk hoegaards gerstennat naar wijd en zijd uitstraalde, aan alle tegenwoordigen en toekomenden kond wat volgt:

Bij deze wordt plechtig en onherroepelijk verklaard dat:

HENRI CIPERS

in toepassing van de bierwetten en het reglement van voor-noemde orde, geslaagd is in de zware bierproeven, zijn verplichte cijns heeft betaald, in goede staat bevonden werd temidden van de ontelbare biervaten, stopen en pinten en voldaan heeft aan de opgelegde ritussen en beloften

Eensluidend deze wetten en na geheime beraadslaging van de ordevergadering, heeft het de grootheren behaagd: belangheb-bende te verheffen en uit te roepen tot:

RIDDER

in «DIE EDELE ORDE VANDEN MOUTSTOCK»

Hij zal zijn rang en plaats in deze orde innemen op datum van: **18 JUNI 2010**

GROOTMEESTERS

HOEGAARDEN
1560

*Matthew
(bierw)*

GROOTKANSCHER

GEZWORENEN

Vlaey

